رستاخیز کارگران

دوشنبه سوم آذرماه ۱۳۵۴ — 1 — شماره اول — بها ۱۰ ریال

COLLECTION OF TAHEREN FOUNDATION

شاهنشاه طی مصاحبه‌ای با مدیر رستاخیز کارگران فرمودند:

۹۵ درصد کارگران تقاضای سهام کارخانجات را کرده‌اند

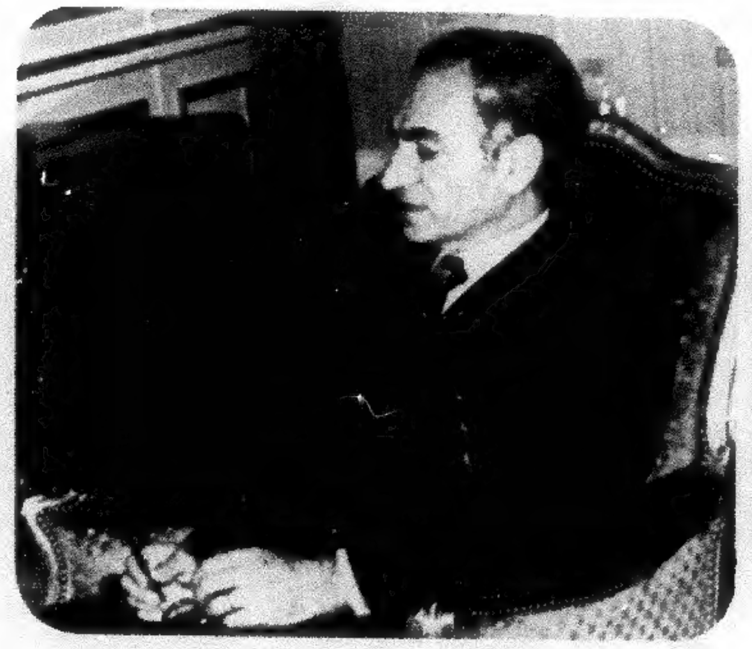

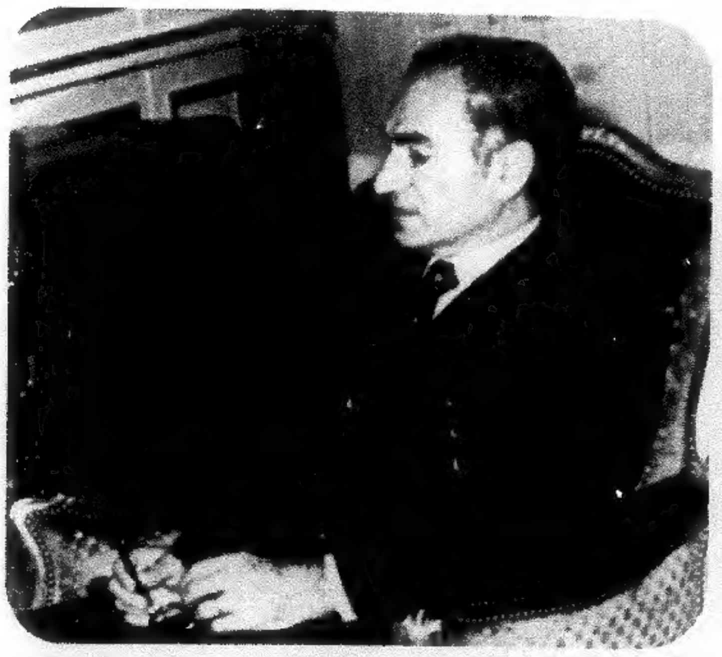

شاهنشاه آریامهر بعدازظهر چهارشنبه ۲۱ آبان ماه به مناسبت انتشار مجله رستاخیز کارگران آقایان دکتر زرنگار مسئول روابط عمومی حزب رستاخیز ملت ایران و مهندس کردبچه مدیر رستاخیز کارگران و نظری مدیر رستاخیز روستا را به حضور پذیرفتند و در این شرفیابی پرسشهائی معروض شد که شاهنشاه آریامهر بدین شرح پاسخ فرمودند......

خرید
ند

دکتر زرنگار —: شاهنشاها ، اجازه میخواهد ازجانب گروه نشریات رستاخیز که در حقیقت یکی از پدیده های آغاز راه دوران رستاخیز ملت ایران است ، از اینکه افتخار این مصاحبه را به مدیران مجله های کارگران رستاخیز و رستاخیز روستا مرحمت فرموده‌اند از پیشگاه مبارک سپاسگزاری کند و ازشاهنشاه تمنا کند ارشاد بفرمایند که برای تأثیرگذاری بیشتر ، این نشریه ها چه راه و روشی را باید دنبال کنند تا بتوانند در انتقال واشاعه متعالی رستاخیز در میان جامعه کارگری و روستائی نقش ارزنده‌ای داشته باشند :

** شاهنشاه آریامهر :فکر میکنم یکی **منعکس کردن فلسفه انقلاب ایران است ، هر چهارده ماده آن البته چون جنبه اختصاصی دارد هرکدام از این نشریات در آن فصل و اصولی که بیشتر بستگی به آنها دارد عمیق‌تر وارد خواهند شد وهمچنین انعکاس وضع زندگی کارگران و روستائیهای ما وتشریح و مقایسه وضع آنها با پیشرفته ترین ممالک — چه صنعتی و چه کشاورزی — دونوع کمبود ما خواهیم داشت . یکی کمبودی که هنوز دروضعیت زندگی روستائیان ایران به چشم میخورد و از طرفی دیگر هم خاطرنشان کردن کمبود مهارت هم کارگران و هم کشاورزان است که این الان حقیقتی است که ما از لحاظ توجه وفراهم کردن وسیله مثبت بخصوص راجع به کارگرها روی فلسفه انقلاب ایران — توجهات خاصی میشود و درمقابل انتظارداریم که کارگران و روستائیان ایران هم خودشان را ازلحاظ سطح فنی لااقل به حد توجهی که به آنها میشود برسانند وحتی انتظارمن این است که از آن هم بافراتر نهند و برای برابری با پیشرفته ترین جوامع دنیا خودشان را ازنظرفنی وتخصص به‌پای آنها برسانند.**

مدیر مجله رستاخیز کارگران: شاهنشاها ، کارگران ایران بعنوان جزئی از ملت بزرگ ما بنوبه خود از دست آوردهای تمامی اصول انقلاب شاه و ملت بهره مند شده‌اند و بخصوص اصل سهیم شدن در سود کارخانه ها مستقیماً کارگران ورفاه آنان را در هدف داشت . ممکن است شاهنشاه بفرمایند از چگونگی اجرای این اصل و اثرات آن رضایت خاطر دارند ؟ ونیز چه رهنمود هائی میفرمایند که این اصل مهم از انقلاب همچنان منطبق بانیازهای زمان سبب تلاش افزونتر کارگران برای بالا بردن سطح تولید ملی و در نتیجه بهره وری خودشان از رفاه بیشترباشد..

استقبال ازاصل سیزدهم انقلاب

** شاهنشاه آریامهر : **البته قدری زود است که ما اظهار نظر بکنیم از لحاظ اینکه رضایت داریم یا نه ، ولی تا این مدت کمی که میگذرد ازاستقبالی که کارگران کارخانجاتی که فعلا مشمول سیاست واگذاری سهام شده‌اند بعمل آورده‌اند خیلی هم راضی هستیم ، چون بیش از ۹۵ درصد کارگران تقاضای خرید حداکثر سهمی که ممکن بود نموده‌اند . این اعتماد آنها را به این سیاست و ضمناً به همین کارخانجاتی که سهام شان عرضه شده نشان میدهد کارخانه دارهای ما یا صاحبان صنایع ما — یاسرمایه داران‌ما، یا هرچه که‌اسم ایشان را میگذارید ، آنها هم بلافاصله نظرات ما را راجع به این موضوع قبول کردند وبا کمال‌میل درأصل سیزدهم انقلاب شرکت کرده‌اند پس درایران این موضوع حل شده وما این کار را انجام خواهیم داد وچه بسا ممالک دیگری‌در دنیا باشند که الان مشغول مطالعه هستند که به بینندما در ایران چه میکنیم، بعد آنها هم همین کار را انجام بدهند . فکر میکنم یکی از قدیمی ترین و عمیق ترین مواد چهاردگانه انقلاب ایران همین اصل سیزدهم است . البته شروع این کاردرآن اصل سهیم شدن کارگران تا بیست درصد سود سهام بود این اولین قدمی که برداشته شد برضد استعمار فرد بوسیله فرد بود — چون در کاری که کارگر ایرانی میکرد خودش یک سودی میبرد حالا اضافه بر بردن سهم خودش صاحب یک قسمتی ازسهام میشود یعنی لااقل به تناسب سهام خودش برای خودش کارمیکند— اضافه براین که بیست در صد سود سهام دیگران را هم بدست خواهد آورد.**

وفکرمیکنم ما دراین قسمت خیلی پیشرفته باشیم واین باعث خواهد شد که سرمایه گذاری درصنایع ایران یک جنبه سالمی داشته باشد که فقط چند نفر سرمایه دار در آن شرکت نکنند، بلکه کارگران این مملکت — زحمتکشان‌این مملکت در این نوع سرمایه‌گذاری‌ها

از وظایف رستاخیز کارگران ترسیم دورنمای آینده است

بالابردن مهارت وبازدهی کار، دینی ا
هرکارگرنسبت به وطن خود دارد

سهیم وشریک باشند واگر هم درواحدهائی باشند که خیلی سرمایه گذاری سنگین است آن ۴۹٪ این واحدها اضافه بر کارگرها بین زارعین ایران وسایرطبقات ایران هم تقسیم خواهد شد و این به معنای شرکت عموم ملت ایران درسرمایه گذاری برای صنعتی کردن مملکت ایران است.

انتظار متقابل از کارگران که آنقدر به آنها توجه شده این است که هر روز مهارت بیشتری کسب کنند و من در این قسمت البته انتظار زیاد دارم و از طرف دیگر ناراحت هم نیستم از دو لحاظ یکی از اینکه استعدادی که کارگر ایرانی در فراگرفتن دارد و یکی ازنتایجی که تا بحال گرفته‌ایم — یادم هست که درچند سال پیش فرض کنید پانزده سال پیش ما به این کارخانجات ایران سر میزدیم مثلا نساجی — معمول آن موقع این بود که کارگر ایرانی شاید دو تا ماشین نساجی را اداره میکرد بعد به ماگفتند که حالا ما برنامه هائی گذاشته‌ایم برای تربیت و مهارت‌فنی و کارگرانی پیدا شده‌اند درایران که ۲۰ ماشین را در آن واحد اداره میکنند که آن موقع ما شنیده بودیم که مثلا در آلمان‌فدرال یا ژاپن کارگرها به آسانی ۲۰ماشین اداره میکردند حالا شنیدم بعضی کارگرها در ایران هم پیدا شده‌اند که تا ۳۰ ماشین‌رااداره میکنند اما الان ما می‌شنویم که در ژاپن کارگرهائی هستند که بین ۱۰۰ الی ۱۲۰ ماشین اداره‌میکنند.

چون اعتقاد و اطمینان به هوش و پشتکار وقابلیت بدنی ایرانی و تندی وحافظه ذهنی‌اش دارم — دلیلی نمی‌بینم که کارگر ایرانی ازلحاظ بازده کار از هیچ کس عقب‌تر باشد و این یک دینی است که کارگرهای ایرانی به وطن خود دارند و دینی است که به خودشان دارند. هر کسی سعی میکند که درزندگی درهر کاری که باشد از خودش مفتخر و راضی باشد — کارگر ایرانی باید روزی از خودش راضی باشد که حاصل کارش — نتیجه کارش مساوی با بهترین کارگرها باشد و اضافه بر این کارهائی که کردیم شرکت در بیست‌درصد سود کارخانجات که حالا سهامدار شده‌اند — البته تابحال ما درتمام سطوح مملکت دراین قسمت قدری عقب بودیم روی نداشتن مصالح ولی مطلبی هم که بآن توجه بیشتری خواهد شد در آینده — یکی همان موضوع مسکن است — مسکن در حین کار و بعد مسکن در موقع بازنشستگی و زندگی شخصی و بعد این تعاونیهای مصرف که احتیاجات کارگران ما را به قیمت خوبی و بدون نوسان — تا حد امکان بدون نوسان بتواند دراختیارآنها بگذارد.

مدیرمجله کارگران‌رستاخیز : ایران تحت رهبری و ارشاد شاهنشاه آریامهر در میان کشور های جهان از یکی از پیشرفته‌ترین و مترقی‌ترین مجموعه قوانین کار بهره‌مند است . با اینهمه گسترش روزافزون اقتصاد و صنعت کشور البته مسائل تازه‌ای پدید میاورد . ازجمله مسئله تدوین قانون واحد کار و قانون واحد تأمین اجتماعی که همهٔ قانونهای استخدامی وقانونهای کاروقانونهای تأمین و رفاه اجتماعی را بصورت واحدی در میاورد و از برخی نا هماهنگیها جلوگیری میکند نظرمبارك دراین باره وتدوین قانون واحد کار و قانون واحد تأمین اجتماعی چیست ؟

ازسایرین جلوتر هستیم

شاهنشاه آریامهر : البته — مسلماً اینها تمامی مسائلی است که باید بشود چون ما از سایرین جلوتر هستیم — باید دید که اینها با آن سهیم شدن سود در منافع کارخانجات و حتی سهیم شدن درسهام منافاتی دارد یا ندارد — این یک ریزه کاریهائی دارد که البته قابل مطالعه است ولی اصل‌اش همانطور که ماگفتیم ازلحاظ قوانین کارما اگر ازسایرین جلو نباشیم مسلماً عقب نخواهیم بود — باز هم میگویم بشرطی که راندمان وکاربرد کارگرهای ما مساوی باشد والا نمیشود که یکطرفه باشد. میخواهم اضافه کنم که نمیشود همه‌اش داد و هیچ نگرفت برای آنکه روزی تمام میشود و مملکت ورشکسته را همین میگویند که هی بدهد و چیزی برنگرداند . این غیرقابل ادامه است و برگشتش فقط همان مهارت و راندمان کار کارگر ایرانی است.

دکتر زرنگار : شاهنشاه اخیراً وظیفه خطیر دیگری به حزب رستاخیز ملت ایران محول فرمودند و آن جهاد ملی علیه بیسوادی بود . ارشاد شاهنشاه برای کارگران ایران که دراین جهاد وظیفه خود را بخوبی انجام دهند چیست ؟

وظیفه‌ملی‌واجتماعی

شاهنشاه آریامهر : حقیقتاً جهادی است همانطورکه اسمش راگذاشته‌ایم وظیفه‌ملی و اجتماعی و در واقع تمدن هر فرد ایرانی است که هم خودش را با سواد کند و وقتی با سواد شد سعی کند که یک نفر دیگر را باسواد کند اگر این سیاست هر ایرانی شد بزودی ما دراین راه موفق میشویم . فکر میکنم هیچ مسئله‌ای نیست برای اینکه فکر میکنم تعداد بیسوادها بیش از ۵۰ درصدنباشد و دراین صورت اگر هر فرد با سواد یکنفر بیسواد را با سواد بکند — موضوع حل است.

مدیر مجله رستاخیز کارگران : شاهنشاها در زمینه زندگی حرفه‌ای کارگران وروابط آنها با کارفرمایان ونیز آموزش آنان چه اوامری میفرمایند که باید بوسیله مسؤولان برآن اساس اقدام شود .

مدرسه‌فنی‌در کنار کارگاه

شاهنشاه آریامهر : این را البته بطور کلی قبلا گفته‌ایم — صحبت ازمهارت کردیم مهارت احتیاج به یک دوره‌های بخصوص دارد یا پای ماشین (on the job training) یا کلاسهای مخصوص — هرچه که لازم است باید در این رشته انجام داد طبیعتاً برای کارگرهای فعلی — برای افرادی که بعدها کارگر خواهند شد اصلا هرکارگاهی و کارخانه‌ای که از یک تعدادی بیشتر کارگر دارد باید مدرسه فنی‌اش پهلوی آن کارخانه باشد اضافه بروظایفی که هم وزارت کارخواهد داشت و هم وزارت آموزش و پرورش.

مدیر رستاخیز کارگران : شاهنشاها، روند توسعه اقتصادی وصنعتی ایران درپرتودرایت و راهنمائیهای شاهانه چنان بوده است که در دنیا کمتر نظیر دارد .طبعاً این پیشرفت برای ما تنگنا هائی بوجود آورده که باید آنرا تنگناهای دراثرتوسعه سریع نامید — ازجمله مسئله کمبود نیروی انسانی ماهر در بخش دولتی و بخش خصوصی وبخصوص درزمینه صنایع و کارهای فنی است.

نظر مبارك درباره‌آموزش کارگران و کوشش برای بالا بردن سطح تخصص ومهارت بیشتر کارگران چیست ؟

** شاهنشاه‌آریامهر:جواب راقبلا دادم.

مدیر مجله رستاخیز کارگران : در مورد شرکت مؤثر زنان در کارهای کارخانجات و کارگاه‌هاواستفاده ازنیروی آنها دراقتصاد کشور چه برنامه هائی درآینده‌مورد نظراست ؟

آموزشگاه‌برای‌بچه‌های‌زنان کارگر

** شاهنشاه آریامهر : این را که قبلا گفته‌ایم — اساس حقوق مساوی برای کار مساوی است این که واضح است — منتهی

ست که

فکر میکنم که ساختمان جنس بدنی وجنس زن اورا اصلا در بعضی کارها ماهرتر ودقیق تر از مرد، ساخته است وفکر میکنم درتمام این صنایع ظریفه مخصوصاً الکترونیک که یک دریائی است در مقابل آینده این مملکت، زنها خیلی فرصت نشان دادن خودشان را خواهند داشت و مسلماً نصف جمعیت مملکت لااقل واگر نصف جمعیت مملکت فقط چند درصد معین اش باطل بماند یا از لحاظ کهولت یا از لحاظ دوره بار-داری، چون باید برای بچه های آن ها آموزشگاه های مخصوص ایجاد بکنیم — پس در صد زیادی اززنهای مملکت میتوانند مشغول بکار باشند و نیروی فعاله مملکت به این طریق برود بالا وقسمتی از کمبود هائی که ما الان ازلحاظ افراد فنی و تعلیم دیده وماهر داریم وسیله ورود زنها به بازار کارجبران بشود.

مدیر رستاخیز روستا: همه روستانشینان بخوبی از توجه و تأکید شاهنشاه بزرگ ایران بر پیشرفت سطح زندگی وافزایش آگاهی سیاسی-اجتماعی افراد ملت ایران به ویژه روستانشینان آگاهند وسخنان شاهنشاه خود را در هرزمینه ای باجان و دل می‌پذیرند ممکن است شاهنشاه نظر خود را در باره مسئولیت هائـــی که روستانشینان بعنوان مخاطبان اصلی نشریه «رستاخیـــز روستا» برعهده خواهند داشت بفرمایند؟

خوبست همه شهرنشین نشوند

** شاهنشاه آریامهر: روستانشینان باعث اولیه فکر انقلاب ۶ بهمن ما بوده‌اند. انقلاب ششم بهمن با شش ماده شروع شد که بیشتر مواد آن مربوط میشود به روستانشینان ایران برای اینکه آن موقع ۷۵ درصد جمعیت مملکت روستانشین بود و اغلب‌شان در یک زندگی فئودالی بسر میبردند که برای ایران غیرقابل قبول بود. وقتی که جنبه فئودالی را ما از بین بردیم وبی عدالتی های اجتماعی را ازبین بردیم آنوقت رفتیم روی فکر اینکه خوب این کافی نیست که فقط جنبه فئودالی ازبین برود. فقط کافی نیست که روستائی صاحب زمین اش بشود. باید این زمین به‌اودرآمد کافی بدهد. این فکرروزبه روزالبته تقویت‌میشود برای اینکه ما میگوئیم تا مثلادوازده سال دیگر ملت‌ایران باید وارد دوره تمدن بزرگ بشود، ملت ایران هنوز تا آن موقع مقدار زیادشی روستـانشینـان خواهند بود وخوب هم هست که ما مقداری در روستاها افراد داشته باشیم و همه شهرنشین نشوند، برای ورودبه تمدن بزرگ حداقل درآمد سرانه‌ای برای روستانشینان ما لازم است که آن باید البته مطابق پیشرفت تکنولوژیک وفنی زراعی پیشرفت کند—یک موقعی دراین مملکت وقتی که صحبت ماشین میشد، ماشین زراعتی— عده‌ای تعجب میکردند که خوب بد کی ایـــن ماشین را از کجا بیاوریم یا اگر خراب شد چکار کنیم—این مطلب حل شد. بعد صحبت از کود که کردیم روزهای اول میترسیدند هزار یا دو هزار تن کودی که خریده بودیم به مصرف نرسد. حالا می‌بینید که وضعیت کود چی هست فردا مسئله استفاده‌از ایزوتوپ های اتمی درامور کشاورزی ازشبکه های آبیاری گرفته تاآبیاری—های قطره‌ای و فواره‌ئی وصحبت امتحـــان لابراتواری جنس زمین سالی یک مرتبه حتـــی ششماه یک‌مرتبه است وتمام پیشرفتهای دیگری کـــه درعلـــم کشاورزی بدست آمده است. کشاورزی علم فوق‌العاده پیچیده‌ای است‌برای آنکه جنبه فنی‌دارد و هم جنبه‌آب‌و هوائی — اقلیمی—فنی‌اش قابل پیش بینی است‌ولی آب‌و هوائی آن که صددرصد قابل پیش‌بینی نیست این است که درواقع باید گفت صنعت کشت برای آنکه امروزصحبت از کشت و صنعت‌است کشت وصنعت خیلی پیچیده است و باید توجه زیادی به‌آن کردوآینده کشاورزی ما هم همان کشاورزی کشت وصنعت است. چه بسا کـــه روستاهای ما هم بعدها درقطب های کشت و صنعت تقسیم بشوندو دورهم جمع بشوند. اینها البته مطالبی است که بتدریج خواهد بود، ولی انتظار ما از روستانشینان ایران این است که خودشان را مثل کارگران ایران برای گرفتن آخرین سیستم کشاورزی که در دنیا متداول میشود و ایران قادربانجام آن و اقتباس آن هست آماده بکنندو درمقابل البته دستگاها دولت و تمام دستگاههای دیگر وسایل فراگرفتن این کارها را باید فراهم بکند الان میشود گفت که ۱ تا ۹ دستگاه مختلف در روستاها هستند که هرکسی نماینده یکی ازاین دستگاهاست یک هماهنگی باید بین اینها ایجاد بشود که نتیجه کار همه آنها برای روستامفید باشد.

وظیفه‌ای که دراینجاشرکت های‌تعاونی، شرکت‌های سهامی زراعی، وزارت کشاورزی، وزارت تعاون، وزارت آموزش و پرورش وسایر وزارتخـانه ها — بهداری — شیروخورشید سازمانهای دیگر—مثل سازمان شاهنشاهی خدمـات اجتماعی و انجمن ایالتی وولایتی و غیره دارند ایجاد این هماهنگی است که ما در آینده باید برای خدمت و کمک به روستا بیشتراز پیش ایجاد بکنیم. درمقابل هم انتظار ما از روستا این است همانطور که گفتیم او خودش را آماده فراگرفتن آخرین متدهای کشاورزی بنماید البته احتیاج بگفتن نیست که زندگی روستاها باید بکلی دگرگون بشود. ما انشاءاله باید بـه روستـاهـا آب آشـامیـدنـی سـالـم برسانیم — برق برسـانیـم — حـد ممکن جاده‌برسانیم. جائی که جاده‌نمیرودوسایل دیگر ارتباطی برقرار بکنیم وخانه های روستائی ایجاد بکنیم البته نه یک نقشه‌ای که در یک اتاق در بسته کشیده بشود و بگویند که تمام روستاهای آن طبق آن ساخته بشود. نخیر، مطابق اقلیم—مطابق احتیاجات، مطابق آب و هوا، منتهی با حفظ تمام جنبه های بهداشتی و راحتی و بالارفتن سطح زندگی قیافه های روستاهای ما باید عوض بشود خانه ها باید عوض بشود زندگی‌شان که چندین مقابل بهتر خواهد شد به‌این تنـاسب اضافه میشود همین الان درخیلی از روستاهای‌ما تلویزیون هست بوسیله ایستگاههای زمینی، درآینده ما ماهواره‌های تلویزیونی خواهیم داشت که خیلی آسان دور افتاده‌ترین روستای ایران حتی مناطق خیلی کوهستانی میتواندازماهواره تصویر تلویزیونی بگیرد، یعنی فرهنگ و تمدنی که ماصحبت آنرا میکنیم بوسیله همـــین تصـاویـر تلـویـزیـونی در خـانـه هرکسی حـاضر خواهد بود. صحبت البته زیاد هست‌ولی فعلا این هست که یک خدماتی باید به روستائیان داد بیشتر ازحالا و درمقابل از آنها این انتظارات را داشت.

مدیر رستاخیز روستا: شاهنشاها ممکـن است نظر خود را در مورد نیروهای خدماتـی جمعی که در هر روستا و برای بهسازی محیط و بهبود شرایط زیستی خود روستانشینان بتدریج تشکیل میگردد بفرمایند؟

شاهنشاه —البته خیلی از کارها را میشودبه همین‌وسیله پیش‌برد. با کمک‌احیاناً این سپاهیان انقلاب و تعاونیها و شرکتهـای سهامی‌زراعی اصلا روحیه خوبی است اگر این کارهای دسته جمعی بشود، یعنی روحیه تعاونی معنی‌اش همین است کارهای دستجمعی بنفع همه— همه درآن منفعت خواهند داشت وسهیم خواهند بود—ما باین موضوع اهمیت‌میگذاریم.

رستاخیز روستا: جوانان روستانشین همه علاقه و دلبستگی به کوشش های جمعی دارند، مایلند پا بپای جوانان شهرنشین دراین نـــوع کوشش های جمعی شرکت کنند. ممکن است شاهنشاه نظر خود را درباره وظایفی که درعصر رستاخیز برعهده جوانان مملکت، به ویژه‌جوانان روستانشین، قرار دارد بفرمایند؟

خانه‌فرهنگ‌در روستاها

شاهنشاه آریامهر–بله، البتـه اینجا یک قدری پای حزب هم‌درمیان‌میاید که‌تربیت‌سیاسی روستانشینان ما دیگر وظیفه حزب رستاخیز ملت ایران است که حزب یکپارچه تمام ایرانیهااست و درک این که ایران الان چی هست‌وظیفه هر ایرانی چیست—آینده‌اش چی‌خواهد بود، نسبت به‌این آینده واین مملکت هر کسی‌چه‌مسئولیتی دارد، تربیت‌سیاسی اینها باحزب رستاخیزخواهد بود و درمورد امور تعاونی ممکن است یکـی از تعلیمات‌حزب رستاخیزملت‌ایران همین تعلیمات تعاونی باشد اضافه براین که درهر روستائی باید یک خانه فرهنگی باشد و دراین خانه فرهنگ این تربیت‌های اجتماعی را انجام‌وتعلیم بدهند. اضافه براین که گفتم تلویزیون و رادیو سهم عمده‌ای داردووظایف مهم.

مدیر رستاخیز روستا: شاهنشاه بارها اشاره فرموده‌اند که وظیفه یک کشاورزتولید بهتر و بیشتر محصول کشاورزی است. با توجه به تشکیل حزب رستاخیزملت ایران و دگرگونی عظیمی که درجهت یکپارچگی بازهم بیشترملت ایران به‌وقوع پیوسته، ممکن است شاهنشاه در زمینه کشاورزی نیزجامعه روستائی وملت‌ایران را ارشاد بفرمایند؟

تولید بیشتر کشاورزی، وظیفه‌ملی وانسانی

شاهنشاه‌آریامهر: اولا یک‌وظیفه ملی‌است که‌ماحتی‌المقدوراحتیاجات‌خودمانرا درداخله کشورتولید بکنیم واضافه براین‌یک‌وظیفه‌جامعه بشری‌است‌چون‌دنیا مواجه با کمبود مواد غذائی است وهرکسی در هرجائی اگر یک کمکی به رفع این کمبود بکند، یک وظیفه انسانی مربوط بتمام جامعه بشری را انجام داده است.—پس اضافه برمنافع مستقیم ملی، یک وظیفه دنیائی هست که هرکسی‌دارد و منجمله روستائیـان ایران.

مدیررستاخیزروستا: شاهنشاها، هرروز که میگذرد برتعداد افراد با سواد روستائی که از نعمت سواد و بهداشت رایگان و سایر مواهب زندگی مدرن برخوردارند افـزوده میشود. اعلیحضرت همایونی در هشتمین کنفرانس ارزشیابی انقلاب آموزشی رامبارزه بابیسوادی را بعنوان جهاد ملی مطرح فرمودند و حزب رستاخیز ملت ایران نیز هم اکنون در تـدارک برنامه‌های ویژه‌ئی جهت اجرای کامل اوامر شاهنشاه آریامهر میباشد. آیا شاهنشاه ممکن است به وظایفی که دراین زمینه بعهده وسایـل ارتباط‌جمعی، بویژه‌رستاخیزروستاقراردارداشاره بفرمایند؟

دورنمای‌آینده را ترسیم بکنید

شاهنشاه: بله، من راجع باین موضوع اشاره کرده‌ام که وظایف رادیو و تلویزیون ایران چه هست و اگـر منظور همین نشریـه‌ای کـه شما میگوئیدوظیفه‌اش چه هست، اول البته روستا-نشین باید باسوادبشود که‌بتواند نشریه شمارا بخواند، ولی ممکن است که به کسانی که هم اکنون باسواد شده‌اند و هم اکنون نشریه شمارا میخوانند شما بآنان یادآوری بکنید که آنها چه وظایفی برای‌باسواد کردن یکنفربی‌سواددارند. امیدوارم هر دو نشریه موفق بشوید. چون این موضوع مهم است زیرا باید تیراژ این نشریـات به تناسب جمعیت های کارگری و کشاورزی برسد و فکر میکنم ایرانی تشنه خواندن مطلب است و البته مطالب صحیح ودقیق —مااحتیاج به‌تبلیغات هم نداریم همان اتفاقاتی را کـه‌در مملکت میافتد بتوانیم برسانیم همین کافی‌است ولی چیزی که ازحالا باید ابتکار بخرج بدهیددر واقع کشیدن دورنمای‌آینده است که این فـرد خودش را برای چه آماده بکند —و اینکـــه میگوییم ازحالا باید دورنمای آینده را ترسیـم بکنید درصورتی که میشود گفت، خوب بطور روزانه‌جلوبرویداین برای‌این است که هرکسی خودش‌را برای چه حاضر بکند و برای حاضرشدن برای هرچیزی ۵ —۰ سال احیاناً ۲۰ سال وقت دارد بهمین جهت میگوییم که دورنمـای آینده را باید ترسیم کنید که افراد خودشانرا حاضر کنند...

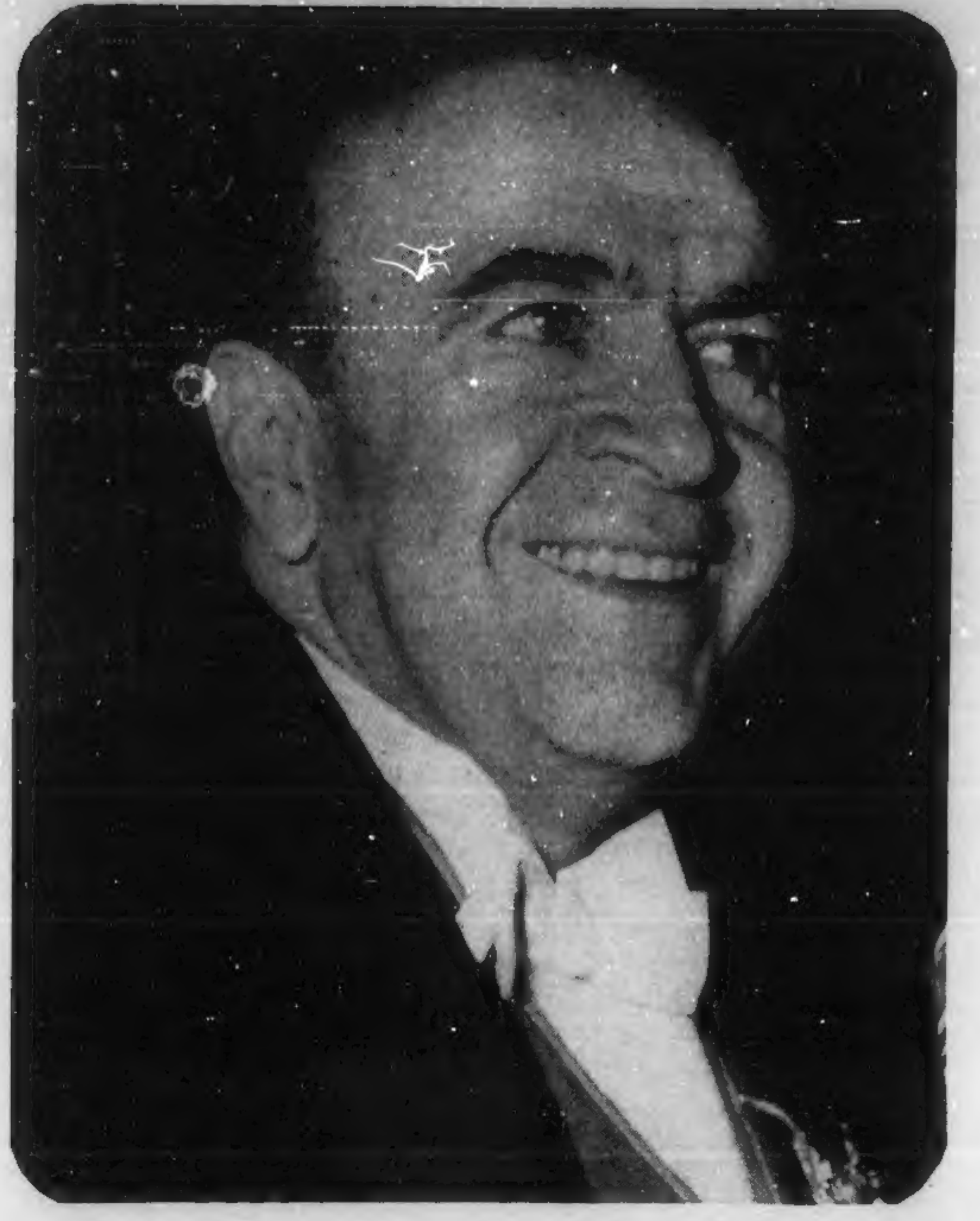

پیام آقای امیرعباس هویدا نخست وزیر و دبیرکل حزب رستاخیز ملت ایران

بمناسبت انتشار نخستین شمارهٔ مجله رستاخیز کارگران

کارگران ایرانی باید بر کوششهای خود برای بالا بردن تولید بیفزایند عصر رستاخیز عصر مشارکت و کوشش پیگیر برای رسیدن به تمدن بزرگ است

خواهران وبرادران عزیز کارگر

حزب رستاخیز ملت ایران باانتشار «رستاخیز کارگران» وسیله مؤثر دیگری برای انعکاس مسائل کارگری وتقویت گفت‌وشنود، دراختیارشما خواهران وبرادران کارگرقرارمیدهد.

با توجه باینکه عصر رستاخیز عصر مشارکت و گفت‌وشنود در بارهٔ مسائل مملکتی و نتیجه‌گیری ازآن درراه‌سریع تر کردن پیشرفتهای مملکتی است نشریه «رستاخیز کارگران» وظیفه خواهد داشت که درایجاد شرایطی که به مشارکت هرچه بیشتر کارگران واشاعه گفت‌وشنود درمیان آنها وباهمه گروههای جامعه کمک کندقدم بردارد.

ایران امروز با فرماندهی قاطع شاهنشاه آریامهر، به‌مرحله‌ای از رشد وتوسعه رسیده است که هر فرد وهر گروه براساس سهمی که در کاروفعالیت این جامعه بعهده گرفته باید از تمام امکانات ودست‌آوردهای انقلاب وپیروزیهای ملی درهمه زمینه ها بهرمندشود.

شما زنان ومردان کارگر ایرانی نشان دادید که باآگاهی وبلوغ فکری مسئولیتهای خودرا درراه به‌ثمر رساندن هدفهای انقلاب می‌شناسید واین کارخلاقه شما ودیگر خواهران وبرادران ایرانی شما تحت رهبری شاهنشاه آریامهر بود که درسرتاسر این کشور پهناوراینهمه پیشرفت وجهش ونوسازی راميسرساخت.

اکنون نیز کار خلاقه شما همراه با تکنولوژی ومدیریت صحیح است که تولید ملی را به‌نحوی درخشان بالا می‌برد ونقش مؤثری در تأمین هدف ملی صنعتی شدن کشور ایفا میکند.

اصل سیزدهم انقلاب که مشارکت کارگران را در مالکیت واحدهای تولیدی میسر میسازد، یقیناً سطح زندگی کارگران را بازهم بالاتر خواهد برد وطبیعی است که دربرابرچنین تحولی که عدالت اجتماعی را بیش ازپیش عملی میسازد کارگران ایرانی باید بر کوششهای خود برای بالا بردن تولیدات واحدهای صنعتی بیفزایند. تاهم تولید ملی مملکت را بالا برند وهم خود که صاحب سهم درواحدهای صنعتی وتولیدی هستند ازثمرات آن برخوردار شوند— واینچنین کارگرایرانی هم مولدثروت وهم صاحب ثروت است.

میدانیم که عصر رستاخیز عصر مشارکت، عصر تلاش و کوشش پیگیر برای رسیدن به تمدن بزرگ است ودراین دوران است که باید با تکیه وتوجه به‌میراثهای فرهنگی وتاریخی ومعنوی ایرانی همه‌ی نیروهای ملی بسیج شوند تا ایران به درخشانترین روزگار خود قدم بگذارد.

این راهی است که شاهنشاه آریامهر در برابر ما قرار داده‌اند وما همچنانکه در تمام این سالهای انقلاب ، ارزشهای خود را نشان داده‌ایم در پیمودن راه تمدن بزرگ نیزاصالتها و ارزشها وروح میهن خواهی وقدرت لایزال سازندگی خودرانشان خواهیم داد.

امیدوارم که همه ما ایرانیان درانجام وظائفی که برعهده داشته ومسئولیتی که در برابر رهبر عالیقدرمان داریم توفیق یابیم و دراین راه آرزوی موفقیت « رستاخیز کارگران » را دارم .

آغاز راه...

بنام خدا و شاهنشاه ایران زمین « رستاخیز کارگران » انتشار خود را آغاز می کند. در این سرفصل با هموطنان خویش و با جامعه شرافتمند و زحمتکش کارگری ایران براین پیمان می‌شویم که در راه اعتلاء و دستیابی به هدفهای مقدس و والائی که انقلاب شاه و ملت و رستاخیز ملت ایران بخاطر آن پدید آمد قلم بزنیم. راه ما راه انقلاب است و راه رستاخیز و هدف، تمدن بزرگ و میدانیم که نقش کارگران ایران در رسیدن به این هدف متعالی نقشی سازنده و سترک است و با اعتقاد و وقوف بر همین امر است که بر آن هستیم تا نقش سزاوار و شایسته ای را در ارشاد و تسهیل فعالیتهای کارگری و در عین حال انعکاس خواسته ها و مشکلات آنها، ایفا کنیم.

گفتنی است که انقلاب ایران بزرگترین تأثیر را در دگرگونی زندگی کارگران ایران برجای گذاشت، منشورهای انقلاب علاوه بر اینکه در چهارچوب کلی هدفهایش بهروزی تمامی جامعه ایران را طلب می کند بطور مستقیم یکی از اصول اساسی اش تحول و رهائی طبقه کارگر است که با اصل سهیم شدن کارگران در سود کارخانه ها نمایان میشود.

این اصل در محیط کار و واحدهای تولیدی بزرگترین اثر را در دگرگونی رابطه ها بوجود آورد و کارگران عملا احساس کردند که دیگر برده و اسیر کارفرما نیستند بلکه باید بعنوان عامل بزرگ تولید از حقوق انسانی و شایسته بهره‌ور شوند.

پس از آن تصویب و اجرای قوانین مترقی، کارگران را بیش از پیش در حمایت قرار داد. این قوانین در عین حال که منافع مشروع کارفرمایان را موردنظر داشت سپری بود تا کسی نتواند به حقوق نیروهای انسانی که بعنوان طبقه کارگر در تولید هم سهمی برجسته داشته و دارند تجاوز کند و اینها در مجموع چهره زندگی کارگران ایران را تغییر داد و این طبقه زحمتکش و شریف را بعنوان عناصری کارساز بعرصه زندگی ملی و سازنده ایران وارد ساخت اما بحکم تکامل و توقف ناپذیری انقلاب که شاهنشاه آریامهر طراح و رهبر اندیشمند ملت ایران پیوسته برآن تأکید داشته‌اند، بهره‌وری مستقیم کارگران در اصل سهیم شدن خلاصه نشد، بلکه هم اکنون اصل سیزدهم انقلاب که فروش سهام کارخانه ها و مراکز تولیدی را تا ۴۹ درصد تجویز می کند و کارگران و کارکنان واحدهای تولیدی را برای خرید این سهام در اولویت قرار می دهد، همچنین برنامه هائی که برای تسهیل و فراهم کردن امکانات مساوی طرح شده، همه و همه نوید دهنده این امر است که در عصر رستاخیز، کارگران ایران باز هم با حرکتی تند و سریع بسوی روزگار بهتر و مرفه‌تر گام برخواهند داشت و طبعاً در برابر همهٔ این دستآوردهای عظیم، وظیفه و رسالت جامعه کارگری در برابر شاهنشاه آریامهر و وطن عزیز بیشتر و حساستر می‌شود.

کتمان نباید کرد که در دهه اخیر بهمان اندازه که کارگران ایران از ثمرات انقلاب بهره‌مند شده‌اند، بعنوان ادای دین سهمی اساسی در افزایش تولیدات ملی و بازدهی افزونتر واحدهای صنعتی ادا کرده‌اند و از این پس نیز یقین چنین خواهد بود، بویژه اینکه فضای برآمده از « رستاخیز » معیارها را بکلی دگرگون کرده و افقی روشنتر در برابر ملت انقلابی ما قرار داده است و در چنین حال و فضا و شرایطی است که رستاخیز کارگران قدم به عرصه می گذارد و حیات خود را آغاز می کند با این قصد و هدف که با خدمت بی‌گیر خود به تعالی جامعه ایرانی و طبقه شریف کارگر کمک و خدمت کند و در این آغاز از پیشگاه خداوند بزرگ مسئلت داریم که ما را در راه خدمت به شاهنشاه بزرگ و ملت ایران و خواهران و برادران کارگر موفق و مؤید بدارد.

رستاخیز **کارگران**

نشریه حزب رستاخیز ملت ایران، این نشریه ماهی دوبار منتشر میشود

دوشنبه سوم آذرماه ۱۳۵۴، شمارهٔ اول

مدیرمسئول: محمدحسین کردبچه

نشانی: خیابان وصال شیرازی — چهارراه بزرگمهر

تلفن: ۶۶۶۰۴۴ — ۶۶۷۱۵۹ — ۴۰۷۹۹

هیئت تحریریه: ۶۶۳۷۵۵

در این شماره

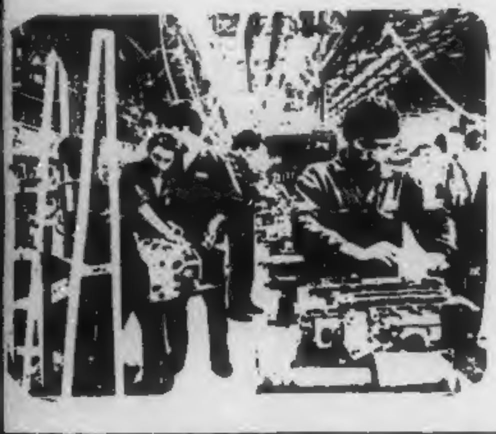

جمع سرمایه ۳۲ واحد صنعتی که در حال حاضر مشمول اصل سیزدهم انقلاب یعنی گسترش مالکیت صنعتی شده‌اند، بیش از یکصد میلیون ریال است این واحدها باید ۴۹ درصد سهام خود را در وهله اول به کارگران واگذار کنند.

صفحات ۱۰ — ۱۱

من به کریم وزیری بسیار مدیونم، او مرا با حماسه نبرد با آهن و پولاد آشنا کرد و من دریافتم که چگونه میتوان از آهن سخت، زندگی آفرید، بزرگی ساخت و نیرو گرفت. کریم وزیری و صدها کارگر دیگر، چهار سال قبل آذرپاد را در عمق ۴۴ متری آبهای گرم خلیج فارس ساخته و امسال «آذرپاد دوم» را در دست ساختمان دارند.

صفحات ۱۲ — ۱۳ — ۱۴ — ۱۵

« رستاخیز کارگران» می پرسد ... کارفرما پاسخ می دهد...

عبدالحسین دیلمقانی، مدیر عامل شرکت دخانیات ایران، در گفت و شنود این شماره با خبرنگار «رستاخیز کارگران»، پیرامون شرایط محلی کارگران این واحد بزرگ تولیدی — دخانیات — و اقداماتی که برای بهبود هرچه بیشتر زندگی آنان صورت گرفته و می گیرد، صحبت می کند....

این گفت‌وشنود با کارفرمایان واحدهای دیگر ادامه خواهد داشت ...

صفحات ۲۸ و ۲۹

..... به عنوان یک کارگر معمولی با روزی چهار تومـــان استخدام شدم... روزها درس میخواندم و شبها کار می کردم...»

منصور روحانی، وزیر کشاورزی و منابع طبیعی، از جمله مردان خود ساخته‌یی است که از صفر شروع کرد .... هرگز «درنگ» را در زندگیش راه نداد .... کوشید، و کوشید تا اکنون که میتواند الگوئی باشد برای آنها که میتوانند با شور، امید و کوشش خود آنگونه که آرزو دارند زندگیشان را بسازند.

صفحات ۳۴ و ۳۵

نگاه به ایران

اشاره :

صفحات ویژهٔ رویداد ها ، به قصد آگاهی جامعهٔ کارگری ایران ازخبرها و مسائل مملکتی تهیه و تنظیم میگردد . کارگران ایرانی بهمان اندازه که باید ازمسائل صنفی و اخبارمحیط کارخود آگاهی داشته باشند ، بعنوان قشری ازجامعه باید که درمسیر رویداد های مملکتی قرار گیرند . این گزارشها آنها را آگاهتر خواهد ساخت تا دقیقاً بدانند در کشورمتحول آنها درزمینه های مختلف چه میگذرد ؟ با این نیت که امیدواریم صفحات ویژه انعکاس رویدادهای مملکتی جای شایسته خود را نزد خوانندگان « کارگران رستاخیز» بدست آورد .

در پیشگاه علیا حضرت شهبانو ، دهمین جشنوارهٔ بین المللی فیلم کودکان تهران ، بهمت کانون پرورش فکری کودکان برگزار شد و درمراسم ویژه‌ای که بمناسبت اختتام این جشنواره در هتل هیلتون تهران بر پا گردید ، برندگان جشنواره افتخار یافتند جوائز خود را از دست مبارك علیاحضرت شهبانو دریافت کنند .

دهمین جشنواره بین‌المللی فیلم کودکان

درآبانماه برنامه های هشتمین جشن فرهنگ وهنر ، سرتاسر مملکت را دربرگرفت. جشن ها در چهارم آبانماه و مقارن میلاد مسعود شاهنشاه آریامهر آغاز شده و طی قریب به یکماه هزاران برنامه فرهنگی وهنری درسراسر مملکت به اجرا درآمد.

گفته‌شده‌است که جشن های فرهنگ‌وهنر با هدف بزرگداشت و شناخت هرچه بیشتر فرهنگ غنی و پر بار ایران برگزار می‌شود و تا کنون در حصول به هدفهای خود توفیق داشته است.

مهمانان برجسته ایران

والاحضرت امیر دولت قطر ۴ روز در ایران بود

تهران،پایتخت‌وطن ما، در نیمه دوم آبانماه همچنان پذیرای رهبران و سیاستمداران کشور های مختلف بود .

در میان مهمانان ایران سفر والاحضرت امیر قطر که بدعوت رسمی شاهنشاه آریامهر برای یک دیدار ۴ روزه به ایران آمدند، ازاهمیت ویژه برخوردار بود .

والاحضرت امیرقطر بعد ازظهر روز پنجشنبه ۲۲ آبانماه به تهران وارد شدند و در فرودگاه مهرآباد مورد استقبال شاهنشاه و علیاحضرت شهبانو قرارگرفتند . امیر قطر در این سفر به پیشگاه شاهنشاه باریافت و با آقای نخست‌وزیر دیدار بعمل آورد و پیرامون روابط دوکشور مذاکرات گسترده‌ای صورت‌گرفت . امیر قطر در یک اطلاعیه مطبوعاتی اعلام داشت که بشدت تحت تأثیر پیشرفتهای ایران که به رهبری شاهنشاه آریامهر بدست آمده قرارگرفته است.

شخصیتهای دیگر

عبدالحلیم‌خدام معاون نخست‌وزیر و وزیر امور خارجه سوریه، حضرت شیخ حمدبن— محمدالشرقی حاکم امارت فجیره، خانم دکترعایشه راتب وزیر امور اجتماعی جمهوری عربی مصر ، خانم بوتو، همسر نخست‌وزیر پاکستان، مادر ملکه دانمارك، هلموت‌اشمیت نخست‌وزیر جمهوری فدرال آلمان، هورست‌زیندرمن رئیس شورای وزیران جمهوری دمکراتیک آلمان، روی‌میسون وزیر دفاع کشور انگلستان ازجمله دیگر شخصیتهائی بودند که برای دیدار از ایران به وطن ما آمدند . مذاکرات بسیاری از این شخصیتهای بین‌المللی با مقامات کشوری با اهمیت بسیار توصیف شده است.

اجتماع سالیانه کارمندان و کارکنان دربار شاهنشاهی

آقای امیراسداله‌علم وزیر دربارشاهنشاهی دراجتماع سالانه کارمندان و کارکنان دربار شاهنشاهی حضور یافت . در این جلسه که رئیس دفتر مخصوص شاهنشاهی ، معاون کل ، معاونان ، مدیران کل و کلیه کارکنان دربار شاهنشاهی شرکت داشتندگزارش اقدامات تعاونی و بهداشتی که طی یکسال‌گذشته برای کارکنان وزارت دربار شاهنشاهی انجام شده است باطلاع رسید.

درپایان‌وزیر دربارشاهنشاهی کوششهائی را که درجهت رفاه کارمندان و کارکنان بعمل آمده مورد تقدیر قرار داد و از خدمات کلیه کارکنان و کارمندان دربار شاهنشاهی طی یکسال‌گذشته اظهاررضایت نمود.

بفرمان شاهنشاه کمیسیون شاهنشاهی نظارت براجرای طرحهای عمرانی تشکیل شد

شاهنشاه آریا مهر طی صدور فرمانی دستور فرمودند تا یک کمیسیون شاهنشاهی تشکیل گردد و بر اجرای طرحها ی عمرانی ومخصوصاً تعیین بهای طرحها نظارت کند . این فرمان سر فصل تازه‌ای درجلوگیری از هر نوع اسراف و هدر دادن منابع مالی مملکت بوجود می‌آورد ، متن فرمان ملوکانه به این شرح است :

جناب امیر عباس هویدا نخست وزیر

نظر به اهمیت حفظ آهنگ رشد سریع اقتصادی و لزوم استفاده صحیح و منطقی از منابع مالی و نیروی انسانی و امکانات دیگر کشور و با توجه به اصل چهاردهم انقلاب شاه و ملت که هدفش مبارزه باگرانفروشی است و نظر باین واقعیت که افزایش امکانات مالی کشور ایجاب میکند که به همان نسبت درخرج کردن دقیق‌تر باشیم و از کوچکترین اسراف و تبذیر جلوگیری کنیم بموجب این دستخط مقرر میداریم یک کمیسیون شاهنشاهی زیر نظر شما مرکب از وزیر امور اقتصادی و دارائی-اصفیا وزیر مشاور ، وزیر مشاور و رئیس سازمان برنامه و بودجه ، رئیس دفتر مخصوص شاهنشاهی و رئیس سازمان بازرسی شاهنشاهی تشکیل گردد و هزینه واقعی طرحهای عمرانی را تعیین نماید .

این کمیسیون موظف است نظام صحیحی در اجرای طرح های عمرانی بر قرار کند تا اعتبارات مصرف شده متناسب با نتیجه‌نهائی باشد و اطمینان حاصل شود که هزینه طرحها بر مبنای قیمت‌های پایه‌ای است که‌توسط کار شناسان منتخب تعیین و بتصویب کمیسیون میرسد . ضمنا این کمیسیون پس از اجرای طرحها نیز صحت اجرا و قیمت تمام شده هرطرح را در هر مورد بما گزارش خواهد داد .

کاخ نیاوران . بتاریخ بیستو یکم آبانماه ۱۳۵۴ شمسی

والاحضرت شاهدخت اشرف پهلوی در دانشگاه کلمبیا

تهران--خبرگزاری پارس-- والاحضرت شاهدخت اشرف پهلوی که در راس هیئت نمایندگی ایران در مجمع عمومی سازمان ملل متحد در امریکا بسر میبرند طبق برنامه تنظیم شده از طرف دانشگاه کلمبیا در حالی که آقای عبدالحسین سمیعی وزیر علوم‌وآموزش عالی همراه معظم‌لها بود بدانشگاه مذکور تشریف فرما شدند.

روسا وعده‌ای از شخصیت‌های این دانشگاه ودانشگاههای هاروارد وکرنی بحضوروالاحضرت معرفی شدند.

والاحضرت سپس در جلسه‌ای که بمنظور تبادل نظر در باره مرکز پزشکی شاهنشاهی ایران تشکیل شد شرکت کردند .در این جلسه پیشرفت کار تاسیس مرکز پزشکی مذکور مورد بررسی قرار گرفت‌وحاضران به‌پرسش های والاحضرت پاسخ دادند.

در پایان جلسه معظم‌لها در یک مصاحبه مطبوعـاتی شرکـت فرمودند وبسئوالهائی که پیرامون تاسیس این مرکزوهمکاریهای دانشگاه کلمبیا مطرح شد پاسخ گفتند. آنگاه در ضیافت ناهاری که بافتخار والاحضرت ترتیب داده شده بود شرکت‌فرمودند.

اجلاس مشترک نمایندگـان سنا و شورا با حضور آقای هویدا

آقای امیر عباس هویدا نخست وزیر ودبیر کل حزب رستاخیز ملت ایران در دومین جلسه نمایندگان سنا ومجلس شورایملی که در سالن اجتماعات سازمان جوانان حزب تشکیل شد طی بیاناتی تشکیل جلسات مشترك نمایندگان مجلسین را در تشریح برنامه های استانی‌ونیازمندیهای منطقه‌ای‌ونیز تحقق این نیازهاوبرنامه‌های همه جانبه عمرانی مفید خواندندواظهار داشتند که باجلساتی که نمایندگان استانها پیرامون مسائل استانی خود تشکیل میدهندودر جلسات مشترك نمایندگان عنوان میکنند بی‌تردید در برنامه‌های عمرانی‌و اجرائی دولت گنجانیده خواهد شدونتایج بسیار مفیدی از جلسات مذکوربدست آمدوخواهدآمد.

در این جلسه که روسای سناومجلس شورایملی،وزیران بازرگانی وقائم‌مقام دبیر کل حزب رستاخیز ملت‌ایران، وزیرمشاور ورئیس سازمان برنامه‌وبودجه، تعاون‌وامور روستاها ،راه وترابری ،مشاور ومعاون پارلمانی نخست‌وزیر، معاونان وزارتخانه‌های کشاورزی ومنابع طبیعی، نیرو ،نمایندگان دو مجلس حضور داشتند، آقای عبدالمجید مجیدی وزیر مشاورو رئیس سازمان برنامه و بودجه اظهار داشت که در نیمه دوم آذر اصلاحی بودجه سال ۵۴و بودجه ۵۵ تقدیم مجلسین خواهد شدوبا توجه به‌امکانات و مقدورات دولت نظرات وخواسته‌های نمایندگان برای پیشرفت‌و عمران‌و آبادانی استانهاو مناطق حوزه انتخابیه نمایندگان دربودجه‌منظورشده‌است.

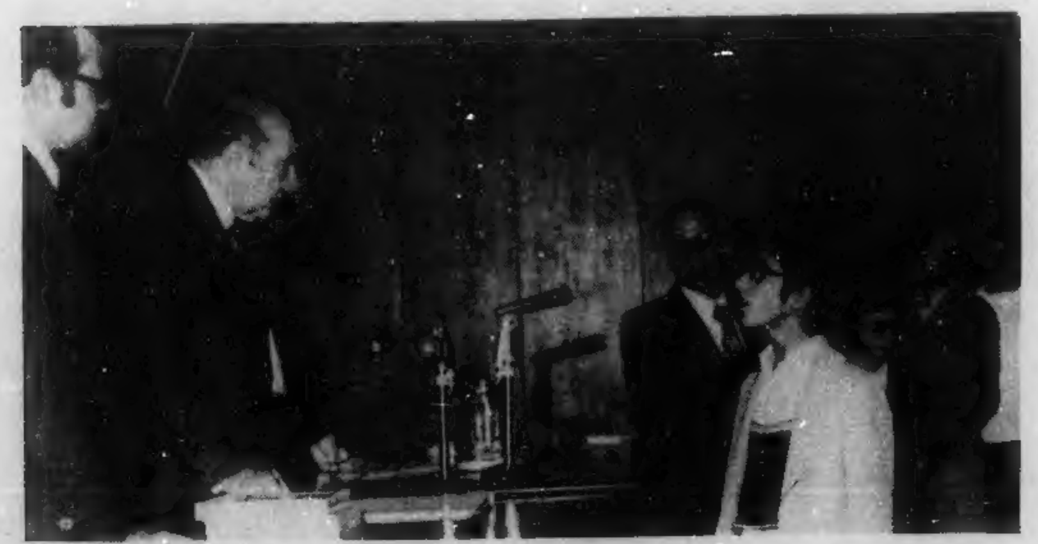

نخست‌وزیر در اجتماع پرشور ۵۰۰ نوجوان از فردای روشن ایران سخن گفت ....

آقای امیرعباس هویدا نخست‌وزیر و دبیرکل حزب رستاخیز ملت ایران در یک اجتماع پرشورکه درآن قریب به ۵۰۰ نفر از نوجوانان شرکت داشتند در سخنانی مشروح و با بیانی صمیمانه چهره امروزو فردای ایران را ترسیم کردند . سخنان آقای نخست‌وزیر که در سالن اجتماعات‌مؤسسه اطلاعات ایراد شد با شور و هلهله جوانان و نوجوانان استقبال شد .

دراین سخنان آقای نخست‌وزیر گفتند:

دوستان جوانم : میل دارم صادقانه بشما بگویم از جمله ساعات و دقایقی که در زندگی برای من مایه شادی و امید میشوند آن ساعات و دقایقی هستند که بمناسبتی درجمع عده‌ای از جوانان عزیز کشورمان حضور پیدا میکنم و با آنها بگفتگو می‌نشینم چنانچه امروز هم دراین اجتماع گرم شما احساس خوشحالی میکنم دلیلش اینست که اینگونه دیدارها هر بار بمن امکان میدهند تا در سیمای شما چهره آینده میهنمان را مشاهده کنم که به نیرومندی و عظمت و شکوه باز هم بیشتری که شایسته گذشته پرافتخار آنست دست یافته . امروز نیز مسلم است که به برکت فرماندهی ورهبری دوراندیش ومشکل گشای شاهنشاه بزرگ ما نه تنها راه دستیابی بچنین مرحله غرور-انگیزی در مقابل کشور ما هموار شده بلکه بخش مهمی از این راه را با سرعتی که سالها پیش برای بسیاری از ما قابل تصور هم نبود طی کرده‌ایم چنانکه هم‌اکنون ایران ما در پهنه دنیائی که متاسفانه با انواع مشکلات وبحرانهای اقتصادی ونظامی واجتماعی دست بگریبان است در مقام یک قدرت اقتصادی و سیاسی است.

آقای نخست‌وزیرسپس به تشریح نقش جوانان در پیشرفتهای مملکتی اشاره کردند و درپایان سخنانشان خطاب به نوجوانان گفتند:

اطمینان دارم که درعصر رستاخیز ملت ایران که همبستگی هرچه فشرده‌تر ملی وتوسعه زمینه‌های مشارکت از مشخصات برجسته آنست شما جوانان عزیز سهم خود را در راه رسیدن‌به هدفهای حزب رستاخیز ملت ایران وتحقق دوران شکوهمند تمدن بزرگ ورضایت خاطرشاهنشاه ادا خواهید کرد .

اصل سیزدهم ا
گسترش مالکیت

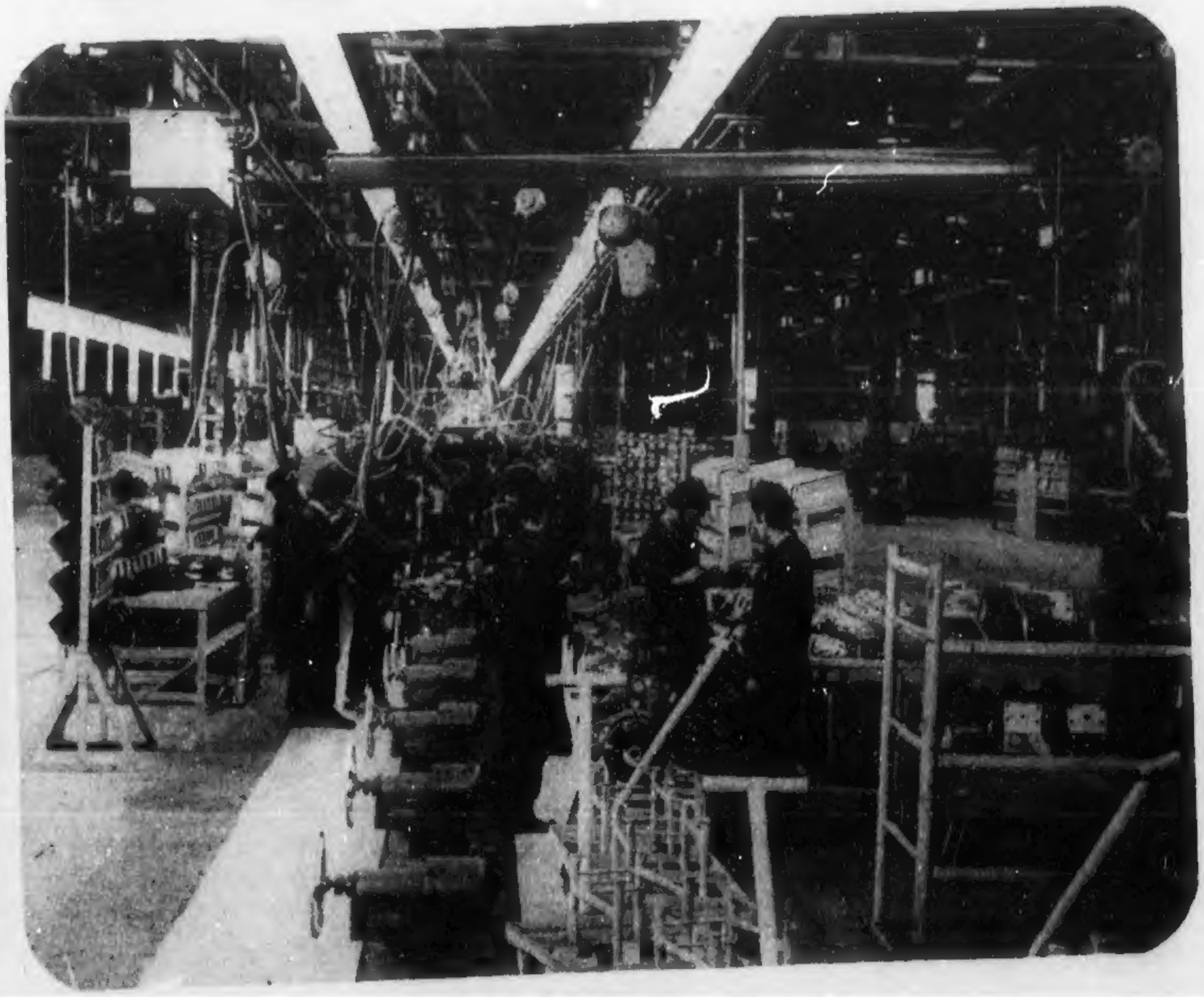

*سهیم شدن در سود کارخانه ها

همانطور که اجرای طرح اصلاحات ارضی، سیستم ارباب ورعیتی را ریشه کن ساخت و سرنوشت کشاورزان را به‌دست خودشان سپرد سهیم شدن کارگران درسود کارخانه‌ها نیز به استثمار طبقه کارگر خط‌بطلان کشید واجرای برنامه گسترش مالکیت واحدهای تولیدی جایگاه ویژه‌ای در پهنه اجتماع به کارگران کشور بخشید.

اکنون دیگر استفاده‌جوئی بی رویه از نیروی کارگر مفهومی ندارد چرا که پایه‌های گسترش صنایع بردوش کارگرانی گذاشته شده که چگونگی فعالیتهایشان آنهارا به‌صورت طبقه‌ای فعال ودارای خصوصیات ممتاز ملی جلوه‌میدهد.

اصل سیزدهم انقلاب که گسترش مالکیت صنعتی وشریک شدن کارگران را در سهام کارخانجات پایه‌گذاری کرد تاکیدی بر دگرگونی صنعتی کشوروارزشمند بودن کارگران ایرانی است.

تاکیدی که پشتوانه‌ای محکم در جهت تحکیم موقعیت طبقه کارگر وشرکت بیشتر آنها درآینده‌سازی کشوراست.

کارگر ایرانی بااجرای این طرح دریافته است که امروزوجودش جزئی از کارخانه‌ایست که درآن کارمی کند او دیگر با این محیط احساس بیگانگی نمی کنند وبا روحیه‌ای تازه به کارمی پردازد.

*اصل سیزدهم انقلاب

دکتر عاملی تهرانی استاد دانشگاه و نماینده مجلس درباره چگونگی نتایج این برنامه میگوید: «اصل سیزدهم انقلاب ایران یکی از مهمترین وبارورترین اصول چهارده‌گانه است.»

این اصل را از دونظر باید مورد بررسی قرار داد اول ازنظر تاثیر آن درتوزیع عادلانه درآمد ملی ودوم ازجهت علم ناسیونالیسم(ملی گرائی) درمورد اول باید گفت که اصولا یکی ازراههای خرید و فروش سهام کارخانجات بسیج کردن پس اندازهای کوچک است. ازاین راه نوعی تجمع سرمایه حاصل می‌شود که اگر این سرمایه به‌نحو صحیحی صرف سرمایه‌گذاریهای جدید درجهت توسعه صنایع سابق بشود یا برای احداث تاسیسات تازه به کاربرود باعث میشود تادرآمد ملی افزایش چشمگیری پیدا کند از طرفی بااجرای این طرح، کارگران نه‌فقط ازطریق کارخود باشبکه درآمدملی ارتباط پیدامی کنند بلکه مسیر جدیدی هم بروی آنها بازمی‌شود و آن استفاده ازبهره‌سرمایه آنها است.

«دکترعاملی تهرانی»در مورد نکته دوم گسترش مالکیت صنعتی میگوید: «اصل سیزدهم انقلاب ازنظر علم ناسیونالیسم (ملی گرائی) نیز حائز اهمیت فراوانی است. ناسیونالیسم علمی است که قوانین، شرایط‌ها، وراههای پیشرفت یک ملت را مورد بررسی قرار میدهد:

دراین علم مبحثی باعنوان «پیوندخاک و خون» وجود دارد که موجودیت هرملتی را به طور نظری به دوعامل خاک وخون تجزیه می کند. باین معنی که: هریک از پایه‌های حیاتی ملت ازترکیب این دوعامل به‌وجود آمده‌است.

عامل خاک عبارتست ازسرزمین و آنچه طبیعت به‌هرملتی ارزانی داشته است وعامل خون همان‌نیروی انسانی است.

پیوند صحیح این دو عامل در هریک از سازمانها وارکان مربوط به‌حیات ملت رمزبقا و ادامه زندگی آنملت‌است.

دکترعاملی تهرانی می‌افزاید: چگونگی مالکیت، یکی ازشیوه‌هائی است که به‌پیوند خاک وخون یعنی همبستگی طبعت وجمعیت هرسرزمین شکلی خاص می‌بخشد مثلا ممکن است این شکل ویژه درجهت پیوند دادن همه مردم با ثروتهای ملی‌شان باشد یا برعکس امکان دارد باعث قطع همبستگی اکثریت ازثروتهای ملی شود. بنا براین درعرف و روش ناسیونالیسم همیشه شیوه‌هائی تجویز میشود که پیوند محکمتری‌را بین همه‌مردم وثروتهای‌ملی به‌وجود آورد.

درنتیجه ناسیونالیسم آن گونه شیوه‌های مالکیت‌را که باعث سلب ثروتهای‌ملی ازمردم وواگذاری آن به دولت بشود، مطرود میداند. هرچه ما درمسیری حرکت کنیم که ثروتهای ملی به نحو عادلانه‌تری بین خانواده‌ها تقسیم شود به‌محورناسیونالیسم نزدیکترمیشویم.»

انقلاب صنعتی

فرمان شاهنشاه آریامهر در مورد واگذاری ۴۹ درصد از سهام واحدهای تولیدی به کارگران وکشاورزان وسایر افراد در تاریخ چهارم اردیبهشت ماه سال جاری شرف صدور یافت. اجرای این فرمان به‌عهده شورای گسترش مالکیت واحدهای تولیدی که از وزیران کشاورزی، مشاور، کار وامور اجتماعی، صنایع ومعادن، بازرگانی، دادگستری وهمچنین رئیس کل بانک مرکزی، رئیس اطاق بازرگانی و صنایع ومعادن وسرپرست سازمان برنامه وبودجه تشکیل شده است واگذار شد. این شورا از هشتم اردیبهشت ماه آغاز به کار کرد.

گسترش سریع صنعت وبه‌وجودآمدن مجتمع های کوچک وبزرگ صنعتی در چندسال اخیر، باعث پیدایش نسل تازه‌ای ازطبقه کارگر شده است. نسلی که به‌علت داشتن مهارت در کارهای فنی وتخصصی ارزش خودش را بیش از هر زمان ثابت کرده است.

اصل سیزدهم انقلاب علاوه برتوزیع عادلانه درآمد ملی ازنظر ناسیونالیسم نیز حائز اهمیت فراوان است

واگذاری ۴۹ درصد سهام

واگذاری ۴۹ درصد از سهام کارخانه‌ها به کارگران، شریک شدن آنها در درآمد ملی و احساس مالکیتی که در اینمورد احساس می کنند توزیع خود سرانه و قیمت‌گذاریهای غیرعادلانه اجناس را خود بخود از بین می‌برد چون دیگر تولید کننده درمقابل مصرف کننده قرار ندارد بلکه این خود تولید کننده است که باید اجناس ساخته شده توسط خود را مصرف کند به این علت از هرگونه اقدامی در بالا بردن خودسرانه قیمت جنس و گرانفروشی خود داری و توزیع کالا را به نحوی عادلانه انجام خواهد داد این توزیع و قیمت‌گذاری عادلانه به تاخت و تازهای تولید کنندگان و صاحبان سرمایه‌های بزرگ که همیشه جامعه مصرف کننده‌را هدف قرارمیدادند— پایان می‌بخشد.

صنایع کوچک که هرگز قدرت رقابت با مجتمع های بزرگ صنعتی‌را نداشتند با اجرای برنامه گسترش مالکیت واحدهای تولیدی فرصت می‌یابند تا دگرگونی تازه و ثمربخشی در جهت توسعه فعالیتهای سازنده خود داشته باشند ازطرفی بااستفاده ازبهره سهام کارخانجات شامل طرح، صنایع جدیدی پا میگیرند و همین توسعه روزافزون مانع بزرگی درجهت پیدایش بیکاری و رکود اقتصادی و تورم است پدیده‌ای که امروز دربیشتر کشورهای صنعتی به‌چشم می‌خورد.

اجرای برنامه گسترش صنعتی به‌رقابتهای سالم نیز رونق تازه‌ای می‌بخشد اثر دگرگون کننده و ثمر بخش دیگر این طرح امکان خرید سهام کارخانجات بوسیله کشاورزان است. امری که باعث میشود تا صنایع بصورت پوششی بر بازده تمام سطوح مملکت‌را بپوشاند و درحقیقت شرکت در فعالیتهای صنعتی بصورت وظیفه‌ای ملی و میهنی درمی‌آید ازسوئی باشریک شدن کشاورزان در سهام کارخانه‌ها از مهاجرت روز افزون آنها به شهرها جلوگیری خواهد شد واین کارآنها‌را تشویق خواهد کرد تابدون رها کردن کارهای کشاورزی خود در فعالیتهای صنعتی هم به طور غیرمستقیم شرکت داشته باشند.

بطور کلی این طرح صنعتی نه فقط پیشرفت بیشتر صنایع را باعث میشود بلکه در گسترش برنامه های کشاورزی، بالا رفتن میزان محصول و دلبستگی کشاورزان به ماندن در زادگاهشان تأثیراساسی بجای‌میگذارد.

* گسترش سرمایه ها در روستا ها

مهندس زنگنه مدیر عامل شرکت قند کرمانشاه در اینمورد خاص میگوید بهترین اثر این طرح اینجاست که بسیاری ازسرمایه‌ها را از تهران راهی شهرها و روستاها می کند. مثلا سهیم شدن کارگران کارخانه قند کرمانشاه و کشاورزان چغندرکار وابسته به این شرکت در سهام کارخانه بدون شک باعث بالا رفتن میزان سطح زندگی کلیه افراد محلی خواهد شد و رونقی تازه به تمام جلوه‌های زندگی شهرستانی و روستائی خواهد داد.

تاکنون گسترش سرمایه‌های بزرگ در روستاها وشهرستانها کمتر مورد توجه بوده‌است ولی اجرای طرح گسترش مالکیت صنعتی قدمی بزرگ در این راه خواهد بود ازطرفی من همواره معتقد بوده‌ام که سرمایه باید ازمدیریت جدا باشد چون ترکیب این دوعامل باعث خواهد شد تا واحدهای مدیریت خودرا در هر کاری آزاد بدانند وتوجهی به بالا بردن سطح و کیفیت کارنداشته باشند.

درصورتیکه تکنولوژی امروزاحتیاج مبرمی به واحدهای تحقیقاتی دارد تا تمام دگرگونیهای صنعتی هرکارخانه‌ای مورد بررسی قرار گیرد تفکیک سرمایه ازمدیریت بی‌شک باعث توجه بیشتر به این مورد و بوجود آمدن گروههای تحقیقی خواهد شد چون دیگر صاحب کارخانه تنها مسؤل واحد صنعتی نیست وگسترش مالکیت درحقیقت تقسیم مسئولیت را هم بدنبال دارد. مسئولیتی که باعث خواهد شد تا سهامداران واحدهای صنعتی به چگونگی تغییرات کاری و تولیدی خود توجهی خاص داشته باشند.

واحدهای مشمول طرح

بقیه در صفحه ۷۵

گذری به خارک و دیدار از «آذرپاد» بزرگترین جزیره مصنوعی بارگیری جهان

کارگران خا
با آه

جزیره مصنوعی آذرپاد به روی ۱۸ پایه استوارشده‌است ارتفاع هر پایه به‌اندازه یکساختمان ۲۴ طبقه است که ازفولاد یکپارچه ساخته شده وهر کدام ۱۶۰ وزن دارد. پایه ها را درعمق ۳۲متری خلیج‌فارس باضربه های چکش هیدرولیکی به‌کف دریا فرو میکنند، هرضربه‌چکش هیدرولیکی قادراست یک‌اتومبیل راباآسفالت یکسان کند وبرروی پایه هاآنقدر ضربه میزنند تا ۳۱متر در کف‌دریا فرورود.

با کریم وزیری در زیر آفتاب سوزان خلیج فارس ودر هوای شرجی جزیره آشنا میشوم ،۴۷ساله است وچهره‌ای سوخته از آفتاب جنوب دارد.

کریم‌وزیری پنج‌فرزند دارد ، از یکماهه تا ۱۴ساله ، روزی ۴۵تومان برای ۸ساعت کار دستمزد میگیرد ، صبحانه و ناهار وشام برایش رایگان است، روزی ۴ ساعت‌ازاضافه کاراستفاده میکند و ۳۵ درصد اضافه دستمزد میگیرد ، و سرانجام ۱۴سال است که با خانواده‌اش در جزیره خارك بسرمیبرد.

با کریم بسرعت آشنا شدیم ، اما او یک ویژگی دیگرنیز دارد، ویژگی اصلی تمام کارگران ایرانی ، او هرشام که بمنزل میرود یک مهره چرخ عظیم‌صنعت را محکم‌تر بسته‌است ، هر بامداد دستهای او بکار می‌افتد و شب‌هنگام

کارگران

رگ درنبرد
ن وپولاد

گزارش از: احمد شکرنیا
عکسها از: علی رهبر

وقتی کریم‌وزیری و هزاران کارگر ایرانی در دوردست‌ترین نقاط این سرزمین پهناور، دست از کار میکشند، ایران، نیرومندتر شده است.

من به کریم‌وزیری بسیار مدیونم، او مرا با حماسه نبرد با آهن و پولاد آشنا کرد و من دریافتم که چگونه میتوان از آهن سخت، زندگی آفرید، بزرگی ساخت و نیرو گرفت.

کریم‌وزیری و صدها کارگر دیگر چهار سال‌قبل «آذرپاد» را ساختند و امسال «آذرپاد دوم» را در دست‌ساختمان دارند، آذرپاد یک غول آهنی است که از وسط دریا سر از آب بیرون آورده، غولی که زندگی میسازد و دست‌آورد دانش‌فنی کارشناسان و نیرو وتجربه کارگران ایرانی است.

چهار رشته‌لوله هریک بقطر ۷۰سانتی‌متر و یک رشته لوله بقطر ۱۰۷ سانتی‌متر از ساحل خلیج‌فارس وارد دریا میشوند و در کف دریا ۴۸ کیلومتر پیش میروند تا بندرگناوه — درساحل خلیج‌فارس — را به جزیره‌خارک وصل کنند.

نفت‌خام صادراتی بدین‌ترتیب به جزیره خارک میرسد و در انبارهای این‌جزیره که ۲۰ میلیون‌بشکه ظرفیت آنست ذخیره میشود و سپس ازطریق خطوط‌لوله‌دیگر به اسکله بزرگ خارک و نیز ازطریق دو لوله زیردریائی به جزیره‌مصنوعی آذرپاد میرسد و سرانجام به سوپرتانکرها (کشتی‌های نفتکش بزرگ) تحویل داده‌میشود.

خارک، معجزمعماری‌طبیعت‌وتکنولوژی قرن حاضر است، بزرگترین جزیره‌مصنوعی جهان درحاشیه این جزیره مرجانی قرارگرفته است، بزرگترین مخازن نفتی جهان را در این جزیره میتوانید تماشا کنید، مخازنی که هریک تا یک‌میلیون‌بشکه‌ظرفیت دارند.

اسکله خارک با ۱۸۳۰ متر درازا و ۵۰ متر عرض، درنوع خود بزرگترین اسکله‌جهان است. پایه های این اسکله در ژرفای ۲۰تا۳۰ متری دریا، در جنوب‌شرقی جزیره در کف‌دریا فرو رفته‌اند، همچنین بزرگترین ناوگان‌ها و کرافت جهان درخارک مستقر شده است، بهرتقدیر در خارک میتوان بزرگترین ها را یافت و همه این بزرگی ها را در جزیره‌ای کوچک که طول آن ۸ و عرض‌آن ۴ کیلومتر است و درمجموع ۲۲ کیلومترمربع مساحت دارد جمع شده است. زمانی در جزیره‌خارک فقط چند خانواده محلی که از ماهیگیری امرار معاش میکردند وجود داشتند. بعدگروهی از اشرار را به‌خارک تبعید کردند، اینک خارک درحدود ۳۰ هزارنفرجمعیت دارد، اما دیگر از تبعیدیها در این جزیره نشانی نیست.

نبض‌زنده‌وبیدارکارگر
ایرانی بر آهن وپولاد
و آهن وفولاد برخارک
حکومت میکند

کارگران و مهندسان ایرانی جزیره‌ای نو ساخته‌اند و این نوسازی یک شاهکار معماری و یک معجزه صنعتی قرن حاضر است، ساکنان کنونی خارک را اینها تشکیل میدهند و ساکنان محلی نیز اغلب به سلک کارگران صنعتی پیوسته‌اند، اکنون نبض زنده و بیدار کارگر، برآهن و پولاد وآهن و پولاد بر خارک حکومت میکند و خارک با همه بزرگی‌هایش، در بزرگی ایران بزرگ سهمی اساسی بر عهده گرفته است.

* * *

کریم وزیری با دست به مشعل فروزانی که بر روی تنها ارتفاعات جزیره بنا شده اشاره کرد،

لطفاً ورق بزنید

خارک، معـ
وتکنولوژی

با زوی نیرومند و بیتلاش کارگر ایرانی در خارک به نیرومندی ایران بزرگ کمک بسیار میکند

کوچکترین غفلتی هنگام ساختن آذرپاد به قیمت سرنگون شدن از یک ارتفاع ۲۰ متری به اعماق آبهای گرم خلیج فارس تمام میشود و در پائین کوسه ها حضور همیشگی خود را حفظ کرده‌اند

این ارتفاعات به « کوه تحت » مشهورند و فقط ۶۷ متر ازسطح دریا ارتفاع دارند و برروی همین ارتفاعات است که مخازن عظیم نفت جزیره ، یعنی بزرگترین مخازن نفتی جهان ساخته شده است.

مشعل خارك همیشه روشن است : این مشعل بر روی د کل آهنی بلندی قرار دارد و گازهای سمی و خطرناك نفت در این مشعل میسوزند و بی اثر میشوند . اما گازهای دیگر در کارخانه پتروشیمی خارك به گارهای پروپان ، بوتان و نیز گوگرد تبدیل میشوند .

کریم وزیری هنگامی که به اتفاق صدها کارگر دیگر : « آذرپاد » را میساخت شعله های مشعل ، شبهای خارك را روشن میکرد . امروز نیز که کریم دست اندر کار ساختن آذرپاد دوم است ، شعله های مشعل هنوز زبانه میکشند و فردا آذرپاد های دیگری ساخته خواهند شد ، دهها چاه به نفت خواهند رسید ، اسکله های بزرگ سراسر سواحل خلیج فارس را خواهند پوشاند ، پالایشگاههای بزرگ بوجود خواهند آمد ومشعل های خارك ودیگر تأسیسات بهره برداری صنعت نفت ، همچنان نظاره‌گر تلاش و کوشش کارگر ایرانی خواهند بود .

ولی کریم وزیری با من گفتگو میکرد ، گرمی آفتاب جنوب ، پوست صورت ودستهایم را میسوزاند ، خارك بسیار گرم و مرطوب است ، گرمای هوا تا نزدیك ۵۰ درجه سانتی‌گراد بالای صفر در این جزیره تجربه شده و در زمستان ها هرگز به کمتر از ۷ درجه‌سانتی‌گراد بالای صفر نرسیده است .

بدین ترتیب خارك در عمر خود هرگز یخبندان نداشته است ، زمستانهای خارك گرمای مطبوع بهار را دارند و تابستانهایش داغ وسوزنده است.

ولی هوا سرحی مسود بحر دارگران نیرومند و ورزیده حنوب . همحکس را دارای کار نیست ، رطوبت هوا در شهریورماه در این جزیره به صددرصد میرسد و در چنین رطوبت همراه با گرمای کشنده آفتاب بود که پایه های سنگی آذرپاد را در اعماق دریا نصب کردند .

نام آذرپاد را بسیار تکرار کردم وحتما سئوال میکنید که آذرپاد چیست ؟ من هم فقط نامی از آذرپاد شنیده بودم و میدانستم که آذرپاد نام یك جزیره مصنوعی است که از آهن و پولاد در دل آبهای گرم خلیج فارس ساخته شده است ، تا از این طریق سوپرتانکرها (کشتی های بزرگ نفتکش) که تا ۵۰۰ هزار تن ظرفیت دارند بتوانند در کناره آن پهلو بگیرند ، زیرا اسکله های موجود که به ساحل متصلند بخاطر کم بودن عمق آب نمیتوانند جوابگوی کشتی های بیش از ۲۷۰ هزار تن باشند ، در حالیکه کشتی های نفتکش ۵۰۰ هزار تنی میتوانند نفت خام را ارزانتر و با صرفه‌تر حمل کنند . بنا بر این باید وسایلی فراهم میشد تا کشتی های بزرگ نفتکش که به سوپر تانکر معروفند ، راه آبهای ایران را در پیش گیرند و بدین ترتیب آذرپاد اول در عمیق‌ترین نقطه ممکن که ایجاد اسکله در آن میسر بود ساخته شد .

این همه اطلاعات من از جزیره مصنوعی بارگیری آذرپاد بود ، اما وقتی آذرپاد اول را که قبلا ساخته شده وآذرپاد دوم را که در دست ساختمان است از نزدیك مشاهده کردم پی بردم که آذرپاد فقط یك جـزیـره مصنوعی بارگیری نیست ، آذرپاد یك حماسه است ، حماسه نبرد با امواج خروشان ، حماسه نبرد با آهـن و پولاد وحماسه فتح و پیروزی براعماق دریـــا .

خلیج فارس آرام است ، اما آبهای گرم خلیج هزاران خطر را درخود نهفته اند طوفانهای خلیج فارس حتی ناخدایان باتجربه را هراسان میکنند و کوسه ها همیشه در خلیج حضور دارنـد و در چنین شرایطی ، آذرپاد اول بدست کارگر ایرانی ساخته شد .

آذرپاد اول ۵۲۵ متر طول دارد که بخش

جزه معماری طبیعت
قرن حاضر است

هر یک از پایه های جزیره مصنوعی آذرپاد ۷۵ متر طول و ۱۶۰ تن وزن دارد و از فولاد یکپارچه ساخته شده است

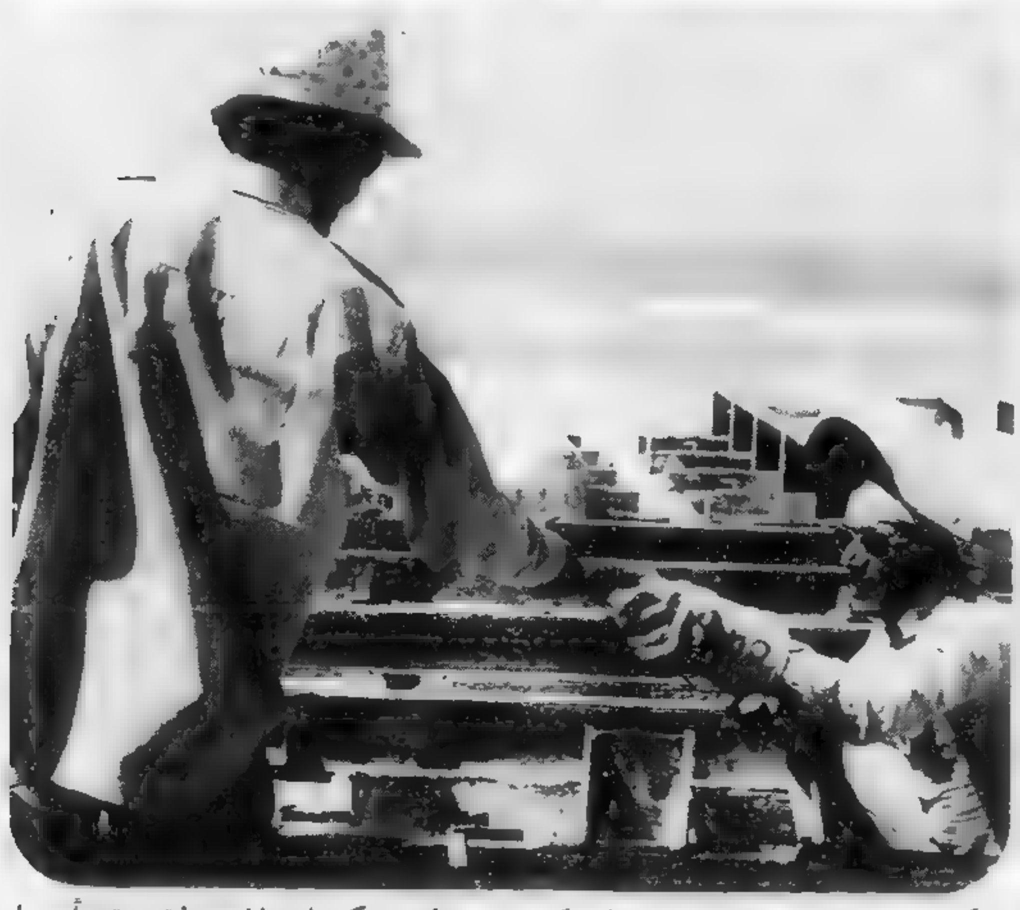

بزرگ آن بصورت اسکله بناشده است ،طول مرکز جزیره ۹۰ متر و عرض آن ۴۴ متر است .پایه های آذرپاد را در عمق ۳۲ متری دریا بکار گذاشته اند دو رشته لوله به قطر ۱۹۸ سانتی‌متر یعنی بلندتر از قد یک انسان معمولی از زیر دریا ، نفت خام را به جزیره آذرپاد میرساند.

برق و تلفن بوسیله کابل های زیر دریائی به اسکله جزیره آذرپاد هدایت شده است ، آذرپاد به دستگاههای بسیار مدرن اندازه‌گیری مواد نفتی مجهز استودرآن یکسالن غذاخوری، ساختمان استراحتگاه ،دفاتر کار و یک کارگاه فنی کوچک وجود دارد و هم اکنون سوپـــر تانکرهای ۵۰۰ هزارتنی ،نفت خام را ازطریق آن بارگیری میکنند.

آذرپاد دوم ــ در کنار آذرپاد اول ــ در دست ساختمان است ،وقتی ساختمان آذرپاددوم بپایان برسد یک ساختمان ۲۵ طبقه و تقریباً دوبرابر ساختمان پلاسکوی تهران خواهدبود

تمام پایه یکپارچه از فولاد است .وزن هرکدام بیش از ۱۶۰ تن است ،پایه‌ها را با کشتی مخصوص میآورند ،یکستون فولادین ۷۵ متری را که ۱۶۰ تن وزن دارد ،درعمق آب بر کف دریا می‌نشانند و پس از آن جـــزیـــره مصنوعی را با قطعات فولادین بر روی ۱۸ پایه نصب میکنند.

هرپایه باید ۳۰ متر در کف دریا فرورود ، اما چگونه کف سخت و مرجانی کناره جزیره خارك را سوراخ میکنند ؟ــصنعت نفت ۱۱ غواص را برای نصب این پایه‌ها بکار گرفته است ،غواصان محل نصب پایه‌ها را بدقت بررسی و تعیین میکنند و سپس کشتی‌هـــای

بقیه درصفحه ۸۳

چگونه عضوی

آیا بیماری فلج اطفال درمان پذیر است؟

تب ، سردرد ، گلودرد و تهوع از علائم بیماری فلج اطفال است

واکسینه کردن کودکان زیر شش سال بر ضد بیماری فلج اطفال ضروری است

بیماری فلج ازجمله ناخوشی هائی است که تا کنون درمان ویژه‌ای برای آن شناخته نشده است .

متأسفانه هنگامیکه نشانه‌های فلج در کودك ظاهر میشود دیگر برای پیشگیری (جلوگیری) خیلی دیر شده است . بدین ترتیب اهمیت واکسیناسیون علیه این بیماری مشخص میشود . این بیماری همانطور که از نامش بر میاید بیشتر بچه ها و نوجوانان را گرفتار میکند . بیماری فلج کودکان توسط ویروسی از راه دستگاه تنفس (بینی) یا از راه های گوارشی و مدفوع بیماران مبتلا سرایت کرده‌و کودکان سالم را گرفتار میکند . بطور کلی امکان واگیری این ناخوشی از راه خوراکی ها بویژه آب وشیر بسیار زیاده است.

از هنگامیکه ویروس در بدن مستقر میشود تا هنگامی که علائم بیماری ظاهر میشود . ۷ الی ۲۱ روز بطول میکشد که این مدت را دوره نهفتگی بیماری مینامند .

بیماری فلج اطفال بطور کلی بیشتر در اواخر تابستان و آغاز پائیز مشاهده میشود و نا گفته نماند که در سایر فصول نیز امکان ابتلاء اطفال به این بیمار وجود دارد و علاوه براین درتمامی نقاط دنیا امکان‌شیوع آن‌هست.

* علائم بیماری

نشانه های نخستین بیماری گمراه کننده و شبیه اغلب بیماریهای عفونی است . این نشانه ها بصورت تب ، سردرد ، گلودرد و علائم گوارشی مانند اسهال و استفراغ در بیمار دیده میشود .

درموارد شدید این بیماری علاوه برعلائمی که ذکر شد بیمار از درد ماهیچه های گردن و ستون فقرات نیز رنج میبرد و اگر همراه‌این علائم بیمار دچار ضعف شدید ماهیچه ها شده باشد ، این وضع دلیلی است بر پیشرفت بیماری فلج که درواقع بیماری با این ترتیب ظاهر شده است .

حالت های فلج ماهیچه مختلف است : گاهی یک ماهیچه و زمانی تعدادی ازماهیچه ها را از کارمیاندازد. هنگامی که ماهیچه های حیاتی مثل ماهیچه های قلب و دستگاه‌تنفس انسان دچار بیماری میشود بیمار فوت میکند . فلج معمولا بین دو تا پنج روز بعد از ابتلاء ظاهر میشود و پیشرفت بیماری همچنان ادامه دارد تا اینکه تب بیمار قطع میشود و ۴۸ ساعت پس از قطع تب پیشرفت بیماری نیز در بدن بیمار متوقف میگردد .

نخستین کاری که اطرافیان یک بیمار مبتلا به فلج باید انجام دهند اینست که بیمار را درتمام مدت بیماری‌که احتمال واگیری‌زیاد است از سایرین جدا کنند و اطـــرافیان پرستاران‌باماسک‌ولباس مخصوص خود را مجهز کنند و ظرفها و وسایل بیمار وهمچنین ترشحات‌حلق وبینی ومدفوع بیمار را نیز دراین مدت ضدعفونی نمایند.

* تقویت مقاومت بدن

اطرافیان بیمار وکسانیکه درمعرض خطر ابتلاء‌به‌بیماری فلج‌قرار دارند باید با گاماگلوبولین مقاومت بدن خود را در برابر بیماری بالا ببرند سرم حاوی گاماگلوبولین تنها سلاحی است که بشر در مقابل بیماری‌های ویروسی بکارمیبرد .وبهترآنست که دراینگونه موارد به افراد غیر مصونی که در معرض ابتلاء به‌این بیماری قرار دارند از سرم حاوی گاماگلوبولین به مقدار فراوان ازطریق تزریق آن استفاده کنند .در اینگونه موارد باید علاوه بر کوشش برای بالا بردن مقاومت‌بدن کودکان و افراد غیر مصون ،در مواقع بیماریهای جزئی مانند تب و سرماخوردگی نیز که مقاومت بدن کم میشود باید بچه‌ها را ازفعالیت زیاد بازداشت تا درنتیجه مقاومت بدنشان بالا برود.

واز سوی دیگر هنگامیکه بیماری فلج شایع است باید از اعمال جراحی برروی بینی‌و دهان و حلق کودکان و نوجوانان خودداری کرد.

پزشک کارگر

«فلج» میشود؟

چرا اعضای بدن فلج میشود؟

* واکسیناسیون علیه فلج کودکان

کودکان زیر شش سال حتماً برضد بیماری فلج واکسینه شوند. واکسن فلج در دهه اخیر مورد استعمال فراوان پیدا کرده و بدو علت جای خودرا بسرعت در میان واکسن های مفید دیگر باز کرده است.

علت اول، اهمیت وعواقب وخیم ناشی از ابتلاء به این بیماری استکه بعد از بهبودی، اغلب در تمام دورهٔ زندگی باقی میماند.

علت دوم، نتیجه مثبتی است که واکسیناسیون برای جلوگیری از ابتلاء به این بیماری بدست میدهد.

نوع خوراکی این واکسن که امروزه متداول است از ویروس زندهٔ عامل بیماری فلج کودکان تهیه میشود و طرز استعمال آن خیلی آسان و راحت است باین صورت که واکسن را بصورت قطره‌ای شیرین مزه تهیه میکنند بطوریکه کودکان آنرا بامیل میخورند و ناگفته نماند که واکسیناسیون می‌بایدد رسه نوبت انجام بگیرد وفاصله هر نوبت با نوبت بعدی بین ۶ تا ۸ هفته است. این واکسن بسیار بی‌آزار است و عوارض ضعیف وزودگذر آن بقدری ناچیز است که توجه واکسینه شده راجلب نمیکند.

کودکان حساس وآلرژیک و افرادی که مبتلا به کسالت‌های عمومی همراه‌تب هستند ویا بیماران قلبی وکلیوی، بهتراست ازانجام واکسیناسیون خودداری کنند.

هیچگونه درمان بخصوصی برای این بیماری وجود ندارد در مرحله‌ای که بیماری شروع شده ومسیر خودرا طی میکند، درمان فقط جنبهٔ تقویتی ومحافظتی دارد ودر دوران بعد از بیماری که بنام دوران نقاهت گفته میشود، برای رفع یادگارهای بیماری باید ازفیزیوتراپی وارتوپدی استمداد جست.

* عوامل ایجاد کننده فلج

ممکن است عصب درطول مسیر خود بر اثر ضربه (چاقو وخنجر) پاره شود ویا تصادفات موجب له شدن آن گردد که درنتیجه عضوی که این عصب ضایعه دیده متعلق به آنست دچار فلج میشود همچنین عامل فلج ممکنست فشار یک تومور (سرطان) برروی عصب باشد.

این فشار مانع کار عصب بطور طبیعی می‌شود. گاهی عفونت‌ها نیز مستقیماً روی مراکز عصبی اثر می کنند وفلج‌های بزرگ‌را بوجود میاورند مثل مننژیت که یک عفونت پرده مغز ونخاع است ویا فلج اطفال که براثر عفونی‌شدن دستگاه‌عصبی بوجود می‌آید.

گاهی تأثیر سموم نیز روی سلسله اعصاب باعث ازکار افتادن آنها می‌شود وحتی این سم ممکن است ناشی از بیماری دیفتری باشدو یا درکسانیکه دیابت قندی (بیماری قند) دارند ممکنست اختلال درتغذیه اعصاب باعث از کارافتادن آنها شود.

خونریزیهای داخل مغز وسکته های مغزی نیز که باعث پاره شدن مویرگها میشودسبب اختلال درتغذیه اعصاب مغزی شده وکار طبیعی آنها رامختل می کند.

* انواع فلج

فلج شل — این نوع فلج درنتیجه قطع کلیه رشته های اعصاب حرکتی ارادی وغیرارادی یک عضو ویا اندام پدید میآید وشخص نه‌تنها نمی‌تواند عضو یا اندام رابمیل خود حرکت دهد (بعلت از کار افتادن دستگاه عصبی ارادی) بلکه بعلت عدم تنوس درعضلات (بسبب قطع دستگاه عصبی غیر ارادی) عضو یا اندام بطور شل ومانند یک جسم بیجان به هر طرفی می‌افتد.

دراین حالت چون اعصاب بریده وقطع شده ویا ضایعه دیده‌است وعروق که نقش تغذیه عضلات رابعهده دارند (وباید به آنها نیزعصب برسد) دیگر نمیتوانند وظایف خود رابطور کامل انجام دهندوباین جهت غذای کافی به عضلات نمی‌رسد ودرنتیجه عضله از بی‌غذائی لاغر و کوچک می‌شود ودرفلج اطفال نیز که‌عضله هنوز باندازه کافی رشد نکرده ووقتی دچار فلج شد کوچک وناقص باقی‌میماند دراین صورت شخص نمی‌تواند عضوضایعه دیده را بحرکت‌در آورد ولی بعلت آنکه رشته های عصبی حرکتی غیرارادی سالم است، عضو فلج درحال‌انقباض شدید وسخت باقی میماند. دراین مورد چون هنوز اعصاب به عروق تغذیه کننده عضله می‌رسد، عضله غذای کافی خود را ازعروق می گیردوعضو کوچک نمی‌شود.

* درصد مرگ ومیر

میزان مرگ ومیر این بیماری در حدود ۶ درصد بیماران است هرچه سن بیشتر باشد احتمال مرگ بیشتر است بیش از ۵۰ درصد از بیمارانی که دچار فلج شده‌اند بطور کامل وبدون‌هیچ اثرویادگاری‌ازفلج بهبود می‌یابند و۲۵ درصد از مبتلایان به فلج بطور خفیف و نسبی برای همیشه فلج خواهند شد کمتراز ۲۲ درصد از بیماران برای همیشه بشدت افلیج باقی خواهندماند.

* رعایت بهداشت و نظافت دهان برای رفع بوی بد دهان اهمیت بسیاری دارد

بوی بد دهان بظاهر برای عده‌ای موضوع ساده‌ای بنظر می‌رسد ولی چه بسا کانونهای خانوادگی و روابط زن‌وشوهرها که براثر همین عارضه ازهم متلاشی شده وسعادت وخوشبختی آنان رامبدل به پریشانی وجدانی کرده‌است.

بر اساس تجربیات و مطالعاتیکه بر اثر برخورد با این بیماران و درمان آنها بدست آمده است، به کسانیکه دچار این بیماری هستند، اطمینان میدهیم که چنین بیماری نباید آنها را مأیوس کند، بلکه کاملا ثابت شده است که این عارضه درمان پذیر است. درمورد بوی بد دهان باید گفت که: اغلب خود بیمار متوجه آن نیست و اطرافیان و گاهی پزشک متوجه آن می‌شوند واینجاست که پزشک باید توجه بیمار را باین موضوع جلب کند و در رفع آن بکوشد و همچنین گاهی این عارضه بعنوان یک زنگ خطر نشانه‌ای از یک نوع بیماری دیگری است که باید دررفع آن هرچه زودتر اقدام کرد.

بهرصورت اگرشما تا بحال بفکراین موضوع نبوده‌اید بهتر است که توجه یکی از نزدیکان خود را بآن جلب کنید، ازاو بخواهید شما را در این مورد آگاه کند که بوی دهان شما طبیعی است یا نه؟ واگرجواب منفی است درجستجوی علت‌آن برآئید.

ناگفته نماند که درمان این بیماری ممکن نیست، مگرآنکه علت‌آن شناخته وبرطرف‌شود.

* بهداشت و نظافت دهان

نخست باید به محیط دهان توجه کرد. آیا از دندانهای سالمی برخوردار هستید وبه حفظ بهداشت آن اهمیت کافی میدهید؟

اگر دندانهای شما پوسیدگی فراوان‌وعمیق دارد آن نقاط محل مناسبی است برای جمع شدن مواد غذائی وفاسدشدن آنها که درنتیجه دهان شما را بدبومیکند اگر تا بحال به بهداشت دهان خود توجه نداشته‌اید، باحتمال زیاد از لثه سالمی برخوردار نیستید وممکن است لثه شما خود بخود و یا حتی با مسواک زدن ملایم خونریزی کند و یا دچار پیوره (جاری شدن چرك ازلثه) شده باشد که درهرحال باعث بدبو شدن دهان میگردد.

دراینگونه موارد برای برطرف کردن بوی بد دهان توصیه میشود هرچه زودتر به بهداشت دهان‌خود توجه کنیدوهمچنین به دندانپزشک مراجعه کنید تا درمان لازم را برای رفع پوسیدگی دندانها و یا بیماری لثه انجام دهدومطمئن باشید که دیگراین موضوع شما را رنج نخواهدداد.

* علل مختلف

درصورتیکه تمام اصول بهداشت دهان و دندان را رعایت‌میکنید وهیچگونه بیماری‌دهان و دندان ندارید ولی با اینحال دهان شما بد بو است، بطورمسلم علل مختلف دیگری‌سبب این عارضه است.

مثلا آیا بطورمکرر گلو درد میگیرید و لوزهٔ چرکی شما مدتها است که معالجه نشده است و یا مدتی طولانی است که به سینوزیت مبتلا هستید؟

باید دانست که وجود کانون‌های چرکی بمدت طولانی درلوزه وسینوس‌ها موجب بدبو شدن فوق‌العاده دهان میشود که باید برای برطرف کردن این کانون‌های چرکی هرچه زودتربه پزشک‌مراجعه کرد.

ممکن است کانون چرکی در ریه باشد. مثل برنشیت که ریه‌ها عفونی میشود وباعث بدبوشدن دهان‌میگردد.

* نشانه پرارزش

گاهی بوی‌بددهان نشانه پرارزشی برای تشخیص بیماریهای دستگاه گوارش محسوب میشود.

مثلا اگر از طعم بد دهان خود شکایت دارید ونیز بی‌اشتها هستید، ممکن است علت بوی بد دهان‌شما مربوط به‌ورم‌معده (گاستریت) باشد که دراین صورت باید تحت نظر پزشک قرار بگیرید واز خوردن میوه خام وادویه زیاد خودداری کنید.

بوی بد دهان ممکن در نتیجه یبوست مزاج نیز باشد. دراین حالت بکاربردن کمی ملین قبل از خواب یا صبح ناشتا، بی نتیجه نیست.

حالت سوءهاضمه که با درد توأم است نیز باعث بوی بد دهان میشود واین عارضه دراین حالت بیشتر بخاطر ترش‌شدن غذا واستفراغ دربیمارمیباشد.

کسانیکه بیماری قند (دیابت قندی) دارند از دهانشان همیشه بوی استن بمشام میرسد وهمین بو یکی از نشانه‌های اصلی بیماری قند میباشد که باید به پزشک داخلی مراجعه کنند.

دربیماریهای عمومی مثل دیفتری وحصبه وغیره نیز بوی دهان غیرطبیعی میشود.

* اعتیاد و بوی دهان

در اعتیادات، مثل اعتیاد به الکل و دخانیات نیز تغییراتی در هوای تنفسی بوجود

بقیه درصفحه ۹۶

تشکیل مرکز بهداشت

اشاره :

کارگران بعنوان عامل اساسی تولید، شالودهٔ اقتصادی صنعتی ایران را تشکیل می‌دهند و وجود تفاهم بین کارگر و کارفرما نه تنها باعث افزایش سطح تولیدات صنعتی است بلکه سبب بدست آمدن فرآورده‌ها و محصولات مرغوبتر می‌شود. این صمیمیت و تفاهم درصورت رسیدگی کارفرما به وضع کارگران و توجه به رفاه و خواسته های آنها و نیز آشنائی کارگر به وظایف خود حاصل می‌شود.

کارگر و کارفرما — هردو — وظائفی درقبال یکدیگر بعهده دارند و ناآشنائی به این وظائف گاهی مسائلی را بوجود می‌آورد که ازصمیمیت محیط کار و تفاهم بین کارگر و کارفرما میکاهد و نتیجهٔ امر به زیان هردوطرف تمام میشود.

هفته‌نامهٔ رستاخیز صفحات میزگرد خود را به حل‌ورفع این مسائل اختصاص داده و هر هفته نمایندگان کارگران یک واحد صنعتی رو‌در‌روی کارفرما یا نمایندهٔ او قرار می‌گیرند و در این گردهم‌آئی ها هدف اساسی گذشته از بررسی مسائل طرفین این است که اختلافات هردوطرف حل و رفع شود.

دردومین میزگرد هفته‌نامه، نمایندگان کارگران شرکت بی — اف — گودریچ و نمایندهٔ وزارت کار شرکت دارند و لازم به توضیح است بااینکه کارفرمای شرکت بی. اف. گودریچ دعوت هفته‌نامه را برای شرکت دراین میزگرد پذیرفت ولی دروقت معهود از شرکت دراین گردهم‌آئی خودداری کرد. آنچه دراین صفحات می‌خوانید متن تمام گفت‌وشنود ها است.

کارگران رستاخیز : — « با تشکر از حضور نمایندگان کارگر و نماینده وزارت کار • امور اجتماعی در آغاز پیشنهاد می‌کنیم عضای هیأت مدیره سندیکای کارگران کارخانه بی. اف. گودریچ خواسته ها و مشکلات و مسائل کار خود را عنوان کنند،

محمود نیک‌پزشک(دبیرسندیک) :« در آغاز مسأله‌ای را که همواره برای من ودیگر کارگران مطرح بوده عنوان می‌کنم وپس از آن به مسائل ونکات دیگر اشاره خواهم کرد. من‌واقعاً از این‌مسأله‌تعجب می‌کنم که هر کس بزعم خود وبگونه‌ای به‌تفسیر قانون می‌پردازد که‌گاه نتیجه حاصل از آن مثبت و منفی‌است. شاید قانون صراحت‌ندارد وشاید آئین‌نامه های اجرائی مربوط به‌آن ناقص است. مثلا درماده واحده قانون طبقه‌بندی مشاغل که آئین‌نامه اجرائی آن چگونگی در اجرای قانون بصراحت مشخص می‌کند که کارفرما مکلف است کلیه مشاغل را طبقه‌بندی کرده و هر کسی را درمقام وموقعیتی که‌قانون تعیین تکلیف کرده قرارد هد، بنظرمن‌صحیح نیست در یک کارخانه،گروه معینی مشمول مزایائی باشند وگروه دیگری بی‌دلیل ازآن‌محروم بمانند.

در کارخانه بی. اف.گودریچ، کارفرما سیستم خاصی اتخاذ کرده، که نه‌باسیستم صنعتی بین‌المللی‌گودریچ هماهنگ است ونه باقوانین ماوفق‌می‌دهد این کارخانه در سال ۱۳۳۶، که صنایع کشور مابدین حدگسترش نیافته وزمینه برای‌سرمایه‌گذاریهای خارجی مساعدبود، مؤسسه بی.اف‌گودریچ بعنوان یک‌سرمایه‌گذار توانست درکشورما آغاز بکارکند وموفق‌هم‌شدولی‌این‌امر نمیتواند دلیل آن باشد که‌سیستم کاربگونه‌ای که‌در گذشته وجودداشته‌ادامه‌یابد و کارفرماقوانین کارکشور ما را به‌میل خود تفسیر وتوجیه کند.

در کارخانه مامشاغل غیرتولیدی مثل تراشکاری، برقکاری،لوله‌کشی، جوشکاری وجوددارد واستاد کاران تعدادشان بیش از ۱۵۰ تن است ونباید ازمشاغل تولیدی مانند مشاغل کارگرانی که مستقیماً در امرتولید صرف‌انرژی‌میکنند، تفکیک شود بلکه می‌باید مشاغل همه کارگران طبقه‌بندی شود تاهر کارگری درگروهی که‌استحقاق آنرا دارد قرارگیرد. مگر نه‌اینکه هدف از تأسیس‌سندیکا بهبود بخشیدن بوضع اعضاء وبرقراری مناسبات حسنه‌بین کارگر و کارفرما است؟ آیا این درست است که‌اعضای یک‌سندیکا ازمزایائی که قانون به‌آنان داده بهره‌ور شوند، در حالیکه گروه دیگر از همان مزایا استفاده نکنند.

درشرکت ما حدود ۹۶۰ کارگر مشغول کارند که از این تعداد حدود ۵۵۵ نفرشان طبقه‌بندی شده است. مشکل دیگر ما مربوط است به‌آئین‌نامه اجرائی تشکیل مرکزبهداشت صنعتی کار. در این‌آئین‌نامه قید شده است،هر کارگاهی که تعداد کارگرانش از ۲۰۰ نفر متجاوز باشد،ملزم به‌تأسیس این‌مرکز است، ولی‌تاکنون متأسفانه علیرغم درخواستهای

مکرر کارگران،این خواست‌قانونی تحقق‌نیافته

نیازهای ضروری کارگران

هوشنگ‌خاکپور (رئیس هیئت‌مدیره سندیکا) : «شرکت تعاونی مصرف یکی از ضروری‌ترین نیازهای کارگران، هر کارگاه بشمار میرود، ما درحال حاضرمتجاوزازهشتصد هزارتومان پول نقد درحسابمان نزد بانک رفاه کارگران داریم که ۳ سال پیش تا کنون راکد مانده. پس از پانصد هزارتومان دیگرنیز بابت سهم خود ازمحل بخشودگی مالیاتی ازشرکت طلبکاریم که دو سال است از پرداخت آن خودداری میکنند، نه پولمان را میدهند ونه کمک میکنند که در زمین‌های بی‌حصار بی، اف، گودریچ درسه راه آذری ساختمان فروشگاه تعاونی بسازیم»

— « آیا کارفرما می‌تواند درپرداخت این وجوه تأخیر کند ؟ واگر چنین کاری کرد آیا کارگران‌می‌توانند بهره پول خود را بخواهند.

رضا مقدم

حبیب‌الله‌حسامی مدیرکل : — «بدون شک کارفرماها حق ندارند در پرداخت پول تأخیر کنند، اما درمورد بهره دیرکرد آن‌چیزی

ـت صنعتی

حبیب اله حسامی

فریدون پاشازاده

محمود نیک پزشک

حسینعلی هاشمی

هوشنگ خاکپور

کارمعلق می‌شوند که این امر به هیچ وجه جنبه قانونی ندارد ، روش تعلیق اعم از آنکه دلیل داشته باشد یا نه ، باید منسوخ شود.

* در مورد استانداردهای کار نیز باید بگویم ، کار ظرفیت کارخانه با توجه به ماشین‌آلات نصب‌شده ودر صورتیکه

نیروی انسانی بمقدار کافی تامین شده باشد ، در سه نوبت سه‌نه روزی ۲۶۰۰ حلقه لاستیک است که کارگران در ازاء حقوق دریافتی باید تولید کنند ، حال آنکه کوشش کارگران مقدار تولید را به حداکثر یعنی ۳۱۵۰ حلقه در روز رسانیده است.

در قانون برای اینگونه اضافه تولیدها به تناسب ، تا ۲۰ درصد اضافه حقوق برای کارگران پیش بینی شده است درحالیکه کارفرمای ما نه تنها بابت اضافه تولید دستمزد اضافه‌ای نمی‌پردازد ، بلکه اگر مقدار تولید از حداکثر ظرفیت کاهش یابد ، کارگران را متهم به کم کاری میکند ! »

ماشین آلات فرسوده

غلامعلی شعبانی‌راد (عضو هیئت مدیره سندیکا) : — موضوع دیگر ، مسئله ماشین — آلات کارخانه است . در حدود ۴۰ درصد از این ماشین آلات مستهلک شده و کارآئی لازم را ندارند . باین ترتیب ما ناچاریم با ۶۰ درصد ماشین آلات قابل استفاده تا ۱۲۰ درصد تولید داشته باشیم و این دو برابر قدرت تولید ماشین‌ـ آلاتی است که ما در اختیار داریم حدود ۱۰ درصد از کارگران کارخانه در وضع نامطلوبی بسر میبرند که باید فورا به وضع آنها توجه شود .

این کارگران غالبا به بیماریهای واریس ، دیسک کمر و ناراحتی‌های ریوی دچارند که کارفرما بجای معالجه آنها با پرداخت مبلغی ناچیز اخراجشان میکند ، اشتغال اتباع خارجی نیز یکی دیگر از مسائل ما در این کارخانه است ، چون پرداخت حقوق و مزایای گزاف باین افراد ، سبب کاهش سهم سود ویژه کارگران میشود ناگزیر باید تاثیر آنرا در تقلیل

حسینعلی هاشمی (عضو هیئت‌مدیره سندیکا) : — « اجازه بدهید من درباره مشاغل سخت وزیان‌آور حرف بزنم ، در کارخانه مشاغلی داریم که با توجه به وضع کارگاه بویژه قسمت‌هائی که کارگران باوسائل شیمیائی‌ سرو کار دارند بایستی در شمار مشاغل سخت وزیان‌آور محسوب شوند روی هم رفته در این قسمت‌ها قریب ۴۰۰ کارگر در گرمای ۶۰ درجه ، بخصوص در قسمت‌های پخت لاستیک کارمیکنند وعموماً با گرد وغبار ومواد شیمیائی سر وکار دارند وبا اینکه از اداره بازرسی کار درمورد بهبود شرایط محیط کار به کارفرما تذکر داده شده ولی تا کنون توجهی به این تذکرات نشده است بطور کلی حفاظت وایمنی یکی ازخواسته های کارگران بی—اف— گودریچ است .

تعلیق از کار

محمودنیک‌پزشک : — «موضوع دیگری که کارگران مارا نگران وناراحت می کند تعلیق بدون جهت بعضی از کارگران از کار است وگاه وبیگاه دیده می‌شود که از طرف کارفرما بعضی از کارگران ده تا پانزده روز از

مشاغل پرزحمت

در قانون پیش بینی نشده بهمین جهت بعضی از کارفرمایان ازاین مسئله سوء استفاده می کنند .

نگاه:

دکتر احسان نراقی

چگونه در آموزش عالی تحول ایجاد کنیم

بحثی اینروزها درمورد نظام آموزشی عالی و تحقیق علمی درگرفته است . اگرچه از نظر کسانی که سالهاست در کار آموزش عالی و تحقیق هستند تازگی ندارد ، ولی طرح آن به صورت عمومی نشانه‌ای است از ظاهر شدن تضاد سیستم قدیمی آموزش با تحولات اقتصادی و اجتماعی جدید و علامتی از حالت بحرانی و لزوم حل عقلانی آن ، ولی آنچه باید در نظر داشت این است که هنگام طرح چنین مسائل ، معمولا شخص و یا دستگاهی که مورد حمله قرارمیگیرد ، مسئول تمام خسرانها و کمبودها معرفی میشود ، حال آنکه دانشگاهی مستقل از سایر دستگاههای اجرائی و آموزشی کشور نیست ، و از روابطی که مجموع سیستم اداری واجرائی کشور با هم دارند، بر کنار نبوده‌است.

از این نظر هیچ تحولی در دانشگاه نمیتواند مستقل از تحولات مشابهی باشد که در دیگر دستگاههای دولتی ، در مورد طرز تلقی آنها از وظایف و عمل دانشگاه و ارزش و اهمیت علم و تحقیق ، باید صورت گیرد :

نیازی که اینک برای ایجاد تحولی اساسی در نظام آموزش عالی احساس میشود ، نشانهٔ آن است که مسئولان امور به درک این مسئله رسیده‌اند که تحولات اقتصادی و اجتماعی ، بدون نیرو و کادر انسانی لازم برای آن ، امکان پذیر نیست ، و حرف ایجاد تأسیسات اقتصادی مدرن به معنای تحول جامعه از مرحله جامعه کم رشد به جامعه پیشرفته نخواهد بود ، و برای تحقق این امر لازم است که بنیادهای جامعه مدرن ، که علم و تکنولوژی مدرن است ساخته شود ، و این بنیادها جز با داشتن تأسیسات آموزشی و علمی متناسب با آن تحقق نخواهد یافت . باید در نظر داشت که نمیتوان هر چند گاه یکبار دستگاه آموزشی کشور را از بیرون مورد حمله قرار داد ومدیران آن را احیاناً تغییر داد . زیرا چنین روشی باعث ایجاد عدم اعتماد دائمی خواهد شد — هم در نظر مردم و هم در نظر کسانی که برای این قبیل مسئولیتها انتخاب میشوند.

مسئله تجدید نظر در نظام آموزشی و مدیریت دانشگاه چیزی نیست که یکبار برای همیشه صورت گیرد ، بلکه جامعه جدید درحال تحول دائماً نیازمند چنین تجدید نظری است . دانشگاه باید دارای چنان نظام آموزش و مدیریتی باشد که ازطریق یک مکانیزم درونی خود کار، خود را با تحولات و نیازهای جدید تطبیق دهد.

دکتر مهدی امانی

فضاهای خالی زمان

همراه با تحول نحوه‌معیشت وکاربست شیوه‌های غربی زندگی ، فضاهائی که سابقاً بوسیله عوامل واجزاء خاص نحوه معیشت‌سنتی اشغال میشد بصورت مجموعه‌های خالی زمانی درآمد وازطرف موسسات تجاری واجتماعی و اقتصادی هجوم سوداگرانه‌ای برای پرکردن این فضاهای خالی بعمل آمد زیرا ضرب تعداد ساعات خالی درتعداد نفرات رقمی نجومی بدست میدهد که خود مبنای تقاضای بلامعارض برای خرید کالا وخدمات است . کالاهائی که بتوانند ساعات بلااشغال مانده را درخانواده‌پر کند وخدماتی که قادرباشد این نوع ساعات را خارج ازخانواده اشغال کند.

دراین میان نقش تمام گروههای اجتماعی شغلی وسنی به یکسان مطرح نمی‌شود ،آنکه درخانه میماند این فضاهای خالی زمان بیشتر برایش مطرح است وآنکه درخارج خانه است امکان تصریف زمان برایش ممکن‌تر است با این فرق که گاهی نحوه تصریف زمان به‌او دیکته‌و تحمیل‌میشود . عامل ترافیک علی رغم ما به‌ما تحمیل‌میشود وچنانچه با پای پیاده‌حرکت کنیم مسافتهای بعید مجموعه‌های اوقات ما را پر میکند. بدین ترتیب عامل جغرافیائی درهرحال ازمنابع اشغال زمان است . لزوم مطالعه بودجه زمانی خانواده‌ایرانی وزندگی روزمره افراد باین مسئله‌احساس‌میشود، چراکه دربرنامه‌های اجتماعی واقتصادی عامل زمان، عامل فکرو عمل است.

محمدحسین کردبچه

وحدت نظر میان کارگران و کارفرمایان

دردوران جوانی حدودسالهای ۱۳۲۶ و ۱۳۲۷ که مدتی ریاست ادارهشوراهای کارگاههای وزارت‌کار وتصدی اداره‌کار تهران را بعهده داشتم از نزدیک ناظـر

حسین سرفراز

معنویت را به کارگاهها ببریم

زندگی کارگری در ذات خود باخشونت همراه است، این ازطبیعت محیط کار سرچشمه

علیرضا میبدی

ابعاد آینده نظام صنعتی

«صنعت»نیازی است که متدرجاً برآورد،

کشمکش‌ها و تشنجات شدیدی بودم که در آن زمان میان کارگران و کارفرمایان وجود داشت.

در غالب جلساتی که برای حل اختلافات کارگران و کارفرمایان شرکت میکردم، میدیدم که کارگران و کارفرمایان بادودید کاملا متضاد ومانند دودشمن وخصم‌خونی برابر یکدیگر قرار میگیرند. کارفرماسعی دارد تا آنجا که ممکن است حقوق حقه کارگران را نپردازد ودرراه رفاه آنها قدمی برندارد و کارگران هم میخواهند هرچه بیشتر ولو به‌قیمت تعطیل وورشکستگی کارخانه هم‌باشد پول بیشتری از کارفرما بگیرند، در این جلسات بارهاگاهی پیش‌خودم فکر میکردم آیاروزی خواهدرسید که کارفرمایان و کارگران باروح مسالمت و سازش روبروی هم‌قرارگیرند وبادید منطقی به مسائل مورد اختلاف خود بنگرند، کارفرما سعی نکند کارگران راتحت‌فشار بگذارد و کارگرهم واقعاً کارگاه را متعلق به‌خود بداند؟ واین خصومت ودشمنی که‌میان‌آنها وجود دارد ریشه کن شود؟

سالهاگذشت. در پرتو توجهاتی که شاهنشاه آریامهرهمواره نسبت به‌رفاه طبقات مختلف ومخصوصاً کارگران داشته ودارند واوامری که‌در این‌مورد صادر فرمودند پیوسته وضع کارگران بهبود یافت وآنهاهرروز از رفاه بیشتری برخوردارشدند واز نظر بیمه، بهداشت ومسکن کارگران قدم‌های مهمی برداشته‌شد.

کارگران طبق یکی از اصول انقلاب از سودویژه کارگاهی که‌در آن کار میکنند نیز برخوردار شدند ولی‌هنوز آن وحدت‌نظر ویگانگی میان کارگران و کارفرمایان پیدا نشده‌بود. تاآنکه بافرمان شاهنشاه آریامهر مبنی‌برگسترش مالکیت صنعتی وفروش سهام کارخانجات دولتی تا ۹۹ درصد و کارخانجات خصوصی تا ۴۹درصد به کارگران، این وحدت‌نظر ویگانگی هم‌اکنون پیدا شده‌است

اصل گسترش مالکیت صنعتی‌علاوه براثرات مهم اقتصادی واجتماعی، اهمیت فوق‌العاده‌ای نیز از نظر روابط کارگر و کارفرما ودر نتیجه افزایش وبهبود تولید کارخانجات دارد.

اینک کارگران خود را مالک قسمتی از کارخانه‌ای که‌در آن کار میکنند میبینند و بهمین جهت چون کارخانه را متعلق به‌خود حس میکنند نهایت سعی‌وکوشش وفعالیت را برای افزایش تولید وبالابردن سطح کیفیت آن بکار میبرنـــــــــد.

می‌گیرد. صدای سندان برپتک، حرکت چرخها، کارگاه، آهن، فولاد، سنگ وحرکت تبدیل، اینها، در آرامش نمی‌گذرد واینها حکایت از جدال پایان‌ناپذیر کارگر باابزارکارش داردواین البته بنوبه‌خود محیطی است که معنی بودن وساختن وتولید وخلاقیت را تداعی می کند. از این نظر هرمحیط کارگری از تقدس واحترام‌بهره می‌گیرد، اماروح انسان نیازهای دیگری هم‌دارد. نیاز به لطافت وتلطیف و این را مابابد بنوعی به کارگاهها ببریم. باید آن خشونت ذاتی زندگی کارگری را باوسایلی که روح رالطافت می‌بخشد تلطیـف کنیم و هرنوع گرایش وفعالیت‌هنری وذوقی‌می‌تواند این مهم راانجام دهد. از این‌روست که پیشنهاد می کنیم بایدوسایلی‌انگیخته شود که‌امکان ذایل‌شدن خشونت‌های‌روحی فراهم‌گردد.

نمی‌توان‌گفت که در این زمینه‌هیچ کاری صورت نگرفته است، همین که برای کارگران نقاش مسابقه نقاشی ترتیب داده‌اند، همین که‌گروه کثیری از کارگران وخانواده‌شان بااستفاده ازتسهیلاتی که‌فراهم آمده است تعطیلات تابستانی رابه‌کنار دریامی‌روند ودر آنجاسرگرمیهای آرام‌بخش متعدد در اختیارشان قرارمی‌گیرد اینها نشانه توجه به‌حرکت درمسیری است که به‌دنیای کارگران ظرافت وآرامش می‌بخشد امااقداماتما باید از این‌فراتر برود. بخصوص که ایران‌گنجینه‌ای ازمعنویت را دراختیار داردوما می‌توانیم آنرا به کارگاههایمان ببریم. شعر ایرانی از این جمله‌است وباید که‌وسایل آموزشی‌لازم مجهز شوند تا کارگران‌ما باشعر ایرانی که‌خشونتهای جهان مادی رامی کاهد بیشتر وبیشتر آشنا و به‌آن اخت‌شوند.

جهان صنعتی‌غرب‌که‌مضار خشونت، وچهره دژم ابزار سخت وبی‌احساس تولیدوفضائی را که‌فرآورده، چشیده است دربرابر ماست ومابابد از این تجربه درس بگیریم.

میشود. ودر آینده‌ای نه‌چندان دور، بـــد خواست‌های فراموش‌شده انسان می‌پیوندد و گامهای انسان برای تسخیر دنیای «مابعد صنعت» بسرعت برداشته‌میشود. اگردر قلمرو «صنعت»وتوسعه صنعتی، طبقه کارگر نقش مظلومانه‌ای ایفامیکرد، در دنیای مابعد صنعتی، امکانات‌تازه‌ای برای تبدیل طبقه کارگر به‌یک‌طبقه‌جدید اجتماعی مهیاخواهد شد.

«اتوماسیون» ورشد وتکامل آن، تکوین یک‌سلسله روابط ومناسبات نورا(که‌در دنیای مابعد صنعتی‌شکل کامل خود را خواهند یافت) موجب‌خواهدگشت. در این انتقال طبقاتی، استثمار معنای خود را بکلی از دست خواهد دادوفراغت ابعاد تازه‌ای‌خواهدیافت.

انقلاب ما، سکوئی بود برای پرش بسوی یک نظام صنعتی. این نظام بتدریج قالبهای خود را یافت وراه کمال راپیدا کرد. اهمیت تاریخی این انقلاب، زمانی ابعاد حقیقی‌خود رایافت که کارگران توفیق یافتند سهمی در مالکیت‌صنعتی پیدا کنند، وشکل سنتی‌مناسبات تولیدی را متحول ومتغییرسازند وبه‌اسطوره‌نفاق طبقاتی که زاده ی ارزش‌های‌سرمایه‌داری‌بود، پایان دهند.

انقلاب ایران، باگستردن عدالت اقتصادی واجتماعی وایجاد یک‌اقتصاد دمکراتیک، سنگپایه‌های یک‌نظام انسانی را برروی هم استوارکرد. حال رسالت اصلی طبقه کارگر، یعنی پیشروترین نیروی سیاسی وتولیدی زمان مادر این‌است که‌این میراث را حفاظت و نگاهداری کندو این میسرنیست مگرزمانیکه این طبقه مولد، ذهن اخلاقی وفرهنگی خود را تقویت کند واحساس معنوی خود را برای ورود به‌دورانهای پیچیده‌تر وبغرنج‌تر صنعتی، و بالمآل برای‌گذار از نظم صنعتی به نظم‌مابعد صنعتی، آماده‌ومهیا سازد.

دکتر محمدرضا عاملی

ویژگی‌های فرهنگ‌ملی

نسبت ملت به فرهنگ نسبت آنست که می‌سازد وآنچه ساخته میشود . ملت برای آنست که بسازد وآنچه می‌سازد فرهنـــــــگ است فـــــرهنگ یک ملت اثر وجودی ان ملت است جلوه بودن ملت فرهنگ آن ملت است .

درفرهنگ یک ملت رسالت‌های آن ملت نهفته است یعنی آنچه ملت بخاطر آن می کوشد اگر ملتی می کوشد تکاپو می کند می‌جنگد تا بماند تنها بخاطر آن نیست که افرادش یعنی اجزای‌وجودش‌چندروزی‌بیشتر بخورند بیاشامند وزیست کنند بلکه بخاطر آنست که فرهنگ آن تجسم کاملتری یابد و رسالت‌های ملی تحقق پیدا کند .

فرهنگ به مجموع و کل ملت متعلق است نسبت اقتصاد بحیات ملت نسبت سلامت است به پیکر یک فرد ولی نسبت فرهنگ به حیات ملت نسبت دنبال کردن آرزوهاست برای یک فرد همچنانکه تأمین سلامت برای فرد هدف غائی نیست بلکه سلامت مزاجی زمینه لازمی است که فرد بتواند حیات خود را وقف آرزوهای خویش نماید . سلامت اقتصادی نیز مشابه سلامت مزاجی است که نمی‌تواند هدف غائی باشد بلکه زمینه لازمی است که ملت با برخورداری ازآن بدنبال تجسم فرهنگ و تحقق رسالت های ملی خود خواهد بود . فرهنگ حاصل زندگی ملت است ولی حاصلی که زندگی بخاطر آنست. در فرهنگ ارزشها هست که رسالتهای یک‌ملت بخشی ازآنست.

مهمترین الزام درسیاست ملی الزامی است که درمورد حفظ فضای فرهنگی داریم.

یک ملت با دگرگونیهای موقت در عرصه جغرافیائی باقی می‌ماند مشروط بر آنکه بتواند فضای فرهنگی را که نمودار سازنده ارزشهای حیاتی آن ملت است محفوظ بدارد و ملت‌هائی نیز در پهنه جغرافیائی خود بر اثر دور شدن از آئین و فرهنگ ملی بتدریج راه نیستی و زوال پیموده‌اند و جای خود را به مردمی نیرومندتر خلاق‌تر سپرده‌اند .

فرهنگ یک ملت تکامل است . فرهنگ غنی و سرشار که حاصل علم و تجربه دیگران را با ارزش های معنوی خاص خود آمیخته باشد یک ملت را در بستر ترقی و تکامل قرار دهد و به آن ملت توانائیهائی را عرضه دارد تا بتواند لوازم زندگانی خود را تدارک کند و در پی آرمانها و رسالت‌های خود گام بردارد . آنچه درفرازهای بالا آوردیم شاخص های گوناگونی بود که می‌تواند مفهوم فرهنگ را از زوایای گوناگون برما عرضه نماید .

تنها با شناسائی دقیق مفهوم فرهنگ است که می‌توانیم سهم سیاست ملی را درمورد حفظ فضای فرهنگ بطوردقیق تعیین نمائیم .

دکتر محمود عنایت

جبهه‌ای در مقابل ماشینیزم

سرچهار راه پهلوی میخواستم ازضلع‌جنوبی به ضلع شمالی بروم چراغ عابرین قرمز بودو چراغ سواره‌ها سبز، مردم همه عجله داشتند که علیرغم چراغ سبز از چهار راه عبور کنند، پیرمردی که درعقب جمعیت بود با صدای بلندوآهنگ داربالحن نوحه خوانی می‌گفت:

((..... آقایان نروید .... چراغ برای سواره‌ها سبزاست یعنی ماشین میاید ومثل‌سبزی همه راقیچی میکند.))

دیدم آنچه اومی‌گوید برگردان عالمانه این سخن است که روحیه مردم ما هنوز با ماشین سازش نکرده است ما هنوز به مکانیسم‌ماشین آشنا نیستیم‌وبهمین جهت تشخیص عواقب این عمل که بی هنگام به وسط چهار راه برویم‌ودر مسیر اتومبیلی که بسرعت درحال حرکت‌است سبز شویم هنوز برای ما قابل درک وهضم نیست، کالبد ((ماشین)) به اجتماع واردشده اما هنوز روح ((ماشین)) نفمیده است وتاوقتی چنین است ((ماشینی)) عمل می کنیم اما ((ماشینی)) فکر نمی کنیم، ازماشین فقطسکون وجود آنرا پذیرفته‌ایم امّا از وقت وصحت و تحرک آن اثری درمانیست، بیهوده ((عصر ماشین)) و ((ماشینیزم)) راعذر تقصیر سرگشتگی وحیرت‌واعمال‌خطای خودنیاوریم.

کارگران بیش از یک‌سوم درآمد خود را صرف هزی

مسکن ...

*: ... در آغاز می‌خواستم بپرسم چرا اینست مسئله موقعیت شغلی طبقه کارگر را در ایران عنوان کنیم و سپس این مسئله در چه خطوطی شکل می‌گیرد و در کدام سطوح ساده می‌شود و از طرف دیگر باید دید در حال حاضر ضروری‌ترین اقدامی که باید برای این طبقه معمول داشت کدام است؟...

دکتر مسعود همایونی: ...باید متذکر شوم که طبقه کارگر در مملکت ما از همه جهت مورد توجه بسیار است بطوریکه رهبرعالیقدر کشورمان — شاهنشاه آریامهر دو اصل از اصول انقلاب را به تأمین رفاه و آینده این گروه اختصاص داده‌اند که یکی اصل چهارم مربوط به سهیم شدن کارگران در سود ویژه کارخانه‌ها و کارگاههاست و دیگری اصل سیزدهم انقلاب است که با فروش سهام کارخانه‌ها به کارگران آینده آنان تأمین میشود.

علاوه بر این درحزب نیز کمیته‌ای تحت عنوان «کمیته‌مسائل کارگری» تشکیل شده که در آن آنچه مربوط به کارگر میشود

ناگفته نماند که اعضای این کمیته‌از بین افرادی که درمسائل کارگری واقعاًصاحب نظر وبصیرند، انتخاب شده‌اند به گمان من باید آموزش کارگری رابه دوقسمت کرد: یکی آموزش حرفه‌ای ودیگری آموزش اجتماعی. درمورد آموزش حرفه‌ای با توجه به سرعت

محمد ابارشی

ابوالقاسم پورساطع

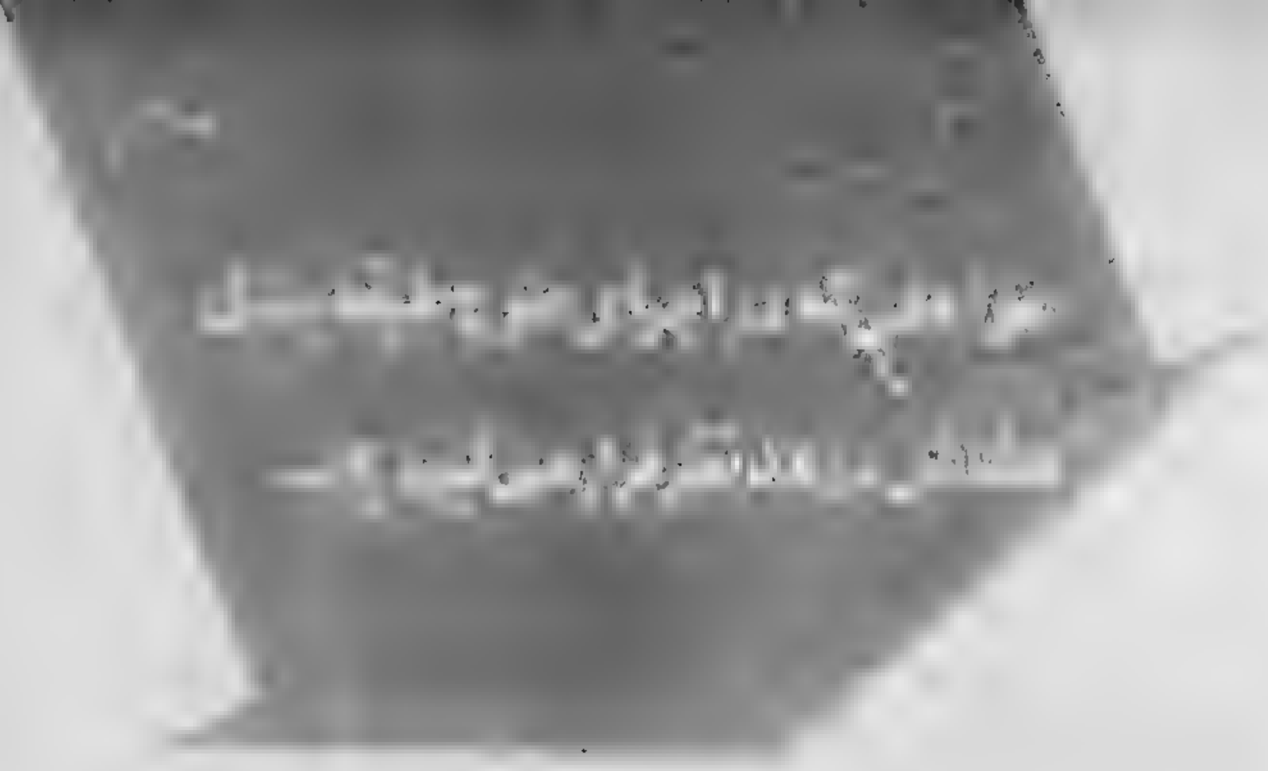

کارگر

وام بانک رفاه کارگران، تا چه حد گره مشکل مسکن را باز می‌کند ؟...

سید اسماعیل مرتضوی

پیشرفت مملکت وصنایع بخوبی این نکته روشن میشود که کارگران ما برای اینکه بتوانند خود را با تحولات وپیشرفت‌های تکنولوژی تطبیق دهند ناگزیرند که درصدد فراگیری بیشتر و افزایش اطلاعات فنی وحرفه‌ای خود باشند. بهمین سبب برای اجرای این برنامه مهم نیاز به آموزشگاههای حرفه‌ای زیاد داریم چرا که آموزشگاه‌های موجود کافی نیست واز سوی دیگر افرادیکه از آموزشگاههای کنونی بیرون می‌آیند بطور کامل نمیتوانند جوابگوی صنایع مملکت باشند باین جهت باید فکری هم برای توسعه وتجهیز هرچه بیشتر آموزشگاه‌های موجود کرد.

اما ازنظر آموزشی : چون کارگران یک اکثریت چشم گیر را تشکیل میدهند باین ترتیب اهمیت فوق العاده آموزش اجتماعی آنان روشن میشود ودر این زمینه سندیکاها، اتحادیه‌ها و سازمانهای کارگری وظایف ومسئولیت مهمی بعهده دارند زیرا در این سازمانهاست که کارگر باید انضباط. کار دسته جمعی ومنافع آن و بسیاری مسائل دیگر مانند ترجیح دادن نفع اجتماع بر نفع شخصی رابیاموزد واین ایده‌ها تحقق پیدا نمیکند مگر سندیکاهای اصیل داشته باشیم.

محمد مبارکی

: «— ازآقای دوست محمد خسروکردی نماینده سازمان کارگران ایران درخواست میکنیم که مطالب مورد نظر خود را بیان کنند.»

خسروکردی : «— بهتر است در این فرصت درمورد قانون تأمین اجتماعی کارگران حرف بزنم قانون مورد بحث درواقع یک اقدام انقلابی برای تأمین رفاه کارگران است وباعث شده که برای نخستین بار در ایران به کارگران بازنشسته هم اضافه مستمری تعلق بگیرد درحالیکه در گذشته کارگران بازنشسته بر خلاف کارمندان دولت اضافه مستمری دریافت نمیکردند ولی در این مورد عده‌ای از کارگران سابق صنعت نفت که بیش از ده هزار نفراند از اضافه مستمری محروم شده‌اند.

این گروه زیر عنوان طرح حمایت از کارگران بعلت کهولت ویا ازکار افتادگی بوسیله کارفرما از کار معاف شدند وباموافقت دولت و وزارت کار ورفاه اجتماعی به آنان مستمری پرداخت میشود ولی طی پنج سال اخیر چون وزارت رفاه اجتماعی آنان را مستمری بگیر خود نمیشناسد به آنان اضافه مستمری پرداخت نشده‌است از طرف دیگر صنعت نفت هم میگوید : اینها را با موافقت دولت از کار بر کنار کردیم وفقط مستمریشان را میپردازیم واگر

سید حسین سادات حسینی

اضافه‌ای در این مورد به اینها تعلق میگیرد این بر عهده وزارت رفاه است که باید در این زمینه اقدام کند.

بیشتر این افراد ازتکنسین هائی هستند که صنعت نفت رادرموقع خلع ید از وجود کارشناسان خارجی بی‌نیاز کردند یعنی بمحض اینکه کارشناسان خارجی کنار گذاشته‌شدند این افراد که قبلا کارها رازیر دست‌خارجی‌ها یاد گرفته بودند، امورفنی راقبضه کردندو نگذاشتند که صنعت‌نفت بخوابد.

درمورد رفاه این گروه توجهی نمیشود. تقاضای من اینست که دولت وحزب به مشکلات آنها رسیدگی کند واگر آنها شاغل محسوب میشوند ، ازمزایای اشتغال واگر بازنشسته بحساب می‌آیند از مزایای قانون تأمین اجتماعی بهره‌مند شوند.»

سادات‌حسینی: «— باید این مساله را مطرح کنم که سندیکاهای کارگری طی چند سال اخیر اثر وجودی خود را برای کارگران عملا ثابت کرده‌اند ودرنتیجه حالا کارفرما میداند که از راه سندیکا بهتر وزودتر درباره گرفتاریها ومسائل خود میتواند به نتیجه برسد. یکی از وظایف سندیکاهای ما همانطور که آقای دکتر همایونی نیز اشاره کرد، آموزش کارگر وآشنا ساختن او با ضوابط وحدود اختیارات ووسائل سندیکائی است که خوشبختانه این برنامه‌ها نیز تا اندازه‌ای به نتیجه رسیده است

*: «— مسئله مسکن برای کارگران اینروزها مشکل بزرگی است. دراین زمینه از شرکت کنندگان در میزگرد میخواهیم که نظرات خود را بیان کنند.»

مبارکی: «—مسئله مسکن برای کارگران بصورت کلاف سردرگمی درآمده که از هرطرف کارگر را با بن‌بست روبرو کرده است و واقعاً این مشکل پیچیده شده وبهمین سبب پیشنهاد میکنیم که دولت هر کارفرمائی را که میخواهد کارخانه‌ای دائر کند وادار کند که درمرحله اول اقدام به خانه‌سازی برای کارگران خود کند ودر نتیجه کارگر تازمانی که به سن

تقی شریف

بازنشستگی نرسیده وشغول کار است از آن خانه استفاده کند وپس از بازنشستگی نیز موظف باشد که خانه را تخلیه کند.

بهتر است دولت ۱۲ درصد حقوق ماهانه هر کارگری را به مسئله مسکن اختصاص دهد باین ترتیب که دو درصد از این پول را برای خانه‌ای که کارفرما در اختیار کارگر میگذارد برداشت کند وده درصد بقیه را بعنوان پس‌انداز مسکن ، تا در زمان بازنشستگی با تمام این پول کارگر بتواند یکی از خانه‌های ارزان قیمت را که دولت در شهرستان‌ها ساخته خریداری وخانواده خود را به آنجا منتقل سازد.

خوشبختانه امروز در مملکت ما مدارس عالی ودانشگاههای متعددی در نقاط مختلف دائر است وهرسال هم بر تعداد آنها افزوده میشود بنابراین مشکلی از نظر تحصیل فرزندان

بقیه در صفحه

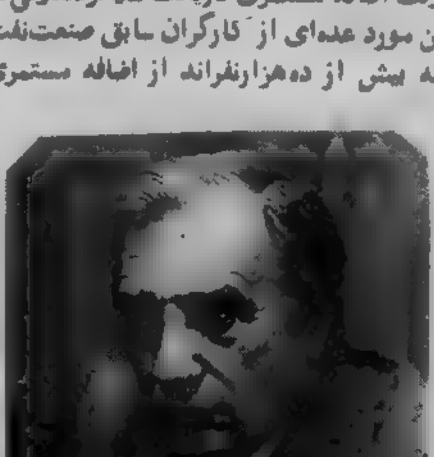

دکتر مسعود همایونی

دوست محمد خسروکردی

سروصدا

باعث ناراحتی قلبی، بیماریهای گوارشی واختلال حواس میشود

سروصدا درمحیط صنعتی روبه افزایش است و مسلماً این سروصدا یکی از پدیده‌های زیان آوری است که تمدن صنعتی به همراه آورده است امروز درسراسر دنیا همانطور که برای مقابله با آلودگی هوا و آلودگی آبها اقدامات گوناگون بعمل میآید برای مقابله با سروصدا نیز که محیط زیست راناسالم وآلوده میسازد چه ازنظربهداشت فردی، خانوادگی وعمومی وچه ازنظر بهداشت صنعتی تحقیقات عمیق و اقدامات گسترده‌ای صورت میگیرد. درواقع سروصدا هنگامیکه زیادو شدید باشد دارای اثرات ناگوارو زیان آوری برای سلامت انسان است وازنقطه نظرشغلی وحرفه ای، اقتصادی، انسانی و اجتماعی نیز اختلالاتی ایجادمیکند.

علاوه برآن اصولا سروصدای زیاد باعث میشود که کارها درست انجام نگیرند بخصوص اگر کار یک کارفکری باشد حال فرق نمیکند که این کار، کاریک عالم ودانشمند باشد و یا کاریک محصل که درگوشه‌ای نشسته وسعی دارد که توجه خود را متمرکز کارخود سازد. مثلا درموقعی که این محصل درخانه مشغول کارخود است سروصدای افراد خانواده و سروصدای رادیوتلویزیون و ضبطصوت و غیره که اغلب با هم مخلوطمیشود امکان نمیدهند که کار درست انجام پذیرد. یا اینکهچگونه میتوان توقع داشت بیمار یا بیماری که مورد عمل جراحی قرارگرفته و یا مادرجوانی که تازه وضع حمل کرده بتواند درست استراحت کند در حالیکه ازصبح تاشب در کنار تختخواب آنها دوستان و بستگان مرتب دررفت وآمدند واتاق استراحت آنها به سالن پذیرائی تبدیل شده است.

درباره افرادی که مثلا به پای گهوارهکودک نوزادی درحال خوابمیآیندوباشگفتی واعجاب بسیار وباسروصدای بلند زبانی کودکی را که هنوز شکل هم نگرفته است تحسین میکنند و بدین گونه خواب اورا بهم میزنند وآشفتهمیکنند حرف بسیار است. عده‌ای گمان میکنند که وقتی کودک خواباست یااصولا وقتی کسی درخواب میباشد دیگر هیچ سروصدایی را احساس و یا درک نمیکند و یا حتی میگویند «خواب ومرگ» درصورتیکه این طور نیست وسلسله اعصاب و شبکه مغز درخواب هم کارمیکنند.

در یک کارگاه و یادر یک کارخانه هم سروصدای زیاد نه تنها ایجاد ناراحتی میکند، بلکه گاهی اوقات ممکن استسوانح وحوادث ناگواری را بهمراه بیاورد مثلا در کارگاهی که سروصدا زیاد است حرفها و دستورها خوب شنیده نمیشود این خود ممکن است بتصادف، قطع اعضای بدن، از کارافتادگی های مختلف وحتی مرگ بیانجامد. بهرحال بسیاری از اختلالات جسمیمانند اختلالاتجهازهاضمه، قلبوگوش و ناشنوائیهای تدریجی و دائمی وگاهی اوقات اختلالات روحی وروانی به خاطرزیادیسروصدا ایجاد میشود. بنابراین ملاحظه میشود که سروصدا ازهمان کودکی و درهر محیطی که باشد، خواه محیط خانه و خانواده و خواه محیط کارو کارخانه، اثراتی برروی فرد میگذارد و عوارضی را بدنبال میاورد. بهمین سبب باید علیه آن تاحدامکان مبارزه کرد.

مقابله و مبارزه با سروصدا ممکن است از طریق، حفاظتهای جمعی ویاازطریق حفاظتهای فردی وشخصی ویا ازطریق مراقبتهای بهداشتی مؤثرصورت گیرد.

ازدیدگاه حفاظتجمعی شدتسروصدا را در محل های کارو کارگاهها، خانه های مسکونی، دفترهای کار، مؤسساتوبنگاهها، مدارس و بیمارستانها با دستگاهها ووسایل ومواد کاهش دهنده صدا میتوان کم کرد و یا با دیواره‌ها، پرده‌ها و جدارهای بازدارندهو عایق صدا از انتشارو پخش آن جلوگیری کرد.

اگربرخی ازماشین هاودستگاهها سروصدای زیاد ایجاد می کنند باید آنها را درجای معین و خلوت کارگاه قرار داد و زیر بازوی آنها، دستگاههای مخصوص کاهش دهندهصدا نصب کرد و یا برروی فنرهای کائوچوئی ضدارتعاش قرارداد ونیزمیتوان برخی ازقطعات فلزی آنها را با قطعات مشابه پلاستیکی عوض کرد. که این خود به کم کردن صدا کمک مینماید. ازسوی دیگرباید مرتبأماشین هاودستگاههای کارخانه رامورد رسیدگی وبازدیددقیق قرارداد.

حفاظت فردی دراصل عبارتست ازاینکه کارگرانی را که درمعرض سروصداهای زیاد هستند به دستگاهها و وسایل حفاظت شخصی مانند گوش افزارهای عایق صدا و وسایل دیگر سمعی وگوشی های مخصوص وانواع ــ حفاظها کاسکها و غیره، که ازشدت صداهائی که بگوش میرسند میکاهند، مجهز کرد.

سرانجام یک مراقبت و نظارت بهداشتی مرتب برای افرادی که درمعرض سروصداهائی هستند که بیش از ۸۰ دسی‌بل میباشد، لازم است. این عمل را بهتر است دربدو استخدام انجام داد تا ازاستخدام افرادیکه نسبت به سرو صداهای زیاد حساسیت دارند خودداری و جلوگیری بعمل آید و یاممکن است هنگام بازدیدها و بازرسی های طبی و بهداشتی که درفواصل

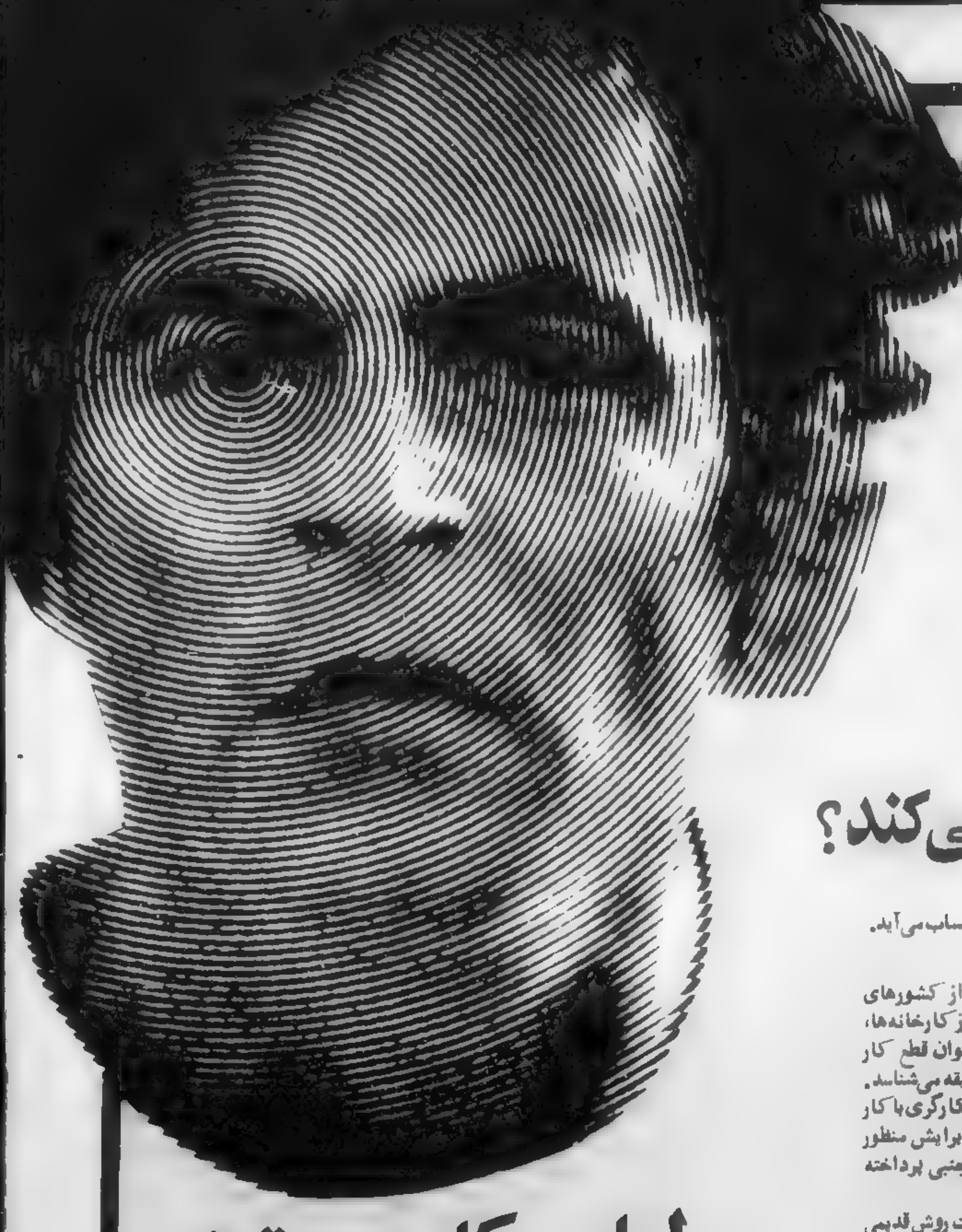

آیا استراحت در خلال کار عامل خستگی را برطرف می‌کند؟

*خستگی واستراحت

انسان در زندگی روزمره کارهایی انجام می‌دهد که این کارها خواه بدنی خواه روانی کم وبیش سبب خستگی می‌شوند که این موضوع را هر کسی برمبنای تجربه‌های شخصی خویش می‌تواند تأیید کند. اما خستگی ودلیل بوجود آمدنش هنوز بطورواضح وروشن شناخته نشده. بطورکلی عقیده قدیمی‌ها نسبت به این موضوع چنین است:

«خستگی نتیجه استفاده از بدن انسان بوده وسبب کاهش توانائی وادامه اعمال حیاتی می‌شود ونظم ورابطه متقابل ارگانها را دچار اختلال می‌سازد. عوارض دیگر آن کم‌شدن علاقه به کار وزیاد شدن احساس فشار است.»

***

کار هرانسان برای او محدوده پرهیجانی است که اگر درشرایط نامساعد همچون خستگی به ادامهٔ آن بپردازد برتندرستی وتوانائی‌اش تأثیر گذاشته موجب فشارهای عاطفی، اختلالات عصبی وبیماریهای گوناگون دیگر می‌شود. این حقیقت را نیز نمی‌توان پنهان کرد که هنوز به درستی روشن نشده این عوارض و اختلالات ازچه راهی بوجود می‌آید.

درسالهای گذشته کوششهایی فراوان برای اندازه‌گیری میزان خستگی بکار رفته تا خستگی شخص را درموقع کار قبل ازاینکه خستگی به حدی برسد که خود شخص کارگر متوجه آن بشود آنرا تشخیص دهند ولی هنوز برای این مساله شیوهٔ متناسبی بدست نیامده است.

* بررسی علل خستگی

باید توجه داشت که میزان خستگی افراد مختلف براثر فشار کار بستگی زیاد به توانائی فردی دارد. همیشه میتوان خستگی را به محض احساس آن با استراحت برطرف ساخت چرا که درطول استراحت تمام اعمالی که زیرفشار کار تغییر یافته‌اند به حال اول خود برمی‌گردند به همین منظور استراحت‌های بین کار ازنظر بهداشت کار دارای اهمیت خاصی است وبه دلیل همین اهمیت فراوان زمان استراحت در حین کاربرای استراحت وتجدید قوای کارگران درزمره ساعات وابسته به کار به حساب می‌آید.

*شیوه‌های جدید

قوانین کار کنونی بسیاری از کشورهای ونیزقرارداد کارگری دربسیاری از کارخانه‌ها، زمان استراحت یا تنفس را به عنوان قطع کار بدون مزد، حداقل به مدت ۵ ، دقیقه می‌شناسد. ودلیل آن نیزواضح است که اگر کارگری با کار سنگین زمان تنفس درمدت کار برایش منظور نشد، دربین کار یا به کارهای جنبی پرداخته یا تظاهر به کار می‌کند.

این شیوه کاردرحقیقت به علت روش قدیمی مدیریت کارخانه بوجود آمده.

دراین شیوه کارگران برای مدت‌زمانی هم که در کارگاه به کاری اشتغال ندارند مطالبهٔ دستمزد می‌کنندولی در کشورهایی مانندآلمان باختری برمبنای قانون کاراستراحت‌هایی برای کارگران درموقع کار به این ترتیب درنظر گرفته شده:

برای کارهایی که بیشتر از ۶ ساعت بطول انجامند کارگران حق دارند از یک تنفس نیم ساعته یا دو تنفس یکربعه استفاده کنند. برای زنان پس از ۴/۵ ساعت کارحق استفاده از ۲۰ دقیقه استراحت وبرای نوجوانان پس از همین مدت کاراز نیم ساعت تنفس استفاده خواهند کرد.

درصد استراحت طبیعی برای کارهایی که بافشار بیش از حد همراه می‌باشد (کارهای فکری وامور‌ی که به حواس پنجگانه بستگی دارند) درنظراست بین ۸ تا ۱۲ درصد ازمدت کاراست اگر مؤسسات وکارخانه‌هایی را که قطع کاربرای استراحت کارگران درساعات کار روزانه منظور نداشته‌اند مورد بررسی قرار دهیم خواهیم دید که درصد معینی ازساعات کار روزانه بطور اداری از طرف کارگران برای استراحت منظور شده وبه انجام کارهای فرعی اختصاص می‌یابد.

اگرتنفس های اختیاری‌وابسته به کارهای فرعی را به نحوی سازمان دهیم که بعدازهر ۵۵ دقیقه کار ۵ دقیقه به استراحت اختصاص یابد آنوقت سهم زمان انجام کارهای فرعی نیز در مجموعه ساعت کار کاهش می‌یابد.

لباس کار مهمترین وسیله حفاظت از خطر

لباس کارنامناسب، کارگران راباخطرروبرومیسازد

یکی ازمسائلی که کارگران باید بدان‌توجه دقیق داشته‌باشند و از اصول بهداشت کار بشمار می‌آید، مساله لباس کارو تناسب آن بانوع کاری است که کارگرانجام میدهد.

لباس کارگر باید متناسب با نوع کار او باشد وعلاوه براین شرط، لباس کار باید به اندازه بدن کارگر دوخته شود تا مانع حرکات آزاد دستو پا نشود و همچنین راحت وسبک باشد و تا حد امکان عرق زدائی را ممکن سازد. نکته‌مهم دیگراینکه‌ازورودمایعات‌ومواد آلوده به بدن جلوگیری کند وبسادگی نیزقابل شستشو باشد. بطور کلی هنگام تهیه و یا دوختن لباس کار، باید نکات پیشگیری از حوادث رعایت شود و برای زنان فرم و رنگ آن نیزمورد توجه قرارگیرد.

ناگفته نماند که دربسیاری از کارخانه‌ها و مراکز کارگری لباس های استاندارد در چند اندازه مختلف به کارگران عرضه میشود که متأسفانه چنین لباسهائی برای همه کارگران شرایط مناسب را در بر ندارد زیرا ممکن است برای یک کارگر گشاد و برای دیگری تنگ و آزاردهنده باشد.

*تعویض لباس کار

برای تعویض لباس کار با لباس‌معمولی باید هر کارگر یک‌قفسهٔ تمیز با کانال‌هواکش داشته باشد تا هوا آلودگی موجود روی لباس را درمدت کار تا حدودی ازبین ببرد. همچنین لباس کار آلوده به مواد سمی مانند سرب، ارسنیک، جیوه، سیانور و مواد شیمیائی آلی را به هیچ وجه نباید درقفسهٔ لباس معمولی یا در خانه نگاهداری کرد. در چنین مواردی باید برای تعویض لباس نخست در محلی مناسب‌لباس کاررا بیرون آورد وپس ازشستشو درمحلی دیگر لباس معمولی را بتن کرد.

لطفاً ورق بزنید

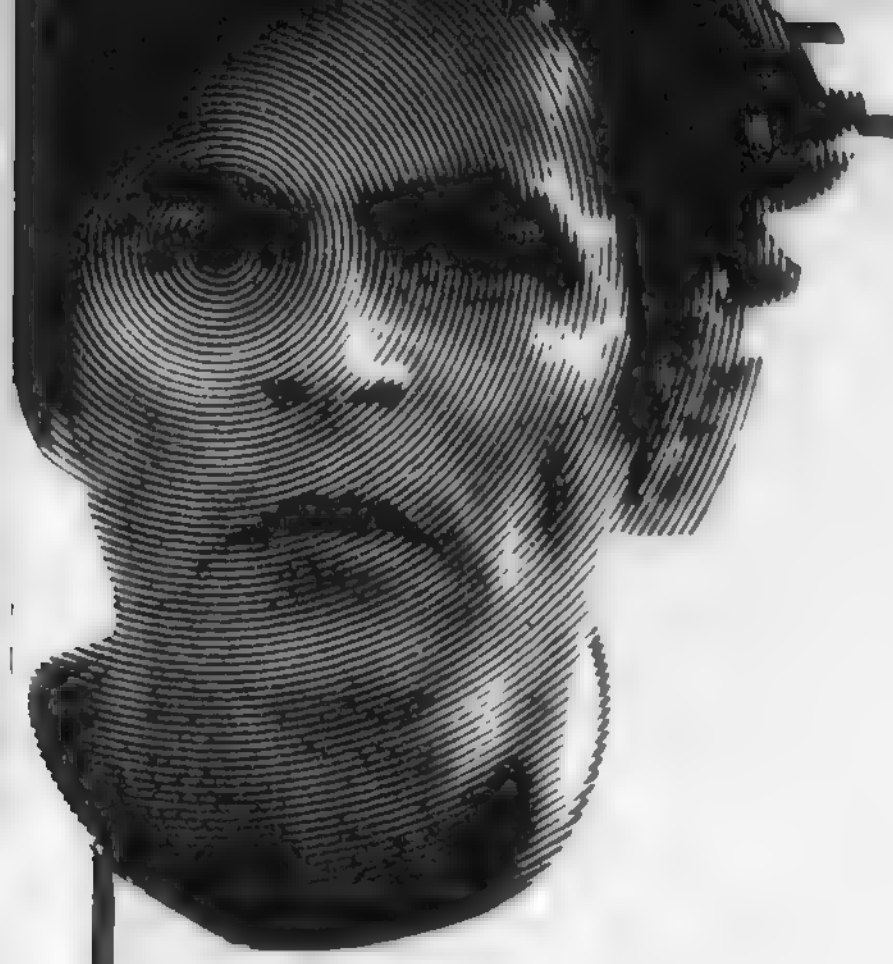

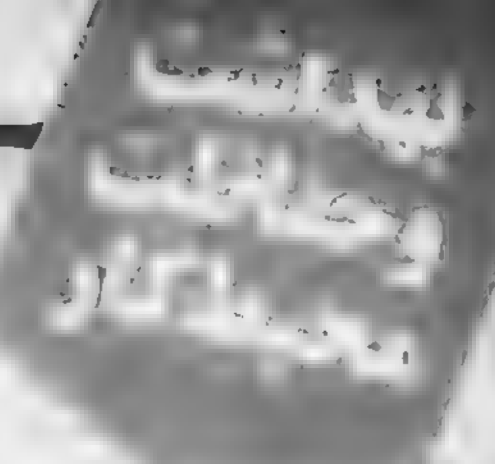

سروصدا

معین باید در کارگاهها و کارخانه‌ها صورت بگیرد درجه شنوائی افراد مورد آزمایش قرار گیرد تابدینگونه شنوائی افرادی که در معرض سروصداهای زیاد وشدید وطولانی هستند مرتبا کنترل شود وآنهائی را که درجه شنوائیشان کم شده ویا دارای اختلالهای سمعی گشته‌اند به کارهای دیگر راهنمائی کرد و یا بکارهای دیگر گماشت.

بهرحال سروصدا در هر کجا و در هر سطحی که باشد چه درسطح کانونهای خانواده وچه در سطوح گسترده تر مانند کارگاهها ،مؤسسات عمومی ،راهها و جاده‌ها و خیابانهای پررفت و آمد وشلوغ پرازوسائط نقلیه باید کوشش کرد که آن را درصورت امکان ازسرچشمه ومنبع سرو صدا کاهش داد درغیر اینصورت باید تکنیک‌های جدید و یا وسایل مخصوصی را که در بالا بآنها اشاره‌شد بکارگرفت.

در نتیجه ملاحظه میشود که سروصدای زیاد ومداوم باعث بسیاری ازعوارض ناگوار و اختلالات جسمی و روحی و روانی میگردد و بنابراین هر کس وظیفه داراست که برای مقابله ومبارزه با آن اقدام نماید.

تعویض لباس کار

*خطرات لباس نامناسب

همچنانکه گفته شد لباسهای گشاد می‌توانند خطرات و حوادثی را درجریان کار بوجود آورند. بدین ترتیب که اگر کارگری با چنین لباسی در نزدیکی ماشین در حال‌گردش ایستاده باشد ، امکان خطر افزایش می‌یابد و قسمت های اضافی وآزاد لباس ممکن است در لای چرخ یا میل‌لنگه ماشین گیر کند و باعث زخمی شدن و حتی ازبین رفتن کارگر شود . از طرف دیگر درنزدیکی چنین ماشین هائی نباید با موی بلند و بافته ، دستمال گردن ، کمر بند دراز، مشغول کارشد .

*لباس ایمنی کار

چنین لباسی برای کارگرانی که درمحیط آسیب پذیر کارمی کنند درنظرگرفته می‌شود و بیمه های کارگری نیز بر این نکته تکیه دارد ولی چون این نوع لباسها ، راحتی لباس های معمولی راندارد پوشیدن آنها نیز دشوار است که البته دربیشتر کارخانه ها ومراکز کارگری این دشواری با اضافه دستمزد جبران میشود .

*لباس حفاظتی برای گرما

این لباس از الیاف مخصوص با پوشش آلومینیم ساخته می‌شود که حرارت را به کندی هدایت می کند . البته در بعضی ازآنهاجریان هوا نیز به داخل لباس هدایت میشود .

اگر خطر پرتاب برادهٔ فلزات و پرواز شعله آتش وجود داشته باشد ، باید لباس‌کاررا از پارچه آب داده درمواد ضد آتش تهیه کرد (مثل براکسی) زیرا بیشتر پارچه های‌معمولی به آسانی شعله‌ور می‌شوند و الیاف مصنوعی نیز خیلی زود در برابر حرارت ، ذوب می‌شوند و سوختگی های شدید به جای می‌گذرانند . همچنین در برابر گرما و شعلهٔ زیاد ومداوم باید لباس حفاظتی ازالیاف پشم شیشه‌ای تهیه کرد که به لباس نسوز معروف است

*لباس حفاظتی دربرابر تغییرات جوی

برای ایمنی در مقابل چنین عواملی ، از روپوشهای سربی ، دستکش ومحافظ بازو ، ران و چشم استفاده میشود . این لباسها در اماکنی که امکان دوری مجازاز خطرات فوق موجود نیست بکار می‌آید . اگر خطر آلودگی به مواد رادیواکتیو و شیمیائی وجود داشته باشد ، باید از لباس مقاوم در برابر گردو غبار و رطوبت استفاده کرد . نکته مهم شستشوی اینگونه لباسهاست که باید جدا از دیگر لباسها پاکیزه شود و یا در صورت امکان، معدوم گردد.

*لباس حفاظتی دربرابر اشعه های خطرناک و رادیواکتیو

این لباس برای جلوگیری از نفوذ آب و باد تهیه می‌شود . درحال حاضر در کنار لباس آلوده به روغن که مخصوص کارگران دریائی است، لباسهائی باموادمصنوعی، پلاستیکی و با پوشش لاستیکی نیز مورد استفاده قرارمی گیرد .

لباس حفاظتی برای مواد شیمیائی و اسید ها باید دربرابر نفوذ مواد آسیب رسان به پوست بدن ، بخوبی مقاوم باشد . این اصل در مورد حلالهای سمی و زهرهای دیگر که می‌توانند به وسیلهٔ پوست جذب شوند نیز باید رعایت شود .

جریان‌برق

این وظیفه تمام کارگران نیز است که‌در صورت مشاهده نواقصی که‌موجب بروز آتش سوزی میشودبلافاصله به‌مأموران حفاظت و یا مسؤولان دیگرگزارش دهند. هردستگاه وابزاری که در آن برق جریان دارد بایدمحافظ عایق‌داشته باشد تابرخورد اتفاقی واحتمالی دست با آن موجب برق گرفتگی نشود و درصورت مشاهده عیب ونقصی باید اول جریان‌برق را قطع کرد وسپس به‌مکانیسین برق جهت رفع آن اطلاع داد. روپوش سیم برق یا کابل باید سالم، کامل وبدون زدگی وپارگی بوده وپیچ خوردگی نداشته باشد. باید توجه‌داشت که روپوش عایق پریزها، فیش ها، وکلیدها بستها و سرپیچها باید سالم و بی‌عیب باشند همچنین چراغ برق دوره‌گرد باید دارای دستگیره عایق، شبکه حفاظ لامپ وسیم با روپوش سالم باشد وشبکه آن قلاب داشته باشد تا بتوان چراغ را در هرجاکه میخواهند آویزان کنند.

امروز دیگر پریزهای دو شاخه‌ای وچند انشعابی متروك شده، زیرا فاقد سیم‌اتصال بزمین‌است وبجای آن پریز (شوکو) بکارمیبرند که‌دارای ۳ سیم‌فاز ویک سیم‌نول واتصال تنه‌به زمین است وبجای یک پریز دوعدد سه انشعابی،دوعدد سه‌پریز زیرهم یابپهلوی هم بدیوار کارمیگذارند.

سیم‌سالم نه‌سیم وصله کاری‌شده

سیم فیوز برق راکه سوخته‌است نباید وصله کاری کرد، بلکه باید آن را باسیم سالم عوض کرد.

لامپ‌های کارگاهی که مرطوب است یا کارگاهی که‌درآن خطرحریق وجود دارد باید در پشت پوشش حفاظتی آب‌بندی شده و محفوظ شود. برای قطع‌جریان نباید سیم‌متصل به فیش رادردست‌گرفت وآن را از پریز بیرون آورد زیرا ممکن است باکشیدن ، سیم‌ازفیش جدا شود یا روپوش سیم پاره شود. باید قسمت عایق را در دست‌گرفت وآن را بااحتیاط ازپریز بیرون کشید.

باید کابل وسیم‌پوشش‌دار برق را از صدمات وضربات مکانیکی محفوظ کرد تا زخمی نشود وپارگی پیدانکند. کابل‌وسیم برق را نباید روی کف زمین محوطه کارخانه یاکف کارگاه که‌محل عبوروسائل نقلیه وچرخ دستی استقرارداد زیرا فشار چرخ هاآن را خمیده و پاره میکند و نیز باید مراقب‌بود که سیم‌برق را از لای شکاف در نگذرانید زیرا هنگام باز و بسته‌شدن در، فشرده خواهدشد.

سیم‌وکابل هادی برق را در محوطه کارخانه بایددر ارتفاع زیاد از روی‌تیرها و مفره‌ها یابوسیله کابل کشی زیرزمینی عبور دادواگرروی کف زمین هدایت میشود باید پوشش محکم ومقاوم در مقابل ضربه‌های مکانیکی داشته باشد.

«کارگران رستاخیز» آغازگر دوستی عمیق وجاودانیست

نامه سردبیر به خوانندگان

با انتشار نخستین شماره «رستاخیز کارگران» مدیر، سردبیر و نویسندگان این نشریه، ضمن آگاهی کامل از وظایف ومسئولیت های خطیر خود در جهت حفظ منافع ونشر افکار کارگر عصر رستاخیز، آغازگر یک دوستی عمیق وجاودان نیز خواهند بود، دوستی با پایه های مستحکم اقتصاد شکوفای کشور، دوستی با تمامی قشرهای «آینده ساز» این مرزوبوم. دوستی با توای کارگر!

اینک در آستانه دروازه‌های تمدن بزرگ، که ملت کهنسال ایران در اوج افتخار وسرفرازی وباقدرتمندی کامل در تمامی زمینه های جهانی بگونه‌ای شایسته مطرح است وکارگر سربلند ایرانی با رهنمود های ارزنده رهبر خردمند انقلاب، میرود تا برجایگاه والای خویش تکیه زند، سخن گفتن بسیار آسان است درصورتیکه درگذشته ای نه چندان دورچگونه می توانستیم با کارگری از «رفاه» سخن بگوئیم که رفاه را نمی شناخت؟ چگونه می توانستیم با کارگری از «حقوق اجتماعی» سخن برانیم که حتی با «حقوق فردی» خویش نیــــز بیگانه بود؟، چگونه می توانستیم از مهارت فنی و دانش کارگری حرف بزنیم که کارگردیروز سواد خواندن ونوشتن نداشت؟

اینک درآغاز راه انتشار ارگان کارگری حزب رستاخیز ملت ایران گفتنی بسیار است و گفتنی تر اینکه کارگر امروز با برخورداری از مواهب گوناگون، درپی ریزی آینده پرامید آیندگان نقش حساس وسازنده‌ای را ایفا میکند ودر این رهگذر مسئولیتی بزرگ بردوش دارد.

با یک نگاه گذرا به سالهای جاودانی انقلاب، این حقیقت تجلی خواهد کرد که کارگرزحمتکش ایرانی طی مدتی کوتاه، در دوران پربار انقلاب شاه وملت از مرز «صفر» عبور کرده ودر عصر درخشان حزب یکپارچه رستاخیز ملت ایران شتابان و نیرومند در اندیشه عبور از مرزهای زندگی آفرین «صد» است. هدف از انتشار «رستاخیز کارگران» بدست دادن نشریه‌ای «بنام» کارگر نیست، هدف، انتشار نشریه‌ای برای ... در جهارچوب هدفهای مترقی حزب فراگیرنده ملت ایران است که طی آن سخت و پی گیری کوشش ما خواسته های شما را از طریق میزگردها، گفتگوها وبررسی های همه‌جانبه برپایه قوانین پیشرفته، جامه عمل بپوشانیم وبدیهی است که در این رهگذر به یاری و همکاری فرد فرد شما بیش از هرچیز نیازمندیم.

مسائل و مشکلات فردی واجتماعی خود را صریح و بی پرده با ما درمیان بگذارید. برای ما نامه بنویسید، باما تماس بگیرید و بخواهید که ناشر افکار وخواسته های قانونی شما باشیم. بما اجازه دهید تا با آگاهی از مسائل جمعی شما گام مثبتی درجهت رفاه بیشتر شما برداریم وروابطی باشیم بین کارگر وآنچه که او را به اوج میرساند. سپاس ما به پیشگاه شاهنشاه آریامهر، که درپرتو رهبری خردمندانه اش به همه این پیروزی ها دست یافتیم، و دوستی صمیمانه ما نثار راه رستاخیز وهدفهای میهن‌پرستانه کارگران ایران باد.

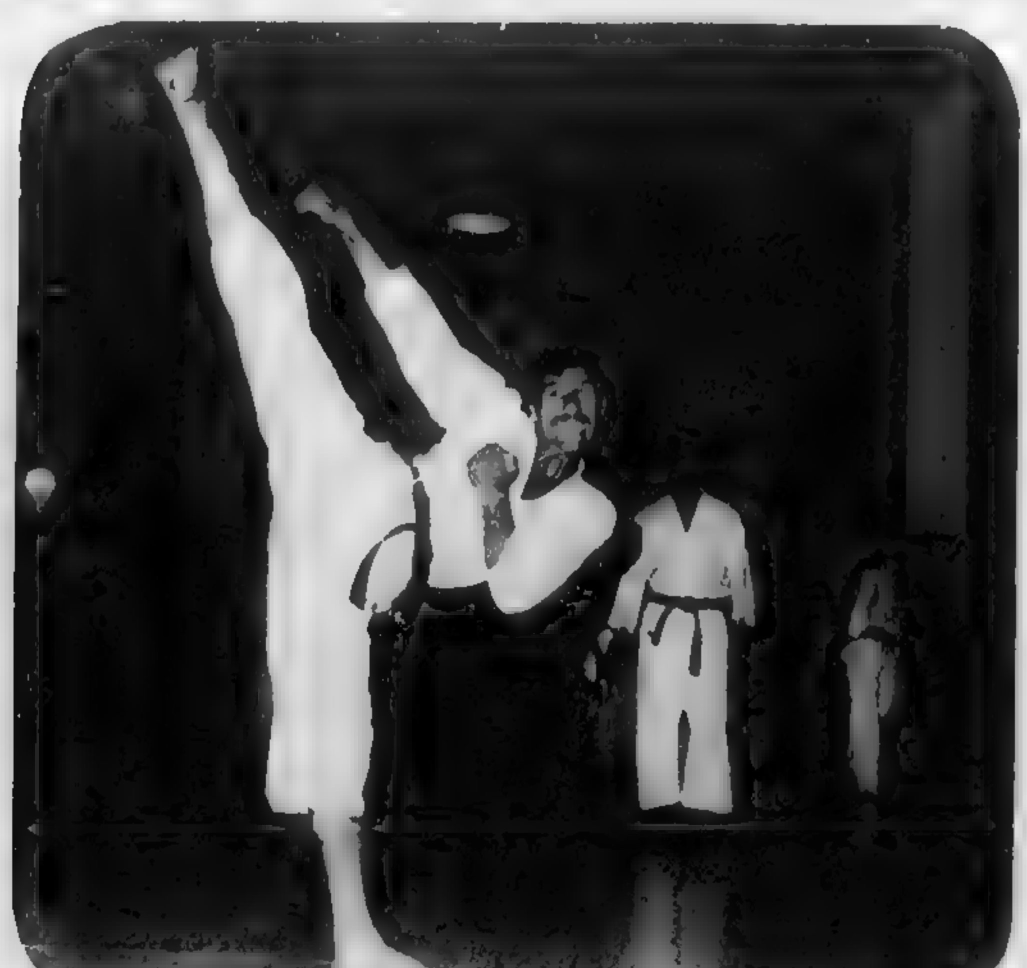

زیرنظر: شاپورشریفی خو

این است کاراته

* کاراته، جنگ و جدل وحشیانه نیست، بلکه یک هنر و وسیله دفاع است!

شناسائی

* کاراته علم وفلسفه‌ای برای دفاع است که بهره‌وری از آن قرنها پیش در خاور دور به ویژه درمیان مردم ژاپن رایج بوده است، درطی چند سال گذشته این ورزش از ژاپن به امریکا و سپس به سراسر اروپا گسترش یافت و شناخت آن سودمندی هائی فراوان در جهت شناخت خود به‌ویژه در دفاع از خویشتن دربر داشته است.

اویاما چه میگوید؟

یکی از بزرگان کاراته جهان و نویسنده کتاب «اینست کاراته» میگوید:

از چند سال پیش من احساس کردم برای اینکه بتوانم درمقابل حوادث پایداری کنم، باید به آموختن کاراته دست بازم. عده دیگری هم‌چون من فکر میکردند و همین خواستن و فکر کردن بود که سبب شد به دنبال آموزش و گسترش کاراته برویم، و اینک ورزیده‌ترین کاراته بازان جهان درشرق آسیا زندگی می کنند و من مطمئن هستم این ورزش روزبروز گسترش بیشتری در میان دوستداران خود خواهد یافت، گذشت ده سال اخیر و پیشرفت آن مؤید این ادعا میباشد.

من ابتدا به آموختن تعدادی از فنون ابتدائی کاراته پرداختم چون کاراته به تحقیق ـ نوعی چابکی در گرفتن ورها کردن و متضمن انجام دادن یک سری حرکات فنی بود. لذا تا کنون بخاطر یاد گرفتن آنها از هیچ چیزی دریغ نداشته ام.

چند توصیه

توصیه من ابتداء بشما این است که سعی نمائید حرکات را بدون اشتباه بیاموزید، چون آموزش صحیح سبب خواهد شد با هیچ حادثه ای روبرو نگردید. این را هم اضافه کنم که ترس ووحشت از کاراته باعث خواهد شد شما کاراته باز خوبی نشوید.

بدانید کاراته یکی از راههای دفاع در مقابل عوامل نامساعد زندگی است وفردی که قادر به تشخیص موقعیت ها وجوانب خود نباشد در واقع انسان بسیار هوشیاری نیست، این موقعیت شناسی به دو عامل مهم بستگی دارد:

ـ عامل فیزیکی و عامل آمادگی ـ اگر عامل آمادگی در فردی باشد، عامل فیزیکی نیز کم کم ایجاد میشود، چرا که عامل فیزیکی مسأله کسب کردنی و بدست‌آوردنی است. و شما با عمل کردن به این آموزشها عامل فیزیکی را احراز خواهید کرد

ایجاد تعادل

البته تمرینات کاراته در ابتدا مشکل و سخت به نظر میرسد، ایجاد تعادل فیزیکی در دست و پا اندک اندک حاصل میشود و کاراته امکانات داشتن دست و پای قوی را بوجود میاورد.

بسیاری از مردمان علاقه‌مند هستند ورزشهای دفاعی را بیاموزند تا آنها را در موقع لازم بکار گیرند، ولی باید گوشزد کرد آموزش تکنیک کاراته فقط بخاطر این مسأله جزئی نیست، زیرا ورزشکار واقعی هرگز ورزش را بخاطر جنگیدن نمی‌آموزد. شما درطی تمرینات خواهید فهمید که چگونه میتوان انسانی سالم وقوی بود.

من توصیه میکنم کاراته را برای خاطر جنگی شدن، پریدن، شکستن و خراب کردن نیاموزید، زیرا که اگر به این کار دست بزنید بسوی نابودی سوق داده میشوید وسقوط اخلاقی بدترین چیز است.

کاراته امروزی

کاراته امروزی در اثر اقدامات، مردی به اسم فونا کوشی چین بوجود آمده‌است. او درسال

بقیه در صفحه ۹۶

رستاخیز کارگران می پرسد... کارفرما پاسخ می دهد... گفت‌وشنود با مدیرعامل شرکت دخانیات ایران

دخانیات، کار

اول این چندسطر را بخوانید.

« کارفرمایان برای کارگران خود چه کرده‌اند ؟ پاسخ به این سئوال - از طرف کارفرما - ما را با فعالیتها و اقداماتی که کارفرمایان، در زمینه وضع زندگی، مسکن، میزان دستمزدها و سایر مسائل برای کارگران انجام داده‌اند آشنا می کند. به همین سبب « کارگران رستاخیز » از این هفته گفت‌وشنود با کارفرمایان را آغاز کرده‌است ».

گزارشگران هفته نامه قبل از گفت‌وشنود با کارفرمایان و آگاهی از نوع اقدامات و مشکلات کار آنها، با مسائل و مشکلات کارگران در کارگاهها و همچنین وضع کارگاهها آشنا می‌شوند و پس از آن با کارفرمایان به گفتگو می‌نشینند.

آنچه در این صفحات می‌خوانید ماحصل گفت‌وشنود گزارشگر ما است با مدیرعامل شرکت دخانیات. این گفت‌وشنودها را هرهفته خواهید خواند.

*** درشرکت دخانیات ایران ۴۶۵۸ کارگرمشغول بکارند، که با خانواده‌های خودجمعیتی بیش از ۲۳ هزارنفر را تشکیل میدهند.**

*** ۴۰ هزار کشاورز، درمزارع کشت توتون فعالیت‌می کنند.**

*** کارگران دخانیات ایران، هرروزشیر، ماست وتخم‌مرغ میخورند.**

*** وام مسکن دخانیات به کارگران این شرکت، حداقل ۷۵ هزار تومان وحداکثر ۱۵۰ هزارتومان است و دراین کارخانه‌از هر هفت‌نفر کارگر، یک نفرازوام مسکن استفاده کرده‌است.**

*** کارگران فعلی دخانیات ازبیمه کامل استفاده‌می کنند.**

شرکت دخانیات ایران از بزرگترین واحدهای کارگری میهن ما محسوب میشود. در تاسیسات مختلف دخانیات کنون ۴۶۵۸ کارگر بکار مشغولند که با خانواده‌های خود جمعیتی بیش از ۲۳ هزارنفر را تشکیل میدهند.

دستهای نیرومند کارگران دخانیات با کمک ماشین باعث شده است که این شرکت از نظر درآمد در بخش دولتی مقام سوم را بعد از نفت وگمرک بخود اختصاص دهد.

فرآورده های دخانیات حاصل تلاش چهل هزار کشاورزاست که درمزارع کشت توتون فعالیت می کنند. بدین ترتیب درمجموع ۴۰ هزار کشاورز و ۴۶۵۸ کارگر که با خانواده‌های خود به حدود ۲۶۰ هزارتن بالغ میشوند، با شرکت دخانیات پیوند دارند.

... حسین دیلمقانی مدیرعامل شرکت دخانیات ایران را بعنوان کارفرمای این هفته برگزیده‌ایم و به نشستن با او درباره کارگران دخانیات و وضع زندگی آنان و نیز اقداماتی که در زمینه رفاه بیشتر آنان انجام می گیرد گفتگو کرده‌ایم قبلا گزارشگران هفته نامه کارگران رستاخیز طی چند روز گفتگو با کارگران شرکت دخانیات با مسائل آنان آشنا شده‌اند که همین مسائل در گفت و شنود با مدیرعامل شرکت دخانیات ایران مطرح شد که پاسخ های او دراین گزارش آمده‌است.

قبل از آنکه به گفت وشنود با مدیرعامل دخانیات بپردازیم بهتر است با او بیشتر آشنا شویم، مهندس دیلمقانی درسال ۱۳۰۲ در ... متولد شد و تحصیلات ابتدائی و متوسطه را در آن شهر تمام کرده‌و درسال ۱۳۲۰ راهی تهران شد و در هنرسرای عالی دررشته‌ی مهندسی شیمی فارغ‌التحصیل شد. ازسال ۱۳۲۴ مدتی درشرکت ملی نفت کار کرد و بعد درسال ۱۳۲۵ به سمت مدیرعامل سازمان آب تهران برگزیده شد مدتی نیز برای آموزش به فرانسه رفت و زمانی هم در کشورهای آمریکای شمالی و چند کشور اروپائی کارآموزی کرد. و ازسال ۱۳۴۷ بعنوان مدیرعامل شرکت دخانیات ایران مشغول بکار شد.

* * *

*** :- « بطور کلی مسکن در کشورما و برای همه طبقات مسئله حادی است، واین مشکل در مورد کارگران چشگیرتر است آقای دیلمقانی دراینمورد چه اقداماتی برای کارگران دخانیات انجام داده‌اید ؟ »**

دیلمقانی : « درمورد مسکن کارگران روش دادن وام را برگزیده‌ایم، به کارگران در تهران و شهرستانها با شرایط بسیار ساده وام میدهیم، مبلغ این وام حداقل ۷۵ هزارتومان وحداکثر ۱۵۰ هزارتومان است »

*** :- « تا کنون چند کارگر ازوام مسکن استفاده کرده‌اند ؟ »**

دیلمقانی :- « درحدود ۸۰۰ کارگر تاکنون وام مسکن گرفته‌اند، تقریباً درحال حاضر از هر هفت کارگر دخانیات یک کارگر ازوام مسکن استفاده میکند. »

*** :- « دربازدید خبرنگار « هفته نامه » از کارخانه دخانیات تهران، کارگران ازنابسامانی وام مسکن، خصوصاً از وضع توزیع آن گله داشتند. دراین مورد چه نظری دارید ؟ »**

دیلمقانی :- « دراینجا کلمه نابسامانی را نمیشود بکار برد که بعداً درباره آن توضیح خواهم داد اما درمورد گلایه آنان باید بگویم که به گذشته برگردیم درسال ۱۳۴۰ تقاضا کردیم که مقداری زمین دراختیارشرکت قرار دهند تا برای ساختن خانه بین کارگران تقسیم کنیم، متاسفانه چون به این تقاضا توجهی نشد، به ناچار مبلغی اعتبار برای پرداخت وام مسکن به کارگران خواستیم که در سال ۱۳۴۷ اعتباری بمبلغ ۲۰ میلیون تومان دراختیار این شرکت قرار گرفت، البته این اعتبار امسال بمبلغ ۳۳ میلیون تومان افزایش یافت اما بازهم این مبلغ نسبت به تقاضای کارگران ناچیز است.

این که گفتم کلمهٔ «نابسامان» را نمیشود بکار برد، بخاطر این است که اشخاص واجد شرایط دریافت وام‌مسکن، ازطریق نمایندگان خود کارگران انتخاب‌میشوند و دستگاه مدیریت کارخانه جز پرداخت وام دخالت دیگری دراین امر ندارد. »

*** :- یکی از کارگران میگفت چون میخواهند کارخانه را به شهرهای نزدیک تهران منتقل کنند، شاید کوتاهی در امر پرداخت‌وام ازاینجاسرچشمه میگیرد ؟ »**

دیلمقانی :- « اصلا چنین برنامه‌ای نداریم، مشکل اساسی کمبود اعتبار وبودجه و تقاضای بسیار است. اما در تاسیسات جدیدی که در دست اقدام داریم بودجه مناسبی برای مسکن کارگران درهزینه پیش‌بینی کرده‌ایم. »

*** :- « آیا تمام کارگران شرکت دخانیات از شرایط قانون استخدام و همچنین از مزایای بیمه استفاده میکنند ؟ »**

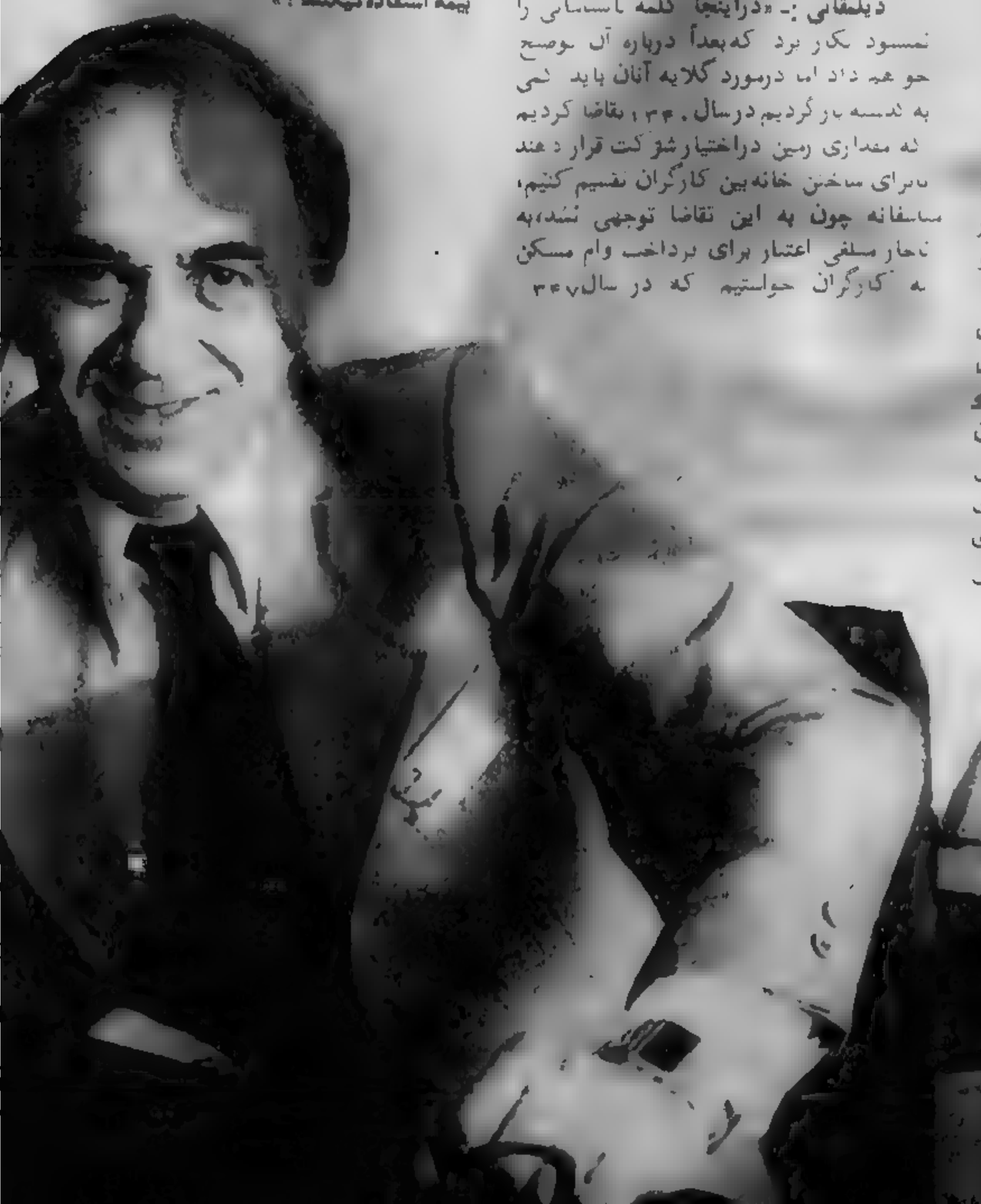

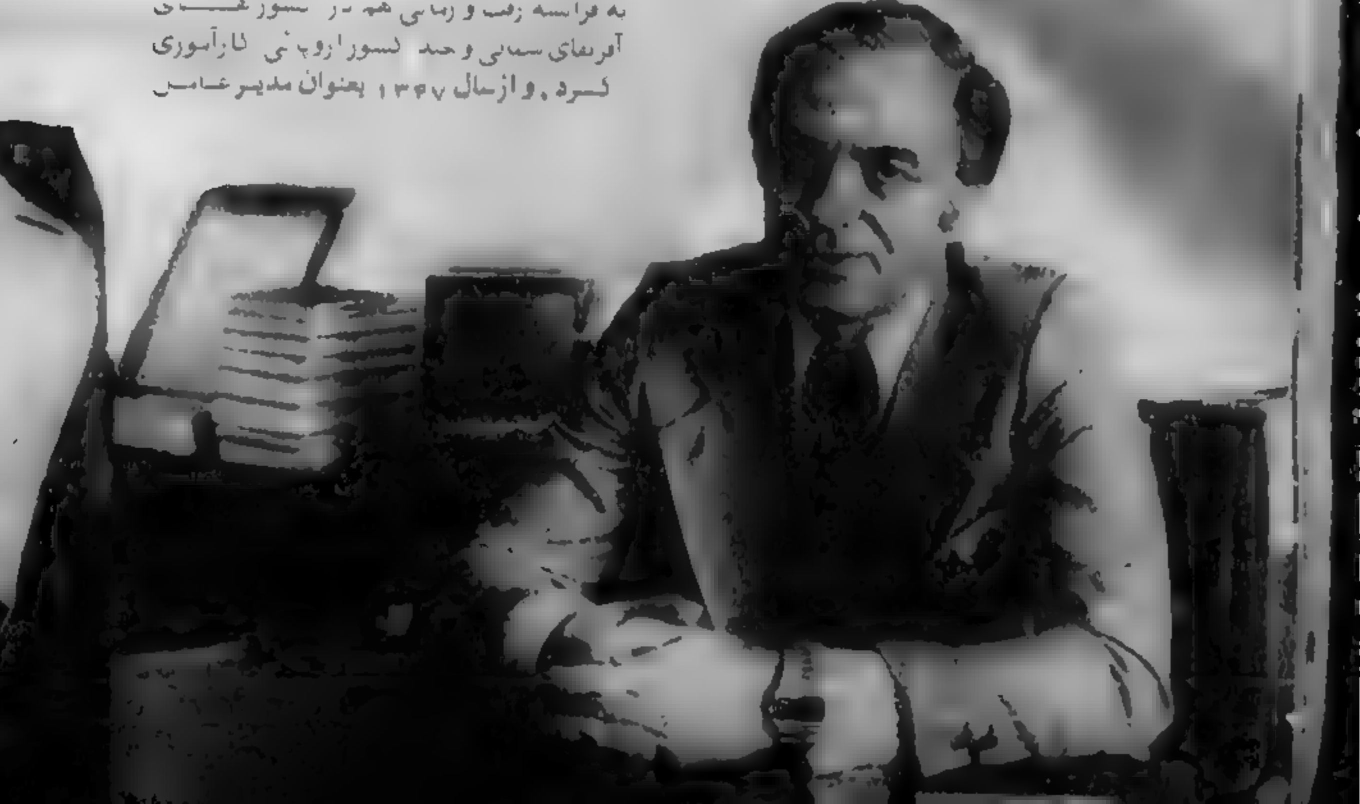

خانه‌یی با ۴۶۵۸ کارگر...

دیلمقانی :—«بله ،اما در بعضی از شهرستانها شرکت دخانیات کارگر فصلی هم دارد.»

*:—«چند درصد کارگران دخانیات فصلی هستند ؟»

دیلمقانی :—«تعدادشان بسیار کم است، بعنوان نمونه در«ساری»—رضائیه وگرگان ۷۵۰ نفر ودر رشت ۱۵۰ نفر کارگر فصلی داریم .»

*:—« کارگران فصلی چه مدت در سال بکارمشغولند ؟»

دیلمقانی :—«تقریبا هشت ماه از سال را برای شرکت کارمی کنند.»

*چه مزایائی شامل کارگران فصلی میشود ؟»

دیلمقانی :—«مزایائی که شامل این نوع کارگران میشود ،سابقه خدمت آنهاست.»

*:—«به چه ترتیب ؟»

دیلمقانی :—«بعنوان مثال ،اگر کارگری دوسال برای این مؤسسه کار کند ،درسالهای بعد ،دیگر او را یک کارگرساده وبی‌تجربه بحساب نمی‌آوریم وبه نسبت سابقه‌اش ،مزایای بیشتری برای او منظور می‌کنیم ،همچنین در زمان استخدام ،حق تقدم با کارگرانی است که سابقه بیشتری دارند.»

* :—«پس به‌این ترتیب کارگران‌فصلی بیمه نیستند ؟»

دیلمقانی : «تمام کارگران این مؤسسه از بیمه کامل استفاده می کنند ،حتی کارگران فصلی

* :—«چون صحبت بیمه مطرح شد ، کمی هم در مورد بهداشت کارگران واقداماتی که دراین زمینه صورت گرفته است توضیح دهید.»

دیلمقانی :—«در تهران ما درمانگاه مجهزی داریم به این صورت که چهار درصد حق بیمه‌ای را که به‌سازمان بیمه میدهیم ، آنها به شرکت برمیگردانند ،البته این بودجه کفاف هزینه درمانی کارگران را نمی‌دهد وما اضافه بر پول بیمه ، مبلغی درحدود هشتصد هزارتومان از بودجه شرکت را برای درمان کارگران اختصاص داده‌ایم .»

*:—«از لحاظ تغذیه چه برنامه‌هائی برای کارگران دارید ؟»

دیلمقانی :—«چون بیشتر کارگران ما سروکارشان با توتون وگردوغبارناشی ازآنست، به آنها در روزشیر—ماست وتخم‌مرغ میدهیم .»

*:—«درشهرستانها هم به همین نحوعمل می کنید ؟»

دیلمقانی :—«البته ،دیگر این که به تمام کارگران تهران و اصفهان یک‌وعده غذای مجانی نیز میدهیم .»

*:—«بنابراین کارگران دیگرشهرستانها از صرف یک وعده غذای مجانی محرومند !»

دیلمقانی : — « نه به این صورت. در شهرستانهائی که هنوز مؤسسه دخانیات رستوران ندارد ، روزانه به هر کارگربیست ریال پول غذا میدهیم .»

* : — « آیا اقدامی برای تأسیس رستوران دردیگر مراکز کارگری شرکت دخانیات‌شده است ؟»

دیلمقانی :—« بله ، درشهرستانها رضائیه—ساری — رشت وگرگان سرگرم ایجاد رستوران هستیم .»

* : — « درشرکت دخانیات تعداد کارگران زن نسبت به مرد چقدراست؟»

دیلمقانی : — «درحدود ده درصد»

* : — « زنان کارگر از چه مزایائی برخوردارند.؟»

دیلمقانی :- «زنان کارگر هم مانند مردان از تمام مزایای کارگری استفاده میکنند، ازاین گذشته شرکت دخانیات یک شیرخوارگاه و مهد کودک برای رفاه زنان کارگر نیزایجاد کرده است»

*:—«چند کودک درمهد کودک دخانیات نگهداری می‌شوند ؟»

دیلمقانی :—« فعلا درحدود ۵۰ کودک از ۳ ماهه تا ۳ ساله دراین محل نگهداری میشوند ، این کودکان هرروز صبح توسط پزشک متخصص معاینه میشوند ومادرانشان روزی دوبار به کودکان خود سرمیزنند»

* : — « در راه سالم سازی محیط کارگرانو رعایت بهداشت چه قدمهائی برداشته شده است ؟»

دیلمقانی : — « درقسمتهائی که گردو خاک زیاد است ، کارگران دارای ماسک مخصوص هستند ودرسایر کارگاهها، محیط را توسط دستگاههای مدرن ومجهز پاکسازی میکنیم بعنوان نمونه برای کارخانه‌های تنباکو «اصفهان» وتوتون چپق در«سقز» که وسایل پاکسازی آنها ابتدائی بود درحدود هشت میلیون تومان خرج کردیم.

به این نکته باید اشاره کرد، که درایران باید سعی کرد محیط کارگاهها بینهایت سالم باشد ، چون متأسفانه هنوز همه کارگران ایرانی چندان علاقه‌ای به استفاده از ماسک ازخود نشان نداده‌اند ،حتی گهگاه دیده شده است که بعضی از کارگران از دستمال استفاده میکنند،از اینرو تلاش ما دراینست که تا حد امکان محیط آلوده کارگاهها راپاکسازی کنیم .»

*:-«کارکنان دخانیات درتهران سرویس مخصوص خود دارند؟»

دیلمقانی :— « درتهران بیست دستگاه اتوبوس داریم که تمام کارکنان‌و کارگران راسرویس میدهد .»

*:—« درشهرستانهاچطور؟»

دیلمقانی :— « دربیشتر شهرستانها وسیله نقلیه داریم ، فقط درچند شهرستان نداریم که آنهم دربودجه سال آینده‌منظورشده‌است.»

*:—« ازاینکه با حوصله به سؤالات هفته نامه کارگران رستاخیز پاسخ دادید،متشکرم.»

نگاه به جهان

خبرها ...

نوشته: دکتر دارابی

آنگولا: پایان ۵۰۰ سال استعمار

...های خود به این دوجبهه افزوده‌اند.

ناظران می‌گویند که آنچه در آنگولا می‌گذرد دیگر یک مسئله صرفاً آفریقائی و ...

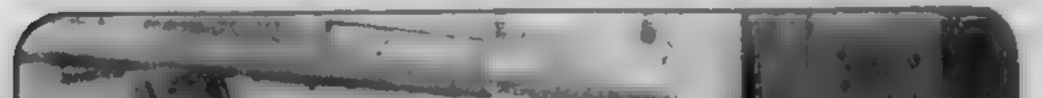

بیروت: همچنان در آشفتگی

بیروت همچنان آشفته است. اگر چه صفیر گلوله‌ها تا حدودی فرو کش کرده است. اما اینک رفته رفته سیمای سیاستهائی که پشت پرده جنگهای لبنان بوده‌اند آشکارتر می‌شود. دراین جنگ مسلمانان و مسیحیان فالانژ رودر روی هم به‌کشتار ایستاده‌اند و تا کنون بیشتر از دوهزار نفر در زمانی کمتر از ۳ ماه به خاک هلاک درغلتیده‌اند. ازآن بیروت رؤیائی وافسانه‌ای، شهری که مظاهر زندگی غربی رادرکنار مظاهر زندگی شرقی قرار داده‌بود، دیگر یادی و افسانه‌ای باقی مانده است و اختلاف مسلمانان و مسیحیان در کادر بالای حکومت نیز چهره کرده وازهمینجاست که رشید کرامی نخست وزیر مسلمان لبنان مخالفتهایش را با سلیمان فرنجیه رئیس جمهور مسیحی و کامیل شمعون وزیر کشور مسیحی این کشور آشکار ساخته.

ترس آن می‌رود که لبنان چندپاره شود. و مسیحیان و مسلمانان هر کدام در بخشی از این کشور دولتی جدا تشکیل دهند اما معلوم نیست پایان ماجرای لبنان با چنین شکلی همراه شود. دراین میان فلسطینیان که رهبران و پایگاه اصلی قدرتشان در لبنان است می‌گویند که در بحران لبنان بی‌طرف هستند ولی بهرحال حضور آنها دراین کشور چشم اسرائیل را به جنوب لبنان متوجه کرده ومعلوم نیست در برابر حوادث لبنان که چه بسا تجزیهٔ ان را بدنبال داشته باشد اسرائیل ساکت بنشیند. اینکه هم شنیدنی است که در بحبوحه بحران لبنان فدائیان فلسطین با انفجار وحشتناک بمب در قلب بیت‌المقدس بیشتر از ده‌تن اسرائیلی را کشتند واین موجی ازهیجان رادر اسرائیل باعث شده‌است.

رویدادها . . . تصویر . . .

پرزیدنت فورد برای شرکت در کنفرانس سران ۶ کشور صنعتی که در پایان ماه آبان در پاریس گشایش یافت ، از آمریکا به فرودگاه اورلی پاریس وارد می‌شود و مورد استقبال ژاک شیراک نخست‌وزیر فرانسه قرار می‌گیرد.

[illegible]

[illegible]

زنان کارگر باردار باید ۱۲ هفته قبل و پس از زایمان استراحت

همه گروه های جامعه زیر پوشش خدمات درمانی

برای رواج وگسترش انواع بیمه های اجتماعی وبرقراری یک سیستم هماهنگ، قانون تأمین اجتماعی جایگزین قانون بیمه های اجتماعی شد. این قانون که تمام پیشه وران، صاحبان مشاغل (آزاد) کارمندان بخش خصوصی ، کشاورزان و کارگران وبطور کلی همه گروههای جامعه را دربر میگیرد ازدونظر اهمیت زیادی دارد: اول اینکه برخلاف قانون گذشته همه گروههای جامعه رازیر پوشش خدمات بیمه قرار داده ودوم اینکه کیفیت و عرضه خدمات درمانی راتا حد قابل توجهی بهبود بخشیده است.

درحال حاضر ازاین قانون ، کارمندان سازمانهای دولتی و کارمندان بخش خصوصی استفاده میکنند ولی درآینده نزدیکی با یکی شدن کارهای درمانی دوسازمان تأمین خدمات درمانی وسازمان بیمه های اجتماعی کارگران نیز از این قانون بهره خواهند برد، زیراطبق ماده ۱۰ قانون ، کلیه امور بیمه کارگران به سازمان تأمین خدمات درمانی واگذار شده و همچنین درتبصره ماده ۵۵ قانون جدید نوشته شده است:

ضوابط استفاده ازروش جدید (روش غیر مستقیم که بیمه شده درانتخاب پزشک و بیمارستان آزاد است) طبق آئین نامه ای که ظرف شش ماه تهیه وبه تصویب شورای فنی سازمان تأمین خدمات درمانی خواهد رسید تعیین میشود وپس از تصویب این آئین نامه، کارگران خواهند توانست از هر دوروش مستقیم وغیر مستقیم قانون جدید بیمه استفاده کنند ماده ۵۵ قانون تأمین اجتماعی میگوید: خدمات درمانی موضوع این قانون به دوصورت انجام میگیرد:

الف — روش مستقیم برای بیمه شدگانی که از پزشک ، درمانگاه بیمارستانها و سایر امکانات درمانی متنوع به سازمان استفاده کنند.

ب — روش غیرمستقیم برای بیمه شدگانی که درانتخاب پزشک ، درمانگاه وبیمارستان آزادی عمل خواهند داشت وسازمان، تعهدات درمانی خود را ازطریق خرید خدمات درمانی انجام میدهد . بدین ترتیب با توجه به اینکه زمان تصویب قانون درخردادماه امسال بوده، سازمان تأمین خدمات درمانی مکلف است تا ۶ ماه از زمان تصویب آئین نامه اجرای قانون را تهیه کند ودرآن زمان دقیقاً معلوم میشود که کارگران بیمه شده به چه شکل میتوانند ازقانون جدید استفاده کنند.

دراین قانون ، کارگران مانند کارمندان دولت وبخش خصوصی میتوانند ازمزایای بیمه درمانی استفاده کنند ودر این مورد هیچگونه محدودیتی درنظر گرفته نشده است ولی این موضوع راباید کارگران بیمه شده بدانند که اگر بخواهند ازبیمارستانهای خصوصی وپزشکان آزاد استفاده کنند باید فرانشیز پرداخت کنند.

حق بیمه

نرخ حق بیمه موضوعی است که بحث زیادی درباره آن میشود . زیرا بدنبال اجرای قانون تأمین اجتماعی ازمهرماه امسال دودرصد نرخ حق بیمه افزایش می یابد وبند یک ماده ۲۸ قانون می گوید تاپایان میزان حق بیمه، ۲۸ درصد مزد یا حقوق است که ۷ درصد آن را بیمه شده ، ۱۸ درصد راکارفرما و ۳ درصد را دولت پرداخت میکند.

مزایا وحقوق شامل هرگونه وجوه ومزایای نقدی یا غیر نقدی است که درمقابل کار به بیمه شده دادهمیشود.

ازسال آینده نرخ حق بیمه ۳۰ درصد حقوق و یا مزایا خواهد شد که ۲۰ درصد آن بوسیله کارفرما ، ۷ درصد بیمه شده وسه درصد بوسیله دولت تأمین میشود . بدین ترتیب دیده میشود که سهم کارفرما افزایش یافته است نه سهم کارگر بیمه شده ودولت نیز بابت این دودرصد افزایش حق بیمه ،امتیازات بیشتری به بیمه شدگان میدهد که مهمترین آن استفاده آزاد از بیمارستانهای خصوصی وپزشکان باپرداخت جزئی ازهزینه هاست.

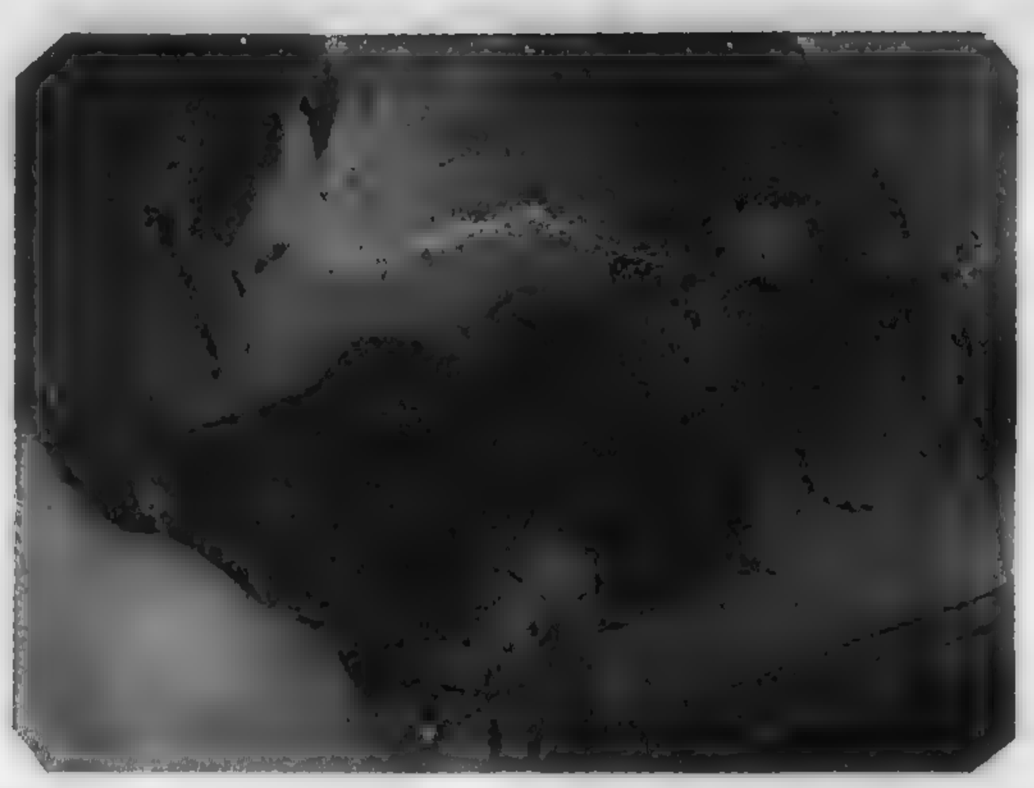

کنند

نرخ پزشکان بیمه

بر اساس تصویب نامه هیات‌وزیران،حق ویزیت پزشک متخصص ۳۰ تومان‌وپزشک عمومی ۱۵ تومان‌است.

برای عده‌ای این سئوال پیش آمده که‌چرا حق ویزیت پزشکان درتمام شهرها یکسان تعیین شده زیرا در بسیاری ازشهرهای کوچک پزشکان متخصص وعمومی ویزیت کمتری دریافت میکردند ولی با تعیین تعرفه این‌عده‌از پزشکان حق‌ویزیت خود را افزایش داده‌اند.

این موضوع صحیح است ولی این نکته‌را باید کارگران عزیز بدانند که نمیتوان برای پزشکان هر شهر ویا بخش نرخ ویژه‌ای تعیین کرد . یکی از هدفهای دولت این است که‌با ایجاد امکاناتی درشهرستانها ، پزشکان به این مناطق جذب شوند ولی اگر قرار باشد که نرخ پزشک ساکن تهران زیاد ونرخ پزشک‌ساکن شهرستان در ردهٔ کمتری باشد ، بیشتر پزشکان حاضر نخواهند شد درشهرها ونقاط دورمملکت کار کنند وهمهٔ آنها پایتخت‌نشین میشوند که این امرمشکل بزرگتری رابوجود میآورد وبهمین خاطر دولت برای تشویق کار درشهرها،تعرفهٔ پزشکان طرف قرارداد بیمه رایکسان تعیین کرده‌است.

پولی که بیمه‌شده‌میپردازد

بیمه شدگانی که ازقانون تأمین اجتماعی استفاده میکنند واستفاده خواهند کرد باید ۲۰ درصد ازخدمات درمانی سرپائی رابراساس تعرفهٔ سازمان نقداً پرداخت کنند.

اگر پزشک با سازمان تأمین خدمات‌درمانی طرف قرارداد باشد با ارائه کارت ویا دفترچهٔ بیمه وپرداخت فرانشیز ، ازخدمات درمانی سرپائی استفاده میکند ولی اگر پزشک همکار سازمان نباشد دراینصورت بیمه شده میتواندحق ویزیت را نقداً به پزشک بپردازد ولی ازپزشک فاکتور بگیرد ویا ارائه آن به سازمان تأمین خدمات درمانی ، براساس تعرفه پول خود رااز سازمان دریافت کنند .همچنین بیمه‌شدگان باید ۲۰ درصد بهای دارو و ۲۰ درصد هزینه آزمایشگاه ورادیولوژی رابپردازند . درمورد دارو حتماً باید دستور دارو روی نسخه‌های مخصوص سازمان نوشته شود تا داروخانه‌ها بر اساس قراردادی که‌با سازمان دارند فقط ۲۰ صد بهای دارو را دریافت کنند . درمورد آزمایشگاه‌هم باید به آزمایشگاه‌هاورادیولوژی های طرف قرارداد مراجعه کرد ودرمقابل خدماتی که انجام میشود ۲۰ درصد تعرفه‌را پرداخت ویا در صورت مراجعه به آزمایشگاه ورادیولژی آزاد باید تمام پول را داد وسپس از سازمان هزینه پرداخت‌شده را براساس تعرفه دریافت کرد.

اگر بیمار بیمه شده نیاز به‌خدمات بالینی ویا بیمارستانی داشته‌باشد فقط ۱۰ درصد از تمام هزینه‌های بیمارستانی را می‌پردازد . این هزینه‌ها از اینقرار است : هزینه تخت بیمارستانی ،بیهوشی ،جراحی ،ویزیت پزشک دارو ،آزمایش ،عکسبرداری وتمام خدمات دیگری که دربیمارستان انجام میشود.

خدمات بیمارستانی

درماده دوم تعرفهٔ اعمال جراحی‌وخدمات پزشکی گفته شده که حق‌الزحمه‌بیهوشی برای اعمال جراحی ۲۰درصد بهای عمل جراحی مربوط است.

تبصره این ماده حداقل وحداکثر حق‌الزحمه بیهوشی را دربیمارستانها بین ۱۵۰ تا ۶۰۰ تومان‌مقرر کرده‌وبراساس این‌تعرفه مواظبت‌های پس از عمل هر مدتی که‌باشد جزو بهای اعمال جراحی بحساب میاید وبهای عمل جراحی پلاستیک نیز که جنبه زیبایی داردقابل پرداخت نیست.

حق ویزیت پزشکی که در بیمارستان به‌عیادت بیماربیمه‌شده میرود ۸۰ تومان است ولی اگر زمان بستری شدن از ۱۵ روز تجاوز کند برای هر روز اضافه ۴۰ تومان قابل پرداخت است .حق ویزیت پزشک عمومی که درمنزل به عیادت بیمار میرود ۵۰ تومان وحق ویزیت پزشک متخصص ۸۰ تومان است.

۱۰ درصد از این هزینه از طرف بیمار بیمه شده وبقیه ازطرف سازمان تأمین خدمات درمانی پرداخت میشود.

تعرفه تخت بیمارستانی نیز حداکثر ۹۰ تومان برای بیمارستان‌های درجه یک و حداقل ۳۰ تومان است .البته این تعرفه تخت اتاق‌های عمومی است و سازمان تأمین خدمات درمانی هم با بیمارستانها و بیمه شده قرار داد تخت‌های اتاق عمومی دارد ، ولی باوجود این اگر بیمه شده‌ای بخواهد در اتاق خصوصی بستری شود ،ما به التفاوت پولش راباید نقداً پرداخت کند.

اتاق عمومی ،اتاقی است که بیش از سه تخت داشته باشد وهمچنین بهای تخت نوزاد نصف قیمت تخت عمومی است .درمورد آزمایش و رادیولوژی هم همانطور که‌قبلا اشاره شد ۲۰ درصد تعرفه را باید بیمه شده شخصاً بپردازد.

بموجب تعرفه سازمان تأمین خدمات درمانی اگر اعمال فیزیوتراپی بوسیله‌پزشک متخصص انجام نشود ۷۰ درصد تعرفه از طرف سازمان قابل پرداخت است واگر دریک جلسه فیزیوتراپی ،چند خدمت برای بیمار انجام بگیرد ،برای خدمت اول‌و دوم تمام تعرفه‌و برای بقیه ۵۰درصد تعرفه پرداخت میشود . مثلا اگر بیمار بیمه شده‌ای نیاز به‌حمام‌پارافین و ژیمناستیک مخصوص واشعه مادون قرمز

بقیه درصفحه

چطور وچه موقع می‌توانید ازمرخصی سالیانه استفاده کنید.

علاوه برتعطیلات هفتگی و سالانه هر کارگر میتواند در مقابل هر کماه کار یکروز مرخصی یعنی در سال ۱۲ روز مرخصی داشته باشد که البته کارگران کمتر از ۱۶ سال ۱۸ روز در سال مرخصی دارند . و در مدت مرخصی مزد خود را به‌صورت کامل دریافت می کنند .

اما چطور باید از مرخصی استفاده کرد ؟ آیا باید مرخصی را پشت سرهم و یکمرتبه گرفت یا میتوان به‌صورت مجزا از آن استفاده کرد ؟ اگر مرخصی را پشت سرهم و یکمرتبه بگیرید یک یا دو روز آن جمعه و تعطیل خواهد بود که جزو مدت مرخصی شما حساب نمیشود و به‌نفع شما است.

اما اینکه چه موقع میتوانید از مرخصی سالانه استفاده کنید نکته‌ای است که باید به‌آن توجه بیشتر داشته باشید.قانون در این مورد میگوید :

برای استفاده از مرخصی، تاریخ مرخصی باید با رضایت کارگر و کارفرما تعیین شود .؟ اگر احتمالا کارگر و کارفرما نتوانستند در این مورد باهم به‌توافق برسند،موضوع به‌شورای کارگاه فرستاده میشود و این شورا (که شامل نماینده وزارت کار–نماینده کارگر و نماینده کارفرماست) تاریخ استفاده از مرخصی را مشخص می کند.

شاید بعضی از کارگران فکر کنند که میتوانند از مرخصی سالانه استفاده نکنند و مرخصی چند سال را جمع کنند و یکمرتبه از آن استفاده کنند .، این فکر درست نیست زیرا اصولا مرخصی برای آنستکه کارگر از محیط کار خود دور شده و مدتی تفریح و استراحت کند و با روحیه شادتر و سالمتر به‌سر کار خود برگردد . پس بهتر است که همیشه برنامه منظمی برای استفاده از مرخصی سالانه خود تنظیم کنید مثلا تاریخ مرخصی و محلی که برای استراحت در نظر گرفته‌اید و بودجه لازم را از پیش معلوم و مشخص کنید تا بتوانید به‌بهترین وجه ازاین روزها استفاده کنید و لذت ببرید.

نکته بسیار مهم دیگر که باید به‌آن توجه داشت این است که اگر مدتی در کارگاهی کار کردید و پس از آن خواستید شغل خود را عوض کنید کارفرما باید مزد روزهای مرخصی شما را که در کارخانه او مشغول انجام کار بوده‌اید و از آن استفاده نکرده‌اید بپردازد مثلا اگر ۹ ماه برای او کار کرده‌اید در ازای هر ماه حق استفاده از یک روز مرخصی داشته‌اید و کارفرما باید مزد این ۹ روزرا نیز به‌شما بپردازد.

درآغاز با چهار تومان دستمزد شروع بکار کردم

همسر و دو فرزند وزیر کشاورزی و منابع طبیعی

موفقیت چیست؟ خود ساختگی چیست؟ موفق ها و خودساخته ها کدامند؟ اغلب کارگران موفق و خود ساخته‌اند، از کارگری ساده شروع می کنند و به‌مهارت فنی دست می‌یابند، این یک موفقیت همگانی برای کارگران است و کمتر کارگری را میتوان یافت که از کارگری ساده شروع کند و به مهارت فنی دست نیابد.

در جامعه مترقی ایران، کارگران شانس این را دارند که علاوه بر موفقیت حرفه‌ای، در زمینه های اجتماعی نیزموفق شوند. بسیاری از سیاستمداران کشورما، زمانی کارگر ساده‌ای بودند، بسیاری از کارگران ما اکنون سیاستمدار نیز محسوب میشوند، به نخستین پارلمان رستاخیز ۱۵ کارگر راه یافته‌اند، تعدادی از وزراء، معاونان وزارتخانه‌ها، مدیران کل، صاحبان صنایع، کار خود را از کارگری شروع کرده‌اند.

با چنین برداشتی از خود ساخته ها و خود ساختگی بسراغ موفق ها و خود ساخته ها میرویم، با آنان در هر مقام به گفتگو می‌نشینیم

این بار منصور روحانی وزیر کشاورزی و منابع طبیعی را که روزی کارگر بود بر می‌گزینیم و با او به گفتگو می‌پردازیم.

یکه‌وزیر چه‌مراحلی را باید طی کند تا به مسند وزارت تکیه زند؟ بخصوص اگر این‌وزیر از کارگری شروع کرده‌باشد. منصور روحانی وزیر کشاورزی ومنابع‌طبیعی که یکی‌ازقدیمی‌ترین وزرای کابینه است، برای پاسخ به این سؤال باید به ۳۵سال‌قبل بازگردد.

بفکر فرو میرود، لبخندمیزند و میگوید: «درسال ۱۳۱۹، دیپلمه شده و رتبهٔ دوم را دربین‌شاگردان تمام‌مدارس ایران بدست‌آوردم.

در همان‌سال‌هم در کنکور دانشکده‌فنی قبول شده و وارد دانشکده‌شدم. آنزمانها فقط دانشکده فنی و طب بود که کنکور داشت. مشکلات مالی از همان‌اول گریبانگیرم شد. پول پدر کفاف مخارج مرا نمیداد، چون پول کمی بود! درواقع میتوانم بگویم اصلا کمکی درکار نبود. نتیجه اینکه هم کار و هم‌تحصیل شعار من‌شد — و اینجا بود که بوسیله یکی از دوستان به راه‌آهن دولتی ایران راه پیدا کردم.

آن‌زمان پدرم فقط مبلغ بیست‌و‌یک‌تومان به‌من کمک‌میکرد. میدانید ما خانواده‌متوسطی بودیم. یادم نرود که بگویم از اول فروردین‌ماه سال ۱۳۲۰ به‌عنوان یک کارگر معمولی و با حقوقی معادل چهارتومان در روز استخدام شدم وآن دوستی که مرا به راه‌آهن برد هنوز خودش درآنجا کارمیکند.

لابد‌میخواهید بدانید که کارمن چه بود؟ تعمیر وتهیه قطعات یدکی. در زمان جنگ مشکلات بیشماری برای تهیه قطعات یدکی وجود داشت. وظیفه من این بود که نقشه های مختلف را برای کارگرانی که روی ماشین ها کارمیکردند تفسیرمیکردم. نقشه ها را توضیح میدادم واین کار سبب شد که بیشتر ورزیده شوم و کارهای دیگری هم یاد بگیرم؟

مطابق معمول روزها درس می‌خواندم و شب ها کارمی کردم، در نتیجه بی خوابی سبب‌شد که استادان مربوطه متوجه گرفتاریهایم

بشوند وتا حدودی تسهیلاتی در کاره فراهم شود. درضمن با کارگران راه‌آهن انس والفتی برقرار کرده وهمین امر باعث شدکه تجربیاتی دراین زمینه هم بدست آورم که بعدها به دردم خورد.

فی‌المثل طرز کنار آمدن با کارگران را و زندگی با آنان را فهمیدم واینکه نیروها وفعالیتهای مثمر آنان میتوان به چه شکلی در پیشبرد کارها استفاده کرد؟ تجربیات گرانبهای اجتماعی‌ام بیشتر در همین ایام به دست آمد. این خود دوران کاملا با ارزش ومفیدی است که در «خودساختن» نقش اساسی دارد. بامردم وبا همه بودن وبا آنان در کارها شریک بودن و تجربه کسب کردن. ماهی صدو بیست تومان حقوق راه‌آهن پول خوبی برای یک دانشجوی دانشکده‌فنی درآن زمان بود.»

وضع کارگران ۳۵ سال قبل

دراینجا از آقای روحانی خواستم توضیحاتی زندگی کارگران درآنسالها بدهند.جواب اینست.

لابدمیدانید که‌در آنزمانها بیمه‌ای در کار نبود، اگر خدای نکرده کارگری دچار حادثه‌ای میشد هیچگونه حمایت ودرمانی درکارنبودو کارگر سانحه‌دیده امکان داشت که‌برای همیشه از کار کردن بازبماند.نه بخش خصوصی نه‌بخش دولتی هیچیک خود را برای درمان کارگر موظف نمی‌دیدند. فقط عده محدودی ازکارمندان‌از نوعی بازنشستگی برخوردار بودند.برای نمونه حتی کارگران شرکت‌نفت سابق ایران‌وانگلیس هم‌از هیچ نوع بیمه‌ای بهرمند نبودند. خلاصه کلام اینکه هر کارگری که‌در کارخانه‌ای مشغول‌به کارمیشد تأمین‌نداشت بااینحال چون در زمینه.کارهای دولتی همیشه انصاف ومروت وجودداشته در آنموقع هم‌بهرترتیبی کارگران حادثه‌دیده به‌نحوی یاری‌میشدندو در واقع انصاف جای قانون را میگرفت،در نتیجه اختلافات‌بین کارگران‌و کارفرمایان کمتر به چشم میخورد. امابعداز جنگ که‌عوامل خارجی در کارخانه های مانفوذ کردند،پاره‌ای اوقات به‌سبب تحریکاتی که‌میشدبرخوردهائی هم‌پیش می‌آمد واعتصاباتی به‌وقوع می پیوست.

درواقع هم،قوانین وضوابطمشخصی بین روابط این‌دو یعنی کارگرو کارفرما وجود نداشت‌بااینحال هردوباهم کنارمی‌آمدند.

این‌صحبت‌ها مربوط به‌گذشته بود. گذشته‌دور. وزیر کشاورزی ومنابع‌طبیعی هنگام صحبت از وضع کارگران درگذشته‌متأثرمیشد، اما وقتی گفتگو به زندگی و اوضاع واحوال کارگران زمان حال‌میرسد، باخوشحالی توضیح میدهد:

امروز،روزامنیت وآسودگی کارگران ایرانی است،آنهاچه از لحاظ شغلی وچه ازنظر کارافتادگی وپیری ودریافت‌مستمری‌ها وچه‌از لحاظ بیمه‌های مختلف که‌شامل خانواده آنان هم‌میشود، کمتر کم‌وکسری دارند، در حقیقت قوانین کارگری‌ما، هم‌طراز با کشورهای پیشرفته‌است.وضع کارگران ایرانی رادرسالهای قبل وبعداز جنگ یعنی‌سالهای ۱۹ تا ۲۲ با امروز اصلا نمیتوان مقایسه کرد.»

استاد حسن و هنر مدل سازی

همیشه یاران ودوستان قدیم‌در ذهن و خاطره وزندگی انسان نقش‌مؤثری دارند و فراموشی‌آنان به‌سهولت انجام نمیگیرد. از آقای روحانی در مورد دوستان وهمکاران دیرینه‌اش پرسش‌میشود که‌اکنون کجاهستند وچه‌میکنند؟ همچنین آیایادی هم‌از آنان میکنند؟ بالحن صمیمی ودوستانه‌ای میگوید: مگرچنین چیزی‌امکان دارد که آدم دوستان قدیمی‌اش‌رافراموش کند. هم اکنون نام و اسامی عده‌ای از آنانرا بخاطر که‌دارم هیچ، بلکه‌میدانم بعدهاآنان تحصیلاتی داشتند ومقام‌هائی راهم کسب کردند. فقط مشکل اینجاست که‌شاید آنان راضی نباشند که‌نامی ازایشان ببرم ودرباره‌گذشته‌هایشان حرفی بزنم.از این‌گذشته بازگوکردن احوالات و خصوصیات اشخاص کاردرستی نیست.

چندنفراز همکاران کارگرم کارمندشده‌اند ویکی دوتایشان هم به‌نمایندگی مجلس رسیده‌اند. من از دوستان کارگرم تجربه وفن و درس زندگی‌آموخته‌ام؛ به‌یاد میاورم که یکی ازآنان که به‌او استادحسن میگفتیم؛ در کارگاه ریخته‌گری به‌من طرز مدل‌سازی راکه یک کار هنریست آموخت. خیلی‌های دیگر هم بودند که‌الان بازنشسته شده‌اند».

سؤال بعدی ما این بود که آیا با همکاران کارگرتان درآنزمان که هنوزهم درهمین‌شغل شریف هستند مراوده‌ای دارید؟. وزیر کشاورزی میگوید: آیا امکان دارد که‌خلاف این باشد؟. فی‌المثل زمانی که درسیلوکار میکردم با کارگری آشنا بودم که سرپرست‌تلمبه خانه بود. حالا هم همیشه بسراغ من میاید و اکثراً برای جویاشدن ازاحوالات وکم وکیف زندگی همدیگررامی‌بینم.

ازدواج آقای وزیر

حالا موقع آن رسیده است که باوزیر کمی درباره مسائل خصوصی نیزگپی بزنیم. درمورد ازدواج سؤال میشود. بله ازدواج؟ بالبخند جواب میدهد: بعدازراه‌آهن؛ در سازمان آب تهران که انزمان وابسته به‌شهرداری بود استخدام شدم. در همین زمان بود که ازدواج کردم این مربوط به ۲۷ سال پیش میشود.لابد میخواهید بدانید که آنموقع چگونه زندگی میکردم؟. هزینه زندگی درآن زمان یعنی در سالهای ۲۳ و ۲۴ اینقدر بالا نرفته بود وبیسا دستمزدم خیلی خوب میتوانستم چرخ زندگی‌را بچرخانم. ازشما چه‌پنهان که اجاره خانه هم نداشتم ...

موفقیت‌وزیر کشاورزی خود داستانی‌دارد. موقعیکه از ایشان سؤال شدآیا هیچ تصور میکردید که روزی وزیر بشوید، میگوید:

- «البته که نه. اما اینرا بگویم‌که‌مسئله فقط وزیر شدن نیست؛ اصل قضیه اینست که آدم بداند چقدر پشتکار واستعداد دارد. همیشه کوشا بوده‌ام وبا ایمان کامل هر کاری راشروع کرده‌ام.ببینید راه دوری نمیروم. همانموقع که درراه‌آهن وسیلو کار میکردم؛ بااینکه پدرم قول داده بود ماهی بیستویک تومان بمن کمک کند؛ معهذا بعدازمدتی به‌عللی این پول قطع شد. بی‌معطلی تصمیم گرفتم که‌تنبلی راکنار بگذارم‌و کاری برای خود دست وپا کنم؛ نتیجه چه‌شد. این شد که دیگر به‌پدرم

بقیه‌درصفحه۹۶

ایجاد فروشگاههای تعاونی در کارخانه‌ها اهمیت فراوانی دارد

اشاره :

درانتخابات بیست‌وچهارمین دورهٔ مجلس شورای ملی ۱۴ تن از کارگران بعنوان نمایندگان ملت ایران به نخستین مجلس رستاخیز راه یافتند.

این نمایندگان در دورهٔ رستاخیز با الهام از رهنمودهای شاهنشاه آریامهر، سعی خواهند کرد که کارگران ایرانی از رفاه بیشتری برخوردار شوند.

هفته‌نامهٔ کارگران رستاخیز درشمارهٔ گذشته با ۴ تن از نمایندگان کارگر به گفتگو نشست و دراین شماره نیز چندتن از آنان دربارهٔ مسائل کارگران و برنامه‌هایشان درمجلس سخن گفته‌اند که درهمین صفحات می‌خوانید:

نمایندگانی که درمیزگرد این شماره‌شرکت کرده‌اند عبارتند از:

نوراله قسمی — فتح اله حاتمی — پوربرد باری — قربانی‌نسب — امیرعلی سیفی‌درشماره‌های آینده‌نیز این گفتگوها را دنبال خواهیم کرد.

فرامرز فرشاد

نوراله قسمی: « به نظرمن مهم‌ترین مشکل کارگران ایران مسئله مسکن است و چون بیشتر کارخانه‌ها در جادهٔ کرج مستقر است من به مشکلات آنان آشنائی کامل دارم. اکثر کارگران این قسمت بیش از چهار ساعت از وقت روزانه خود را صرف رفت‌و آمد به کارخانه میکنند درحالیکه اگر درنزدیکی کارخانه مسکن داشته باشند ، این چهار ساعت وقت را میتوانند صرف اندوختن دانش، ویا انجام کار بیشتر برای درآمد بیشتر کنند. بنابراین یکی ازبرنامه‌های ما درمجلس رستاخیز به طور قطع کمک به تأمین مسکن برای کارگران سراسر ایران خواهد بود.

موضوع دوم مسئله آموزش اجتماعی کارگران است که باید به مفهوم اصلی کلمه زیر چتر سازمان کارگران قرار گیرد ، زیرا گاهی اتفاق می‌افتد که حتی نمایندگان کارگران وسندیکاها نیز به‌علت عدم آشنائی به قوانین کار خواسته‌هایشان غیر قانونی است، به همین دلیل لزوم یک آموزش اجتماعی برای کارگران متشکل درسراسر ایران بیش از هرچیز به‌چشم میخورد.

چرا که اگر کارگر نداند کدام یک ازخواسته‌هایش قانونی و کدام غیرقانونی است مسلماً کار پیش نمی‌رود و یا کارگر به حق قانونی خود نمی‌رسد که در نتیجه ، ناراضی و کم کار وسهل انگارمیشود.

اگر به ساختمان هفتادو چند اطاقه سازمان کارگران برویم خواهیم دید که مبل و تلفن و پیش‌خدمت هست، بساط آبدارخانه روبراه است ، تابلوهای کمیته‌های فنی روی درها نصب شده ، اما داخل اطاقها و پشت‌میزها کسی نیست.

علت این موضوع این است که مشاغل مربوط به سازمان کارگران افتخاری است و چون دستمزدی ندارد ، افراد احساس مسئولیت نمی کنند برای پرکردن این خلاء من پیشنهاد میکنم ، هریک از کارگران بیمه شده در سراسر کشور مبلغ ده ریال به عنوان حق عضویت در سازمان کارگران ایران بپردازند و این مبلغ به مصرف کادر پرسنلی کلیه شعبات سازمانهای کارگری سراسر ایران برسد ، موضوع دیگری که باید به آن اشاره کنم سخنان آقای الداغی همکار پارلمانی ما درمورد جایگزین شدن بیمه بیکاری به‌جای ماده ۳۳ قانون کاراست.

ماده ۳۳ میگوید : « هر کارفرمائی حق دارد هرگاه که مایل باشد بدون ذکر دلیل هر کارگری را با هر اندازه سوابق خدمتی از کاربر کنارواخراج کند.»

دلیل مخالفت با این گفته این است که صندوق بیمه بیکاری تنها قادراست تا مدت معین حقوق کارگران اخراج شده را بپردازد ، این یک کمک کوتاه مدت است درحالیکه امکان دارد کارگر اخراج شده ۲۵ سال سابقه و ۵۰ سال سن داشته باشد آیا هیچ کارفرمائی چنین کارگری را مجدداً استخدام خواهد کرد؟

آیا صندوق بیمه بیکاری هزینه زندگی او را تا آخر عمر تأمین میکند ؟ به نظر من جایگزین کردن بیمه بیکاری بجای ماده ۳۳ نمی‌تواند کاملا حق مطلب را ادا کند . البته بهتر از هیچ است ولی کافی نیست . »

فتح اله حاتمی : « ماده ۳۳ تنها ماده‌ای است که کلیه کارفرمایان با آن مخالفند درست است که این ماده‌قانونی به کارفرما اجازه میدهد کارگر را اخراج کند . ولی در مقابل بر کارفرما تکلیف میکند که خسارت او را بپردازد ، دراین موارد خسارت کارگر را هیئت حل‌اختلاف تعیین میکند و گاه اتفاق میافتد که طبق رأی این هیئت کارفرما ناگزیر است تا میزان ۳ سال حقوق و مزایای کارگر به او خسارت بپردازد ، ما با ماده ۳۳ مخالف هستیم چون این ماده قانونی میگوید : « اگر کارگری از طرف کارفرما مقصر اعلام شود و این مطلب به ثبوت برسد ، کارفرما حق دارد او را بدون پرداخت دیناری مزایا اخراج کند . » به نظر من این ماده قانونی باید تعدیل شود درمجلس سعی من این است که تاحدممکن پاره‌ای از مواد قانون کار را حلاجی کنم و اگر مواردی باشد که بتوان به نفع کارگر اصلاح کرد پیشنهاد کنم و تصور میکنم در این زمینه تمام همکاران پارلمانی‌ام با من هم عقیده اند مثلا درمورد همین ماده ۳۳ یا ماده ۳۴، این ماده‌ها جای بحث بسیار دارند.»

پوربردباری : « در گذشته کارگران ایران در قانون بیمه‌های اجتماعی گرفتاری هائی داشتند . و علت آن این بود که آئین نامه‌هائی می‌نوشتند ، تصویب میکردند و این آئین نامه‌ها را به عنوان دستورالعمل به سراسر کشورمی‌فرستادند.

اما همیشه مسائل بسیاری به صورت سر بسته باقی میماند که در رده‌های پائین‌تر قابل حل نبود و این موضوع همیشه موجبات اختلاف بین کارگر و کارفرما و حتی ادارات کارواموراجتماعی رافراهم می‌آورد.

قانون جدیدی که به مجلس خواهد رفت قانون کاملا مترقی و مطالعه شده‌ایست و ما به عنوان نمایندگان کارگران ایران در مجلس به آینده آن سخت امیدواریم ولی به شرطی که هنگام تحریر آئین نامه‌ها و دستور العمل‌ها حتماً از نظرات سازمان کارگران استفاده شود و آئین‌نامه‌ها صریح و روشن به رشته تحریر درآید . » — « همان طوری که اطلاع دارید به فرمان شاهنشاه آریامهر دولت از دریافت ده درصد مالیات سود ویژه کارگران صرفنظر کرده‌است تا ازاین راه به تشکیل شرکتهای تعاونی کارگری کمک شود آیا تاکنون کارگران از این شرکتهای تعاونی بهره‌ای گرفته‌اند؟

امیرعلی سیفی : — «بله، مادرحال حاضر درحدود ۴۰۰ شرکت تعاونی مصرف داریم که زیرچتر اتحادیه «امکان» و با استفاده از همان ده‌درصد بخشودگی مالیاتی کارمی کنند ولی سرمایه‌ها کافی نیست ویکی ازبرنامه‌های من در مجلس، جلب‌نظر دولت برای سرمایه گذاری دراین رشته است.»

نوراله قسمی : « درباره‌شرکت‌های تعاونی حق مطلب ادانشد درحالیکه این موضوع جای بحث بسیار دارد، بنظرمن با توجه به گسترش سریع سرمایه‌گذاری ازطریق بخشودگی مالیات سود ویژه‌سراسر کارگران ایران که تنها درسال گذشته رقمش به شش میلیارد میرسد، سرمایهٔ کمی نیست واین سرمایه را نمی‌توان به دست

پوربردباری ،حاتمی ،قدسی ،سیفی وقربانی‌نسب درمیزگردنمایندگان کارگردرمجلس شورای‌ملی

حسابدارهای بی‌تجربه سپرد، اتحادیه می‌بایست از حسابداران ورزیده‌تری بهره می‌گرفت که بتواند کارهای شرکت‌های تعاونی را سریع‌تر و صحیح‌تر انجام دهند، اگر دفاتر این شرکتها راکه‌بگفتهٔ آقای سیفی به چهارصد شرکت بالغ

می‌شوند بررسی کنیم مطمئناً بیش از ۰ ۹ درصد آنان بیلان درست‌وحسابی ندارند اشتباه نشود، من نمی‌گویم خدای ناکرده سوء استفاده‌ای در کار است و یا عمدی وجود دارد ولی بنظر من تنها سالم بودن در کار کافی نیست . باید

اطلاع و دانش کافی را داشته باشیم تــــا بتوانیم با تلفیق دانش و سلامت، کار را به نحواحسن انجام دهیم.»

امیرعلی سیفی: «من در مورد بعضی از حسابداران شرکتهای تعاونی با آقای قدسی موافقم ولی نمی‌توانم تمام حرفهای ایشان‌را قبول کنم ، من از آقای قدسی سئوال می کنم وقتی به‌سرمایهٔ‌شرکتهای تعاونی اشاره‌می کنند اطلاع دارند که سرمایهٔ ما چقدراست ؟ وآیا می‌دانند که ما هنوز مقدار زیادی‌ازمطالباتمان را بابت ۵درصد از آن ده‌درصد نتوانسته‌ایم وصول کنیم ؟ ما بارها به مقامات مسئول در مورد سهم شرکت‌های تعاونی نامه نوشته‌ایم که بلاجواب مانده است، آیا بهتر نیست که آقای قدسی اول اطلاعاتشان را کامل کنند بعد به انتقاد بپردازند.؟»

قربانی‌نسب: —«می‌خواهم مسئلهٔ‌دیگری را عنوان کنم که مربوط به مرخصی کارگران است درحال حاضر کارگر روزمزد در سال ۱۲ روز مرخصی دارد و کارگر دستمزدی ۶ روز، بنظر من این مدت برای یک کارگر که درتمام طول سال با کارهای سخت وطاقتفرسا سرو کار دارد بسیار کم‌است ماچطور می‌توانیم از یک کارگر خسته انتظار داشته باشیم خوب کار کند هم‌اکنون دولت وحتی بخش‌خصوصی درسال یکماه‌مرخصی دارند واز تعطیلات رسمی واعیاد ملی‌ومذهبی‌هم استفاده‌می کنند.

در حالیکه کارگران در اکثر تعطیلات ملی‌ومذهبی‌هم باید کار کنند.»

فتح اله حاتمی: «من معتقدم باید تعطیلات یکنواخت شود، اگر قرار است درسال کارمند یکماه تعطیل داشته باشد باید‌مرخصی کارگران را نیزبیکماه یا حداقل ۲۵ روز برسانیم. اگــر تعطیلات کارگری بر اقتصاد لطمه می‌زند، تعطیلات کارمندان هم بر روی اقتصاد نباید بی‌تأثیر باشد، کارگر و کارمند همه در لوای رستاخیز قرار دارند ودراین زمینه نباید تبعیضی قائل‌شویم.»

امیرعلی سیفی : «مسئله‌ای که این روزها اهمیت جهانی‌یافته استفاده صحیح از نیروی انسانی کارگران است، بنظرمن برای اینکه به این مهم دست‌یابیم نخست باید به‌فکر سلامت جسم وروان کارگران باشیم بارها به تجربه ثــابت شده است کــه بــازدهٔ کــار یک کــارگر خسته بمــراتب کمتراز بازدهٔ کــار یک کــارگــر سرحــال و بانشاط بوده است ، اگرمدت‌زمان مرخصی کارگران ، از دوازده‌روز به یکماه یا حداقل بیست‌روزافزایش یابد من تصورمیکنم نه تنها لطمه‌ای به اقتصاد کشور نمی‌زند ، بلکه موجب‌افزایش و بهبود تولید نیزمیشود ، واگر ازطرف‌دیگر به موضوع نگاه‌کنیم خواهیم‌دید که هنگام مرخصی کارگر هیچ رکودی درکارکارخانه وکارگاه ایجاد نخواهدشد.

چراکه هرگاه‌کارگری به مرخصی برود انجام‌دادن کارهای او بوسیله کارگردیگری تعهد خواهدشد ، همانطور که دراداراتدولتی وبخش خصوصی نیزعمل میشود.»

اتومبیل چی

از: گوئل کهن

اتومبیل بعنوان یک وسیله حمل‌ونقل نقش مهمی در زندگی دارد و کمتر کسی را می‌توان یافت که در روز حداقل یکبار از این وسیله استفاده نکند. سوای این، بسیاری از افراد خود اتومبیل شخصی دارند و از آن برای رفت‌وآمد درشهر ویا مسافرت استفاده میکنند.

برای اینکه بطور دقیق دستگاه اتومبیل را بشناسیم و بدانیم که چگونه کار میکند، بطور کلی اتومبیل از قسمتهای زیر تشکیل شده است:

۱ — موتور
۲ — کلاچ
۳ — جعبه دنده
۴ — میل گاردان
۵ — دیفرانسیل
۶ — چرخها
۷ — فرمان
۸ — ترمز
۹ — شاسی
۱۰ — فنرها و کمکفنرها
۱۱ — اتاق

دراینجا از موتور شروع میکنیم و اجزاء آن، نوع موتور وطرز کار هریک را شرح میدهیم و در شماره‌های آینده به قسمت‌های دیگر می‌پردازیم:

موتور

اصولا موتور به دو نوع است: «موتورهای احتراق داخلی» و «موتورهای احتراق خارجی»، در اتومبیل از موتورهای احتراق داخلی استفاده می‌شود. اساس آن براین پایه است که هرگاه مقداری ماده سوختنی را همراه هوائیکه برای سوزاندن آن لازم است، بوسیله‌ای در فضای مسدودی که یک دیوارهٔ آن متحرک باشد وارد کنیم و سپس با جلو راندن آن دیوارهٔ متحرک، ترکیب سوخت و هوا را متراکم کرده آنرا آتش بزنیم، به علت سوختن مخلوط، درجه حرارت و در نتیجه فشار بطور ناگهانی بالا رفته دیوارهٔ متحرک با شتاب به عقب رانده میشود و درنتیجه گاز سوخته شده، انبساط می‌یابد، دراین موتورها، مخلوط سوخت و هوا درخارج ازسیلندر تهیه شده، سپس به داخل سیلندر هدایت میشود. سوخت این نوع موتورها الکل، بنزین و یا نفت است. دستگاهی که درآن هوا و بنزین به نسبت معین ولازم مخلوط میشود به «کاربوراتور» و این نوع موتورها به اتو (Otto) موسومند.

طرز کار این موتورها به دو صورت است: چهار زمانه و دو زمانه.

موتورهای چهارزمانه

درحال‌حاضر اکثر موتورهای اتومبیل چهارزمانه است. طرز کار این موتورها را میتوان درچهارمرحله زیرخلاصه کرد:

۱ — **زمان مکش** — با توجه به شکل (۱) پیستون ازنقطهٔ مرگ بالا (نقطهٔ مرگ بالا اصطلاحاً به بالاترین نقطه‌ای که پیستون می‌تواند بالا برود، گفته میشود) به طرف پائین حرکت می‌کند. در این حرکت دریچهٔ سوپاپ ورودی باز و سوپاپ خروجی بسته است که در نتیجهٔ پائین آمدن پیستون، حجم بین پیستون و سرسیلندر افزایش یافته و با این افزایش حجم، فشار داخل سیلندر کم شده، اختلاف فشار داخل و خارج سیلندر باعث ورود هوا و سوخت به آن میشود و فضای بین نقطهٔ مرگ پائین (پائینترین نقطه‌ای که پیستون میتواند پائین برود) تا زیر سرسیلندر را پر میکند. دراین موقع سوپاپ ورودی بسته شده، مخلوط هوا و بنزین در محفظهٔ داخل سیلندر محبوس میشود. این عمل همراه است با گردش ۱۸۰ درجهٔ میل‌لنگ یا نیم دور.

۲ — **زمان تراکم** — دراینحالت پیستون ازنقطهٔ مرگ پائین به طرف بالا حرکت می‌کند (هر دو سوپاپ ورودی و خروجی بسته است)، درنتیجهٔ این حرکت حجم مرتباً کم میشود و فشارافزایش می‌یابد. درانتهای زمان تراکم، مخلوط هوا و بنزین فشرده شده، بوسیلهٔ جرقهٔ شمع مشتعل میشود. این حرکت پیستون که از نقطهٔ مرگ پائین تا نقطهٔ مرگ بالا است برابر ۱۸۰ درجه گردش میل لنگ یا نیم دورآن است.

۳ — **زمان انبساط یا کار** — در مرحلهٔ سوم پس از تراکم که مرحلهٔ دوم است پیستون در نقطهٔ مرگ بالا، مخلوط فشرده، بنزین و هوا در اثر جرقهٔ شمع آتش می‌گیرد و مقداری حرارت به محیط داده میشود که در نتیجهٔ درجهٔ حرارت گاز افزایش می‌یابد. چون حجم ثابت است (محفظهٔ

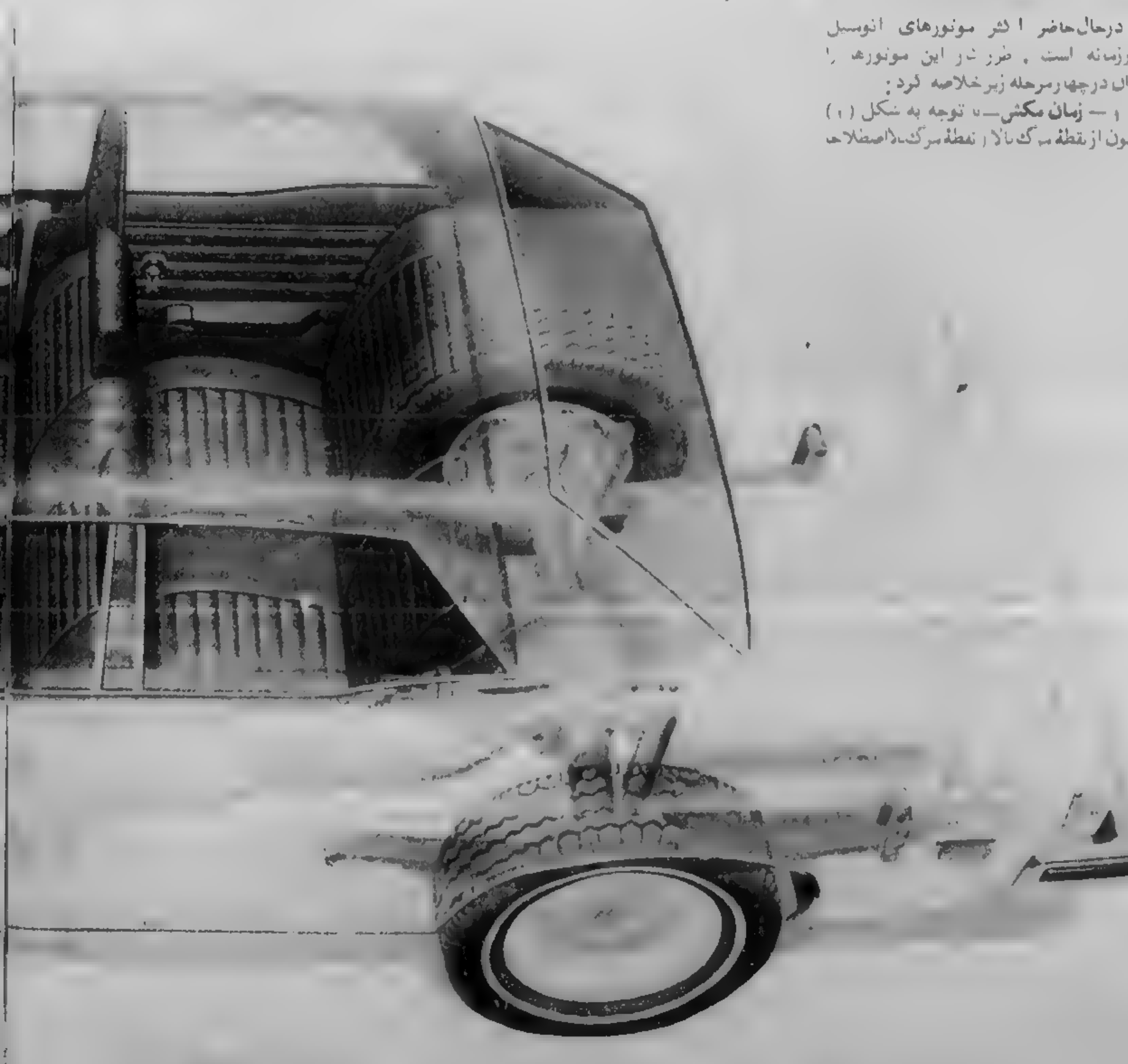

سیلندر می‌شود.

فشار بصورت ناگهانی بالا می‌رود و ... فشار، پیستون را بسوی پائین حرکت داده، شتاب لازم را به آن می‌دهد. این حرکت پیستون نیز که از نقطهٔ مرگ پائین می‌رسد، زمان کار است و برابر با ۱۸۰ درجه یا نیم دور گردش میل لنگ به حساب می‌آید.

۴ — **زمان تخلیه** — در آخرین مرحله، سوپاپ خروجی باز شده (دریچهٔ AV شکل ۴) فشار بطور ناگهانی افت می کند تا فشار داخل و خارج یکی و برابر فشار هوا شود یعنی پیستون از نقطهٔ مرگ پائین به طرف بالا حرکت کرده، گازهای سوخته‌شدهٔ موجود در سیلندر را از راه دریچهٔ خروجی خارج می کند. این حرکت پیستون برابر است با ۱۸۰ درجه یا نیم‌دور گردش میل لنگ (شکل ۴).

با توجه به این توضیحات، معلوم میشود که در دو دورگردش میل لنگ یا چهار حرکت پیستون، فقط یکمرتبه عمل احتراق و درنتیجه، کار انجام میگیرد و به همین دلیل به این موتورها «چهارزمانه» یا «چهارهنگامه» می گویند.

طرز کار موتورهای دوزمانه

موتورهای دوزمانه، چهار مرحله عمل موتورهای چهارهنگام را در یک دور گردش میل لنگ یا دوبار حرکت پیستون انجام میدهند.

یعنی وقتی پیستون به جلو می‌رود مخلوط هوا و بنزین (سوخت) متراکم شده، و پیستون به نقطه مرگ بالا رسید بلافاصله شمع جرقه زده، عمل احتراق انجام می گیرد و در اثر فشار حاصل از این احتراق ناگهانی، پیستون به نقطهٔ مرگ پائین برمی گردد.

در دیواره‌های سیلندر دو دریچه وجود دارد که یکی مخصوص خروج دود و دیگری برای ورود سوخت و هوا است. (شکل ۵). ابتدا پیستون از جلوی دریچهٔ دود گذشته، گازهای سوخته شده را با فشار از این مجرا خارج میکند. سپس پیستون از جلوی دریچهٔ ورودی گذشته، مخلوط سوخت و هوا با فشار وارد سیلندر میشود. بوسیلهٔ وجود دماغهٔ مخصوص (دفلکتور) که روی پیستون قرار دارد مخلوط سوخت و هوا هنگام ورود، به این دماغه برخورد کرده، بطرف بالای سیلندر جهت یابی می کند و گازهای سوخته‌شده باقیمانده در سیلندر را بیرون می کند و خود، جای آن را می گیرد. با عقب آمدن پیستون، عمل احتراق تخلیه و مکش با هم انجام میشود. فشار هوای ورودی به سیلندر به چند طریق تأمین می‌گردد.

موتورهای دیزل:

پس از تکمیل موتورهای از نوع «اتو» در آلمان، زدلف دیزل موتوری ساخت که در کارآیی، تحول شگرفی بوجود آورد. اختراع موتور دیزل، براین اصل استوار است که اگر فشار متراکم هوای داخل سیلندر را زیاد کنیم،

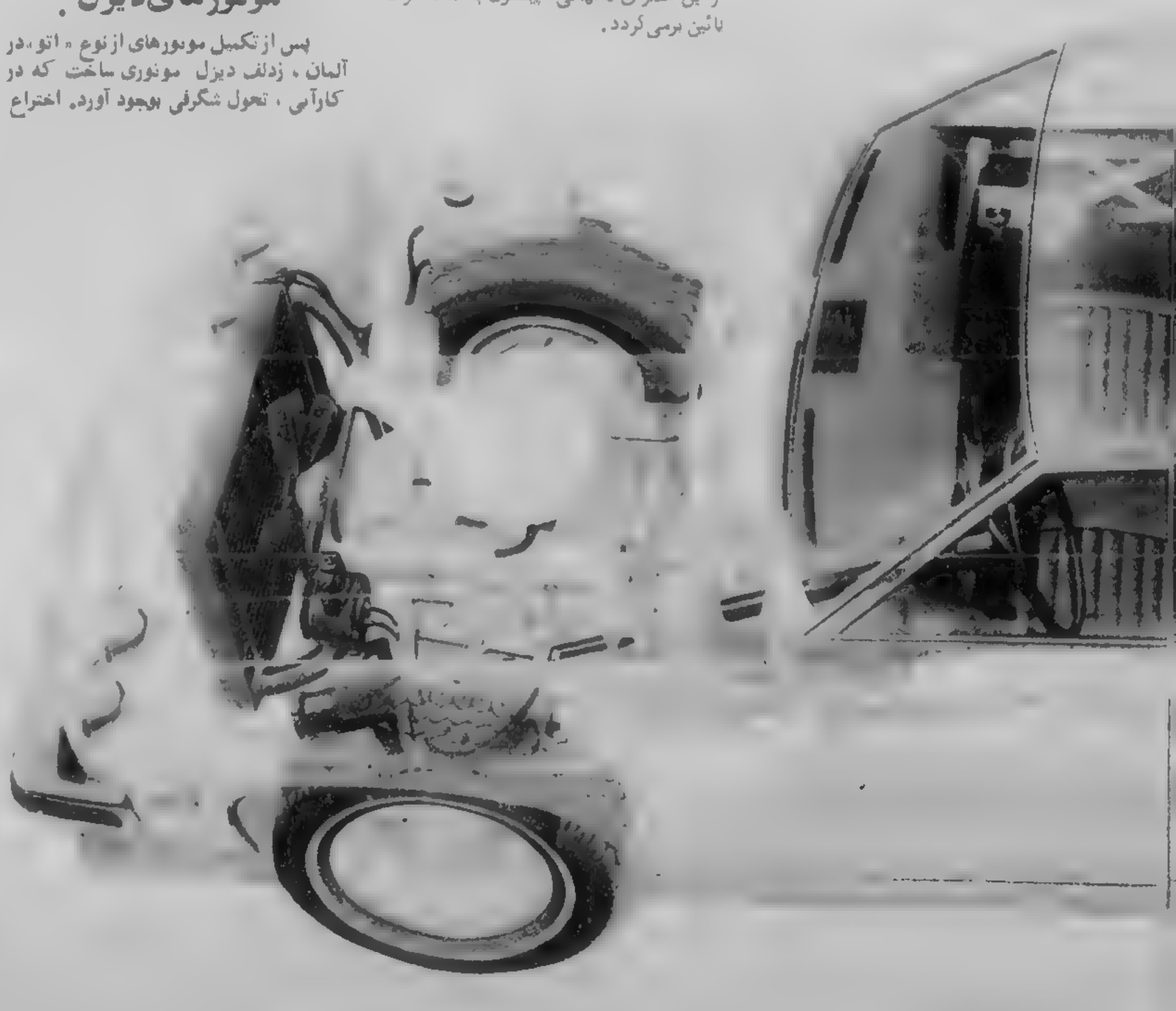

۱— موتورهای چهار زمانهٔ دیزلی:

درجه حرارتش نیز بالا می‌رود. هنگامیکه مادهٔ سوخت بداخل سیلندر پاشیده میشود، بواسطهٔ بالا بودن درجه حرارت هوای فشرده‌شده (حدود ۶۰۰ درجه) بلافاصله مشتعل گشته، عمل احتراق انجام می پذیرد.

موتورهای دیزل می توانند چهارزمانه و یا دو زمانه باشند.

دراین موتورها، هنگامیکه پیستون از نقطهٔ مرگ بالا، به طرف پائین حرکت میکند سوپاپ ورودی باز است وفقط هوا وارد میشود. درست زمانیکه پیستون به نقطهٔ مرگ پائین رسید سوپاپ ورودی بسته شده، زمان تراکم آغاز می‌گردد. درمرحلهٔ بعد، پیستون ازنقطهٔ مرگ پائین بطرف بالا حرکت کرده، هوا را متراکم می‌سازد. همانگونه که دربالا نیز ذکر شد، به واسطهٔ زیادی فشارانتهای تراکم، درجه حرارت هوا نیز خیلی بالاست. دراین موقع سوخت‌پاش (انژکتور)، سوخت را با فشار بصورت گرد بداخل هوای داغ شده می‌پاشد، سوخت محترق شده باعث افزایش حجم درفشار ثابت می‌گردد، که نتیجه، به پائین راندن پیستون ختم می‌شود یعنی پیستون از نقطهٔ مرگ بالا به نقطهٔ مرگ پائین رسیده، کار انجام می‌گیرد. درآخرین مرحلهٔ، پیستون از نقطهٔ مرگ پائین بسوی بالا حرکت می کند که سوپاپ دود باز و گازهای سوخته شده به خارج رانده‌میشود.

درموتورهای دیزل به علت زیاد بودن فشار انتهای تراکم، مجبورند قطعات مختلف موتور را محکم وسنگین بسازند که چون دستگاه کلی موتور خیلی سنگین میشود تنها مورد استفاده دیزلها دروسائل نقلیهٔ کندرو باربری و کشتی‌ها وقطارها است. از طرفی، بواسطهٔ زیاد بودن درجه حرارت هوای متراکم در موتورهای دیزل از سوخت های سنگین نظیر گازوئیل، مازوت ونفت که ارزانتر ازبنزین است، استفاده‌می کنند.

۲- موتورهای دیزل دوزمانه

دیزل‌های دوزمانه، شبیه موتورهای بنزینی دوزمانه است، با این تفاوت که در هنگام ورود گاز به سیلندر، بجای سوخت وهوا، فقط هوا با فشار کم وارد می‌شود ودر پایان زمان تراکم بجای شمع، سوخت پاش، مقدار معینی سوخت را با فشار بداخل این هوای فشرده، پاشیده درنتیجه، احتراق انجام‌می گیرد.

بقیه دارد

برای غیر مت
قابل استفاد

معرفی و بررسی کتابهای فنی

پیرامون صنعت برق وسیم کشی داخلی ساختمانها چندسالی است که بحثی نداریم و کتابی شایسته وجامع دردسترس گروه کارگران وعلاقمندان برقکار نمیبینیم در یکی دو کتابی هم که دانشگاه تهران منتشر کرده است، جدا ازجنبه آموزش علمی آن صرفاً جنبه‌ی تئوریک مورد نظر قرار گرفته و همانند دیگر انتشارات فنی این دانشگاه، مباحث فرمول وار، از نظر خواننده میگذرد.

همچنانکه در بررسی اولین کتاب از این سری کتابها گفته شده، مطالبی که مورد نیاز گروههای کارگری است یا بوسیله ناشرین که تنها سود و مقدار سرمایه گذاری را میشناسند و یا افراد ناآشنا و بی صلاحیت گرد آوری میگردد ودر مجله ای به عنوان «راهنمای» فلان رشته صنعتی منتشر میشود. ودر این میان بندرت میتوان کتابی یافت که رسالت دانش اندوزی عملی وفنی. کارگر را در محتوا داشته باشد.

کتابی که اینک در دست داریم یکی از این کتابهای نادر است که از متن انگلیسی نوشته «کنارد گراهام». بوسیله «مهندس نوشین» به فارسی برگردانده شده ودارای مباحث رسا وقابل فهم است که می‌تواند حتی برای افراد غیر متخصص نیزمورد استفاده قرار گیرد.

«سیم کشی داخلی» که به دنبال عنوان خود سیم کشی برای مراکز صنعتی و تأسیسات بزرگ را همراه دارد بایک مجموعه کاملی از مطالب عملی و بازبان ساده علمی میتواند برای آنانکه علاقمند فعالیتهای فنی داخل خانه و یا مکان کسب خود هستند، بسیار مفید وجالب توجه باشد.

«... مسلماً مهندسین، معماران، دانشجویان رشته های فنی اعم ازمدارس مهندسی وحرفه ای اولین دسته‌ای خواهند بود که میتوانند این کتاب را منبع استفاده و تدریس قرار دهند، صاحبان صنایع ومراکز تجاری ومقامات شهردار نیز بطور قطع میتوانند محتویات این کتاب را مبنای طرح شبکه برق ویا حفاظت کارگاهها قرار دهند.... بخصوص کارگرانی که مسئول نصب ونگاهداری دستگاههای الکتریکی کارخانه ها، سینماها، ساختمانهای بزرگ، هتل ها و دیگر نقاط مشابه میباشند.»

کتاب «سیم کشی داخلی برای مراکز صنعتی و تأسیسات بزرگ» در هشت بخش تنظیم شده که در نخستین فصل آن بحث پیرامون مقدمات سیم کشی ووسایل مورد نیاز را مشاهده میکنیم: «وقتی بخواهیم بین دو نقطه مثلا بین یک تابلوی کلیسا و یک موتور لوله نصب نمائیم، اولین مرحله کار انتخاب دقیق مسیر لوله است. انتخاب مسیر مستقیم برای نصب لوله ضروری است. این ضرورت را هنگامی که سیم کشی روی دیوار و داخل ساختمان است بیشتر می‌توان مراعات نمود ولی چون در بیشتر موارد لوله در خارج سطوح کارگاه یا کارخانه نصب می‌شود.

لذا نصب لوله زاویه برای مستقیم بودن مسیر آن نمای زشتی ایجاد مینماید. بنابراین لوله راباید موازی بادیوارها و یا عمود برآنها نصب نمود. در برخی موارد ممکن است برای تغییر مسیر احتیاج به زانوئی یاقوطی های کششی باشد...».

بخش بعدی کتاب اختصاص به طرح و برنامه ریزیهای روشنائی در خانه های مسکونی و غیرآن دارد که بایک نثرشیوا همراه باتصاویر و اشکال مناسب انواع لامپ‌ها و کاربرد منطقه ای آویزها بخوبی تشریح شده است.

فصلهای چهارم تا هفتم کتاب حاوی مطالب تخصصی تراست، از قبیل طرز سیم کشی موتورها، آسانسورها، کمپرسورها وتعاریفی از ترانسفورماتور، خازن، موله، انشعابهای چندگانه از

تازه‌های فن وصنعت

ذغال کک چیست؟

— کک یک نوع ذغال است که برای تولید گرمای زیاد بکار میرود. کک را ازذغال سنگ تهیه میکنند. باین ترتیب که ذغال سنگ را به ملایمت بامقدار کمی هوا میسوزانند. مقداری گاز تولیدشده وخارج میشود ولی تمام ذغال سنگ به خاکستر تبدیل نمیشود. کک از ذغال سنگ است ولی مانند آن سیاه وبراق نیست وقتی به آن نگاه کنید ممکن است با ذغال نیم سوز اشتباه شود. شاید بپرسید چرا بااینهمه زحمت و صرف انرژی زیاد ذغال سنگ را به کک تبدیل میکنند؟ دلیل اینکار براثر حرارت زیادتری است که کک تولید میکند، وگرمای آن دوام بیشتری دارد. در کوره های ذوب آهن که حرارتهای زیادی موردنیاز است کک بکار میرود. کک در کوره بعضی ازماشینهای بخار نیز مصرف میشود.

اگر آتش کک را دریک کوره نگاه کنیم خواهیم دید که ماده مربوطه بارنگ سرخ پرالتهابی میدرخشد ومانند چوب یاذغال سنگ به موقع سوختن شعله نمی کشد.

یک تن چوب سنگین تر است یا یک تن آهن؟

بعضی‌ها در برابر این سؤال بدون فکر

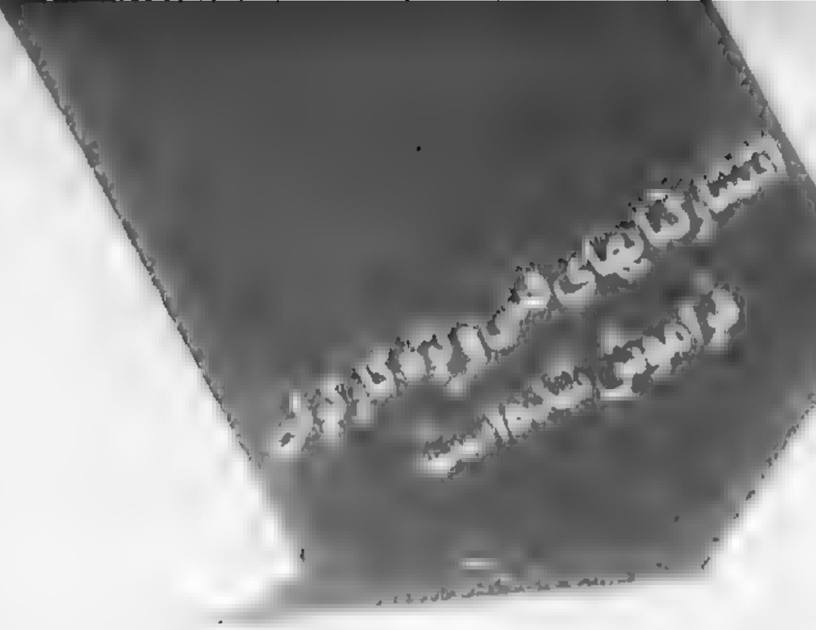

تالیف: کنارد گراهام
ترجمه: مهندس علی اکبر نوشین

...تخصص ها هم ...ده است

سیم کشی داخلی برای مراکز صنعتی و تاسیسات بزرگ

محاسبه تا تابلوهای برق وغیره ونیز سیستم داخلی و موارد استفاده وچگونگی نصب این وسایل است که صرفنظر ازبعضی ازنارسائی‌های نقشه‌ای وتشریحی، بخوبی میتواند اطلاعات فنی کارگر ساده سیم کش را افزایش دهد: «...ترانسفورماتوردستگاهی است که‌ولتاژیک منبع برق جریان متناوب را به اندازه‌ای که‌مورد تقاضای مصرف کننده است، تغییرمیدهد... مسأله‌ی اصلی در کار ترانسفورماتورها هدر رفتن حرارتی است که در اثر عبور جریان از مقاومت سیم پیچ ها ایجاد میشود. اگر عایق در وضع خوبی باشد حرارت ایجاد شده درداخل سیم حلقه ها بایستی قبل ازآنکه درجه حرارت را به اندازه‌ی خطرناکی بالا ببرد بخارج منتقل گردد» همچنین در صفحه ۲۲۵ نکات مهمی پیرامون. چگونگی بکارگیری وسایل احتیاطی و موارد قطع وبازویه مدارها شرح داده شده ویا ارائه‌ی شکل، مطلب رساتروقابل تفهیم گردیده است: (...زمانی که برای بازدید یا تعمیر، قطع‌مدار انشعابی ضروری باشد، بهتر آنست که نخست کلیدها یا قطع کننده‌ی تغذیه کننده‌ها راباز کنیم، این قطع، مخصوصاً وقتیکه چاقوئی است بسیارمطلوبست ودرنتیجه سوختن قسمتهای اتصالی به حداقل ممکن تخفیف داده میشود.

خوبست دراینجا تذکر دهیم که درموقع کشیدن کلید چاقوئی، نباید کسی‌مستقیماً درمقابل آن بایستد.

کارگر باید در سمت راست دستگاه‌تمرکز یابد و با دست چپ اهرم را بکشد. این نکته مخصوصاً زمانی که کلید درحالات‌ضروری باید قطع شود، شایان توجه است. قوس الکتریکی که در اثر اتصال کوتاه ایجاد می‌شود، ممکن است پوشش فلزی کلید را سوزانده و سوراخ کند و فلز داغ را به اطراف بپاشد.

پس از آنکه کار تمام شده کلید ها یا قطع کننده‌ی تغذیه کننده ها نبایستی وصل شوند تا آنکه کلید اصلی بسته شود، سپس هر یک را به نوبه‌ی خود متصل مینمائیم.»

با تشریح ابزارهای سیم کشی و نیز چگونگی به کار اندازی وسیله های برقی در فصل نخست کتاب و تفهیم روشهای گوناگون در کار برد آورده های برقی و روشنایی مؤلف در بخش هفتم کتاب خود به بحث پیرامون طرح ریزی و محاسبات سیم کشی در مناطق صنعتی، تجاری و مسکونی پرداخته و با یک جهت دهی درست به مطلب در مقام «مدرس» آمده است:

قدرت

قسمت دیگر این فصل شامل برخی جدولهاست که برای محاسبه قدری ترتیب‌عمل را ساده نمود. ولی قبل از ذکر آن، فرمولهای اصلی شرح داده میشود: ولت ها × آمپر ها = قدرت در جریان مستقیم

ولت ها × آمپر ها = قدرت یک فاز باضریب قدرت ۱۰۰٪ (k = ضریب قدرت) k ×
ولت ها × آمپر ها = قدرت یک فاز با ضریب قدرت

k ولت ها × آمپر ها × ۱/۷۳ = قدرت سه فاز با ضریب قدرت ۱۰۰٪

در گوشه‌ای دیگر زیر عنوان محاسبات با جدول میخوانیم:

(.... بوسیله‌ی جدولهای مربوط، میتوان توان را درجریان مستقیم، یک فازوسه فازبدون انجام هیچ عمل ضربی، تعیین نمود. همچنین مقدار جریان را برای بارهای جریان مستقیم، یک فازوسه فازمیتوان بدون تقسیمهای ریاضی بدست آورد. در این روش علاوه بر جدولها به کاغذ شطرنجی هم نیاز داریم .....).

در این جدول وابستگی ولتاژ خط، ولتاژ ستاره، قدرت خط، ولتاژ ستاره، قدرت جریان مستقیم و یا یک فاز نسبت به ضریب قدرت‌درج شده است.

آخرین بخش کتاب سیم کشی داخلی اختصاص به شرح دستگاههای صنعتی، علمی و الکترنیکی یافته‌است. یکی از دستگاههای جالب که در این فصل تشریح شده سیستم خبررسانی آتش سوزی است که با روش ساده‌ای ساخته میشود و در هر کارخانه و کارگاه میتواند مورد استفاده قرار گیرد. نقشه‌ی داخلی این دستگاه در زیر آمده است. «سیستم خبررسانی آتش سوزی بامدار بسته»

— نکته جالب درآخر کتاب جدولهائی است که درباره عوامل فنی نظیر، شدت جریان نیروی موتور، درصد روشنائی وفاکتورهای مؤثر دیگر در سیم کشی و عایق بندی و غیره تنظیم شده است.

با کاغذ مرغوب و جلد سولفان بدون غلط‌های چاپی وفنی ارزش کتاب ۵۰۰ ریال تعیین شده.

میگویند که یک‌تن آهن‌سنگین‌تراست وبدین ترتیب سبب خنده سایرین میشوند. شایداگر به‌شخص سؤال کننده بگویند که یک‌تن چوب از یک تن‌آهن‌سنگین‌تر است بیشتر از ته‌دل میخندند. واین‌جواب درظاهر باورنکردنی است، ولی درحقیقت‌جواب درستی است.

دلیل این مطلب آنست که قانون «ارشمیدس» نه‌تنهابرای مایعات، بلکه در موردگازها نیزصدق میکند:

در هوا وزن هرجسمی به‌اندازه وزن هوای هم حجمش «افت» می کند. چوب وآهن هردو قسمتی ازوزن خود را از دست میدهند و برای اینکه وزن واقعی آنها را بدست آوریم باید این افت را به وزن‌ظاهری (وزنی که بوسیله کشیدن بدست میآید) بیفزائیم. بدین ترتیب درمورد این مثال وزن واقعی یک تن چوب برابر است با (یک‌تن + وزن هوای جابجا شده بوسیله یک تن چوب).

وزن یک تن‌آهن نیز برابراست با (یک تن+ وزن‌هوای جابه‌جاشده بوسیله این‌مقدارآهن).

اما یک‌تن‌چوب، فضائی بیشتراز یک‌تن آهن، تقریباً ۵ برابر رااشغال میکند. از این‌رو وزن واقعی یک‌تن‌چوب بیش‌از یک تن‌آهن است. بنابراین‌برای جواب سؤال بهتراست بگوئیم: وزن واقعی مقدار چوبی که‌در هوا یک‌تن‌وزن دارد ازوزن واقعی مقداری آهن که درهوا یک‌تن‌وزن دارد بیشتراست.

دانشمندان جهان تا کنون بیش ازده‌تئوری دربارهٔ چگونگی پیدایش نفت دراعماق‌زمین ارائه داده‌اند. در این میان پاره‌ای ازتئوریها ناقص وتعدادی نیز درحال تکامل ویا کامل شده‌اند.

یکی از فرضیه های جالب دربارهٔ چگونگی پیدایش نفت براین اساس استوار است که «نفت از فاسد شدن انبوهٔبقایای موجودات ذره‌بینی حیوانی ونباتی که دراثر عوامل گوناگون درمیان لایه های رسوبی ته دریاها مدفون گشته‌اند، بوجود می‌آیند.»

دانشمندان معتقدند موجودات مزبور که بسیار ریزوبه‌اصطلاح علمی ذره‌بینی هستند تحت تأثیر فشارو درجه حرارت زیاد به‌مرور زمان تغییر ماهیت داده وبصورت مایع به‌تدریج درنقاط مشخصی جمع می‌شوند وپس ازحرکت ازمحل ابتدایی درسنگهای مخصوص به‌نام نفت‌گیر به‌دام می‌افتند. به‌دنبال این تجمع، بعد از یک سری واکنشها، مخازن نفتی‌بوجود می‌آیند.

البته گاهی هم، نفت درسرراه خود به‌سنگ غیر قابل نفوذی برخورد نمی کند ودر نتیجه به سطح زمین تراوش می کند وتشکیل دریاچه های قیر مانند می‌دهد که برای‌نمونه می‌توان، دریاچه‌ی «ترینیداد» درآمریکای مرکزی را نام برد.

دانستنیهای علمی و فنی خود را بالا ببریم

فولاد چیست و چگونه از آن استفاده میشود

فولاد ماده‌ی اولیه بیشتر وسایل و ابزارهای ماشینی و غیر آن است و به همین دلیل یکی از مهمترین مواد صنعتی برای هر کشوری بشمار میرود.

فولاد آهنی است که ۱ تا ۲ درصد کربن دارد و برلساس فرم ونوع استفاده از آن طبقه بندی میشود.

فولاد را میتوان به‌صورت های شمش، میله، صفحه، ورق، ورق آهنگری و غیره تهیه کرد ولی بطور معمول آن را به «کلاسهای» زیر طبقه بندی میکنند:

۱ــ فولاد دیگ بخار و جعبه های احتراق:
این نوع فولاد را بیشتر برای ساختن دیگهای جوشان و گرمکن ها و لوازم دیگر آنها به کار می‌برند و به‌همین جهت قابلیت شکل پذیری در آنها عامــل مهمی است.

۲ ــ فولاد برای سفت کردن سطحی:
از این نوع فولاد کـه دارای سطحی سفت و داخلی نرم است برای جلوگیری از سائیدگی و تغییرپذیری سطوح مختلف استفاده میکنند و استحکام زیادی دارد.

۳ ــ فولادهای مقاوم در برابر خورندگی و حرارت:
این فولاد در مقابل زنگ زدن و گرما مقاومت زیادی دارد و عموماً دارای کرم بوده و برای درجه حرارتهای بالا بکار برده میشود.

۴ــ فولاد کشش عمیق:
ازاین نوع برای ساختن بدنه‌ی اتومبیلها، سپرها، یخچالها، اجاقها، بخاریها و غیره استفادەمیشود میتواند تغییر شکل زیادی را تحمل نماید.

۵ــ فولادهای الکتریکی:
فولادهائیکه در صنایع و ابزارهای برقی به کار برده میشوند، معمولا «سیلیکون» زیادی دارند بطوریکه مقدار «سیلیم» آنها ۴/۵ — ۵/. درصد است و در ترانسفورماتورها وژانراتورها مورد استفاده قرار میگیرند. در این نوع فولاد «مقاومت الکتریکی» آهن بالا است.

۶ــ فولادهای چکشکاری:
این فولادها دارای کربن کم بوده و برای کار گرم مناسب اند و در عملیات چکش کاری و پرس کاری مورد استفاده قرارمیگیرند.

۷ــ فولاد برای تهیه‌ی پیچ:
این نوع فولاد قابلیت ماشینکاری (تراش دادن و بریدن و جزاینها) دارد و در تهیه پیچ و مهره‌ها و انواع قطعه‌های اتصال و غیره که از نظر کار، سرعت عمل زیادی لازم دارد مورد استفاده‌واقع میشود.

۸ــ فولاد برای ماشین آلات:
فولادهائی هستند که برای ساختن ابزارهای ماشینی و وسایل نقلیه بکار می‌روند.

۹ــ فولاد لوله‌سازی:
این نوع فولاد نسبت به انواع دیگر آن مقدار کمتری کربن دارد تا نرمی لازم را برای کارهای جوشکاری بویژه در لوله‌ها داشته باشد.

۱۰ــ فولاد ریل‌سازی:
فولادهائی هستند که کاربرد اساسی‌شان درخطوط راه‌آهن است.

۱۱ــ فولادهای ورق، صفحه، میله گرد و روکشها:
این نوع فولاد ها بخاطر هدف و موقعیت کاردرجه‌ی سختی گوناگونی دارند.

۱۲ــ فولاد برای تهیه فنر:
فولادهائی که میتوانند نوسانهای وارد برخود را بخوبی حذف و تحمل کنند درساختن انواع فنرها به کاربرده‌میشوند.

۱۳ــ فولادهای ساختمانی:
از این نوع فولاد در ساختن کشتی، اتومبیلهای سنگین، پل، سازه‌ها و غیره استفاده میکنند وبه همین جهت دارای بهترین کیفیت است.

۱۴ــ فولادهای ابزار:
این فولادها برای‌ساختن ابزارجهت‌تراش و اعمال مکانیکی نظیر آن که برروی فلز دست شما یاباماشین انجام میگیرد، به‌کار برده میشوند.

مسواکی که بافشار آب کارمیکند

فکرمی کنید پس ازطرح مسواك الکتریکی چه چیزی در این زمینه اختراع شده است؟: مسواکی که بوسیله‌ی نیروی آب به جلــو و عقب حرکت می کند (جهتی که امروزه‌بیشتر دندانپزشکان، آن را بهتر ازجهت بالا و پائین می‌دانند). طرز کاراین مسواك ازاینقرار است که بوسیله‌ی پیچاندن شیرآب، شما می‌توانید سرعت حرکت آن را کنترل کرده، به میل خود و به هرمقداری روی مسواك آب بریزید. این دستگاه بوسیله‌ی دندانپزشکان اختراع شــده ولی هنوزبه بازارنیامده‌است!

چند اکتشاف بزرگ

پنی‌سیلین	۱۹۲۹	فلمینگ	انگلیسی
تئوری نسبیت	۹۰۵	اینشتین	آلمانی
آسپرین	۱۸۹۹	درسر	آلمانی
واکسن آبله	۷۹۸	اجنر	انگلیسی
واکسن فلج	۹۶۳	سالك	امریکائی
د.د.ت	۱۸۷۴	زایدلر	آلمانی
آنسولین	۹۲۲	بانتینگ	کانادائی

جاروئی که بسرعت پاک میکند، میشوید وخشک میکند

مسأله تمیز کردن محیط کارخانه، یکی از مشکلات هرواحد صنعتی است، بویژه زمانیکه مایعات، خرده‌آهن، چوب وروغنها ودیگر زوائد عملیات کار روی زمین ریخته می‌شود و کارگران با آنکه حداکثر کوشش خود را در تمیز نگاهداشتن مکان وموقعیت عملی خود به خرج می‌دهند، باز در پایان شیفت کار با زمین آلوده‌مواجه می‌شوند.

کشورهای صنعتی، برای چاره‌جوئی به اختراع وساخت انواع ماشینهائی پرداخته‌اند که دردسر تمیزکردن وشستن محیط کار را ازدوش خدمتکاران و کارگران نظافتچی بردارد.

بدنبال این کوشش ها، جاروهای ویژه‌ای را به بازار عرضه کردند که تنها برای پاک کردن وزدودن گرد وغبار زمین وغیره مورد استفاده قرار می‌گرفت از جمله این جاروها می‌توان انواع جاروهای خودکار خانم‌های خانه‌دار را ذکر کرد این اواخر برای کارگاهها جاروئی به بازار عرضه شده که در نوع خود جالب است، این ماشین سه عمل، جارو کردن، شستن وخشک کردن را انجام می‌دهد که از هرنظر می‌تواند اقتصادی وبه صرفه باشد. زیرا باتوجه به کار این جارو (که نوعی ماشین نیز محصوب میشود، هم در تعداد کارگران مورد نیاز برای نظافت صرفه‌جوئی می‌شود وهم درزمان تمیز کردن.

این جاروها سرعت عمل وامتیازات قابل ملاحظه‌ای دارند که از آن جمله می‌توان مشخصات زیر را ذکر کرد:

۱ــ مساحت زیادی را دریک زمان‌محدود تمیزمی کنند.

۲ــ بایک نفر کارگرساده می‌توان به‌جای ۱۵ نفر کارگر نظافتچی عملیات پاک سازی را انجام داد که این خود نوعی کاهش درهزینه است.

۳ــ باتوجه به سیستم فیلتری که درماشین

بقیه در صفحه [illegible]

با اختراع آخرین وسیلهٔ ایمنی:

آیا میتوان تحت فشار دو میلیون ولت الکتریکی بود؟

چادری اختراع شده است کــه ایمنی کارگران را درمناطق طوفان‌زا تامین می‌کند.

دکترجوهانی، مخترع این وسیله‌می گوید: «به داخل چادرسبک وقابل حمل بروید و با خیال راحت درون آن استراحت کنید زیرا در این چادراگرشما تحت بارالکتریکی «دومیلیون» ولت هم قراربگیرید، کاملا سالم خواهیدماند.»

این وسیله جالب برای استفاده‌ی سربازها، شکارچی ها، کشاورزان و کارگرانی کــه در بیابانها و نقاط بازو پر رعدوبرق کارمــی کنند ساخته شده‌است. لوله‌ای که چهارچوب این جریان برق را بخوبی هدایت می کند پوشیده شده است و باین جهت اگــر اینچادر تحت‌بار الکتریکی زیاد قرار بگیرد، لوله‌ی مزبور بــار الکتریکی را بدون خطر وصدمه به فرد داخــل چادر به زمین هدایت می کند. در داخل این چادر برای نشستن یک بالش لاستیکی نیز در نظرگرفته شده که استفاده کننده ازآن بــایــد بالش را خود باد کند و روبهمرفته درمدت دو دقیقه میتوان این چادر را برپا کرد و باد رهــم پیچیدوجمع کرد.

چادر را تشکیل می‌دهد ازقشری فلزی کــه

بقیه درصفحه ۸۲

روزنامه
رستاخیز
کارگـــر

در پناه رأی و تدبیر شاهنشاه...

اولین شماره مجله کارگران رستاخیزدر زمانی انتشار می‌یابد که درپناه رای وتدبیر عالمانه رهبر خلاق انقلاب وطراح نهضت مقدس حزب رستاخیز ملت ایران اعلیحضرت همایون شاهنشاه آریامهر ملت ایران رهگشای حضور درجمع قدرتمندان جهان صنعتی امروز است.

به تمام دست اندرکاران تهیه این مجله ... به هیات تحریریه ... به نویسندگان با ارج ودانشمند وبهمه دوستان عزیز کارگرانتشار مجله کارگران رستاخیز راتبریک میگویم وبا اغتنام فرصت دمی با دوستان کارگر به گفتگو می‌پردازم.

ثبات سیاسی ، امنیت اجتماعی ورشد اقتصادی وپیشرفتهای چشمگیری که امروز نصیب جامعه ما گردیده برگی تازه از افتخارات کهن رادرتاریخ معاصر ملت ما بودیعت نهاد.

انقلاب اصیل ملی که بفرمان واراده توانای شاهنشاه بزرگ شکل گرفت دگرگونی های بنیادی را درپهنه زندگی سیاسی، اجتماعی، اقتصادی ، کشاورزی ، فرهنگی وصنعتی ما حادث گردید.

حدوث وظهور انقلاب شاه وملت که بیشتر به یک معجزه شباهت داشت ملت ماراازیوغ قرنها بی‌عدالتی واز بند سالها غفلت رهائی بخشید وآنکس که درمسیر انقلاب بیش ازهر کس بهره گرفت جامعه کارگری کشور بود.

کارگر شریف وآزاده امروز به گردش چرخهای عظیم ترین صنایع همت نهاده و بازوان توانا وسازنده‌اش رشد درآمد ملی را از راه تولید انواع محصولات صنعتی درسطح دلخواه باعث میگردد. شما دوستان عزیز کارگر که در لوای منشور مقدس انقلاب به حقوقی تازه دست یافته‌اید افتخار دیگری نیز نصیب شما گردید وآن اختصاص اصل چهارم انقلاب برای شما کارگران بود. سهیم شدن کارگران درمنافع کارگاههای تولیدی وصنعتی صرفنظر از اینکه درجهت رفاه زندگی مادی شما به کار گرفته شده ارج وحیثیت انسانی رانیز برای شما ارمغان داشته است واین ارج واعتبار تا بدانجا به شما حرمت وحیثیت اجتماعی بخشید که در تمامی انجمنهای دموکراتیک شهر وشهرستان واستان حتی درمجلس قانونگذاری صاحب رای وعقیده گشته‌اید ودوستان شما با شرکت در مجامع منطقه‌ای کار وکنفرانسهای بین‌المللی این مجمع بزرگ جهانی حضور می‌یابند. این قرب و منزلت بجامعه کارگری کشور ما تفویض نگشت مگر به خواست وفرمان شهریار بزرگ ما.

امروز فرزندان کارگران کشور همانند میلیونها فرزند ایرانی ازتغذیه ، تحصیل و بهداشت ودرمان رایگان استفاده می کنندو آنها که مستعد فراگیری حرف وفنون تکنولوژی پیشرفته هستند برای کسب تخصص ومهارت بیشتر بکشورهای خارج اعزام میگردند، برگزاری مسابقات مهارت فنی کارگران جوان بعنوان یک مشوق ، کارگران جوان راسوی کسب مهارتهای تازه درسطح استانداردهای جهانی سوق میدهد تا جائیکه دراولین سال شرکت کارگران جوان ایران درمسابقات مهارت فنی که درمادرید اسپانیا برگزارگردید دوستان شما استعداد وشایستگی خویش را ظاهر ساختند وبهتر اینکه هم زمان باشروع بزرگداشت مقام جهانی زن یا بهتر بگوییم درسال زن یک کارگر زن ایرانی در رشته‌ی فرزکاری کـــــه معمولا خاص مردان است دیپلم افتخارمیگیرد.

شما کارگران عزیز درعصر رستاخیز بآن درجه از اعتماد واطمینان وشخصیت رسیده‌اید که شاهنشاه آریامهر افتخار این را دادند که شما در ۴۹٪ از سهام کارخانجات بخش خصوصی و۹۹٪ صنایع بخش عمومی شریک بشوید وبا اجرای اصل سیزدهم انقلاب اعتبار وارجی دیگر بیابید.

اندیشه های تابناک که رهبر بزرگ مملکت ازمرزهای وطن ما میگذرد والهام بخش افکار و نظرات صاحب نظران سیاسی واجتماعی و اقتصادی دولتها وملتهای بسیار می‌گردد ودر مسائل کارگری رهنمودهای شاهنشاه ایران همـــواره بـــعـــنوان ســرمـشـق ومـــدل مـــورد اســتـفاد قــرار مــیـگــیـرد .

در باره عظمت مقام جهانی شاهنشاه ایران همین بس که در پنجاه وهفتمین کنفرانس بین المللی کار درژنو آقای جنکس مدیر کل پیشین دفتر بین‌المللی کار بهنگام بزرگداشت مقام جهانی رهبر عالیقدر مملکت مامیگوید:

«برای من موجب مباهات است که امروز اعلیحضرت شاهنشاه آریامهر شاهنشاه ایران و یکی ازبنیانگذاران بزرگ سیاست اجتماعی قرن بیستم را به کنفرانس بین المللی کار معرفی کنم»

ایشان پس از ذکر مطالبی دیگر در باره مقام جهانی شاهنشاه ایران می‌افزاید:

«...بدین لحاظ آن اعلیحضرت میتوانند

بقیه در صفحه ۵۲

وزیر کار و امور اجتماعی گفت:

سود ویژه کارگران در سال گذشته از مرز ٦ میلیارد ریال گذشت

● کارگران ایران با طی دوره‌های فنی تخصصی در خارج ازکشور نیازمندیهای صنایع را تأمین میکنند

● مدرسه عالی «مرکز تحقیقات و تعلیمات حفاظت و بهداشت کار» تأسیس می‌شود

● طرح «بیمه بیکاری» تهیه شد

● کارفرمایان هنگام دریافت پروانه تأسیس واحد تولیدی باید برای تامین مسکن کارگران تعهد بسپارند

تأمین نیروی انسانی ماهر باتوجه به توسعه اقتصادی مملکت ازجمله برنامه هائی است که دولت برای آن اهمیت خاص قائل است و در نظر است به موازات استفاده از کارشناسان خارجی در رشته های مختلف از جوانان کشورمان که درخارج به تحصیل اشتغال دارند استفاده شود.

آقای امیرقاسم معینی وزیـــر کـــار و امـــوراجـــتماعی ضمن بیان مطلب فوق اظهار داشت:

دراجرای اوامر شاهنشاه آریامهر اقدامات گسترده‌ای برای گسترش آموزش حرفه‌ای و ایجاد تمایل درافراد برای تحصیل درمـــدارس حرفه‌ای و صنعتی صورت گرفته و دولت نیز در مورد تأمین هزینه های آن پیش بینی های لازم را کرده است.

وزیر کار و اموراجتماعی اضافه کرد برای نخستین بار یک برنامه آموزش حرفه‌ای بـــا شرکت ۸۰۳ کارآموز ایرانی در انگلیس به مرحله اجرا درآمده و این عده پس از تحصیـــل برای اشتغال در بخشهای خصوصی و دولتی به ایران مراجعت خواهند کرد و همچنین در نظر است با کشورهائی مانند آلمان فدرال که تعداد دانشجویان ایرانی درآنجا زیاد است مذاکراتی دراین مورد صورت گیرد.

برای تربیت مربی در مرکز آموزش تورن ایـــتالیا که یک مرکز بین المللی است نـــیز تصمیماتی اتخاذ شده و تا کنون دوگروه کار-آموز باین مرکز اعزام شده‌اند که هر گـــروه مرکب از ۲۰ نفر کارآموز هستند.

وزیر کار واموراجتماعی در این گفتگو بـــا

بقیه در صفحه ٥٦

برای ارتباط بیشتر بین حزب و مجلس

روسای کمیسیونهای مجلس شورایملی ماهی یکبار در حزب تشکیل جلسه میدهند

نخستین جلسه روسای کمیسونهای مجلس شورای‌ملی در ساختمان‌مرکزی حزب

اولین جلسه مشترک رؤسای کمیسونهای مجلس شورای ملی هفته گذشته در ساختمان حزب به ریاست دکتر جواد سعید نایب رئیس مجلس شورایملی و عضو دفتر سیاسی حزب تشکیل شد.

در این جلسه که روسای کمیسون های مجلس در آن شرکت داشتند پیرامون نحوه ارتباط رؤسای کمیسون های مجلس با حزب و لوایحی که به مجلس تقدیم میشود، مذاکراتی صورت گرفت و پس از توضیحاتی که دکتر جواد سعید در باره لزوم ارتباط نزدیک مجلس باحزب داد چند تن از نمایندگان مجلس

در این جلسه از جمله آقایان پزشکپور، آزمون، عاملی، جندقی، ظفری، مطهری، شیخ‌الاسلامی و کسرائی در این زمینه سخن گفتند و تصمیم گرفته شد روسای کمیسون‌های مجلس شورایملی ماهی یکبار درحزب تشکیل جلسه دهند وجلسه آینده نیز درحضور آقای هویدا نخست وزیر و دبیر کل حزب تشکیل شود.

در این جلسه که بمدت ۳ ساعت بطول انجامید آقای علی اصغر مطهری به سمت دبیر جلسات روسای کمیسون مجلس شورایملی درحزب انتخاب شد.

دردومین جلسه دفترسیاسی حزب رستاخیز ملت ایران

آئین نامه داخلی دفتر سیاسی مطرح شد

جواد منصور

احمد قریشی

دومین جلسه دفتر سیاسی حزب‌رستاخیز ملت ایران بریاست آقای هویدا نخست‌وزیر و دبیر کل حزب رستاخیز ملت ایران تشکیل شد.

در این جلسه آئین‌نامه داخلی دفترسیاسی که زیر نظر کمیته‌ای بریاست آقای باهری عضو دفتر سیاسی تهیه شده بود مطرح و مورد بررسی قرارگرفت.

همچنین در این جلسه طرح جهاد ملی پیکار با بیسوادی که ازطرف کمیته مشترکی با همکاری کمیته ملی پیکار با بیسوادی و کمیته مبارزه با بیسوادی حزب تهیه شده بود مورد بررسی قرار گرفت و اعضای دفتر سیاسی برای بالا بردن کیفیت‌طرح چند پیشنهادارائه دادند. درپایان این جلسه آقای هویدا نخست‌وزیر و دبیر کل حزب رستاخیز ملت ایران به خبرنگاران گفت که این طرح مجدداً به ستاد مبارزه با بیسوادی حزب ارجاع شده است وقرار است با شرکت اعضای دفترسیاسی وصاحبنظران حزبی مورد بررسی و مطالعه دقیق قرار گیرد.

همچنین در نخستین جلسه دفتر سیاسی حزب رستاخیز ملت ایران آقایان جواد منصور واحمد قریشی بعنوان نواب رئیس وآقایان هادی الهی ومحمد حسین موسوی به عنوان منشی‌های دفترسیاسی برگزیده شدند.

دفترسیاسی مهمترین ارکان انتخابی حزب است که پس ازتصویب آئین نامه بطورماهیانه جلسه خواهد داشت و جلسات فوق‌العاده آن نیز به تشخیص رئیس دفترسیاسی یا پیشنهاد دبیر کل که درحال حاضر هردوسمت را آقای هویدا عهده‌دارند تشکیل میشود.

در دفتر سیاسی حزب رستاخیز ملت ایران ۱۲ وزیر کابینه، ۲ نفر بعنوان رابط مجلسین با دفترسیاسی و ۱۰ نفر که ازبین اعضای کمیته موقت حزب رستاخیز ملت ایران برگزیده شده‌اند، عضویت دارند.

درجلسه هیأت اجرائی موقت حزب رستاخیز

آئین‌نامه داخلی هیأت اجرائی حزب رستاخیز ملت ایران بتصویب رسید

هفته گذشته آئین‌نامه داخلی هیأت اجرائی حزب ملت ایران در جلسه‌ای با حضور آقای امیر عباس هویدا نخست وزیر و دبیر کل حزب و بریاست آقای جمشید آموزگار رئیس هیأت اجرائی و با شرکت آقای مهدوی قائم مقام حزب و وزیر بازرگانی وسایر اعضاء به تصویب رسید.

براساس این آئین‌نامه جلسات هیأت اجرائی ماهی یکبار تشکیل میشود و در مواقع ضروری به‌پیشنهاد ۲۰ نفر از اعضاء هیأت اجرائی جلسات فوق‌العاده‌ای نیز تشکیل خواهدشد.

جلسات هیأت اجرائی با حداکثر ۲۸ نفر از اعضاء تشکیل میگردد و این تعداد نصف از کل اعضاء ۵۵ نفری هیأت باضافه یک عضو می‌باشد و تصمیمات هیأت نیز با آراء حداکثر حاضر در جلسات (۲۸ نفر) اتخاذ خواهدگردید.

نحوه کار و فعالیت کمیته‌های حزب یکی دیگر از مسائلی بود که در جلسه مذکور مورد بررسی قرار گرفت که طبق اساسنامه حزب از وظایف هیأت اجرائی می‌باشد.

کمیته‌های ۹۲ گانه حزب زیر نظر هیأت اجرائی و با همکاری جناح‌ها بکار خود ادامه میدهند و امکان دارد گروه یا اشخاصی نیز از طرف هیأت جهت همکاری و با شرکت در کمیته‌ها معرفی شوند.

در این جلسه همچنین قرار شد که دبیرخانه حزب،نمودار سازمانی تشکیلات موقت حزب را ظرف یکماه آینده به‌هیأت اجرائی تسلیم کند.

در مورد تشکیل کمیسیون نظارت و همچنین تشکیل کانونها،گفتگوهای مقدماتی انجام.شد و ادامه بحث و اقدام درموارد مذکور به‌جلسه آینده موکول گردید.

مکتبی که منافع عادلانه تمام عوامل تولید را تأمین وحفظ کرده است

چراغ راهنما برای جامعه بشری

مری در تاریخ کارگری درسطح جهانی نشیب وفرازهائی رانشان میدهد که در هربرگ آن انواع واقسام رنج ها ومشقت‌ها، استثمار وسرخوردگیها وحتی درگیریهای خونین نمایان است که هدف یک سوی آن احقاق‌حقوق حقه ونبت‌گروه دیگر ادامه استثمار وبهره کشی است.

در قرنماکه از نظرگاهی عصرتوسعه سریع صنعتی نام‌گرفته است، افزایش روز افزون تعداد کارگران که‌لازمه توسعه سریع‌صنعتی است، بسیاری از اندیشمندان‌را برآن داشت تابرای تنظیم روابط کارگر وکارفرما وتأمین رفاه این قشر زحمتکش ومولد راه‌حلهائی بیاندیشند. طرح تشکیل‌سندیکاها واتحادیه‌ها وفدراسیون‌های کارگری‌درکشورهای مختلف همه اندیشه‌هائی است که درجهت حفظ‌حقوق ومنافع کارگران پی‌ریزی شده است، ولی چنانکه میدانیم‌اغلب این اتحادها براثر سیاست‌گردانندگان قطب‌های اصلی(یعنی کارفرمایان) درعمل ناموفق بیرون آمده‌اند. درچنین شرایطی مکتب انقلاب شاه‌وملت براین تضادها خط بطلان کشید و در این راه پیروزی‌یافت‌ودرهای رفاه وسعادت را برروی کارگران وطن‌ماگشود. چراکه‌تاریخچه انقلاب ایران‌نشان میدهد طراح ورهبر اندیشمند انقلاب در هرفرصت ضرورت واهمیت تفاهم دوقطب‌مهم‌تولید — کارگر وکارفرما راگوشزد کرده‌اند، زیرا بدون این تفاهم و همکاری هیچ نوع توفیق پایدار ومستمری متصورنیست.

کارفرما باسرمایه خود واحد تولیدی و صنعتی بوجود میاورد، کارگر نیز بابازوان نیرومند واندیشه خلاق خویش‌گردش چرخهای آن واحدرا تضمین می کند. بدون تفاهم متقابل وهمگامی این دوقطب چگونه می‌توان ادامه فعالیت و باروری واحدی را تضمین کرد.؟

بهنگامی که منشور انقلاب قانون سهیم شدن کارگران در سودویژه واحدهای صنعتی تولیدی را به‌ارمغان آورد، بسیاری از کوته‌نظران‌آن‌راسرآغازی‌برمرورکس‌سرمایه‌گذاری و تضعیف سرمایه‌گذاران تلقی کردند، امابه همانگونه که‌رهبر دوراندیش انقلاب بارها تأکیدفرموده‌اند، دیدیم که‌این عامل جدید واین طرح انقلابی نه‌تنها به‌فرار سرمایه و تضعیف موقع‌صاحبان صنایع نیانجامید، بلکه در تحلیل نهائی سود بیشتری نیز برای این قطب فراهم‌ساخت، زیرا« کارگر سهیم در سود کارخانه» لزوماً باعلاقه وصداقت‌بیشتری فعالیت می کند، چراکه بخوبی میداند‌علاوه‌بر دستمزد، بخشی از سود حاصله از این کار فعالیت نیزبخود او تعلق میگیرد. نگاهی به‌آمار وارقام واحدهای صنعتی وتولیدی طی سالهای‌اخیر روشنگر این‌واقعیت‌است که در تمـــام موارد، قانون سهیم‌شدن کارگران در سودویژه واحدهای صنعتی‌وتولیدی، هم سطح‌درآمد کارگران را بالا برده وهم سود بیشتری نصیب کارفرمایان وصاحبان صنایع

کرده است بعلاوه بعلت وجود فضای دوستانه تفاهم‌آمیز در واحدهای صنعتی—شاید برای نخستین بار در تاریخ کارگری جهان محیط کارخانه‌های وطنمان بهترین نمونه‌های دوستی وهمکاری دوقطب تولید(کارگر و کارفرما) راواقعیت بخشیده است.

اما اگر«سهیم‌شدن کارگران در سودویژه واحدهای تولیدی وصنعتی» وموفقیت‌های حاصل از آن برای هرجامعه‌ای میتوانست‌یک پیروزی نهائی تلقی شود برای انقلاب ایران قبول چنین‌برداشتی ممکن نبود. چه‌یکی از ویژه‌گی‌های این انقلاب پیشگامی وحرکت‌آن پیشاپیش‌زمان است، بطوری که بارسیدن بیک پیروزی، خودرا برای موفقیتی بزرگتر و در سطحی‌گسترده‌ترآماده میکند. چنین‌است که پس ازاجرای این‌قانون انقلابی وسهیم‌شدن صدها هزار کارگر ایرانی‌در سودویژه‌واحدهای صنعتی وتولیدی وبدنبال آن دیگر اقدامات رفاهـــی طـــرح جدیـــدی عنوان میشود واصل دیگری که‌حافظ‌منافع واقعی‌تمام قطبهای مؤثر در امرتولید است تولدمی‌یابد.

اصل سیزدهم.

اصل سیزدهم انقلاب که گسترش مالکیت واحدهای صنعتی و تولیدی رابهمراه میآورد، گام بلند دیگری است درراه‌شکوفاساختن بازهم بیشتر صنایع ملی، ارتقاءسطح زندگی کارگران و افزایش امکانات کارفرما برای توسعه‌فعالیت وایجاد واحدهای جدید.

گسترش مالکیت صنعتی یک حرکت انقلابی بی‌نظیر ومؤثر است که با جذب وجلب سرمایه‌های کوچک، تحرک وپویائی بیشتری به‌صنایع ملی‌ماخواهد داد بی‌آنکه به‌منافع حقه و عادلانه سرمایه‌گذاران اصلی و کارفرمایان — کوچکترین لطمه‌ای وارد آید، ازاین طریق، صاحبان صنایع امکانات مالی بیشتری برای گسترش دامنه فعالیت‌های خلاق خود در اختیار خواهند گرفت، بعلاوه علاقه‌ای که با سهیم شدن کارگران در سود ویژه واحدهای صنعتی و تولیدی درطبقه کارگربوجود آمده، با این مشارکت بیش ازپیش فزونی خواهدگرفت که‌این خود در تحلیل نهائی، تولید بهتر و بیشتر رابهمراه‌می‌آورد.

چهارسال‌قبل رئیس‌سازمان بین‌المللی کار پس ازسفری بـــه کشورما وبازدید ازواحدهای صنعتی و بررسی دست‌آوردهای انقلاب‌ما در زمینه کارگری اظهارنظر کردکه سیاست کارگری ایران‌میتواند «چراغ راهنمائی» برای تمام‌ملت‌ها بـــاشد. بـــی‌شک اگر امروزصاحبنظران به بررسی این سیاست و دست‌آوردهای آن‌بپردازند آن را «چراغ راهنما» وسرمشقی کم‌نظیر برای تمام جامعه بشری توصیف خواهند کرد، زیرا راهی که این سیاست‌ملهم‌ازانقلاب‌ملی ایران گشوده راهی است که رفاه‌وآزادی کارگر، امنیت وآسایش خاطر کارفرما، حفظ‌ومراقبت ازوسایل تولید و ابزار کاروبالاخره افزایش روز افزون تولید رابهمراه‌آورده است.

با روبرو شدن با چنین واقعیتی است که میتوانیم ادعا کنیم در سطح جهانی، کدام سیاست کارگری و کدام مکتب سیاسی، چنین پیروزی‌جامع واصیلی داشته‌است کهماداشته‌ایم آیا در برابر کارنامه سیاست کارگری ایران کارنامه دیگری رامیتوان‌قرارداد که ازنظر کمی و کیفی دریک سطح قرارگیرند؟... آیا هیچ سیاستی باچنین کاربردی پیروزمندانه درجهت تامین رفاه کارگران وایجاد تفاهم بین قطبهای تولید عمل کرده است ؟... مسلماً به جرأت میتوان گفت خیر، و این واقعیتی است که حتی دشمنان ومخالفان عظمت وبزرگی ایران جرأت انکارآنرا ندارند......

شاهرخ. نویسرکانی

اصل فروش سهام واحدهای تولیدی بکارگران برای اجرا در آلمان فدرال بررسی میشود

نمایندگان کارگران آلمان‌فدرال:

در آلمان پیرامون تقسیم سود ویژه و فروش سهام واحدهای تولیدی مطالعاتی انجام میشود

نمایندگان کارگران آلمان فدرال ازموفقیتهای کارگران کشورما تجلیل کردند

رؤسای سندیکاهای کارگران ساختمانی و کارکنان بخش خصوصی آلمان‌فدرال ضمن ملاقات با آقای امیرقاسم معینی وزیر کاروامور اجتماعی با پیشرفتهائی که نصیب ملت ایران بخصوص جامعه کارگران کشورما شده است آشنا شدند. نمایندگان کارگران آلمان‌فدرال در این جلسه اظهار داشتند که موفقیتهای کارگران کشور شما، بخصوص تقسیم سود ویژه بین کارگران وفروش سهام واحدهای تولیدی ایران باتوجه باولویتی که برای کارگران بوجود آمده، یکی از برنامه‌های مهمی است که ما مشغول مطالعه آن برای اجرا در آلمان‌فدرال هستیم. آنچه بارهبری خردمندانه شاهنشاه آریامهر صورت گرفته است، مسلماً نتایج فوق‌العاده درخشانی خواهد داشت. در این جلسه وزیر کار وامور اجتماعی درباره نحوه اجرای قانون سهیم کردن وفروش سهام کارخانجات به کارگران و وکشاورزان توضیحاتی داد وگفت: شاهنشاه آریامهر همیشه نسبت به کارگران عنایتی خاص مبذول داشته‌اند، واین افتخار بزرگی است که چند اصل از اصول چهارده گانه انقلاب شاه وملت به کارگران اختصاص یافته است. وزیر کار وامور اجتماعی اضافه کرد: بااجرای اصل سیزدهم انقلاب شاه وملت، ۹۹ درصد سهام کارخانه‌های دولتی بجز صنایع ملی در مرحله نخست بکارگران عرضه میشود وپس از آن کشاورزان ودیگر مردم ایران میتوانند سهام عرضه شده را خریداری کنند ودر مورد بخش‌خصوصی نیز ۴۹ درصد سهام آنها بایستی عرضه شود که این کار اکنون شروع شده و تاکنون سهام ۲۷ واحد تولیدی بخش خصوصی برای فروش بکارگران ارائه شده است واز واحدهای تولیدی دولتی نیز حدود ۵ کارخانه سهام خود را عـــرضـــه کرده‌اند. وزیر کار وامور اجتماعی در مورد چگونه خرید این سهام توسط کارگران، گفت که برای این منظور سازمان مالی شورای گسترش مالکیت واحدهای تولیدی وصنعتی با بهره ۴ درصد وشرایط سهل وام لازم را در اختیار کارگران و کشاورزان قرار خواهد داد وبدین ترتیب آنها میتوانند باشرایط بسیار ساده سهام عرضه شده را خریداری کنند وزیر کار وامور اجتماعی در پایان این ملاقات شرایط کار کارگران کشورما را برای نمایندگان کارگران‌آلمان‌فدرال تشریح کرد ودر مورد همکاریهای فنی وحرفه‌ای دو کشور نیز مذاکراتی با رؤسای سندیکاهای کارگران ساختمانی و کارکنان بخش خصوصی آلمان فدرال انجام داد.

سندیکاهای کارگری

مهندس کیا رئیس سازمان کارگران ایران :

درآینده کارگران بیشتری به آلمان فدرال اعزام میشوند

بطوردائم بین سازمان کارگران ایران وسندیکاهای کارگری آلمان فدرال هیئت هائی مبادله خواهد شد

سازمان کارگران ایران بمنظور تربیت افراد متخصص و بالا بردن سطح مهارتفنی آنان ، کارگران واحدهای تولیدی وصنعتی کشوررا به کشورآلمان فدرال اعزام میدارد.

آقای مهندس کیا رئیس سازمان کارگران ایران این موضوع را در ملاقات با رؤسای سندیکاهای کارگران ساختمانی و سندیکاهای بانکهای بخش خصوصی آلمان فدرال اعلام کرد .رئیس سازمان کارگران ایران در این ملاقات ضمن تشریح سیاست دولت ایران در زمینه مسائل کارگری اظهار داشت ما برای کارگران ساختمانی قوانین جدیدی از جمله بیمه اجباری تصویب کردهایم که اینک در دست اجرامیباشد. وی افزود که کارکنان بانکهای خصوصی ایران نیز از شرایط مطلوب کار برخوردارندو طبقه‌بندی مشاغل در باره آنها اجرا شده‌است.

آقای کیا رئیس به فعالیتهای سندیکائی در ایران اشاره کرد و در این مورد گفت همه بانکهای خصوصی ایران دارای سندیکا می‌باشند ویک دادگاه اختصاصی کار بنام هیئت حل اختلاف ،امور مربوط به اختلافات کارکنان بانکهاو کارفرمایان آنهارا حل وفصل میکند.

درجلسه ملاقات رئیس سازمان کارگران ایران بارؤسای سندیکاهای کارگران ساختمانی و سندیکاهای کارکنان بانکهای بخش خصوصی آلمان فدرال که در محل سازمان کارگران ایران انجام شد ،آقای بدرامی معاون اجرائی سازمان کارگران و چندتن از نمایندگان کارگران در مجلس شورای ملی و همچنین نماینده اتحادیه کارگران ساختمانی ونماینده اتحادیه کارکنان بانکهای خصوصی ایران شرکت داشتند .در این جلسه آقای کیا درباره برنامه‌ها و فعالیتهای سازمان کارگران ایران وخدمات رفاهی که برای کارگران انجام میشود ،توضیحاتی داد.

پس از سخنان رئیس سازمان کارگران ایران آقای رودلف اسپیسر هرمان براند، طی سخنانی از پیشرفتهای ایران ستایش کردند واظهار داشتند سیاست دولت ایران در زمینه مسائل کارگری و رفاه کارگران ما را تحت تأثیر قرارداده‌است.

آقای اسپیسر در پایان این جلسه پیشنهاد کرد که هیئت‌هائی از سندیکاهای آلمان فدرال و ایران به کشورهای یکدیگر مسافرت کنند تا از نزدیک از تجربیات هم برای بالا بردن سطح کار وصنعت دو کشور استفاده نمایند.

این پیشنهاد از طرف سازمان کارگران ایران مورد قبول قرار گرفت.

۸۰ هزارزن کارگردر سندیکاها فعالیت خواهند کرد

بمناسبت مشارکت روز افزون زنان در فعالیتهای صنعتی و تولیدی وتشکل آنهادر سندیکاهای حرفه‌ای وصنفی واحدی درسازمان کارگران ایران به‌نام (واحدزنان کارگر) ایجاد می‌شود. معاون اجرائی سازمان کارگران ایران ضمن اعلام این خبربه کارگران رستاخیز گفت: برای تشکل هشتاد هزارنفرزنان کارگردرحال حاضر در کارگاههای تولیدی وصنعتی وبخش خدماتی سراسر کشور فعالیت میکنندکەمشمول مقررات قانون کار هستند و همچنین بعلت افزایش تعداد زنان کارگر درفعالیتهای صنعتی تشکیلاتی بنام واحد زنان کارگر در سازمان کارگران ایران ایجاد میشود تابتوانند پاسخگوی نیازهای زنان کارگرباشد.

معاون اجرائی سازمان کارگران افزود هم اکنون تعدادی از زنان کارگر به‌عضویت هیأت مدیره سندیکاهای کارگری ونمایندگی کارگران انتخاب شده‌اند که برای بوجود آوردن این تشکیلات باسازمان کارگران ایران همکاری می کنند.

معاون اجرائی سازمان کارگران درپایان سخنان خود گفت: برای ارشاد وراهنمائی زنان کارگر جهت شرکت درانتخابات سندیکا-های کارگری که بتوانند در ارکان سندیکاها مسئولیتی بعهده بگیرند، کلاسهای آموزشی در سازمان کارگران ایران تشکیل شده است.

وزیر کار و امور اجتماعی:

یکی از وظایف اتحادیه‌ها،آموزش کارگران در کلیه سطوح است

(آقای امیر قاسم معینی وزیر کار وامور اجتماعی گواهی‌نامه ثبت اتحادیه صنعت کفش ایران را به‌رئیس این اتحادیه تسلیم میکند.)

مهمترین وظایف اتحادیه‌ها آموزش کارگران در کلیه سطوح می‌باشد تا ضمن بالا رفتن سطح دانش آنها،با تکنیکها و دانشهای صنعتی که روز بروز در حال پیشرفت است باآمادگی بیشتروبهتری آشناشوند.

وزیر کار و امور اجتماعی در پایان سخنان خود اظهار داشت :مؤسسه کار و تامین اجتماعی وابسته به‌وزارت کار و امور اجتماعی آماده است که در زمینه آموزش کارگران هر نوع همکاری را که لازم باشد با اتحادیه‌ها و سندیکاها انجام دهد.

اتحادیه سندیکاهای کفش ایران باده هزارعضو به ثبت رسید

در چند هفته گذشته شش سندیکا و اتحادیه کارگری در اداره کل سازمانهای کارگری و کار فرمائی وزارت کار و اموراجتماعی به‌ثبت رسید.

یک مقام آگاه دروزارت کار و امور اجتماعی به‌خبرنگار کارگران رستاخیز اظهار داشت :سندیکاهای صاحبان شرکتهای تولید کننده مصالح پیش ساخته،اتحادیه سندیکاهای صنعت کفش ایران،سندیکای کارگران دارو سازی لسکوب ایران و سندیکای کارگران کتاب فروشیهای تهران در چند هفته گذشته به‌ثبت رسید و مسئولان این سندیکاها گواهینامه ثبت سندیکا و اتحادیه خود را دریافت داشتند.

خبرنگار کارگران رستاخیز گزارش میدهد : آقای امیر قاسم معینی وزیر کار و امور اجتماعی هنگام تسلیم گواهینامه ثبت اتحادیه صنعت کفش ایران طی سخنانی خطاب به‌رئیس این اتحادیه و مسئولان سندیکاها اظهار داشت : در حال حاضر بیش از ده هزار نفر کارگر در صنایع کفش بکار اشتغال دارند و یکی از

آئین‌نامه جدید ایمنی کاردرمعادن تصویب شد

آئین‌نامه و مقررات جدید ایمنی و حفاظت در معادن در شورای عالی حفاظت فنی مشتمل بر ده فصل و ۳۰۰ ماده تصویب وانتشاریافت.

براساس مقررات این آئین‌نامه کلیه عملیات اکتشاف و بهره‌برداری از معادن باید تحت نظر یک نفر مسئول حفاظت و ایمنی که صلاحیت او به‌تأیید وزارت کار و امور اجتماعی رسیده باشد انجام گیرد و مسئول ایمنی معدن باید مقیم معدن باشد.

براساس این آئین‌نامه ،وزارت صنایع و معادن رونوشت پروانه‌های اکتشاف و بهره‌برداری و همچنین اجازه بهره‌برداری را به‌وزارت کار و امور اجتماعی ارسال مینماید و دارنده پروانه و دارنده اجازه بهره‌برداری مکلف است تاریخ شروع عملیات خود را به‌وزارت خانه‌های صنایع ومعادن وکارواموراجتماعی اطلاع دهد.

در آئین‌نامه مقرر شده است که در معادن ذغال که تعداد کل کارگران آنها ۳۰۰ نفر میباشد و در سایر معادن که تعداد کل کارگران آنها از ۵۰۰ نفر بیشتر است بهره‌بردار باید یک شخص صلاحیت‌دار بعنوان مسئول ایمنی و نجات انتخاب نماید وظیفه شخص مذکور منحصراً رسیدگی باموراایمنی ونجات میباشد.

دومجتمع پزشکی برای کارگران ساخته شد

کارگران از سیستم پزشک آزاد استفاده میکنند

بیمارستانهای بیمه های اجتماعی از امکانات پزشکی بیشتری برخوردار میشوند

بمنظور بررسی و تامین خواستهای درمانی و پزشکی کارگران سراسر کشور جلسه‌ای در مرکز اورژانس بزرگ تهران تشکیل شد. دراین گرد هم آئی بیش از یکصد نفر از نمایندگان سندیکاها — اتحادیه‌ها — اعضای هیأت همکاری — مسئولین سازمان کارگران ایران — نمایندگان کارگران درمجلس شورایملی و چند تن ازمقامهای کارگری و پزشکان متخصص شرکت داشتند.

ابتدا معاون اجرائی سازمان کارگران ایران و نمایندگان هیأت همکاری خواسته‌های درمانی کارگران‌را مطرح کردند. در این جلسه نماینده کارگران کرج تقاضا کرد که بر تعداد آمبولانس ها جهت کارگران حادثه دیده اضافه شود و نماینده کارگران شهرری ضمن تجلیل از اوامر شاهنشاه آریامهر و تصویب قانون رفاه اجتماعی برای خدمات درمانی گفت برای اینکه کارگران این شهر به تهران مراجعه نکنند احداث چند بیمارستان دیگر در این شهر لازم است.

نماینده کارگران اصفهان لزوم استفاده از سیستم پزشک آزاد را مورد تاکید قرار داد ویکی از نمایندگان کارگران در مجلس شورایملی مسئله پیشگیری قبل از درمان را مطرح کرد. سپس دکتر [illegible] معاون خدمات درمانی وزارت رفاه در پاسخ خواسته های کارگران گفت «بعلت ضوابط و مقررات محدود کننده‌ای که سابقا وجود داشت تامین خواسته های کارگران ممکن نبود، اما خوشبختانه با تصویب و تصریح قانون خدمات درمانی در دوماه گذشته کارهای مفیدی صورت گرفته و از این پس بسرعت و بدون هیچگونه وعده و وعیدی کارها دنبال میشود.»

پزشک آزاد

آقای دکتر آرام افزود ضوابطی تهیه شده است تا برخلاف گذشته کارگران بیمار مجبور نباشند به پزشکانی که تعیین شده اند مراجعه کنند. بلکه با اجرای اینطرح تاقبل ازپایان سال ۵۴ بیماران کارگر بتدریج و بطور یکپارچه از پزشک آزاد استفاده خواهند کرد و بدین ترتیب انتخاب پزشک متخصص به اختیار خود آنها خواهد بود.

درمانگاههای نمونه در تهران

درگذشته سیستم استفاده ازطبیب خانواده، سرویس کارپزشکان، بهره‌گیری محدود ازتنها پزشک عمومی درمانگاهها و در نتیجه [illegible] کارگران منجر به درمانگاههای تخصصی [illegible] بوده است. برای رفع اینگونه مشکلات چند درمانگاه نمونه مجهز به کادر پزشکی متخصص در تهران شروع به کار کرده‌اند و همه درمانگاههای ایران نیز ظرف دوماه آینده به سرعت مجهز و آماده بهره‌برداری خواهند شد.

ایجاد مجتمع های پزشکی

درحال حاضر ۲ مرکز پزشکی مجهز ایجاد شده که یکی ازآنها واقع درخیابان ایرانشهر با ۲۲ نفر پزشک متخصص طراز اول شروع به کار کرده‌است.

این مرکز پزشکی مجهز به بخشهای مختلف درمانی از جمله آزمایشگاه، رادیولوژی، داروخانه وسایر تجهیزات فنی وحتی دندانپزشکی [illegible] می‌باشد.

دومین مرکز پزشکی از همین ردیف که تا دوماه دیگر کارخود راشروع می کند درخیابان میکده واقع شده‌است.

بدین ترتیب در کوتاهترین‌مدت کلیه کارگران‌میتوانند‌از این‌مراکزپزشکی استفاده

کنند ودر آینده‌ای نزدیک همه درمانگاههای کشور را بهچنین مراکزی تبدیل خواهیم کرد.

رابطه پزشک و بیمار

مسئله‌ای که‌در امر درمان فوق‌العاده اهمیت‌دارد سیستم حقوق بگیری است. بایدبین‌بیمار وپزشک یکنوع دادوستد برقرار شود— پزشک‌بایداحساس کند که‌بیمار او را انتخاب کرده است.درنتیجه سیستم جدیدی برقرارشده است. بدین ترتیب که‌درمراکز درمانی برای پزشکان حقوق ثابت‌در نظرگرفته نشده‌بلکه به‌نسبت بیماران مورد معاینه حق‌طبابت‌دریافت‌میکنند.ضمناً براساس ضوابط تعیین شده هر پزشک نباید کمتر از ۲۰ و بیشتراز ۴۰ بیماردرروزمعاینه کند.

ایجاد پیوند بین درمانگاه و بیمارستان

دکتر آرام در این زمینه گفت برای رفع مشکل انجام‌عمل وجراحی کارگران بیمار که درگذشته معمول بود از این‌پس درمانگاهها وابسته به‌بیمارستان‌هاشدند و همه پزشکان موظفند نیمی از وقت‌خود را در بیمارستان وبقیه را دردرمانگاهها بگذرانند تااز این طریق ارتباط دکتر معالج وبیمار حفظ شود.

هم‌اکنون باپیوستن بیمارستان بهادر به مرکزپزشکی واقع‌در خیابان ایرانشهر و بیمارستان دادگستری به‌مرکز پزشکی واقع در خیابان میکده پزشکان این‌دو مرکزمیتوانند بیماران خود را درصورت نیازتحت عمل‌جراحی قراردهند.

تأمین پزشک ازخارج کشور

گنجایش مدارس پرستاری دوبرابرشده و هربیمارستان‌یک‌مدرسه پرستاری‌وابسته‌به وجود آورده، ولی بااین همه اگردانشکده‌های پزشکی وپرستاری‌را هم‌دو برابر کنیم بازهم در مملکت باکمبود پزشک وپرستار مواجه هستیم.

بهمین‌جهت بدنبال موافقت واوامر شاهنشاه آریامهر مقررگردید ازکشورهای فیلیپین، پاکستان، هندو دیگرکشورها کمبود پزشک موردنیاز خود راتأمین کنیم.

بلاتکلیفی بیماران شهرستانی

درگذشته شایدروزانه رقمی بین ۳۰۰ تا ۴۰۰ بیمار شهرستانی مبتلابه‌امراض مختلف وفوق‌العاده بهحال بعلت محدودیت پذیرائی بیمارستانهای تهران در محلی بنام نقاهت‌خانه شوش‌جمع‌آوری میشدند. درحال حاضر ایران به‌چندمنطقه پزشکی تقسیم‌شده و سطح تخصصها در شهرستانها بمراتب بالا رفته است. به‌رؤسای مراکز پزشکی شهرستانها امکان‌داده شده تابیماران را در بیمارستانهای بیمه باهر بیمارستان‌دیگر آن شهرستان مورد مداوا قراردهند. در غیر اینصورت بیماران شهرستانی طی‌یک‌تشریفات مختصر اداری سریعاً به‌تهران اعزام ودرتهران فوراً بستری خواهندشد.

بیمارستانهای بیمه های اجتماعی مجهز میشوند

علاوه برکلینیک‌ها ودرمانگاههای‌جدید ضابطه‌ای برای تجهیز بیمارستانها و درمانگاههای بیمه‌های اجتماعی در دست مطالعه است.

تادوماه دیگر یک بیمارستان/۱۰۰۰ تختخوابی درتهران افتتاح میشود و ۶ بیمارستان دیگردرطرح است که ۲ بیمارستان آن درتهران خواهدبود ویکی‌از آنها در میدان بهارستان وبه‌امرعلیاحضرت شهبانو دراختیار سازمان تأمین درمان قرارگرفته‌وبیمارستان دیگر در سرخه‌حصارساخته خواهدشد.

معاون تأمین درمان درپایان اضافه کرد که ۲۲ متخصص به یکی از بیمارستانهای آبادان اضافه‌شده و ۳۰۰ پزشک ایرانی که‌تحصیلات خود را درکشور آلمان فدرال به‌پایان رسانیده‌اندبه‌کشور بازگشتند که‌ازوجودشان‌استفاده خواهدشد.

اورژانس بزرگ تهران

وی سپس به‌مرکزاورژانس بزرگ‌تهران که‌بصورتی‌مدرن‌ومجهزساخته‌شده، اشاره کرد وگفت‌این‌مرکز درمدت کوتاهی ساخته‌شده وبطورشبانه‌روزی‌فعالیت‌می کند.

آقای آرام در پاسخ خواسته‌های دیگر کارگران‌گفت: به‌زودی برامکانات درمانی شهر ری اضافه‌خواهدشدودر مورد افزایش آمبولانس برای کارگران کرج بررسیهائی در جریان است‌تاچگونگی بردپیسیمهای تهران به‌کرج مشخص‌شود.درصورت امکان این عمل،شهرستان کرج ضمن‌ارتباط بامرکز اورژانس تهران میتوانند از امکانات این‌مرکز نیزاستفاده کنند.

۷۰ مرکز آموزش حرفه‌ای نیمه‌سیار در ایران تأسیس میشود

همکاری ایران و آلمان فدرال در آموزش حرفه‌ای کارگران

با همکاری دولت آلمان فدرال ۷۰ مرکز آموزش حرفه‌ای نیمه سیار در ایران تأسیس میشود.

خبرنگار «رستاخیز کارگران» گزارش میدهد که دو کشور ایران و آلمان در زمینه ایجاد و تشکیل مراکز تعلیمات حرفه‌ای نیمه سیار و مراکز تعلیمات حرفه‌ای ثابت و استفاده از امکانات ایالت بادن‌ورتمبرگ برای آموزش جوانان ایرانی و همچنین استفاده از فارغ‌التحصیلان ایرانی ایالت مذکور به‌توافق رسیده‌اند. به‌گفته یک مقام آگاه در وزارت کار و امور اجتماعی، با توجه به‌مطالعاتی که قبلا در زمینه ایجاد مراکز سیار کارآموزی انجام گرفته مقامات ایالت بادن‌ورتمبرگ آلمان آمادگی خود را برای اجرای برنامه تأسیس و راه‌اندازی مراکز آموزش حرفه‌ای نیمه سیار در ایران اعلام داشته‌اند. این مراکز به‌سهولت از یک نقطه کشور به‌نقطه دیگر قابل حمل است و میتوان با انعطاف کافی مقدار قابل ملاحظه‌ای از کارگران ساختمانی را در آنها آموزش داد. پیش‌بینی میشود که به‌تدریج ۷۰ مرکز نیمه‌سیار آموزش حرفه‌ای با همکاری مقامات این ایالت در ایران دائرشود.

همین مقام گفت: با توجه به‌اینکه تعداد زیادی از جوانان ایرانی در مدارس عالی و حرفه‌ای ایالت بادن‌ورتمبرگ مشغول تحصیل هستند، مقامات دولتی ایالت نامبرده موافقت کرده‌اند که با همکاری دولت ایران طرح جامعی را برای نحوه مراجعت و اشتغال این افراد تهیه کنند، بطوریکه جوانان ایرانی در دوره تحصیل مهارت و تخصص لازم را با توجه به‌نیازهای بازار کار ایران کسب کنند تا در پایان تحصیل به‌سهولت در بازار کار ایران در رشته‌های مورد تخصص خود بکار مشغول شوند.

گسترش همه‌جانبه طرح سوادآموزی کارگران

از آغاز اجرای طرح در ۱۳۵۰ تا مرداد ماه امسال ۸۷۰۰۰ کارگر دوره اول و دوم سوادآموزی را با موفقیت سپری کرده‌اند

با همکاری کارفرمایان و سندیکاهای کارگری سوادآموزی کارگران گسترش می‌یابد

برای اجرای برنامه سوادآموزی کارگران، راهنمایان تعلیماتی به‌مراکز سوادآموزی کارگران در کارگاههای سراسر کشور اعزام شدند.

دفتر باسواد کردن کارگران در اجرای برنامه سوادآموزی کارگران فعالیت خود را گسترش داده و با اعزام راهنمایان تعلیماتی به‌مراکز سوادآموزی کارگران کار نظارت بر کیفیت فعالیتهای مربیان کلاسها و ارائه راه‌حلهای مناسب در افزایش بازدهی امر سوادآموزی و تشویق کارگران به‌شرکت در این کلاسها را بعهده گرفته است. همچنین مربیان این دفتر بر فعالیتهای کلاسهای پیکار با بیسوادی ۲۵ کارخانه در تهران و ۳۲ کارگاه در شهرستانها نظارت دارند.

گزارش خبرنگار «رستاخیز کارگران» حاکیست که از آغاز اولین سال اجرای طرح سوادآموزی کارگران (۱۳۵۰) تا مردادماه سال جاری بیش از ۸۷ هزار کارگر موفق به گذراندن دوره اول و دوم کلاسهای سوادآموزی کارگران شده‌اند و در اجرای فرمایشات شاهنشاه آریامهر بدستور وزیر کار و امور اجتماعی از آبانماه سال جاری با همکاری کارفرمایان و سندیکاهای کارگری قرار است نسبت به‌گسترش این امر اقدامات وسیع و همه‌جانبه‌ای انجام شود.

براساس طرح نهائی جهاد ملی با بیسوادی

میزان باسوادان تا ۹۰ درصد افزایش میابد

طرح نهائی جهاد ملی مبارزه با بیسوادی حزب رستاخیز ملت ایران پس از چند جلسه بحث و بررسی آماده شد. این طرح در چند روز آینده از طریق قائم مقام دبیر کل حزب به‌آقای امیر عباس هویدا نخست وزیر و دبیر کل حزب رستاخیز ملت ایران تسلیم خواهدشد.

در این طرح که توسط کمیته مشترک پیکار ملی با بیسوادی و مبارزه با بیسوادی حزب تهیه شده است از سپاهیان انقلاب برای سواد آموزی در سطح وسیعتری استفاده می‌شود و همچنین از سایر عوامل و نیروهائی که تا بحال از آنها در سواد آموزی استفاده لازم نشده است بهره گرفته خواهدشد.

هدف از اجرای این طرح این است که در زمانی کوتاه میزان با سوادان تا ۹۰ درصد افزایش یابد و گروه سنی مورد نظر در این طرح بین ۶ تا ۵۰ سال می‌باشد.

همچنین در این طرح برای تشویق بی‌سوادانی که با سواد شوند از جهات مختلف امتیازاتی درنظرگرفته شده‌است.

فعالیت و عملکرد شرکتهای تعاونی کارگری کنترل میشود

بمنظور نظارت بر کار شرکتهای تعاونی کارگری وزارت کار و امور اجتماعی با اعزام کارشناسان و حسابرسان قانونی نحوه فعالیت و عملکرد شرکتهای تعاونی را کنترل خواهد کرد.

کارشناسان مذکور ضمن ملاحظه دفاتر و اسناد مالی شرکتهای تعاونی مصرف کارگری اصول علمی تهیه دفاتر مالی را برای حسابداران و مسئولان و اعضای هیات‌مدیره شرکت‌های تعاونی تشریح میکنند و درباره نحوه مصرف وجوه حاصله از بخشودگی مالیات برحق‌السهم ناشی از اجرای قانون سهیم کردن کارگران در جهت تقویت بنیه مالی شرکتهای تعاونی به آنها آموزش میدهند.

تا پایان مهرماه سال جاری رویهم ۱۴۰۰ شرکت تعاونی کارگری با ۳۸۰ هزار کارگر عضو و سیصد میلیون ریال سرمایه تشکیل شده است.

مسئولان فنی ادارات کار و امور اجتماعی آموزش می بینند

یک دوره آموزش مسائل سهیم کردن کارگران برای روساء و مسئولان فنی ادارات کار و امور اجتماعی استانها و شهرستانهای سراسر کشور در موسسه کار و تامین اجتماعی تشکیل شد.

در این دوره آموزشی که یک هفته بطول انجامید، شرکت کنندگان با هدفهای قانون کار در ارتباط با قانون سهیم کردن کارگران در سود ویژه و نقش و اثرات اجرای اصل چهارم انقلاب در تأمین رفاه زندگی کارگران، آشنا شدند.

در این دوره همچنین موضوع معافیتهای مالیاتی قانون سهیم کردن کارگران و اختصاص مبالغ بخشودگی در تقویت بنیه مالی شرکتهای تعاونی کارگری مورد بحث قرار گرفت و شرکت کنندگان با نحوه اجرای آرای صادره از شورای سهیم کردن کارگران و نیز چگونگی رسیدگی بدرخواستهای کارگران در این زمینه آشنا شدند.

پایان بیست و چهارمین دوره آموزش مسائل سندیکائی

بیست و چهارمین دوره آموزش مسائل سندیکائی برای مسئولان سندیکاهای کارگری پایان یافت و شرکت کنندگان در این دوره طی مراسمی گواهینامه های خود را دریافت داشتند.

در این دوره که ۵۶ نفر شرکت داشتند امور مربوط به ارکان و **نحوه تشکیل سندیکا، اثرات اقتصادی و اجتماعی سندیکا، سیاست حمایتی دولت نسبت به گسترش سازمانهای کارگری و کارفرمائی، پیمانهای دسته جمعی، پیشگیری از تخلفات سندیکائی و هیات اداری،** حمایتهای قانونی در مورد سندیکای کارگران و بازرسی کار و حرف صنعتی توسط متخصصان و کارشناسان مؤسسه کار و تأمین اجتماعی وزارت کار و امور اجتماعی برای آنان تشریح شد.

۶۳۰۰ نفر در طرح نیشکر هفت تپه مشغول کار میشوند

وزیر کشاورزی و منابع طبیعی در کنفرانس افتتاحیه نمایشگاه بین‌المللی کشاورزی و مواد غذائی تهران اظهار داشت — تحول در کشاورزی کشور ما با اجرای برنامه اصلاحات ارضی آغاز شد و از آنزمان تا کنون برنامه‌های مختلفی در زمینه کشاورزی و دامپروری بمورد اجرا در آمده که تشکیل شرکتهای سهامی زراعی و واحدهای کشت و صنعت از آن جمله‌اند.

روحانی سپس به‌طرح نیشکر هفت تپه اشاره کرد و گفت که این طرح با سرمایه‌ای معادل ۵۰ میلیارد ریال حدود ۳۳ هزار هکتار از اراضی خوزستان را به‌زیر کشت نیشکر در آورده و تا مرحله نهائی این طرح جمعاً حدود ۵ هزار نفر کارگر ۶۰۰ کارشناس و ۷۰۰ نفر کارمند در آن مشغول کار خواهندشد.

در مشهد یك مركز بزرگ آموزشی فنی ایجاد میشود

با همکاری سازمان شاهنشاهی خدمات اجتماعی ویک کارخانه معروف ژاپنی یک مرکز آموزش فنی درمشهد تاسیس خواهد شد. این مرکز که برای تربیت افراد فنی در رشته های مختلف در وهله اول در رشته الکترونیک بوجود آمده است کارآموزان خود را از بین فارغ‌التحصیلان دوره های سه ساله راهنمائی انتخاب خواهد کرد وارزش تحصیلی پایان دوره آن معادله دوره چهارساله پایان دوره هنرستانهای صنعتی، وزارت آموزش وپرورش خواهد بود. مدیرعامل سازمان شاهنشاهی خدمات اجتماعی شعبه خراسان درمورد تاسیس وتامین کادر آموزشی این مرکز اظهار داشت. با اعتقاد قلبی شاهنشاه آریامهر ریاست عالیه سازمان شاهنشاهی خدمات اجتماعی نسبت به حضرت رضا ع» وتوجه خاصی که بداستان خراسان مبذول میفرمایند، مقرر فرمودند این مرکز که در نوع خود بی‌نظیر ومنطبق باآخرین مراکز آموزشی الکترونیک دنیا خواهد بود در مشهد بوجود آید مرکز آموزش فنی مشهد در زمینی بمساحت ۱۰ هکتار که ازطرف آستانقدس رضوی دراختیار این مرکز قرارگرفته است ایجاد میشود.

وی درمورد تامین کادرآموزشی این مرکز گفت: ۱۷ نفر که ۱۵ نفر آنان از فارغ‌التحصیلان انستیتوهای تکنولوژی کشور در رشته های برق والکترونیک و۲ نفراز لیسانسه های رشته های الکترونیک هستند، برای طی یک دوره ۱۰ تا ۱۲ ماهه آموزش زبان و کارآموزی به‌ژاپن اعزام خواهند شد. این عده پس ازطی دوره مذکور نخستین مربیان مرکز آموزش فنی مشهد خواهند بود.

وزارتخانه های آموزش وپرورش وعلوم وآموزش عالی نیز برای تامین نیازمندیهای این مرکز همکاری خواهند کرد.

هفتمین دوره آموزش کارآموزان کشتی رانی آریا

صندوق کارآموزی وابسته به وزارت کار وامور اجتماعی اطلاع داد هفتمین گروه کارآموزان شرکت کشتی رانی آریا دوره کارآموزی خود را آغاز کردند.

این کارآموزان در رشته های مختلف فنی کشتی وملوانی بمدت دو ماه آموزش خواهند دید وبا اتمام دوره کارآموزی این گروه تعداد کارآموزانی که در رشته های فنی کشتی و ملوانی آموزش دیده‌اند بالغ بر ۱۱۸ نفر خواهد شد.

همچنین بدنبال اجرای برنامه تجهیز مراکز کارآموزی ، هفته گذشته جلسه ای در صندوق کارآموزی تشکیل شد. دراین جلسه روش های جدید تدریس از کودکستان تا پایان دوره دبیرستان تشریح شد و وسائل مدرن کمک آموزشی بمعرض نمایش درآمد.

آموزش تخصصی برای کارگران خرم‌آباد

مربیان سیار صندوق کارآموزی درلرستان آموزش کارآموزان ناحیه التشر خرم‌آباد را آغاز کردند.

صندوق کارآموزی وابسته به وزارت کارو امور اجتماعی در اجرای برنامه های خود برای بالا بردن تخصص ومهارت کارگران، گروهی از مربیان سیار خود را به ناحیه التشر خرم‌آباد فرستاد. این مربیان آموزش ۱۷۰ نفر از کارگران این منطقه دررشته های سیم کشی – جوشکاری – ونجاری راآغاز کردند.

دراین دوره که مدت آن چهار ماه است رشته های فنی دیگری نیز به کارآموزان تعلیم داده میشود.

ایجاد ۲۴ مرکز آموزش حرفه‌ای

هفت مرکز آموزش حرفه ای دوره جدید کارآموزی خود راآغاز کردند.

وزارت کار وامور اجتماعی به منظور توسعه مراکز آموزش حرفه و یک نواخت کردن برنامه های آموزش فنی وحرفه‌ای کارگران، ۲۴ مرکز حرفه‌ای ثابت و بزرگ ایجاد کرده است.

این اقدام برای تأمین بهره وری بیشتر صنایع از برنامه های مربوط به آموزش حرفه‌ای و نیز افزایش تخصص بیشتر کارگران صورت گرفته است.

همچنین برای توسعه مراکز آموزش حرفه‌ای کارگران ، هفت مرکز آموزش حرفه‌ای در تهران – کرج – تبریز – ومشهد دوره جدید کارآموزی خود راآغاز کردند.

این مراکز حدود یک هزار کارگر را در یکدوره ۶تا۹ ماهه در رشته های فنی تعلیم خواهد داد وسپس آنها را برای انجام وظیفه وارد بازار کار میکند.

کارآموزان در مدت کارآموزی از تغذیه – مسکن و وسیله ایاب و ذهاب رایگان سود خواهند جست.

آموزش نمایندگان کارفرمایان وصاحبان صنایع

دوره آموزش طبقه بندی مشاغل ومزد برای نمایندگان کارفرمایان وصاحبان صنایع کشور پایان یافت.

به شرکت کنندگان دراین کلاس که گروهی از کارفرمایان و نمایندگان آنها و صاحبان صنایع کشور بودند مسائل مربوط به‌طبقه بندی مشاغل ومزد وروابط کارآموزش داده‌شد.

این چهاردهمین کلاسی است که برای نمایندگان کارفرمایان و صاحبان صنایع وسیله موسسه کار وتامین اجتماعی وابسته به وزارت کار وامور اجتماعی تشکیل میشود.

۱۲۰ نفرنمایندگان کارگران شهرری آموزش دیدند

دوره آموزش امور کار و سندیکائی نمایندگان کارگران و اعضای هیأت مدیره سندیکاهای کارگری شهر ری پایان یافت . در این دوره ۱۲۰ نفر شرکت داشتند و کارشناسان موسسه کار و تامین اجتماعی امور مربوط بشرایط کار ،قراردادهای کار،طبقه‌بندی مشاغل،سهیم کردن کارگران و روشهای آن را برای شرکت کنندگان تشریح کردند.

تا پایان سال جاری ٦هزار نفر در مرکز نمونه کارآموزی کرج آموزش می‌بینند

هیأت امنای مرکز نمونه کار آموزی کرج با حضور مدیر عامل صندوق کارآموزی وسایر اعضا تشکیل جلسه داد وفعالیتهای ششماهه اول سال جاری را بررسی کرد.

بنابه گفته یک مقام مطلع در صندوق کارآموزی وابسته به وزارت کارواموراجتماعی طی ششماه گذشته ۲۸۹۶ نفر در مرکز مذکور، آموزش حرفه‌ای دیده‌اند که ۹۹۹ نفر از این عده بطور شبانه‌روزی در رشته های نساجی، تریکوبافی ، برق ساختمان، برق اتومبیل لوله کشی، تراشکاری وه‌فرزکاری،و برنامه آموزش حرفه‌ای روستا صنعتگری تعلیمات لازم را فرا گرفته از خدمات رفاهی،درمانی و آموزشی رایگان بهره‌مند شدند. درسراسر کشور ۲۳۹۷ کارگر طی مدت مذکور وسیله ۳۰ گروه ازمربیان اعزامی ازاین مرکز به کارخانه های نساجی، تحت تعلیم وتکمیل مهارت فنی قرار گرفته‌اند.

همچنین بمنظور بالابردن سطح مهارت‌فنی سرپرستان و کارگران کارخانه های نساجی و آشنائی آنان با پدیده‌های جدید صنعت نساجی، سمیناری بمدت شش هفته با همکاریهای فنی ایران و آلمان فدرال زیر نظر سه نفراز کارشناسان نساجی کشور آلمان ند.ال وسه‌نفر از مهندسین صندوق کار آموزی درمحل صندوق تشکیل شد.

صندوق کارآموزی در نظر دارد در سال جاری ۲۵۵۰۰ نفر کارگر ماهر را برای‌صنایع مشمول قانون کارآموزی در مراکز نمونه صندوق کارآموزی ،مراکز، جوار کارخانه، آموزشگاههای حرفه‌ای که با صندوق همکاری دارند وسیله مربیان بسیار کارآموزی، تحت تعلیم فنی قرار دهد. پیش بینی میشود که تا پایان امسال تعداد کارگران وکارآموزانی که در مرکز نمونه کارآموزی کرج آموزش خواهند دید ازه هزار نفر تجاوز کند.

۳۳ کلاس سواد آموزی برای کارگران تشکیل شد

در اجرای اوامر شاهنشاه آریامهر مبنی بر جهاد ملی مبارزه با بیسوادی از طرف سازمان کارگران ایران در هفته گذشته ۳۳ کلاس باسواد کردن کارگران درسازمان مذکور تشکیل شد.

دراین کلاسها که با همکاری دفترباسواد کردن کارگران وزارت کار و امور اجتماعی تشکیل شده است از وجود کارگران و یا نمایندگان کارگران باسواد که در کلاسهای تربیت مربی دفتر باسواد کردن آموزش دیده‌اند، برای تدریس استفاده خواهد شد.

کلاس آموزش طبقه بندی نمایندگان کارفرمایان

چهاردهمین کلاس آموزش طبقه‌بندی مشاغل و مزد برای نمایندگان کارفرمایان و صاحبان صنایع کشور پایان یافت در این کلاس که گروهی از کارفرمایان و نمایندگان آنها و صاحبان صنایع کشور شرکت داشتند،مسائل مربوط بطبقه‌بندی مشاغل و مزد و روابط کار آموزش داده شده این کلاس از طرف مؤسسه کار و تأمین اجتماعی در محل مؤسسه مذکور تشکیل شده بود.

وزیر کار و امور اجتماعی در مراسم افتتاح پنجمین دوره مسابقات مهارت فنی گفت :

تعمیم آموزش حرفه‌ای و ارتقاء مهارت کارگران تنها در صنایع ماشینی نیست

دو هزار تن از کارگران فرشباف استان سیستان و بلوچستان تحت آموزش قرار میگیرند

مسابقات مهارت فنی کارگران جوان سراسر کشور که روز نهم آبان زاد روز فرخنده والاحضرت همایون ولایتعهد وسیله وزیر کار و امور اجتماعی در کرج گشایش یافته بود روز سیزده آبان بپایان رسید و نفرات اول تا سوم هر رشته برای شرکت در مسابقات نهائی که در اسفندماه برگزار میشود انتخاب شدند. در مراسم گشایش این مسابقات ابتدا دبیر کمیته ملی مسابقه های مهارت فنی طی گزارشی نحوه برگزاری این مسابقات را به اطلاع رساند سپس چند تن از نمایندگان کارگران ضمن سپاس از عنایات و توجهات رهبر عالیقدر ایران نسبت به جامعه کارگری کشور زاد روز فرخنده والاحضرت همایون ولایتعهد را تبریک گفتند. آنگاه آقای امیر حسن فرزانه معاون نیروی انسانی وزارت کار و امور اجتماعی گزارشی پیرامون نحوه برگزاری مرحله استانی مسابقات مهارت فنی بیان داشت و سپس آقای امیر قاسم معینی وزیر کار و امور اجتماعی به نیابت از طرف والاحضرت همایون ولایتعهد ریاست عالیه کمیته ملی مسابقات مهارت فنی پنجمین دوره مسابقات مهارت فنی کارگران جوان را افتتاح کرد.

توجهات خاص شاهنشاه

وزیر کار و امور اجتماعی گفت بنا بامر و اراده رهبر بزرگ انقلابمان شاهنشاه آریامهر و بمنظور افزایش دانش فنی و حرفه‌ای کارگران جوان همه ساله مسابقاتی بین کارگران جوان سراسر کشور برگزار میشود که ریاست و نظارت عالیه آن با والاحضرت همایون ولایتعهد میباشد. آقای معینی اضافه کرد توجهات خاصی که رهبر عالیقدر مملکت و همچنین والاحضرت ولایتعهد بارتقاء دانش فنی و حرفه‌ای کارگران مبذول میفرمایند و همچنین نیازی که صنایع کشور به افراد آزموده و متخصص دارد لزوم برگزاری چنین مسابقاتی را در سطحی وسیع و علمی باعث میگردد.

افزایش دختران شرکت کننده

وزیر کار ضمن اشاره به آمار و ارقام فعالیتهای انجام شده در این زمینه گفت : خوشبختانه تعداد کارگران مرد شرکت کننده در این دوره مسابقات دو برابر چهارمین دوره و تعداد دختران شرکت کننده پنج برابر دوره قبل بوده است و این امر نشان دهنده این واقعیت است که در نتیجه آموزش، درك و بینش کارگران ما بمرحله‌ای رسیده است که میتوانند مصلحت مملکت و صنعت را در هر حال و زمان تشخیص دهند.

مبارزه با بیسوادی و جهاد ملی

وزیر کار سپس به مبارزه با بیسوادی در جامعه کارگری کشور اشاره کرد و گفت : همان طور که در مراسم سلام روز چهارم آبان شاهنشاه آریامهر تأکید فرمودند امر مبارزه با بیسوادی بایستی بصورت جهاد ملی درآید. از این رو وزارت کار و امور اجتماعی نیز در پیرو این اوامر برنامه های وسیعی برای سوادآموزی کارگران تدوین کرده که در تمام سندیکاهای کارگری و شعب سازمان کارگری ایران و در داخل کارخانه ها بمرحله اجرا درخواهد آمد و برای سواد آموزی خانواده کارگران نیز امکانات لازم در این مرکز پیش بینی شده است تا همگان در این جهاد ملی شرکت کنند.

بزرگداشت پنجاهمین سال سلطنت

آقای معینی آنگاه به بزرگداشت پنجاهمین سال سلطنت دودمان پهلوی اشاره کرد و اظهار داشت جامعه کارگری کشور در این امر خطیر ملی سهم بزرگی دارد و یقیناً در برگزاری هرچه باشکوه‌تر این جشن ملی اقدامات مؤثری انجام خواهد داد.

وزیر کار در پایان سخنان خود افزود خوشبختانه امر تعمیم آموزش حرفه‌ای و ارتقاء مهارت کارگران در صنایع ماشینی به اجرا در نخواهد آمد و این امر درباره دوهزار نفر از کارگران فرش باف استان سیستان و بلوچستان نیز صورت خواهد گرفت تا کارگران با بینش و دانش بیشتر کار خود را دنبال کنند که نتیجتاً در شرایط موجه‌تری از کار و فعالیت به زندگی خواهند پرداخت.

وزیر کار و امور اجتماعی در این مراسم از همکاری نیروهای مسلح شاهنشاهی و وزارت آموزش و پرورش که در انجام این وظیفه خطیر همکاریهای ارزنده‌ای داشته اند تشکر کرد.

آقای امیرقاسم معینی وزیر کار و امور اجتماعی با یکی از کارگران که در مسابقات مهارت فنی شرکت کرده است گفتگو میکند.

کلاسهای سواد آموزی در دزفول

سی تن از کارگران نانوائیهای دزفول در یک دوره ششماهه کلاس های سواد آموزی شرکت کردند.

کارگران شرکت کننده در این کلاسها پس از گذراندن این دوره و موفقیت در امتحانات پایان دوره، گواهینامه های خود را دریافت خواهند کرد.

در سندیکاهای کارفرمائی تصمیم گرفته میشود :

کارفرمایان باید از پذیرفتن کارگران یکدیگر خودداری کنند

صاحبان صنایع خانگی و رئیس اتاق بازرگانی و صنایع و معادن تهران با وزیر کار و امور اجتماعی ملاقات کردند.

در این دیدار صاحبان صنایع مشکلات خود را پیرامون کمبود کارگر ماهر، جابجائی و نقل و انتقالات کارگران، سهیم کردن و اضافه مزد مطرح ساختند.

آقای امیر قاسم معینی وزیر کار و امور اجتماعی در این ملاقات ضمن تشریح سیاست وزارت کار اظهار داشت برای تربیت و تأمین کارگران ماهر و نیمه ماهر صندوق کارآموزی و اداره کل آموزش حرفه‌ای وزارت کار و امور اجتماعی همیشه آماده است که کارگران تازه کار و نیمه‌ماهر را بوسیله واحدهای سیار و ثابت خود تحت آموزش قرار دهد و چنانچه کارفرمایان دارای مراکز حرفه‌ای باشند این وزارت خانه آماده هرگونه کمك و مساعدت به آنها می‌باشد. وزیر کار در مورد جابجائی و نقل و انتقالات کارگران برای دریافت مزد بیشتر در کارگاههای مشابه گفت کار فرمایان صنایع باید در سندیکای خود تصمیم بگیرند که از پذیرفتن کارگران یکدیگر خودداری کنند.

آقای معینی در مورد اضافه مزد کارگران گفت وزارت کار هیچ گونه اضافه مزد باستثنای مصوبه شورای عالی کار که فقط سالی یکبار انجام میشود و احیاناً اضافاتی که در نتیجه اجرای طرح طبقه بندی مشاغل بسبب سابقه خدمت و یا افزایش مهارت و تخصص می‌باشد مورد تائید قرار نخواهد داد. ازطرفی مزد باید بتناسب افزایش بهره‌وری کارگاه افزایش یابد بنا براین کارفرمایان باید سیستم بهره‌وری را در کارگاههای خود مستقر سازند و در صورتیکه بهره وری کار افزایش یافت طبیعتاً کارگر هم از آن منتفع میشود.

وزیر کار و امور اجتماعی در پایان سخنان خود درباره سود ویژه کارگران گفت انعقاد قرار داد سود ویژه با توافق کارگران و کارفرمایان انجام میشود و باید بر اساس تولید و اضافه تولید و کاهش ضایعات باشد و روح و فلسفه اصل چهارم انقلاب در بیان مرعی گردد.

خبرهای کارگری

طرح خواستهای کارگران در کمیته بررسی مسائل کارگری

درماده ۳۳ قانون کار باید تغییراتی داده شود
اغلب آئین نامه های داخلی وواحدهای صنعتی یکطرفه هستند

نمایندگانی که مهارت کارگران را ارزشیابی میکنند، آگاهی وتخصص لازم راندارند

یازدهمین جلسه کمیته بررسی مسائل کارگری حزب رستاخیز ملت ایران هفته گذشته باحضور کلیه اعضاء در ساختمان مرکزی حزب تشکیل شد.

کمیته بررسی مسائل کارگری دراین جلسه اجرای صحیح ماده ۳۳ قانون کار، توجه بیشتر به آئین‌نامه های داخلی واحدهای تولیدی وصنعتی، اداره نظارت بر قراردادهای کار وارزشیابی مهارت کارگران دراجرای طرح طبقه بندی مشاغل واستفاده ازوجود کارشناسان دراین زمینه رامورد بحث وبررسی قرارداد.

آقای پورساطع بعنوان اولین سخنران در این جلسه اظهار داشت: پرداخت خسارت به کارگرانی که بنا به عللی از کار اخراج‌میشوند بر اساس حداقل مزد تعیین‌میشود درحالیکه در میان کارگران اخراجی که بعللی نتوانسته اند با کارفرمایان خود به تفاهم برسند، عده‌ای کارگر فنی نیز وجود دارند که باید درموردآنها رعایت شرایط بهتری مدنظر قرارگیردو ازطرفی دیده شده سازمانهای مسئول سالها ینگونه‌کارگران راپس ازدو هفته به‌مراکزاستانها معرفی‌میکنند که تحقق این انتقال ممکن است برای کارگر امکان نداشته باشد وازسوی دیگر شرایطی بوجود آمده که کارفرمایان خیلی آسان‌میتوانند یک کارگر ماهر را اخراج کنند. وی درمورد ترکیب اعضای هیأتهای حل اختلاف گفت: اعضای این هیأتها باید برای دفاع از حقوق کارگران بویژه کارگران فنی ازمیان افراد بصیر و مطلع وآشنا به مسائل کارگری انتخاب‌شوند تا بتوانند مشکلات موجود در روابط کارگرو کارفرما رابنحو مطلوبی بررسی وبرطرف نمایند. آنگاه‌آقای‌مسعود همایونی درموردماده۳۳ قانون کار اظهار داشت: کشور ما درحال حاضر با کمبود نیروی انسانی ماهر مواجه است وبا توجه به این مسئله کارگران نگرانی چندانی برای بیکاری ندارند، معهذا اجرای صحیح ماده۳۳ قانون کار یعنی تعیین خسارت اخراج، بااجرای طرح بیمه بیکاری که درحال حاضر بطور آزمایشی درصنعت نساجی بمرحله عمل گذاشته شده، صورت دیگری پیدا خواهد کرد چون‌طرح کلی آن تهیه شده که پس ازتصویب مجلسین بمورد اجراگذاشته میشود.

همایونی سپس اضافه کرد: پرداخت خسارت ناشی از اخراج توسط کارفرمایان در پاره‌ای موارد درصنعت کشورما باعث نوعی رکود شده‌است. بطوریکه‌صاحب یک دوزندگی میگفت کارگر کارنمیکند وما هم نمیتوانیم اورا اخراج کنیم. بدین ترتیب می‌بینید راندمان کار کاهش می‌یابدبنابراین به نظر من ضرورت دارد درماده ۳۳ نسبت‌به پرداخت خسارت اخراج کارگران، تغییراتی بوجود آید. پس از سخنان همایونی آقای مبارکی یکی دیگر از اعضای کمیته بررسی مسائل کارگری حزب ضمن اشاره به نقش آئین‌نامه‌های داخلی واحدهای تولیدی‌و صنعتی گفت باغلب‌مشاهده شده است که‌این آئین‌نامه‌ها یکطرفه هستند واین جهت به‌نظر من لازم است درآنها تجدید نظر شود وبه‌تائید شورای عالی کار برسد وهمچنین با تشکیل کلاسهای آموزشی، کارگران با نحوه تنظیم‌و اجرای قراردادهای کار آشنا شوند که برای اینکار میتوان ازکارشناسان سندیکاها استفاده کرد.

درهمین جلسه آقای مسعود وجدانی با اشاره به نقش سندیکاها گفت: ازطریق سندیکاها تفاهم بیشتری بین کارفرمایان‌و کارگران به وجود آمده واین امر درعمل نیز مشاهده شده‌است. سخنران دیگر این‌جلسه یحیی افسران بود که با اشاره به اجرای طرح‌طبقه بندی مشاغل درکارخانجات یادآور شد: ارزشیابی مهارت کارگران برای اجرای طرح طبقه‌بندی مشاغل باید زیر نظرآگاهان همان رشته صورت گیرد. زیرا مشاهده‌شده‌نمایندگانی برای ارزشیابی کار، به کارگاهها مراجعه میکنند که متاسفانه آگاهی وتخصص‌لازم‌را ندارند که بتوانند بخوبی مهارت کارگران را ارزشیابی نمایند وخوبست این‌مشکل کارگران نیز مورد بررسی قرارگیرد. سپس همایونی‌به عنوان آخرین سخنران این جلسه گفت: به‌نظر من تا زمانیکه مدیریت از سرمایه جدا نشود مشکلات بسیاری خواهیم داشت زیرا مدیریت یک پدیده‌علمی وتخصصی است وخوشبختانه این امر با درنظر گرفتن شرایط فعلی مورد توجه کارشناسان نیز قرار گرفته است وازطرفی چون صنعت ما به‌سرعت درحال رشد است باید کار مدیریت گسترش یابد وصاحبان صنایع، مدیریت را از سرمایه جدا سازند وخلاصه مهمترین مسئله‌اینکه اختلاف میان کارگر و کارفرما‌را از بین میبرد مدیریت وپیمان‌های دستجمعی است.

کارآموزان ایرانی در «تورن» ایتالیا
میلاد فرخنده شاهنشاه آریامهر و زادروز والاحضرت همایون ولایتعهد را جشن گرفتند

کارآموزان ایرانی در مرکز تعلیمات حرفه‌ای «تورن» ایتالیا وابسته بسازمان بین‌المللی کار زادروز فرخنده شاهنشاه آریامهر و نهم آبان ولادت خجسته والاحضرت همایون ولایتعهد را جشن گرفتند.

گزارش رسیده از تورن ایتالیا حاکی است که در این جشن ملی که ازطرف کارگران‌ایرانی ترتیب یافته بود بیش از ۳۰۰ نفر ازمقامات ایتالیا ومربیان وسرپرستان مرکز تعلیمات حرفه‌ای شرکت داشتند. در این جشن ابتدا نماینده کارآموزان طی سخنانی ضمن اشاره به توجهات خاص شاهنشاه آریامهر نسبت به رفاه و ترقی کارگران ایرانی اظهار داشت امیدواریم پس ازطی‌دوره کارآموزی ومراجعت به‌میهن در راه سازندگی ایران عزیز تحت رهبری‌های خردمندانه شاهنشاه آریامهر نقش موثری در پیشبرد صنعت کشوربعهده بگیریم.

این کارآموزان که تعداد آنها ۲۰۰ نفر می‌باشد، ازطرف وزارت کاروامور اجتماعی برای طی یک دوره کارآموزی به‌تورن ایتالیا اعزام‌شده‌اند.

مقررات از کار افتادگی کارگران تغییر کرد

زمان بازنشستگی کارگران درنقاط بدآب وهوا کوتاه میشود.

آئین‌نامه از کار افتادگی کارگران بیمه شده از طرف سازمان تأمین اجتماعی تهیه شده وبرای تصویب تسلیم شورای عالی این سازمان گردیده‌است.

براساس آئین‌نامه جدید تشریفات از کار- افتادگی کارگران بیمه شده تغییر یافته وازاین پس کارگرانی که بواسطه حوادث گوناگون طبق نظریه پزشک معالج از کارافتاده تشخیص داده شوند مورد توان‌بخشی قرارخواهند گرفت وبعد ازانجام این امرواعلام نتیجه توان‌بخشی چنانچه طبق نظر کمیسیون‌های پزشکی از کارافتاده تشخیص داده شود برای وی حکم مستمری‌طبق قانون‌صادرخواهدشد.

طبق مقررات هرگاه درجه کاهش قدرت بیمه‌شده ۶۶ درصد بیشترباشد ازکارافتاده کلی شناخته خواهد شد.

از سوی دیگر هیئتی مرکب از پزشکان و کارشناسان سازمان تأمین خدمات درمانی و سازمان‌تأمین اجتماعی ازهفته‌گذشته‌مامور تهیه آئین‌نامه مخصوص بازنشستگی کارگرانی که در نقاط بد آب وهوا کار میکنند یا کارهای زیان آور دارند شده‌اند. این هیئت باتوجه به موقعیت هرمحل جدول مناطق بدآب وهوای کشور و کارهای زیان‌آور را تهیه وتعیین خواهد کرد. طبق قانون تأمین اجتماعی سن بازنشستگی برای کارگرانی که مدت ۲۰ سال متوالی یا ۲۵ سال متناوب در مناطق بدآب و هوا کار کرده‌اند ویا آنکه بکارهای سخت و مخل‌سلامتی (زیان‌آور) اشتغال داشته‌اند ۵۵ سال تمام خواهد بود.

---

۷ کارفرما که اطفال کمتراز ۱۲ سال را بکار گمارده بودند تحت تعقیب قرارگرفتند

در اجرای مواد ۱۶ و ۱۷ قانون کار بازرسان کار وزارت کار و امور اجتماعی ضمن بازرسی از کارگاههای بلور سازی تهران هفت کار فرما که کارگران کمتر از ۱۲ سال را در کارگاه و همچنین کارگران کمتر از ۱۸ سال را درقسمتهای کارهای سخت و زیان‌آور بکار گمارده بودند، از طریق قانونی تحت تعقیب قراردادند.

کارفرمایان کارگاههائی که تحت تعقیب قرارگرفته‌اندعبارتند از:

۱- بلورسازی ایران‌لوکس.
۲- بلورسازی البرزنو.
۳- لوله‌سازی آریامهر.
۴- بلورسازی عدالت‌نو.
۵- بلورسازی امیدوار.
۶- بلورسازی مدل کریستال.
۷- بلورسازی برادران‌معتمد.

---

۵۰۴ کارگاه ساختمانی تعطیل شد

بازرسان وزارت کار وامور اجتماعی طی چهارماه گذشته از یکهزار کارگاه‌ساختمانی و چهارصد کارگاه مولد بخار در تهران وحومه بازدید کردند.

دراین بازدیدها ۵۰۴ کارگاه ساختمانی‌و ۱۲۸ کارگاه مولد بخار بعلت نقص فنی وعدم رعایت مقررات حفاظت وبهداشت تعطیل گردید از این کارگاهها‌تعدادی پس از رفع نقایص فنی اجازه کاریافتند وبه بقیه اخطار شد تازمانیکه به رفع نقایص فنی کارگاه خود نپردازند همچنان ازادامه کار آنها جلوگیری بعمل خواهد آمد.

خبرهای کارگری

بقیه رأی و تدبیر شاهنشاه...

مطالب بسیاری در رابطه بین ثبات سیاسی، رشد اقتصادی و عدالت اجتماعی در جهان رو بتوسعه برای ما بیان بفرمایند...»

بدین ترتیب است که دنیا هم به شاهنشاه ایران با دیده احترام مینگرد و از افکار و اندیشه‌هایش مدد میجوید و برماست که بهپاس این همه عنایتی که پروردگار بما عطا فرموده و ملت و مملکت را در پناه عدالت شاهنشاه عزیز بعنوان ملت پیشرو و مملکت پیشرفته شناسانده با بدروز و شب قدرشناس این موهبت باشیم شما کارگران در قبال این همه لطف و مرحمت شاهنشاه عزیز تعهداتی دارید و جامعه نیز از شما انتظاراتی دارد. توقع جامعه ما این است که وجدان کار را همراه باعشق شدید به معتقدات ملی ومذهبی و شرافت کار درهم آمیزید.

کارگر ایرانی باید بداند که پاگیری صنایع گرچه مرهون محیط امن وسیاست مستقل ملی ما بوده است، اما به سهم صاحب سرمایه نیز باید اعتقاد داشت. گروهی افراد وفادار به علو عظمت مملکت عمر و سرمایه خویش را در راه صنعتی شدن صرف کردند این گروه درعین حال که برای سرمایه شان سودی متصور گشتند از اختصاص سودی برای کار غافل نبودند وفرمان اجرای اصل چهارم وسیزدهم انقلاب شاه وملت را بچشم نهادند و در پناه همکاری و دوستی والفت بین نیروی کار و سرمایه بود که امروز کشور ما بدان درجه از پیشرفت‌های صنعتی دست یافت که بعنوان رقیبی تازه نفس راه خویش را درجمع کشورهای بزرگ حتی در مقام رقیبی تازه نفس باز کرد وبرای همین است که جا دارد همانطور، که ما برای نیروی کار احترامی بسیار قائلیم برای سرمایه نیز مشوق و یارای بی غرضی خواهیم بود چرا که راهی را که در پیش داریم راهی بی انتها است مملکت باید صنعتی شود وپشتیبانی از نیروی کار وسرمایه در صدر برنامه‌های ما قرار دارد. امروز که شما دوستان صاحب سهام کارخانه‌ای هستید که در آن کار می کنید باید با احساس مسئولیت بیشتری بکار بپردازید. تقلیل ضایعات و کاهش هزینه‌ها و تولید بیشتر ومرغوب‌تر باید شعار کار روزانه‌تان باشد چرا که قریب نیمی از سرمایه و بنا و تأسیسات وماشین آلات بشما تعلق دارد.

آنچه که برای ما و شما و کارفرمایان باید بعنوان هدف پیش روی باشد اعتلاء مملکت و عظمت ملت است. هدف این است که با ایجاد حسن رابطه هرچه بیشتر بین نیروی کار و سرمایه ایران را در آینده‌ای نزدیک به یک قطب صنعتی بزرگ مبدل سازیم و با گسترش روزافزون صنایع و اشتغال تام ومولد و بی نیازی مملکت از نیروی کار خارجی ازحد خود کفائی به حد صادرات مصنوعات صنعتی برسیم و با کار وکوشش جامعه‌ای متحول از کارگران اندیشمند وسازنده ومولد ثروت به مملکت تحویل دهیم.

از بارگاه یزدان بزرگ میخواهم که بهمه ما وشما وفرد فرد ملت ایران قدرت وتوانائی وتوفیق روزافزون عطا فرماید تادر خدمت هرچه بیشتر به شاهنشاه عزیز وملت ایران مفید وموفق باشیم امید است شما دوستان کارگر با مطالعه مستمر مجله وزین رستاخیز کارگران باگاهی دانش فنی وبینش اجتماعی ورفتار فرهنگی واخلاقی خویش بیافزائید.

امیرقاسم معینی وزیر کار وامور اجتماعی

اعلیحضرت رضاشاه کبیر نخستین شاهنشاهی بودند که امرفرمودند برای کارگران ایران قوانین رفاهی تهیه شود

کارگران در کلاس آموزشی پنجاه سال سلطنت پهلوی شرکت کردند

بمنظور جمع آوری اسناد ومدارک پنجاهسال سلطنت دودمان پهلوی دوره‌های آموزشی در سازمان کارگران ایران تشکیل شد.

در نخستین دوره آموزشی که ۵۰ نفر از نمایندگان کارگران و مسؤولان سندیکاهای کارگری تهران شرکت داشتند، نمایندگان کارگران با نحوه جمع آوری اسناد و مدارک پنجاهسال سلطنت دودمان پهلوی آشنا شدند.

هدف از تشکیل این کلاس‌ها توسعه فن جمع آوری اسناد مربوطه توسط کارگران سراسر کشور است، بدین ترتیب که کارگران آموزش دیده، اطلاعات خود را در کارگاهها و واحدهای تولیدی به همکاران خود آموزش خواهند داد.

در نخستین دوره آموزشی که برای این منظور در سازمان کارگران ایران تشکیل شد، آقای عبدالله جوانشیر رئیس مؤسسه کار و تأمین اجتماعی با اشاره به اهمیت مسئله جمع آوری اسناد و مدارک پنجاهسال سلطنت خاندان جلیل پهلوی از کارگران خواست با کوشش و دقت در این امر مهم شرکت کنند. آقای جوانشیر سپس به مسائل رفاهی که در دوران سلطنت پرافتخار خاندان پهلوی نصیب کارگران ایران شده است اشاره کرد وگفت اعلیحضرت رضاشاه کبیر نخستین پادشاهی بودند که در چهل سال قبل امر فرمودند برای کارگران کشورما قوانین رفاهی تهیه شود.

در دومین کلاس توجیهی کارگران که بمنظور آشنائی با نحوه جمع آوری اسناد ومدارک پنجاهسال سلطنت خاندان پهلوی در سازمان کارگران ایران تشکیل شده بود. ۵۰ نفر از نمایندگان و رؤسای سندیکاهای کارگری تهران—ری و کرج شرکت داشتند.

درمرکز تعلیمات حرفه‌ای کرج

سه کارگاه الکترونیک، الکترومکانیک وماشینهای راهسازی وساختمانی ایجاد میشود

مذاکرات هیئت اعزامی کشورژاپن با مقامات وزارت کار وامور اجتماعی پایان یافت و در پایان این مذاکرات اعلام شد همکاریهای فنی بین دولت ژاپن با وزارت کار وامور اجتماعی ایران برای ایجاد سه کارگاه حرفه‌ای در ایران بمدت دوسال تمدید گردید.

بموجب این توافق کارشناسان و متخصصان ژاپنی تا آخر سال جاری سه کارگاه الکترونیک ، الکترومکانیک وماشینهای راهسازی وساختمانی درمرکز تعلیمات حرفه‌ای کرج تأسیس میکنند . طبق اظهار مقامات وزارت کار تا کنون کارشناسان ژاپنی کلیه برنامه های آموزشی ونیز لیست تجهیزات و ماشین آلات مورد نیاز را تهیه کرده‌اند ومشغول نصب ماشین آلات سه کارگاه مذکور میباشند.

اداره کل آموزش حرفه‌ای وزارت کار از اول سال آینده برای این سه کارگاه جمعاً تعداد ۱۸۰ نفر کارآموز درسال میپذیرد.

کارگاه ماشینهای راهسازی وساختمانی که ازطرف ژاپنی‌ها تأسیس میشود نخستین مرکزی است که درآن کارآموزان ایرانی رانندگی تعمیرات ونگهداری ماشین آلات راهسازی وساختمانی را فرا خواهند گرفت

با اختصاص ۱۱۸ میلیون تومان اعتبار

مطالبات ۱۸ هزار کارگر شهرداری پایتخت پرداخت میشود

شهرداری پایتخت برای پرداخت مطالبات و اعطای پایه های استحقاقی کارگران خود ۱۱۸ میلیون تومان تامین اعتبار کرده‌است.

یک مقام آگاه در شهرداری پایتخت ضمن اعلام این مطلب به خبرنگار کارگران رستاخیز گفت ۱۸ هزار نفر کارگر شهرداری اعم از راننده ، کمک راننده ، باغبان ، کمک باغبان و رفتگر براساس اجرای مصوبات شورای عالی کار و اعطای پایه های استحقاقی کارگران از این اعتبار استفاده خواهند کرد.

مقام مزبور اظهار داشت این مطالبات شامل پایه های استحقاقی کارگران ازسال ۵۱ تا آخر سال جاری است . این مقام اضافه کرد تا کنون کارگزینی شهرداری ۸۰۰۰ حکم برای کارگران صادر وبه آنان ابلاغ کرده است و احکام بقیه نیز تا آخر آذرماه صادر خواهد شد.

وی تأکید کرد که پرداخت این مطالبات به کارگرانی که احکام آنها صادر گردیده شروع شده وکارگران میتوانند براساس حکم مطالبات خود را دریافت دارند.

تا پایان امسال:

متخصصان خارجی در ایران افزایش مییابد

بازار کار ایران در بعضی از مناطق برای برخی از تخصصها با کمبود نیروی انسانی مواجه است، یک مقام آگاه در وزارت کار و امور اجتماعی به کارگران رستاخیز گفت با توجه به رشد روز افزون اقتصاد و توسعه صنعتی ایران در ۱۲ سال آینده، علی‌رغم توسعه سریع امکانات تربیت و تجهیز منابع انسانی برتعداد متخصصان خارجی که در ایران بکار مشغول خواهند شد افزوده میشود. بهمین منظور وزارت کار و امور اجتماعی از طریق بررسی مستمر اوضاع بازار کار بین‌المللی و انعقاد قراردادهائی بمنظور تأمین نیروی انسانی با کشورهای مختلف، تسهیلات وسیعی برای استفاده از خدمات متخصصان خارجی فراهم کرده و برای اجرای بعضی از برنامه‌های رفاه اجتماعی کشور از جمله برنامه‌های توسعه و تعمیم بهداشت و درمان با همکاری نزدیک وزارتخانه‌ها و مؤسسات مسئول (وزارتخانه‌های بهداری—رفاه اجتماعی- جمعیت شیر و خورشید سرخ ایران و سازمان شاهنشاهی خدمات اجتماعی) ترتیب استخدام حدود ۳۳۰۰ نفر پزشک و متخصص مشاغل وابسته به پزشکی رافراهم کرده است.

این مقام آگاه اضافه کرد تا پایان شهریور ماه سال جاری ۲۵ هزار متخصص خارجی در ایران بکار اشتغال داشته‌اند (البته در این رقم تعداد متخصصان خارجی که برای کارهای موقت به‌ایران‌آمده‌اند منظور نشده است) پیش بینی میشود تا پایان سال جاری ۸ هزار نفر دیگر به‌جمع متخصصان خارجی که در ایران مشغول فعالیت هستند افزوده شود . این افراد که در رشته‌های گوناگون صنعتی و تولیدی تخصص دارند در امر آموزش همکاران ایرانی خود کوشش کافی مبذول میدارند و با توجه به‌اهمیت کار، همکاران ایرانی خود را برای احراز شغل تخصصی آماده خواهند کرد. وی افزود به‌این ترتیب همگام با برنامه‌های وسیع آموزش نیروی انسانی در داخل کشور که از طرف وزارت کار و امور اجتماعی و سایر واحدهای تولیدی و صنعتی تدارک دیده شده است،از این طریق نیز بیشتر و زودتر به‌مرحله‌ای خواهیم رسید که نیاز به‌متخصصان خارجی روزبروز در این مملکت کمتر شود.

سودویژه کارگران ۱۱ رشته صنعتی تعیین شد

بر اساس مذاکراتیکه بین کارشناسان و ماموران اداره کل سهیم کردن کارگران وزارت کار و امور اجتماعی و سندیکاهای کارگری و نمایندگان کارگران و همچنین کارفرمایان کارگاههای تولیدی و صنعتی انجام شده است سود سهیم کردن کارگران صنایع نساجی- صنایع غذائی-صنایع فلزی- صنایع شیمیائی - صنایع ساختمانی - صنایع چرم و مصنوعات آن و صنایع چوب و کفش دستی و صنایع وابسته براساس روش عقد پیمان دسته جمعی با تضمین روز و تضمین حداقل ریالی درسال تعیین شد.

یک مقام آگاه دروزارت کارواموراجتماعی در این باره به کارگران رستاخیز گفت: مدت پیمان درصنایع نساجی، کفش، صنایع غذائی، و کنسرو و برنج کوبی و صنعت چوب و صنایع چرم و مصنوعات آنها تا پایان سال ۱۳۵۴ و مدت پیمان صنایع تعیین شده دیگر تا آخر سال ۱۳۵۵ خواهد بود، این مقام افزود

سندیکاهای کارگری و نمایندگان کارگرانو کارفرمایان صنایع مذکور باید طبق ضوابط تعیین شده نسبت به عقد پیمان دسته جمعی سهیم شده اقدام کنند و یک نسخه از پیمان منعقده را برای اداره کل سهیم کردن کارگران بفرستند.

تعداد بیکاران درآمریکا افزایش یافت

آسوشیتدپرس از واشنگتن گزارش داد بیکاری درآمریکا طی یکماه گذشته به رقم ۸/۶ درصد رسید و این رقم پس از چهار ماه توقف سیر صعودی راطی کرد.

همین خبرگزاری به نقل از وزارت کار آمریکا اضافه کرد که تعداد بیکاران آمریکائی درماه گذشته به رقم ۸ میلیون نفر رسید که با مقایسه به ماه قبل ۲۳۰/۰۰۰ نفر افزایش نشان میدهد.

تعداد کل کارگران و کارمندان آمریکائی ۹۳/۴ میلیون نفر هستند که ۸۵/۴ درصد کل جمعیت آن کشور راتشکیل میدهد.

هماهنگی اشتغال و تکنولوژی در کنفرانس بانکوك مطرح میشود

مدیر کل کار و امور اجتماعی منطقه شمال استان مرکزی به منظور شرکت در کنفرانس هماهنگی اشتغال و تکنولوژی به بانکوك عزیمت کرد.

این کنفرانس که با شرکت چند تن از کارشناسان و برجسته ترین پژوهشگران آسیا وچند کشوردیگر در بانکوك تشکیل خواهد شد، دو هفته ادامه دارد و مسائل مربوط به هماهنگی واشتغال و تکنولژی در این کنفرانس مورد بحث قرار خواهد گرفت.

همچنین در جلسات این کنفرانس نماینده کشورما پیشرفت صنعت و تکنولژی درایران را تشریح خواهد کرد.

۱۱۸۵۱ نفربکارگمارده شدند

براساس آماری که ازطرف مراکز کاریابی وزارت کار و امور اجتماعی و اشتغالی صادر شده است درمهرماه گذشته از ۱۳۴۰۱ متقاضی شغل ۱۱۸۵۱ نفر در کارگاهها ومؤسسات بخش خصوصی درسراسر کشور به کارگمارده شده‌اند.

در بین این عده ۵۸ نفر فارغ التحصیل دانشگاهها و مدارس عالی هستند. همچنین ۱۷۳ درخواست شغل از ایرانیان مقیم خارج به اداره اشتغال وزارت کار رسید که به بخش های خصوصی و دولتی معرفی شده‌اند.

ضمناً در همین مدت ۲۷۶۸ فقره پروانه کار، تمدید پروانه کار و روادید کار برای اتباع خارجی صادرشده است.

ایران در نمایشگاه بین المللی دوبی

ایران بزرگترین غرفه منطقه‌ای خودرا درنمایشگاه بین‌المللی دوبی تشکیل میدهد نمایشگاه بین‌المللی دوبی از اول آذرماه جاری تشکیل میشود وبه مدت پانزده‌روز ادامه خواهد داشت.

درغرفه ایران که در زمینی به مساحت پنجهزارمترمربع احداث‌شده انواع تولیدات وخدمات بازرگانی از واحدهای صنعتی و بازرگانی بخشهای خصوصی ودولتی بنمایش گذاشته میشود.

یک مقام آگاه در امور نمایشگاهها در این مورد اظهار داشت: دست‌آوردهای کارگران ایرانی درنمایشگاه دوبی بی شک توجه بیشتری را بخود جلب خواهد کرد.

وزیر کارواموراجتماعی گفت:

پیمانهای دسته جمعی باید بر اساس افزایش تولید و تقلیل ضایعات منعقد شود

در ملاقات صاحبان‌صنایع فلزی استان مرکز با آقای معینی وزیر کاروامور اجتماعی سهیم شدن کارگران در منافع کارگاههای تولیدی وصنعتی، طبقه بندی مشاغل وسایر امور مربوط به صنایع فلزی مورد گفتگو قرار گرفت.

در این دیدار وزیر کار و امور اجتماعی اظهار داشت هدف از اجرای سهیم شدن کارگران درمنافع کارگاهها ایجاد حس رابطه بیشتر بین کارگر و کارفرما و افزایش و بهبود تولید و احساس مسئولیت بیشتر بین آنهاست مشروط براینکه پیمانهای دسته جمعی براساس افزایش تولیدوتقلیل‌ضایعات وسایرسیستم های بهره‌وری منعقد شود، تا هم کارگروهم کارفرما بتوانند از منافع آن بهرمند شوند: آقای معینی در پایان سخنان خود توصیه کرد جلسه مشترکی با حضور نمایندگان اتحادیه سندیکاهای کارگران صنایع فلزی ونمایندگان اتحادیه کارفرمایان صنایع مذکور تشکیل شود و امور مربوط به این صنعت مورد بحث و بررسی قرارگیرد.

سرمایه گذاریهای صنعتی کشور تا آخر امسال از ۲۰۰ میلیارد ریال خواهد گذشت

* پنج شهر دیگر به قطبهای صنعتی کشوراضافه میشود

* درششماه اول سال جاری ۳۶۰ پروانه صنعتی صادرشد

دراجرای اصل سیزدهم انقلاب شاه و ملت وزیرصنایع ومعادن اعلام داشت:

طبق اظهارنظر کارشناسان میزان سرمایه‌گذاریهای صنعتی ایران تا پایان‌سال امسال ازمرز ۲۰۰ میلیاردخواهد گذشت و پیش بینی می‌شود رشد صنعتی کشور نیز در سال‌جاری‌از ۲۲ درصد تجاوز کند.

آقای فرخ نجم‌آبادی وزیر صنایع و معادن در یک مصاحبه مطبوعاتی ضمن اشاره به مهمترین رویداد صنعتی کشور، یعنی اصل سیزدهم انقلاب‌شاه‌وملت درمورد میزان‌سرمایه‌گذاریهای صنعتی درسال گذشته ومقایسه آن باسال جاری گفت: حجم‌سرمایه گذاریهای صنعتی ایران درسال گذشته ۱۵۰ میلیارد ریال بود و رشد صنعتی آن نیز از ۲۰ درصد تجاوز نکرد، ولی با اجرای برنامه گسترش مالکیت واحدهای تولیدی کشور درسال جاری این میزان افزایش یافته‌است.

وزیرصنایع ومعادن به صدور پروانه‌های صنعتی اشاره کرد وگفت درطول ۶ماهه‌اول سال‌جاری. ۳۶۰ پروانه صنعتی ازطرف‌وزارت صنایع ومعادن صادرشده که درمقایسه با ششماهه اول سال‌قبل ۱۴۰ پروانه افزایش داشته است و از اول آبانماه سال گذشته تا اول آبانماه امسال جمعا ۵۶۰ پروانه جهت ایجاد صنایع مختلف درسطح کشورصادر شده‌است.

وی درپایان سخنان خود با اشاره به سیاست دولت در زمینه ایجادقطبهای تازه صنعتی درسطح کشوراظهارداشت: بزودی مناطق رشت، کرمان، کرمانشاه، آبادان و بندرشاهپور به قطبهای تازه صنعتی کشور تبدیل خواهند شد و در مناطق هفتگانه شیراز، مشهد، گرگان، مازندران، زنجان، همدان و کردستان نیزشهرهای صنعتی بوجود خواهدآمد.

بازار کار

برقکار

۱ — و تخصص مورد نیاز: استاد کار برقکار
۲ — تعداد: یکنفر
۳ — جنس: مرد
۴ — سن: حداکثر ۴۰ سال
۵ — تجربه: ۵ سال
۶ — تحصیلات: خواندن و نوشتن
۷ — شرایط دیگر: معافیت دائم یا داشتن برگ خاتمه خدمت وظیفه
۸ — محل خدمت: تهران
۹ — حداقل حقوق: با توافق
۱۰ — مزایای شغل: ندارد
۱۱ — آخرین مهلت مراجعه: ۵۴/۹/۱۴

برق کار

۱ — وتخصص مورد نیاز: برقکار
۲ — تعداد: ۲ نفر
۳ — جنس: مرد
۴ — شرایط دیگر: معافیت دائم یا داشتن برگ خاتمه خدمت وظیفه
۵ — محل خدمت: تهران
۶ — حداقل حقوق: با توافق
۷ — مزایای شغل: بیمه
۸ — آخرین مهلت مراجعه: ۵۴/۹/۱۴

۱ — وتخصص مورد نیاز: برقکار
۲ — تعداد: ۵ نفر
۳ — جنس: مرد
۴ — سن: حداکثر ۳۵ سال
۵ — تجربه: ۳ سال
۶ — تحصیلات: خواندن و نوشتن
۷ — شرایط دیگر: معافیت دائم یا داشتن برگ خاتمه خدمت وظیفه
۸ — محل خدمت: تهران
۹ — حداقل حقوق: با توافق
۱۰ — آخرین مهلت مراجعه: ۵۴/۹/۱۹

ماشین نویس

۱ — وتخصص مورد نیاز: ماشین نویس
۲ — تعداد: یک نفر
۳ — جنس: زن یا مرد
۴ — سن: مطرح نیست
۵ — تجربه: آشنائی کامل به ماشین نویسی
۶ — شرایط دیگر: معافیت دائم یا داشتن برگ خاتمه خدمت وظیفه
۷ — محل خدمت: تهران
۸ — حداقل حقوق: با توافق
۹ — مزایای شغل: ندارد
۱۰ — آخرین مهلت مراجعه: ۵۴/۹/۱۸

کارگر دفتری

۱ — و تخصص مورد نیاز: کارهای دفتری
۲ — تعداد: یک نفر
۳ — جنس: زن
۴ — سن: حداقل ۲۵ سال
۵ — تحصیلات: ششم ابتدائی
۶ — شرایط دیگر:
۷ — محل خدمت: تهران
۸ — حداقل حقوق: با توافق
۹ — آخرین مهلت مراجعه: ۵۴/۹/۱۸

خیاط

۱ — وتخصص مورد نیاز: خیاط
۲ — تعداد: ۲ نفر
۳ — جنس: مرد
۴ — سن: حداکثر ۲۵ سال به بالا
۵ — شرایط دیگر: معافیت دائم یا داشتن برگ خاتمه خدمت وظیفه
۶ — محل خدمت: تهران
۷ — حداقل حقوق: با توافق
۸ — آخرین مهلت مراجعه: ۵۴/۹/۱۸

برشکار

۱ — تخصص مورد نیاز: کارهای ساختمانی برشکار.
۲ — تعداد: ۱۰ نفر.
۳ — جنس: مرد.
۴ — سن: حداکثر ۴۰ سال.
۵ — تجربه: ۳ سال.
۶ — تحصیلات: خواندن و نوشتن.
۷ — شرایط دیگر: معافیت دائم یا داشتن برگ خاتمه خدمت وظیفه.
۸ — محل خدمت: تهران
۹ — حداقل حقوق: ماهیانه ۳۵۰۰۰ تا ۴۵۰۰۰ ریال
۱۰ — مزایای شغل: وسیله رفت و آمد.
۱۱ — آخرین مهلت مراجعه: ۵۴/۹/۱۸

تراشکار

۱ — تخصص مورد نیاز: تراشکار درجه ۱
۲ — تعداد: ۴ نفر.
۳ — جنس: مرد.
۴ — سن: حداکثر ۴۰ سال.
۵ — تجربه: مطرح نیست.
۶ — تحصیلات: خواندن و نوشتن.
۷ — شرایط دیگر: معافیت دائم یا داشتن برگ خاتمه خدمت وظیفه.
۸ — محل خدمت: تهران
۹ — حداقل حقوق: ماهیانه ۷۰۰۰ ریال تا ۲۰۰۰۰ ریال
۱۰ — مزایای شغل: وسیله ایاب و ذهاب
۱۱ — آخرین مهلت مراجعه: ۵۴/۹/۱۸

---

۱ — تخصص مورد نیاز: تراشکار ماشین
۲ — تعداد: ۸ نفر
۳ — جنس: مرد
۴ — سن: حداکثر ۳۵ سال
۵ — تجربه: مطرح نیست
۶ — شرایط دیگر: معافیت دائم یا داشتن برگ خاتمه خدمت وظیفه
۷ — محل خدمت: تهران
۸ — حداقل حقوق: روزانه ۳۵۰ ریال
۹ — مزایای شغل: ناهار و ایاب و ذهاب
۱۰ — آخرین مهلت مراجعه: ۵۴/۹/۳۰

---

۱ — تخصص مورد نیاز: تراشکار
۲ — تعداد: ۴ نفر
۳ — جنس: مرد
۴ — سن: حداکثر ۴۰ سال
۵ — تجربه: دو سال
۶ — تحصیلات: خواندن و خواندن
۷ — شرایط دیگر: معافیت دائم یا داشتن برگ خاتمه خدمت وظیفه
۸ — محل خدمت: تهران
۹ — حداقل حقوق: ماهیانه تا ۲۰۰۰۰ ریال
۱۰ — مزایای شغل: ایاب و ذهاب ناهار
۱۱ — آخرین مهلت مراجعه: ۵۴/۹/۱۸

مکانیک

۱ — تخصص مورد نیاز: مکانیک
۲ — تعداد: یکنفر
۳ — جنس: مرد
۴ — سن: ۴۰ سال
۵ — تجربه: ۵ سال
۶ — تحصیلات: خواندن و نوشتن
۷ — شرایط دیگر: معافیت دائم یا داشتن برگ خاتمه خدمت وظیفه
۸ — محل خدمت: تهران
۹ — حداقل حقوق: ماهیانه ۱۰۰۰۰ تا ۳۰۰۰۰ ریال
۱۰ — آخرین مهلت مراجعه: ۵۴/۹/۲۲

لاستیک ساز

۱ — تخصص مورد نیاز: لاستیک سازی
۲ — تعداد: ۲ نفر
۳ — جنس: مرد
۴ — سن: حداکثر ۴۰ سال
۵ — تجربه: ۵ سال
۶ — تحصیلات: خواندن و نوشتن
۷ — شرایط دیگر: معافیت دائم یا داشتن برگ خاتمه خدمت وظیفه
۸ — محل خدمت: تهران
۹ — حداقل حقوق: ماهیانه تا ۲۰۰۰۰ ریال
۱۰ — مزایای شغل: ناهار رفت و آمد
۱۱ — آخرین مهلت مراجعه: ۵۴/۹/۱۸

---

۱ — تخصص مورد نیاز: لاستیک ساز
۲ — تعداد: ۲ نفر
۳ — جنس: مرد
۴ — سن: ۴۰ سال
۵ — تجربه: یکسال
۶ — تحصیلات: خواندن و نوشتن
۷ — شرایط دیگر: معافیت دائم یا داشتن برگ خاتمه خدمت وظیفه
۸ — محل خدمت: تهران
۹ — حداقل حقوق: ماهیانه ۸۰۰۰ تا ۱۲۰۰۰ ریال
۱۰ — مزایای شغل: وسیله رفت و آمد
۱۱ — آخرین مهلت مراجعه: ۵۴/۹/۱۴

---

۱ — و تخصص مورد نیاز: لاستیک سازی
۲ — تعداد: ۲ نفر
۳ — جنس: مرد
۴ — سن: حداکثر ۴۰ سال
۵ — تجربه: دو سال
۶ — تحصیلات: خواندن و نوشتن
۷ — شرایط دیگر: معافیت دائم یا داشتن برگ خاتمه خدمت وظیفه
۸ — محل خدمت: تهران
۹ — حداقل حقوق: روزانه ۱۸۰ تا ۳۰۰ ریال
۱۰ — مزایای شغل: وسیله رفت و آمد و ناهار ارزان
۱۱ — آخرین مهلت مراجعه: ۵۴/۹/۱۸

۱ــ و تخصص مورد نیاز : لاستیک سازی
۲ــ تعداد : ۲ نفر
۳ــ جنس : مرد
۴ــ سن : حداکثر ۴۰ سال
۵ــ تجربه : دوسال
۶ــ تحصیلات : خواندن و نوشتن
۷ــ شرایط دیگر : معافیت دائم یا داشتن برگ خاتمه خدمت وظیفه
۸ــ محل خدمت : تهران
۹ــ حداقل حقوق : ماهیانه ۲۰۰۰۰ ریال
۱۰ــ مزایای شغل : وسیله رفت وآمد و ناهار
۱۱ــ آخرین مهلت مراجعه : ۵۴/۹/۱۸

قالب ساز

۱ــ و تخصص مورد نیاز : قالب سازی
۲ــ تعداد : ۴ نفر
۳ــ جنس : مرد
۴ــ سن : حداکثر ۴۵ سال
۵ــ تجربه : ۵ سال
۶ــ تحصیلات : خواندن و نوشتن
۷ــ شرایط دیگر : معافیت دائم یا داشتن برگ خاتمه خدمت وظیفه
۸ــ محل خدمت : تهران
۹ــ حداقل حقوق : با توافق
۱۰ــ مزایای شغل : وسیله رفت وآمد
۱۱ــ آخرین مهلت مراجعه : ۵۴/۹/۱۸

آهنگر

۱ــ وتخصص مورد نیاز : آهنگر
۲ــ تعداد : ۵ نفر
۳ــ جنس : مرد
۴ــ سن : حداکثر ۴۵ سال
۵ــ تجربه : ۵ سال
۶ــ تحصیلات : خواندن و نوشتن
۷ــ شرایط دیگر : معافیت دائم یا داشتن برگ خاتمه خدمت وظیفه
۸ــ محل خدمت : تهران
۹ــ حداقل حقوق : ماهیانه ۳۵۰۰۰ تا ۴۲۰۰۰ ریال
۱۰ــ مزایای شغل : ایاب و ذهاب
۱۱ــ آخرین مهلت مراجعه : ۵۴/۹/۱۸

ریخته گر

۱ــ وتخصص موردنیاز : ریخته گر
۲ــ تعداد : ۲ نفر
۳ــ جنس : مرد
۴ــ سن : حداکثر ۴۰ سال
۵ــ تجربه : ۲ سال
۶ــ تحصیلات : خواندن و نوشتن
۷ــ شرایط دیگر : معافیت دائم یا داشتن برگ خاتمه خدمت وظیفه
۸ــ محل خدمت : تهران
۹ــ حداقل حقوق : ۱۸۰ تا ۳۰۰ ریال
۱۰ــ مزایای شغل : سرویس ــ نهار
۱۱ــ آخرین مهلت مراجعه : ۵۴/۹/۱۴

آبکار

۱ــ و تخصص مورد نیاز : آبکار
۲ــ تعداد : ۲ نفر
۳ــ جنس : مرد
۴ــ سن : حداکثر ۴۰ سال
۵ــ تجربه : ۲ سال
۶ــ تحصیلات : خواندن و نوشتن

۷ــ شرایط دیگر : معافیت دائم یا داشتن برگ خاتمه خدمت وظیفه
۸ــ محل خدمت : تهران
۹ــ حداقل حقوق : ماهیانه ۲۰۰۰۰ ریال
۱۰ــ مزایای شغل : وسیله رفت و آمد
۱۱ــ آخرین مهلت مراجعه : ۵۴/۹/۱۸

فروشنده

۱ــ و تخصص مورد نیاز : فروشنده
۲ــ تعداد : ۳ نفر
۳ــ جنس : مرد
۴ــ سن : حداکثر ۳۵ سال
۵ــ تجربه : دارا باشد
۶ــ تحصیلات : سیکل
۷ــ شرایط : معافیت دائم یا داشتن برگ خاتمه خدمت وظیفه
۹ــ حداقل حقوق : ماهیانه ۸۰۰۰ ریال
۱۰ــ مزایای شغل : بیمه
۱۱ــ آخرین مهلت مراجعه : ۵۴/۹/۱۸

نقاش

۱ــ و تخصص مورد نیاز : نقاش پیستوله
۲ــ تعداد : ۲ نفر
۳ــ جنس : مرد
۴ــ سن : حداکثر ۳۵ سال
۵ــ تجربه : داشته باشد
۶ــ تحصیلات : خواندن و نوشتن
۷ــ شرایط دیگر : معافیت دائم یا داشتن برگ خاتمه خدمت وظیفه
۸ــ محل خدمت : تهران
۹ــ حداقل حقوق : با توافق
۱۰ــ مزایای شغل : بیمه
۱۱ــ آخرین مهلت مراجعه : ۵۴/۹/۱۸

نامه رسان

۱ــ و تخصص مورد نیاز : نامه رسان
۲ــ تعداد : یکنفر
۳ــ جنس : مرد
۴ــ سن : حداکثر ۴۰ سال
۵ــ تجربه : مطرح نیست
۶ــ تحصیلات : ششم ابتدائی
۷ــ شرایط دیگر : معافیت دائم یا داشتن برگ خاتمه خدمت وظیفه
۸ــ محل خدمت : تهران
۹ــ حداقل حقوق : با توافق
۱۰ــ آخرین مهلت مراجعه : ۵۴/۹/۱۸

کارگرساده

۱ــ و تخصص مورد نیاز : کارگرساده قفل ساز
۲ــ تعداد : ۵ نفر
۳ــ جنس : مرد
۴ــ سن : حداکثر ۳۵ سال
۵ــ تجربه : مطرح نیست
۶ــ تحصیلات : خواندن و نوشتن
۷ــ شرایط دیگر : معافیت دائم یا داشتن برگ خاتمه خدمت وظیفه
۸ــ محل خدمت : تهران
۹ــ حداقل حقوق : روزانه ۳۰۰ ریال
۱۰ــ مزایای شغل : وسیله رفت وآمد
۱۱ــ آخرین مهلت مراجعه : ۵۴/۹/۱۴

۱ــ وتخصص مورد نیاز : کارگرساده
۲ــ تعداد : ۵ نفر
۳ــ جنس : مرد
۴ــ سن : حداکثر ۴۰ سال
۵ــ تجربه : مطرح نیست
۶ــ شرایط دیگر : معافیت دائم یا داشتن برگ خاتمه خدمت وظیفه
۷ــ محل خدمت : تهران
۸ــ حداقل حقوق : ماهیانه تا ۳ ماه ۴۷۰۰ ریال بعد از ۳ ماه ۵۵۰۰ ریال
۹ــ مزایای شغل : وسیله رفت وآمد وناهار ارزان
۱۰ــ آخرین مهلت مراجعه : ۵۴/۹/۱۴

خدمتکارمنزل

۱ــ و تخصص مورد نیاز : کارمنزل
۲ــ تعداد : یک نفر
۳ــ جنس : زن
۴ــ سن : ۲۰ به بالا
۵ــ تجربه : مطرح نیست
۶ــ شرایط دیگر :
۷ــ محل خدمت : تهران

۸ــ حداقل حقوق : با توافق
۹ــ مزایای شغل : منزل وحمام مستقل
۱۰ــ آخرین مهلت مراجعه : ۵۴/۹/۱۸

کارگرنظافتچی

۱ــ وتخصص مورد نیاز : نظافتچی
۲ــ تعداد : ۲ نفر
۳ــ جنس : مرد
۴ــ سن : حداکثر ۴۰ سال
۵ــ تجربه : مطرح نیست
۶ــ شرایط دیگر : معافیت دائم یا داشتن برگ خاتمه خدمت وظیفه
۷ــ محل خدمت : تهران
۸ــ حداقل حقوق : روزانه ۱۸۲ ریال
۹ــ مزایای شغل : وسیله رفت وآمد وناهار
۱۰ــ آخرین مهلت مراجعه : ۵۴/۹/۱۸

بازار کار ــ شهرستانها

چابهار

۱ــ [illegible] محلی ۲ نفر
۲ــ راننده پایه دو محلی ۲ نفر
۳ــ اندود کار سیمان درجه یک ۳۰ نفر
۴ــ کاشی کار درجه یک ۱۰ نفر
۵ــ فرشکار موزائیک درجه یک ۱۵ نفر
۶ــ لوله کش ماهر ۵ نفر
۷ــ بنا وآجر کار ماهر ۳ نفر
۸ــ نجار ظریف کار ۳ نفر
۹ــ جوشکار ماهر ۲ نفر
۱۰ــ مکانیک درجه یک ۲ نفر
غذا ومسکن مجانی

لنگرود

۱ــ فروشنده لوازم یدکی
۲ــ نقاش اتومبیل
۳ــ صافکار
۴ــ آرایشگر زنانه
۵ــ فلزکار
۶ــ جوشکار برق
۷ــ تراشکار
۸ــ کارگرساده

قزوین

۱ــ تلفنچی
۲ــ انباردار
۳ــ کارگر رنگرز
۴ــ تراشکار
۵ــ مکانیک تعمیرکار
۶ــ تراشکار
۷ــ شوفاژ کار ولوله کش ۵ نفر سه سال سابقه
۸ــ پرسکار ۲ نفر دوسال سابقه
۹ــ ابزار کار ۱ نفر

چالوس

۱ــ فروشنده ۲ نفر سیکل
۲ــ نجار ظریف کار
۳ــ نجار درب ۱ نفر باسابقه
۴ــ سیمانکار
۵ــ اطاقدار زن ۱ نفر باسابقه

رضائیه

۱ــ ترانسکار وجوشکار ۵ نفر
۲ــ مکانیک تعمیرکار
ششم ابتدائی تافوق دیپلم
۳ــ برقکار ۲ نفر
۴ــ کارگر چاپ عمومی ۱ نفر
۵ــ متصدی تهویه مطبوع شوفاژ ۱ نفر
۶ــ برنامه ریز مواد ۴ نفر
۷ــ متصدی اپراتور دستگاه بافندگی ۸ نفر
۸ــ سوهان کار ۲ نفر
۹ــ کارگرساده زن ومرد ۷ نفر

اراك

۱ــ جوشکار ۳ نفر دیپلمه
۲ــ برقکار ۳ نفر ششم ابتدائی
۳ــ مونتاژ کار ماشین آلات ۴ نفر سیکل

کاریابی زاهدان

۱ــ برقکار ۴ نفر ششم ابتدائی
۲ــ لوله کش ۳ نفر ششم ابتدائی
۳ــ تابلو [illegible] ۳ نفر ششم ابتدائی
۴ــ نجار ۱۷ نفر ششم ابتدائی
۵ــ کارآموز فنی ۱۵ نفر خواندن ونوشتن

علاقه مندان وواجدین شرایط میتوانند همه روزه تامهلت های ذکر شده در تهران به ادارات کاریابی ودر شهرستانها به مراکز کاریابی ویا ادارات نیروی انسانی مراجعه نمایند

کمیته‌های حفاظت و حوادث

فعالیتها و اقدامات کمیته‌های حفاظت و بهداشت کار در واحدهای تولیدی و صنعتی

۹۵۶ کمیته حفاظت در واحدهای تولیدی تشکیل شد

درماه گذشته ۹۵۶ کمیته حفاظت در کارگاهها و کارخانجات تولیدی وصنعتی سراسر کشور تشکیل شد.

این کمیته ها که همه ماهه باشرکت نمایندگان کارگران وکارفرمایان کارگاهها و کارخانجات تشکیل میگردد نسبت به رفع نواقص فنی وحفاظتی وبهداشت کارگاه تصمیمات لازم رااتخاذ واجرا می‌نماید.

صورتجلسات این کمیته ها نیزجهت رسیدگی واظهارنظر به‌قسمت بازرسی فنی‌وزارت کار وامور اجتماعی ارسال میگردد.

سرویس کارکنان قرقره زیبا نامرتب و کثیف است

کمیته حفاظت وبهداشت کار کارخانه قرقره زیبا باحضور کلیه اعضاء درمحل این کارخانه تشکیل جلسه دادآقای علی‌فضلی نماینده کارگران کارخانه قرقره‌زیبا درآغاز این جلسه اظهار داشت چند دستگاه ازاتوبوسهای‌سرویس کارکران دچارنقص فنی‌شده‌وباعث گردیده که اياب و ذهاب کارگران دچار کندی شود ، درضمن صندلی‌های اکثر اتوبوسهای سرویس فرسوده و غیرقابل استفاده‌شده‌است.

در پاسخ نماینده‌کارگران این کارخانه آقای‌قربانی رئیس‌تعمیرگاه خودروها ضمن توضیحاتی دراین‌زمینه یادآورشد بزودی پس از انجام تعمیرات کلی سرویس کارگران‌منظم‌تر خواهدشد. تعمیر یاتعویض صندلی اتوبوسها نیز انجام خواهدگرفت. نماینده کارگران به‌مسأله حفاظت کارگاهها اشاره کردوگفت در بعضی ازکارگاهها مانند «رنگرزی»،«ضایعات‌زنی» «پشم‌ریسی»و«خشک کن رنگرزی» کپسول آتش‌نشانی وجود ندارد، که‌بایستی تهیه ونصب گردد وسالن بزرگ‌ریسندگی‌جدیدوقدیم کپسول آتش‌نشانی کم‌دارد، که لازمست در این مورد اقدام شود. درهمین‌جلسه گفته‌شد درسالن«مرسرنیزه» حمام‌های‌شستشو احتیاج به هواکش دارد.

آقای مهندس صدیق‌گفت اخیراً در قسمت‌رنگرزی یک‌نارضایتی بین کارگران بوجود آمده است.علت‌چیست؟ اگربرای لباس کار وماسک وپیش‌بند وچکمه ودست‌کش است که بآنها‌تحویل داده‌ایم ورسیدهای‌گرفته‌شده موجود است. چرااستفاده‌نمی کنندوبرای حمام‌های شستشودستورخرید،هواکش داده‌شده‌است وبزودی رفع این‌مشکل خواهدشد.

در این جلسه‌همچنین آقای علی‌نواجی سراستاد کارکارخانه به‌نظافت این کارخانه اشاره کردوپیشنهاد نمود یکنفر نظافتچی جهت‌پاك كردن دستشوئی‌ها وزباله‌دانی وهمچنین آبسرد کن استخدام شود. این پیشنهاد مورد موافقت قرارگرفت.

در کارخانه «پلاستی‌ران»

هفته‌گذشته کمیته حفاظت وبهداشت کار کارخانه‌های«پلاستی‌ران» تشکیل جلسه‌داد.
در این‌جلسه که‌چندتن از سرپرستان ومسؤولان کارخانه‌مذکور حضور داشتند. پس از بحث‌وتبادل‌نظرپیرامون‌برنامه حفاظت وبهداشت کاراین‌واحد تولیدی اعضای کمیته‌حفاظت وبهداشت کاراین کارگاه‌پیشنهادهای خود را بدین‌شرح بیان داشتند:

۱ــ تهیه دستکشهای چرمی برای جلوگیری از هرگونه جراحت درانجام کارهای سنگین.
۲ــ تهیه‌ماسک‌حفاظتی برای کارگران‌قسمت اسیاب‌وانگر.
۳ــ تهیه عینک‌های حفاظتی وگوشی‌های صداگیر جهت کارگران قسمتهای مورد لزوم.
۴ــ رنگ‌آمیزی سالن‌ناهاخوری کارگران واضافه‌نمودن نظافتچی برای سالن‌مذکور.

اعضای کمیته‌مذکور پس از بحث در اطراف این پیشنهادها تصمیم گرفتند که بعلت ضروری بودن هریک ازآنها برای بعمل آوردن آن اقدامات لازم را انجام دهند.

تصادف منجر بمرگ در توقفگاه شرکت واحد

در توقفگاه شماره یک شرکت واحد اتوبوسرانی تهران اتوبوسی برانندگی محمد باقر مظلوم با کارگری بنام احمد دیناپالی تصادف کرد و او را بسختی مجروح ساخت. مجروح به بیمارستان شماره ۵ بیمه‌های‌اجتماعی انتقال یافت ولی معالجات مفید واقع نگردید و درگذشت. راننده اتوبوس دستگیر و باصدور قرار بازپرس زندانی‌شد.

بقیه سود ویژه کارگران در سال گذشته

اشاره به‌مسائل کارگران کشورماگفت درسال جاری یک‌مدرسه عالی به نام «مرکز تحقیقات‌و تعلیمات حفاظت و بهداشت کار» ایجاد خواهد شد که مدت تحصیل درآن دوسال است و به جوانان دیپلمه پس از طی این‌دوره مدرك فوق دیپلم حفاظت و بهداشت کار داده خواهد شد.

وی اضافه کرد: وزارت کاردراجرای‌اوامر موکدشاهنشاه‌آریامهر درمورد توزیع عادلانه‌تر درآمدها وایجاد ثبات بیشترشغلی برای کارگران کشور، طرح «بیمه بیکاری» را تهیه کرده‌است که پس از بررسی نهائی ، تصویب مجلسین و توشیح همایونی به مرحله اجرا گذارده خواهد شد.

وزیر کار افزود : این برنامه که مراحل نهائی را می‌گذراند با مطالعات و تحقیقات‌بسیار و تبادل نظر با کارشناسان دفتر بین‌المللی کار و همکاری صاحبنظران ایرانی تهیه شده و برای اجرای آن از تمام ارقام و اطلاعات و نیز قوانین کشور آلمان فدرال ، انگلستان ، ژاپن‌و آمریکا بهره‌گیری شده‌است.

طرح «بیمه‌بیکاری» ، اساسنامه صندوق بیمه بیکاری، سازمان‌و روش‌ها ونیزآئین‌نامه های اجرائی آن با کمال دقت و توجه منطبق با شرایط اقتصادی و اجتماعی کشور تهیه شده و هدف آن اینست که به ثبات شغلی طبقه «مولد» مملکت کمک کند ، البته اشاره به این نکته ضروری است که درحال حاضر ، با توجه به اقتصاد شکوفان دوران‌رستاخیز «بیکاری» یک‌پدیده «مزمن» ویک‌مشکل‌حل ناشدنی نیست و این کمبود نامحسوس فقط به دلیل مهاجرت و جابه‌جا شدن نیروی کار و نیز آغاز ورود به بازار کار پدید آمده که بنا به پیش‌بینی کارشناسان و محققان ، ایجاد نظام «بیمه‌بیکاری» این مسئله‌را بطور مسلم حل خواهد کرد.

آقای امیرقاسم معینی در پاسخ به این پرسش که‌طرح‌خانه‌سازی‌برای کارگران درچه مرحله‌ای است؟ ... اظهارداشت:

تأمین مسکن برای کارگران یک‌امر ضروری و حیاتی است و تمام تلاش ما اینست که به طریقی وهرچه زودتر این مسئله مهم‌را حل کنیم ، زیرا وقتی کارگری ساعتها وقت‌خودرابین راه‌خانه‌وکارگاه می‌گذراند ، مقدارزیادی ازنیروی‌سازنده‌اش را که بایدصرف انجام «کار» شود ازدست‌میدهد و درنتیجه بازده کاراودرکارخانه پائین می‌آید.

وی افزود : درجلسه‌ای باصدتن از کارفرمایان دراین باره بحث و تبادل نظر بسیار شد و تصمیماتی اتخاذ کردیم که به مرحله عمل گذارده خواهد شد ، اما این کافی نیست و تمام مشکلات‌مربوط به‌مسکن هزاران کارگررا حل نمی کند. من فکر میکنم بهتر است هر کارفرمائی هنگام اخذ پروانه هر واحد تولیدی تهیه مسکن کارگران خودرا تعهد کند وموظف شود که ظرف مدت معینی برای آنها خانه سازمانی بسازد ، زیرا داشتن خانه سازمانی به کارگرآسایش وتمرکزفکرمیدهد وبدیهی‌است محصولی که این کارگر تولید میکند محصولی بهتروباصرفه‌ترخواهدبود.

آقای معینی دراینجا به افزایش مهارت‌فنی کارگران‌اشاره کردوگفت:

ـــ از نظر «کمیت» برای تأمین کمبود کارگرماهر و نیمه ماهر باید گامهای‌سریعتری برداشته شود و برای این منظورقراراست تعداد قابل ملاحظه‌ای مراکز ثابت و سیار تعلیمات حرفه‌ای درنقاط گوناگون کشورایجاد شود که بتوان کارگرماهرونیمه ماهرمورد نیازبرنامه‌های عمرانی مملکت‌را تربیت کرد. ازآن‌مهم‌تر مربی برای این مراکز است که مرکز بسیار مجهزی برای این کاردرشهر صنعتی کرج در دست‌ساختمان‌است وبا ۳۲ مرکزثابت‌تعلیمات حرفه‌ای دیگر بزودی مورد بهره برداری قرار خواهدگرفت.

وزیر کاروامور اجتماعی درمورد سودویژه کارگران‌وسوادآموزی‌آنها اظهارداشت:

ـــ درسال ۲۵۳۵ ، کارگران‌ایرانی ۶ میلیارد و ۵۰۰ میلیون ریال سودویژه دریافت کرده‌اند که رقم بسیارقابل‌توجهی است و نسبت به سالهای گذشته افزایش چشمگیری داشته و میزان دریافتی‌را تا ۱۸۰۰۰ ریال بالابرده‌است، درمورد سواد آموزی نیز باید بگوئیم تا پایان مردادماه جاری ۸۷ هزاروه ۵ نفر کارگر موفق شده‌اند کلاسهای سواد آموزی کارگری‌را تمام کنند و گواهینامه دریافت دارند و هم اکنون نیز ۶۰ هزارو۹۷۲ تن کارگردر ۸۹۲۲ کلاس به سواد آموزی مشغولند وبا توجه به اوامرمؤکد شاهنشاه آریامهر درشرفیابی اخیر به پیشگاه معظم‌له از این پس خانواده و افراد فامیل کارگران نیز باید در کلاسهای کارگری به سواد آموزی بپردازند.

کارگر جوانی در اثر سهل انگاری جان خود را از دست داد

احمد اشتهاردی کارگر ۲۵ ساله کارخانه لاستیک‌سازی ایران یاسا براثرانفجار دیگ بخار این کارخانه جان خود را ازدست داد.

احمد اشتهاردی تا ساعت ۲۳/۵ مشغول کار بود که ناگهان براثر ترکیدن دیگ بخار بشدت مجروح شد که بلافاصله به بیمارستان شماره ۲ بیمه‌های اجتماعی انتقال یافت. شدت جراحات بحدی بود که معالجات موثر واقع نشد و در بیمارستان درگذشت. اورنگ عرفانی بازرس اداره کل کار وزارت کار و امور اجتماعی که پس از وقوع برای بررسی چگونگی حادثه به محل کارخانه رفته بود اظهارداشت علت‌وقوع این حادثه‌سهل‌انگاری کمک سرپرست کارگاه دیگ بخار بود که پیچ دیگ بخار را بخوبی محکم نکرده بود. آقای عرفانی افزود ما دراین زمینه گزارش لازم را تهیه کرده‌ایم که به مقامات‌مسئول تسلیم خواهدشد.

از داربست افتاد و کشته شد

جوان کارگری بنام قاسم‌کودرزی در اثر سهل انگاری از ساختمانی درخیابان پهلوی هنگام کار از داربست سقوط کرد و بسختی مجروح شد. این کارگر به بیمارستان سینا انتقال یافت ولی بعلت شدت جراحات وارده درگذشت.

سهام ۳۱ واحد تولیدی وصنعتی به کارگران وکشاورزان عرضه شد

*** پنج واحد تولیدی دولتی سهام خود را عرضه کردند**

عرضه سهام واحدهای تولیدی دولتی آغاز شد.

— کارگرانی که حداقل سه سال در این واحد ها سابقه کار داشته باشند میتوانند سهام آن را بخرند.

— سازمان گسترش مالکیت واحد های تولیدی و صنعتی برای خرید سهام به کارگران و کشاورزان با بهره ۴ درصد وام میدهند.

آگهی فروش سری اول سهام ۲۷ واحد صنعتی و تولیدی به کارگران این واحد ها انتشار یافت.

تا پایان سال جاری اسامی ۳۰۱ کارخانه تولیدی که میزان سرمایه و سود دهی آنها مورد مطالعه کارشناسان وزارت کار و امور— اجتماعی و شورای مالکیت صنعتی قرار گرفته است انتشار می‌یابد.

بر اساس فرمانی که از جانب شاهنشاه آریامهر در باره اجرای اصل سیزدهم انقلاب مبنی بر گسترش مالکت واحدهای تولیدی و صنعتی شرفصدور یافته است، کارگران از اولویت خاصی بر خوردارند و در مرحله اول خرید سهام کارخانه ها به آنان و سپس به کشاورزان و دیگر طبقات مردم عرضه خواهد شد.

بمنظور کمک به کارگران و کشاورزان برای خرید سهام عرضه شده سازمان مالی شورای گسترش مالکیت واحدهای تولیدی و صنعتی ۱۰ میلیارد ریال برای پرداخت وام با بهره ۴ درصد به آنان تأمین اعتبار کرده است و کارگرانیکه حداقل ۳ سال سابقه کار تا اول مهرماه ۱۳۵۴ (برای ۲۷ واحدی که درحال حاضر سهام آنها عرضه شده است و بقیه کارگران تا تاریخ اعلام فروش سهام کارخانه هائی که در آن کار میکنند) در کارگاههای مذکور داشته باشند میتوانند از طریق دریافت وام سهام عرضه شده را خریداری کنند.

خبر نگار ما گزارش میدهد عرضه و فروش سهام و همچنین باز پرداخت وام کارگران بسازمان مالی شورای گسترش واحد— های تولیدی ازطریق شرکتهای تعاونی مصرف کارگران انجام خواهدشد.

بخش اعظم باز پرداخت بدهی کارگران به سازمان مالی بابت اصل و بهره وامیکه دریافت داشته‌اند از سود سهامی که مالک آن شده‌اند تامین خواهد شد و بقیه آن باید از در آمد خود کارگر تامین شود، بدیهی است کارگران میتوانند ازدرآمدی که طبق اصل چهارم انقلاب (سهیم شدن کارگران درسود ویژه کارگاهها) بدست می‌آورند بقیه بدهی خود را بپردازند.

از چندی قبل ۲۲ گروه راهنما از طرف وزارت کار و امور اجتماعی به کارخانه های مشمول در تهران و شهرستانها اعزام شده‌اند تا با همکاری کار فرمایان و مدیران عامل شرکت های تعاونی مصرف کارگران پرسشنامه هائی را که بهمین منظور تهیه شده است در اختیار کارگران قرار دهند. این پرسشنامه ها پس ازتکمیل به اداره مالی سازمان گسترش واحدهای تولیدی تسلیم خواهد شد، این پرششنامه حاوی مشخصات کارگر و در— خواست او برای خرید سهام و تقاضای وام از اداره مالی سازمان گسترش مالکیت واحد های تولیدی و صنعتی است

خبرنگار ما در گزارش خود می‌افزاید طبق اوامر شاهنشاه آریامهر کلیه واحدهای تولیدی و صنعتی بخش خصوصی تا اول سال ۱۳۵۷ باید ۴۹ درصد و بخش دولتی به استثنای صنایع بنیادی که دولت تشخیص خواهد داد باید ۹۹ درصد سهام خود را به‌مردم عرضه کنند.

ازسوی دیگر اداره مالی سازمان گسترش مالکیت واحدهای تولیدی و صنعتی به هر یک از کارگران یکصد هزار ریال و بهر یک از کشاورزان پنجاه هزار ریال با باز پرداخت— دهساله و بهره ۴ درصد وام پرداخت خواهد کرد.

خبرنگار ما در پایان گزارش خود می‌نویسد تا کنون عرضه سهام ۵ واحدتولیدی دولتی شروع شده و بزودی عرضه سهام واحد— های دیگر دولتی نیز آغاز خواهد شد. طبق برنامه‌ای که تنظیم شده ۱۸ واحد تولیدی وصنعتی دیگر باید تا پایان سال جاری سهام خود را عرضه کنند.

*** در کنار این کارخانه، بزرگترین واحد تبدیل آب شور به شیرین احداث خواهد شد**

بر اساس قراردادی که بین شرکت ملی‌صنایع فولاد ایران و یک شرکت ایتالیائی به امضاء رسید ساختمان مجتمع بزرگ ذوب آهن گازی بندرعباس با ظرفیت سالانه سه میلیون تن وبا سرمایه‌ای بیش از سه میلیارد دلار در ۳۰ کیلومتری غرب این شهر ساخته میشود. برای تأمین آب مورد نیاز این مجتمع، بزرگترین واحد تبدیل آب شوربه‌شیرین درجوار کارخانه نصب خواهدشد.

برای هریک از نیروگاههای هسته‌ای که تعداد آن درطی ۲۵ سال آینده به ۲۰ واحد خواهد رسید تاسیسات شیرین کردن آب دریا بطورجداگانه در کناره‌های دریای عمان‌وخلیج فارس نصب می‌شود.

این قرار دادرا از طرف ایران آقای دکتر محمدرضا امین مدیرعامل شرکت ملی صنایع فولاد ایران وازطرف ایتالیا آقای سیکوری‌مدیر عامل کمپانی «ایتالین‌پنایتی» امضاء کردند.

برای تسهیل درامر واردات وصادرات این مجتمع یک بندر بزرگ با ظرفیت سالانه حداقل ۵ میلیون تن توسط شرکت ملی صنایع فولاد ایران بوجود خواهد آمد.

همچنین قرار است حداقل ۳۰ درصد محصولات کارخانه مذکور بخارج صادرشود. برای تکمیل کادر این مجتمع به ۹۵۰۰ نفر احتیاج است که در حال حاضر گروهی از— مهندسان برای طی دوره‌های آموزشی لازم در ایتالیا بسرمیبرند.

کارهای مقدماتی کارخانه مذکورامسال پایان می‌یابد وقراراست ساختمان آن ازاوایل سال آینده آغازشود و تا پنج سال بعد مورد بهره برداری قرارگیرد.

تشریفات برقراری مستمری طی یک هفته انجام میشود

کلیه کارگران شهری تا پایان سال آینده زیر پوشش بیمه درمانی قرار خواهند گرفت تمام حقوق کارگری که در اثر سانحه ناشی از کار فوت کند به بازماندگانش پرداخت میشود.

وزیر رفاه اجتماعی اعلام کرد: تا پایان سال آینده تمام کارگران شهری زیر پوشش بیمه های اجتماعی و درمانی قرار خواهند گرفت و بدین ترتیب آینده کارگران و اعضای خانواده آنان تأمین خواهد شد.

آقای دکتر شیخ الاسلام زاده، وزیر رفاه اجتماعی افزود: هر کارگری که باز نشسته شود تمام حقوق خود را دریافت میکند و در صورت ترقی هزینه زندگی، طبق شاخص بانک مرکزی به همان میزان برمستمری کارگر افزوده میشود.

وزیر رفاه اجتماعی که در یک مصاحبه اختصاصی با هفته نامه رستاخیز کارگران سخن میگفت افزود:

در اینجا باید به یک نکته مهم اشاره کنم وآن اینست که مردم نباید کلمه رفاه را با کلمه «رایگان» اشتباه بگیرند و تصور کنند وظایف وزارت رفاه اجتماعی، تأمین «رایگان» تمامی نیاز های آنان است، در امر رفاه، که شامل مسکن، درمان، تأمین آینده و بسیاری از امور رفاهی دیگر میشود مهمترین تکیه گاه خود مردم هستند و تنها از طریق مشارکت و همکاری صمیمانه آنهاست که میتوان سریعتر به «رفاه اجتماعی» رسید.

مستمری متناسب با هزینه زندگی

دکتر شیخ الاسلام زاده که بوضع کارگران ایران در گذشته اشاره میکرد گفت: پیش از آنکه انقلاب سرنوشت ساز ایران به نتیجه برسد، اگر کارگری در حین کار فوت میشد، به بازماندگانش مستمری تعلق نمی گرفت و یا اگر اگر پس از گذشتن از موانع بسیار قرار بود به بازماندگان کارگر «فوت شده» مستمری به پردازند سنوات خدمت اورا در نظر میگرفتند و مبلغ ناچیزی پرداخت میکردند. که حتی تکافوی مخارج یک هفته بازماندگان کارگر را نمی کرد، همین طور اگر کارگر در اثر سالها تلاش و کار مداوم توانائی خویش را از دست میداد و به سن بازنشستگی میرسید، ضابطه مشخص و معینی وجود نداشت که زندگی او و خانواده‌اش را تأمین کند، درحالیکه اکنون باقانون جدید تأمین اجتماعی ایران که در نوع خود مترقی ترین قانون موجود در جهان است اگر کارگری دراثر سانحه ناشی از کار فوت کند، تمام حقوق او به بازماندگانش پرداخت میشود، خواه این کارگر یک روز سابقه خدمت داشته باشد، خواه چندین سال. همین طور است وضع بازنشستگی کارگران. درحال حاضر کارگری که بازنشسته شود دیگر نگران آینده نیست زیرا به محض بازنشستگی آخرین حقوق خود را هر ماه به صورت مستمری دریافت میکند وهمه ساله نیز اگر هزینه زندگی ترقی کرده باشد، بر اساس ضوابط موجود و طبق شاخص بانک مرکزی ایران بهمان میزان برمستمری کارگران بازنشسته افزوده خواهد شد. **وزیر رفاه اجتماعی در پاسخ رستاخیز کارگران در باره تغییرات**

کلی درسازمان تامین اجتماعی گفت: سازمان بیمه های اجتماعی در اصل برای عده معدودی بوجود آمده و با یک تکنولوژی کهنه وسی ساله کار میکند وطبعاً نمیتواند پاسخ گوی نیازهای امروز کشورما وهم آهنگ با شیوه های انقلابی باشد. اکنون که به فرمان شاهنشاه آریامهر بیمه های اجتماعی باید شامل همه ملت ایران شود، طبیعی است که نباید انتظار داشته باشیم این سازمان قدیمی بااین وضع رسالتی را که برعهده دارد بپایان برساند.

بنابراین سازمان را از نوبنا کنیم وبا تغییر کلی سازمانی را به نحوی ریزی کنیم که بابکار گرفتن روش های جدید علمی وبهره‌گیری از آخرین پدیده‌های تکنولوژی وآموزشی، بتواند جوابگوی نیازهای جامعه انقلابی ایران باشد. به همین منظور ازچهار ماه پیش مقدمات کار فراهم شد وعده‌ای ازمعروفترین کارشناسان جهان به ایران آمده‌اند وهم اکنون مشغول برنامه‌ریزی هستند که تایکماه دیگر نتیجه مطالعات آنها به صورت یک طرح اجرائی وارد عمل خواهد شد ودر اینجا به‌جرات اعلام میکنیم که تاپایان سال آینده کلیه کارگران شهری وتاآخر برنامه ششم تمامی ملت ایران اعم از شهری وروستائی، کارگر و کارمند، زیرپوشش بیمه های اجتماعی و درمانی قرار خواهند گرفت.

مسکن کارگران

رستاخیز کارگران از وزیر رفاه پرسید:

اطلاع یافته‌ایم بانک رفاه کارگران ومرکز خانه سازی ایران با سرمایه ای درحدود شش میلیارد تومان فعالیتهائی را برای تامین مسکن کارگران آغاز کرده‌اند. این برنامه از کی ودر کجا آغاز خواهد شد؟

آقای دکتر شیخ الاسلام زاده، در پاسخ اظهار داشت: متاسفانه این خبر به این صورت صحت ندارد، البته قرار است که بانک رفاه کارگران شش میلیارد تومان در امر مسکن سرمایه گذاری کند، ولی ۵ میلیارد تومان از این مبلغ فقط صرف خانه سازی برای کارگران و کارمندان وزارت کشور و... در سراسر کشور خواهد بود که تا پایان برنامه ششم بطول میانجامد و سهم کارگران شهری از این شش میلیارد تومان ۵۰۰ میلیون تومان است که بسیاری از طرحهای آن همانطور که اشاره کردم شروع شده است.

— آقای وزیر عده‌ای از کارگران از کندی کار در برخی از واحد های وزارت رفاه شکایت دارند و میگویند «هروقت یکی از همکاران ما فوت میکند، خانواده‌اش ماهها وشاید یکسال برای دریافت مستمری سرگردان می شوند. آیا برای تسریع در کار این گروه اقداماتی انجام شده است؟

وزیررفاه اجتماعی درپاسخ این سئوال گفت: متأسفانه باید بگویم که این حقیقت داشته است ودراین گونه مواقع عده‌ای سرگردان می شدند و مدتی طول میکشید تا به حقوق حقه‌شان برسند، ولی تمام تقصیر متوجه وزارت رفاه نبود، زیرا برای پرداخت مستمری کارگر فوت شده نخست باید گواهی «انحصار وراثت» ارائه شود، اما با تمام این احوال، من این سنت راشکستم ودستور دادم ازاین پس حداکثر طی یک هفته کار را انجام دهند وچنانچه مشکلی درمورد انحصار وراثت پیش آمد، مسئولیت آنرا برعهده من بگذارند. قصد ما خدمت است واگر لازم باشد که بعضی ازسنتهای دست وپاگیر را کنار بگذاریم، باشهامت اینکار راخواهیم کرد تا کارمردم زودتر انجام پذیرد وفکر میکنم روح قانون نیز چنین میخواهد وازطرف من به کارگران و همه مردم قول بدهید، چنانکه ازاین پس کارشان در وزارت رفاه بیش ازیک هفته طول کشید مستقیماً با خود من تماس بگیرند ومطمئن باشند که اگر ازطرف همکاران من سهل انگاری شده باشد، بلافاصله از کار برکنار خواهند شد.

۲۰ هزار تخت برای بیماران

وزیر رفاه اجتماعی درباره وضع بیمارستانهای وابسته به سازمان تامین خدمات درمانی گفت:

— ما بسرعت درحال ایجاد تخت های جدید بیمارستانی هستیم وتا کنون هفت هزار تخت برای بیماران آماده کرده‌ایم که این رقم تا پایان برنامه پنجم عمرانی به ۹ تا ۲۰ هزار تخت خواهد رسید. درسازمان توانبخشی نیز کوشش کرده‌ایم تا حدامکان از کارگرانی که دراثر حوادث عضوی ازاعضایشان را از دست داده اند، وظاهراً بصورت یک مصرف کننده دائمی درآمده اند، بانصب عضو مصنوعی و قابل استفاده افرادی مفید به جامعه وتولید کننده بسازیم وبه نیروی کاراضافه کنیم، ونیز تعداد زیادی ازمتکدیان را که تاکنون به ولگردی وگدائی مشغول بودند، درمراکز آموزشی و توانبخشی تحت تعلیم قرار داده‌ایم که بزودی به کارگاهها و کارخانه های گوناگون معرفی و مانند تمام کارگران شرافتمند مشغول کار خواهند شد.

روزیکه اکبرآقا به خواستگاری رفت

محمدعلی عرفی نژاد

اکبر آقا با حوله قرمز رنگی دست و رویش را خشک کرد، نگاهی به اطراف انداخت، بچه ها یکی یکی میرفتند و خداحافظی بود و بامید دیدار لباس هایش را پوشید و از تعمیرگاه بیرون رفت، نگاهی بساعت کرد. پنج بعدازظهر بود، یک ساعت دیگر وقت داشت، یک ساعت دیگر باید میرفت خواستگاری، مادرش با دوتا خواهر کوچکش و دائیش منتظرش بودند تا بروند خانه حاج محسن بزاز.

کنار خیابان ایستاد. احساس خاصی داشت، نمیتوانست درست حدس بزند اگر معامله سرمیگرفت خیلی زود، خیلی زود دختری میآمد خانه‌اش و با همه چیزش شریک میشد. این بد نبود، ولی آزادیش چه میشد شبهایی که با حسین و اصغر میرفتند تو چهار دیواری سینما و یکی یک سیر تخمه می‌شکستند و بعدش شاد و شنگول برمیگشتند به خانه.

یاد جمعه هایش افتاد که هرجمعه میرفتند خانه‌ی یکی، می‌نشستند ورق‌بازی میکردند و خربزه مشهدی میخوردند، دلش کمی گرفته بود. مادرش همیشه غر میزد که بابا داری عاقله مرد میشی، فکر خونه و زندگیت باش، اکبرآقا سی‌سال داشت.

از تاکسی خبری نشد، یا اگر شد آنقدر فکر تو کله‌اش بود که متوجه نشد این بود که رفت ته صف اتوبوس که آدم های جورواجور ایستاده بودند و از خوش قدمی او، یک اتوبوس از راه رسید، اکبر آقا با بقیه سوار شدند اکبر آقا جای نشستن پیدا نکرد. اگر هم پیدا می کرد یا برجای نبود. چرا که چند تا زن و دختر دست به میله ها ایستاده بودند و او ناچار باید بلندمیشد کنار دستش دوتا دختر، یکی چادری و یکی بی‌چادر روشاد وایستاده بودند و داشتند از معلم ادبیاتشان حرف میزدند. اکبر آقا رفت تو کوک آنها دخترک میگفت آقا خیلی بد لباسه، اصلا به قیافه‌ش نمیاد که معلم ادبیات باشه، و دخترک بی چادر درحالیکه می‌خندید میگفت:

— مهم شخصیته که داره.

بعد یک مجله آوردند بیرون یکی از آنها بزور آن یکی را نگه داشته بود و دیگری میخواند.

شنیدی، میگن هنرپیشه های مرد اصلا طرف هنرپیشه های زن نمیرن. دخترک چادری خنده‌ای کرد.

— پس چی، لااقل اونا که میدونن این زنا چیزی بارشون نیست اکبر آقا به ساعتش نگاه کرد، بیست دقیقه وقت داشت، بعدش بهش میگفتند داماد آینده، با خودش فکر کرد: اگر دختر حاج محسن بزاز مثل این دخترا باشد که فکروذکرشون هنرپیشه های سینما و خواننده‌ها است خیلی خیطه.

اتوبوس به یک ایستگاه رسید و چند نفر پیاده شدند و جا باز شد و یک صندلی خالی. اکبر آقا خودش را کنار کشید که دخترها بنشینند، دخترها خندیدند

دخترچادری گفت:

— مرسی آقا، شما بفرمائین. اینطور بهتره، صندلی ها آنقدر کثیفه که جای ما نیست.

اکبر آقا سرخ شد، با خودش فکر کرد: یعنی قابل منو داره. نگاه خشمگینی به آنها انداخت و رفت نشست، کنار دستش جا خالی بود. یکی از دخترها که چادر نداشت گفت:

— بابا این آقا صندلی رو پاک کرد، بشین دیگه بعد درحالیکه می‌خندید خودش نشست و با زوراجی بود و وراجی، اکبر آقا سعی کرد به آنها زیاد فکر نکند، به صندلی جلو خیره شد، یک نفر زیر چشمی داشت به دخترها نگاه می کرد. بعد که دید اکبر آقا او را نگاه‌می کند خندید و رویش را برگرداند

دخترها از یاد اکبر آقا رفته بودند که صدای دختر چادری که ایستاده بود او را بخود آورد.

— میدونی دیشب با بابام کلی بحث‌داشتم. بهش‌میگفتم، چیزی ازت کم‌نمیشه، حطور داداشم رفت فرنگ، خوب‌منم باید برم. ولی گوشش به‌این حرفا بدهکار نیست. حرف حرف خودشه. جون توخسته شدم، چندروز پیش که رفته بودم فیلم «بروس‌لی» رو دیدم یه‌پستر بزرگش راخریدم، از ترس بابام اونو تو کمدم چسباندم، ولی‌نمیدونم‌از کجا فهمید ودادوقالی براه انداخت که‌نگوونپرس، طفلکی «بروس‌لی» روتیکه‌تیکه کرد. میگفت چرا عکس یه‌مرد لخت ژاپنی‌رو تواتاقت زدی.

اکبرآقا دام شده بود. توراه‌بندان خیابان اتوبوس نفس‌نفس میزد وماشین بود پشت ماشین که راه را بندآورده بودند، صدای سوت پاسبان راهنمائی بیشتر اعصاب را خردمی کرد.

اکبرآقا بازهم‌فکر کرد:

اگرنامزدی درست‌بشه وعروسی سربگیره تازه اول مکافاته. شکر خدا یک خانه‌دوطبقه داشتند که در طبقه‌پائینی مادرش ودوتا خواهرهایش زندگی میکردند وطبقه بالا که مهمانخانه بود یادواتاق مال‌اکبرآقابود که روی طاقچه‌اش یک‌عکس ۲۲ در ۸، قاب کرده پدرش ویک‌عکس قاب‌کرده خودش به‌همان‌اندازه زیوراتاق بود.

خوب، اگردختر حاج‌محسن رامیآورد بخانه چه‌جوری‌تودوتااتاق زندگی‌میکردند، باید از بانکهوام میگرفت وسروصورتی بخانه میداد. وقتی‌فکر کردشبها بادخترحاج‌محسن‌می روندگردش وسینما وبعدش‌خانه، دلش بی‌تاب‌میشد. مادرش گفته بود دخترحاج‌محسن حرف نداره. به‌ملمیگه تودزنا که من‌دیدم، ساده، بی‌شیله‌وپیله، صبور، آفتاب‌مهتاب رنگش راندیده.

میخواست فکرش را ادامه بدهد که باز صدای‌دخترها پیچید تولاله‌گوشش:

— فردا که‌میای به‌سالک کوچیک‌باخودت بیار.

— خب‌نمیشه که باچادربریم گردش. به پسرا چه بگیم.

— میترسم یکی‌ببینه.

— کی‌ببینه؟ میند ازپیش توسالک. من میگیرم دستم خوب؟

— باشه.

اکبر آقا به‌دختر چادری نگاه کرد. میخواست بگوید اینکارها یعنی‌چه‌ولی نگاه خشم‌آلوددخترک او را لرزاند، باخودش فکر کرد:

طفلکه باباش که‌خبرنداره دختر چقدر وضعش‌خیطه.

اتوبوس رسید به‌انتهای خط. چندتانفس زد وبعد ایستادوهمه‌آماده شدند تابروند پائین.

اکبرآقا برخاست. دخترک خندید وگفت:

— می‌بخشید آقا، سرتون را دردآوردیم؟.

ودوتائی زدندزیرخنده واکبرآقا سرخ شد و بخودش لعنت فرستاد که‌چرا اینقدر دست وپا چلفتی است. از اتوبوس پیاده‌شدند، اکبرآقا دستی به‌پیشانیش کشید وباخودش گفت:

— باباعجب دخترهائی پیدامیشن....

وقتی‌رسید خونه‌ده‌دقیقه به‌ساعت شش مانده بود، همه ریختندسرش که:

— بابازودباش. بده مردم منتظرند. خوب نیست. اکبر آقا رفت‌طرف دستشوئی بسرعت صورتش را تراشید وآمد توی‌اتاق. همه‌نشسته بودند، لباسش راپوشید وسر ساعت‌شش همه براه افتادند، مادرش میان راه مرتب حرف‌میزد.

— مادرجان اگه راجع به مهریه حرف‌زدن تو چیزی نگو، دائیت درستش میکنه، الهی پیرشی دختر خوبی گیرت آمده خواهرها شاد بودند و شنگول تا رسیدند نزدیک منزل حاج‌محسن که دو کوچه بالاتر بود، اکبرآقا دل توی دلش نبود. دانه های عرق را از‌روی صورتش پاک می کرد، دربازشدوهمه رفتند توی اتاق، بالای اتاق حاج‌محسن آقای‌بزاز نشسته بود ومادر عروس آینده وخواهرهایش، حرف شد وحرف واینکه، دختر من دختر معمولی نیست. منتهی از اکبرآقا خوشم اومده، واسه اینکه توطبقه‌ای هست که مرتباً پیشرفت می کند، دختر من هنوز توی جمع نرفته، سرش پائینه مثل خواهرهاش، من یک جواهر بشما میدم که دیگه نمیدونم. خودتون باید مواظبش باشین. مهرش هم به نیت صدوبیست وچهار هزار پیامبر باشد صدو بیست‌وچهارهزار تومن.

اکبرآقا یکدفعه از جاپرید. ولی نگاه مادر او راسرجایش نشانید بعد راجع به‌شیربها. خانه. اتومبیل. حرف زدند واکبرآقا عصبانی شد.

— شما چرا طی می کنید حاج‌آقا؟ اتومبیل وخونه واین حرفها مربوط به‌من میشه وزن آینده‌ام.

حاج محسن آقا برافروخته گفت:

— یعنی میفرمائین دختری را که هنوز نمیدونه تاکسی واتوبوس چیه با شما بفرستم سوارواتوبوس‌وتاکسی‌بارش کنین خوب اینا قانون زندگی و راحتیه آقا قرار نیست که خونه شخصی واتومبیل خانوادگی روول کنه واسه اینکه میخواد با شما زندگی کنه، اکبرآقا خشمش را فروداد. در این وقت عروس آینده اکبرآقا باسینی چای وارد شد. رویش راگرفته بود. مادر اکبرآقا گفت.

— بابا جلوی عروس‌خانم خوبیت نداره راجع به‌این مطالب حرف بزنیم همه چیز درست میشه.

اکبرآقا به‌عروس، به‌دختر خیره بود. تا دختر حاج‌محسن بزاز سینی چای را جلوی او گرفت اکبرآقا میترسید سرش را بالا ببرد. چای‌را برداشت ولتی میخواست قند بردارد نگاهش خورد به‌صورت دختر حاج‌محسن‌آقابزاز وهردو میخکوب شدند.

اکبرآقا میخواست فریاد بزند، بابا این دختر الان تو اتوبوس بود وچه حرفها که نمیزد. کجا آفتاب‌مهتاب روشو ندیده وسوار اتوبوس نشده، دست دخترک لرزیدویکی ازاستکانها افتاد همه دست‌زدند وخندیدند که عروس وداماد هول شدند وفریاد زدند مبارکه— مبارکه آب روشنائیه— اکبرآقا زد زیر خنده ودخترک رفت از اتاق بیرون— اکبرآقا همینطور می‌خندید— می‌خندید وهمه باتعجب باو نگاه‌می کردند.

علی

ابرمرد ایمان

ازعام‌الفیل سی‌سال می‌گذشت . آن‌روز، یکی از روزهای ماه رجب بود . ازدحام عظیمی درپیرامون خانه کعبه موج میزد ، ودر آن‌میان، زنی باردار، با خدای خویش رازونیاز داشت :

«... پروردگارمن ، تو آگاهی که تا خودرا شناخته‌ام . تورا به یگانگی وعظمت شناخته‌ام تورا به وحدانیت ستایش وعبادت کرده‌ام . پروردگارمن ازتو میخواهم وضع حمل رابرمن آسان فرمایی ، مرا و کودک که مرا ازخطر ایمن بداری . دیگر دوره حمل به پایان رسیده است.»

آفتاب آغشته به خون بردشتهای شرقی مکه وبرستیغ کوه « ابوقبیس » حریر ارغوانی می‌کشید که ناگاه زبان‌ها ازگفتار فروماند ، نفس‌ها درسینه حبس شد. هیچکس نمیتوانست آنچه را که دیده است. برزبان‌آورد. چه بگویند؟ بگویند که دیوار کعبه شکافته شد وزنی که با خدای خویش رازونیاز داشت ، به‌درون کعبه رفت وآنگاه شکاف دیوار برهم آمد. چه کسی باورخواهد کرد؟

مردی فریاد برآورد :

« ای همسایگان حرم ، آیا این زن‌باردار را که با خدای خویش مناجات میکرد ، دیده‌اید؟ آیا اورا میشناسید ؟»

صدایی بگوش نمیرسد زن سیده قریش، نواده هاشم ، عروس عبدالمطلب همسر ابوطالب فاطمه بنت اسد ، مگر زن گمنامی بود که وی را نشناسند ؟ او اکنون دردرون کعبه مقام داشت.

مردی فریاد برآورد :

« ای دروغ گویان، دروغ تا چند ؟ درخانه کعبه بسته است . چنین سخنی راچگونه باور داریم باورشدنی نیست ! »

آنکه حکایتی بدین شگفتی راباز میگفت، تنها نبود تا خاموش بماند. ازسوی دیگر کعبه، شوری برانگیختند :

« وی راست می‌گوید ، ما نیز شکاف دیوار کعبه را دیده‌ایم ونیز همسر ابوطالب را که‌از آن شکاف به درون کعبه رفته است. دیده‌ایم .

جمعیتی که کعبه را چون نگین درمیان داشتند. به خانه ابوطالب رهسپار شدند،عروس عبدالمطلب را سراغ گرفتند وشنیدند که سیده قریش ، ازپگاه به طواف کعبه رفته وهنوز باز نگشته است.

ساعتی گذشت ، هنوز ظلمت شب بردشت حجاز دامن نکشیده بود که ناگاه ، دگر بار ، دیوار خانه کعبه شکاف برداشت وفاطمه، همسر ابوطالب ، پوشیده درهاله‌یی از نور،از کعبه بدرآمد وطفلی درآغوش داشت.

غریووهیاهو به افلاک رسید. نورایمان‌بر ظلمت کفرچیره گشت. فاطمه با گامهای محکم‌و استوار، بسوی ابوطالب رفت. لبخند زد وگفت:

« من نام « حیدره » رابرای فرزندمان گزیده‌ام » لیکن ابوطالب گفت :

«من اورا «علی» نامیده‌ام.»

آن روزروزجمعه بود ، سیزده روزازماه رجب می‌گذشت . نخستین فرزند فاطمه بنت اسد، عروس عبدالمطلب ، « فاخته» نامیده شد که با « هبیره‌بن‌وهب » ازدواج کرد وازخود پسری بنام « جعده » برجای نهاد . سه سال پس ازاین میلاد ، نخستین پسر ابوطالب ، « طالب » چشم بزندگی گشود وسه سال پس ازاو« عقیل » به دنیا آمد وسومین پسر ابوطالب « عبدالله » نامیده‌شد وعلی چهارمین پسر وآخرین فرزند ابوطالب‌در خانه کعبه به دنیا آمد.

علی این دست پرورده پیامبر ، نخستین‌و آخرین انسانی بود که درحریم کبریایی الهی، درخانه کعبه به دنیا آمد.

علی فرزند تابناک ابوطالب . باآنکه خود را با نام شریف علی میشناخت ازنام « حیدره » بادمان‌مادربزرگوارش سیده‌قریش خشنودبود:

«من آنکسم که‌مادرم مرا« حیدره» نامید».

تفکرش ، سیادت وعظمت ونفوذ کلامش از همان کودکی ، درمیان یاران کودکی‌اش در بازیگاهها ، حیرت‌انگیز بود ، وابوطالب و فاطمه ، فرزند خردسال خویش راباچشم‌دیگری مینگریستند.

* * *

علی درآستانه درایستاده بودومات‌ومبهوت به محمد وخدیجه که به نماز ایستاده بودند نگاه‌می کرد. علی ، درقلب خود لرزش مرموزی را احساس کرد ودرخونش گرمی رعشه‌انگیزی جریان یافت. علی انتظار می کشید تاآن نمازبه پایان رسید . اینک ، درمقابلش‌مردی ایستاده بود که سنگفت بت پرستی‌جهل است ، این پاره چوبهای نگون بخت اعراب را به باطل می برند. بشریت را به گمراهی می کشاند. من بشر را بسوی علم ، تقوی ، عرفان و بسوی نور و رستگاری دعوت می کنم.

علی به گوشه‌یی خزیدو به تفکرو به اندیشه فرو رفت و کلام محمد رابیاد آورد :

« یا علی ، آیا خداوند زمین و آسمان را به وحدانیت ومرا به نبوت‌میشناسی ؟ ».

علی ، همانند جد بزرگوارش ابراهیم‌خلیل ، گوشه عزلت گزیده بود و بر آن بود که همچون جدش خداوندگار را درقلب پاک و روشن خویش ببیند. ازمحمد، مردی که جز به راستی و درستی نرفته بود میشنید که تنها خدای ابراهیم است که سزاوارپرستش ونیایش است.

ابراهیم خلیل در سیمای فروزان محمد جلوه‌گر بود و فروغ توحید درسیمایش میدرخشید.

علی درخانه رسول خدا به‌سرمی‌برد و درآن هنگام که پیامبر اسلام به نمازمی‌ایستاد ، جز علی وخدیجه همسر بزرگوارش کسی محمد را اقتدا نمی کرد. درسراسر گیتی ، تنها همین سه تن مسلمان بودند.

* * *

درآن روز تاریخی ، آل هاشم به مهمانی رسول خدا رفته بودند. ابوطالب ، شیخ قبیله ، برصدرتالارمکان گرفت وفرزندان عبدالمطلب و نسل هاشم درکنارهم قرارگرفتند.

محمد دراین مجلس چنین سخن راند :

« خدای من فرمان داده است که پیش از همه نزدیکان خود را به دین اسلام دعوت کنم. امروز، در کره ارض ، قومی ازشما بمن نزدیک‌تر نیست. شما عموها و پسر عموهای من هستید . من شما را به فضیلت واخلاق ومکارم ومحامد دعوت میکنم.

توحید را پذیراگردید وخدای یگانه و یکتا را بربت های سنگین وچوبین خویش برگزینید.»

ابولهب مردی که فرومایگی ، جاه‌طلبی و پستی را از همسر خویش ام‌جمیل ابوسفیان آموخته بود ، به پاخاست وفریاد برآورد :

« دور شوید ، از پسر عبداله پرهیز کنید ، این پسرآفت‌عقل ها ودل هاست.

همه‌برخاستندتاازپسرعبداله بگریزند ،لیکن دگربار کلام محمدطنین افکن شد :

آخرین سخن مرا بشنوید .خداوند هر دو جهان به من فرمان داد که بشریت را بسوی توحید فرا خوانم ،ومن دراین راه به انسانی نیاز دارم که برادرمن ،وزیرمن ووصی من وجانشین من باشد ،و شما برادران من ، کدامیک دوست میدارید که خلیفه رسول خدا باشد ؟

درآن سکوت مطلق ،ناگاه صدایی همچون صدای غرش رعد ،خاموشی خانه را شکافت :

«دلتنگ منشین یا رسول‌اله ،این قوم‌گمراه را به گمراهی‌شان فروگذار.من برادر تو و یار و یاور تو خواهم بود . من تا واپسین دم حیات دامن تورا به چنگ خواهم داشت.»

چه بگویند ؟با علی چه بگویند ؟او پسر ابوطالب بود .به ابوطالب شیخ قبیله نگاه افکندند . ابوطالب به چهره برافروخته علی‌خیره ماندوگفت:

« او را به پسر عمش محمد واگذارید .»

و درآن سکوت صدائی به گوش رسید :

این پسرتورا بس است و دیگر نیازی به نزدیکان خویش نخواهی داشت ،ای‌محمد .

***

همه خانه محمد را ترک گفتند ،محمد باعلی تنها شد.

« یاعلی ،بمن وحی رسیده است که مکه را ترک گویم و بسوی مدینه هجرت کنم .»

« به فرمان خداو دستوررسول خدا پای‌بندم.»

« یاعلی ،امشب بزرگان قریش با شمشیرهای برهنه به خانه من حمله‌ور خواهند شدو اگرمرا دربسترم نیابند ،مرا تعقیب خواهند کرد. توامشب دربسترمن بخواب.»

« یا رسول‌اله خواهم خفت ،درراه تو و درراه خدای توفدا خواهم شد.»

دست مهربان و پرعطوفت محمد از آستین به‌درآمد و سیمای فروزان علی را نوازش کرد :

«علی تو دردنیا و درآخرت برادرمن ،وصی من ،همنشین من و جانشین من خواهی بود .»

مکه به خواب رفت .بزرگان قریش در تاریکی شب رهسپار خانه محمد شدند . علی سر از بالین برداشت و رجال قریش از حیرت برجای ماندند. مردی ازبزرگان قریش گفت :

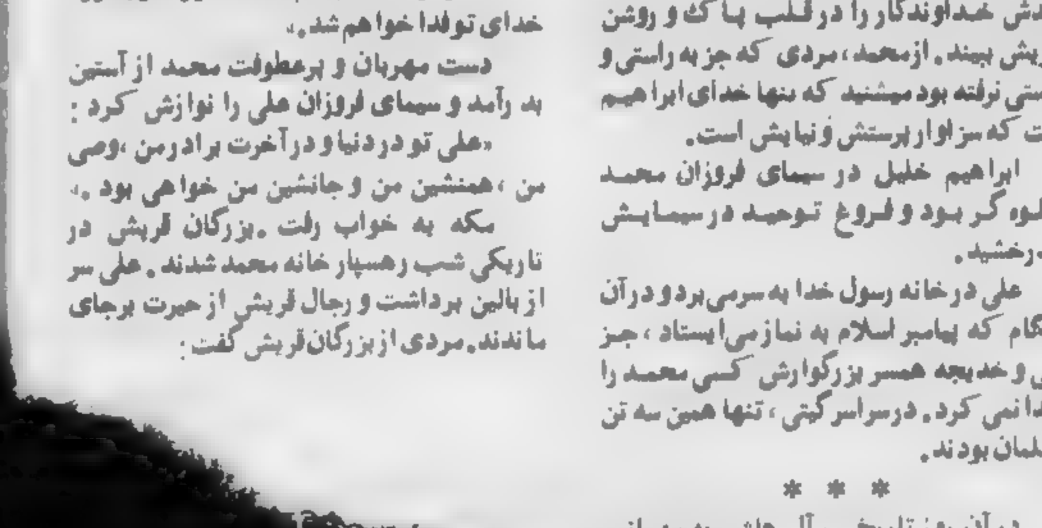

— این علی‌بن ابی‌طالب است ، پس محمد کجاست ؟

علی فریاد برآورد :

— دورشوید ، گم شوید تا همیشه ازشاهراه حق و حقیقت دوروازسعادت بی‌نصیب بمانید .

فزت و رب الکعبة

آخرین کلام علی (ع) به هنگام ضربت خوردن

بیم آن می رفت که بزرگان قریش، ازشدت خشم، شمشیرهای برهنه خود را برخون خویش آغشته سازند. هنگامی که ابوطالب چشم از دنیا فروبست، رسول اکرم احساس کرد که دست نیرومند وتوانائی از شانه‌اش جدا شده است. گفته اند که در آن روزگار، به رسول خدا وحی رسید: «محمد، ازمکه بدرآی که یار ویاور تو زندگانی را به درود گفته است.»

و هنگامی که فاطمه بنت اسد، مادرعلی، همسر بزرگوار ابوطالب درمدینه از دنیا رفت، محمد با چشمانی اشکبار ندا درداد:

«او مادر من بود.»

محمد ازمکه به مدینه هجرت کرد و بت‌پرستان مکه را درخشمی جنون آمیز برجای نهاد. برای قومی که یازده سال شب وروز، اندیشه یی جزانتقام ازمحمد، نداشت، این هجرت ناگهانی، دردی درمان ناپذیر بود.

درچنین هنگامه یی، «ابوواقد لیثی» از مدینه، برای علی، ازمحمد، پیام آورد. علی در این پیام وظیفه داشت تا فاطمه زهرا، فاطمه بنت اسد و فاطمه بنت زبیر بن عبدالمطلب وجمعی از یاران مسلمان را ازمیان شمشیر ها وخنجر ها و کمند ها به سلامت به مدینه رساند. علی محملی آراست ونیم شب ازمکه بسوی مدینه روان شد. ابوواقد، پیام آوررسول، که محمل حریم رسالت را میراند، شتاب درآهنگ رفتار محمل داشت. علی به «ابوواقد» گفت:

«آهسته تر ران برادر، با همت بلند وعزم قوی دربرابر حوادث برخیز. زمام امور درقبضه قدرت حق است و تا او روا ندارد، سود و زیانی به کس نخواهد رسید. در این هنگام»، ناگاه، «جناح» سردار حارث بن امیه با هفت سوار پوشیده درسلاح، راه بر کاروان علی بستند. علی نه تنها سالار این کاروان بود، بلکه تنها مرد جنگاوری بود که پشت کاروان بر نیروی جنگاوری وایمان او برحق وحقیقت تکیه داشت.

همچون شیری خشمناک بسوی جناح حمله ورشد و او را به خاک افکند وفریاد برآورد: «ازگذرگاه یک مسلمان مجاهد دورشوید، من بسوی محمد رسول خدا میروم و هرسدی را در گذرگاه خویش ازمیان برخواهم داشت.»

علی به مدینه رسید. محمد او را به آغوش کشید:

«تو نخستین مسلمانی که درپی من ازمکه به مدینه مهاجرت کرده‌ای و تو، آخرین چهره باشی که دردم مرگ ازپیش چشم من محوشود.»

* *

محمد دردامنه کوه های احد، درپی پیکاری سخت با قریش، با هفتاد زخم کاری که بر تن داشت، درپای صخره یی ایستاده بود. یاران محمد ازمیدان جنگ روی برتافته بودند و تنها علی بود که با نود زخم کاری همچون شیری خشمناک دشمن را چونان برگ خزان فرومیریخت. محمد روی به علی آورد:

«همه گریخته اند!»

«چنین است یا رسول‌اله.»

«به آن ها نمی پیوندی؟»

بقیه دارد

حسن نکرئی

ساعتی در میان خانواده پرجمعیت احمد گودرزی

احمد گودرزی وقتی بخانه میرود بچه‌ها از سروکولش بالا میروند و یک لحظه راحتش نمی‌گذارند

در میان خانواده پرجمعیت گودرزی به پشتی تکیه میدهم، همسر گودرزی از آن زنهای زبر وزرنگ است که بالهجه خاص مردم الیگودرز (از نواحی اصفهان) حرف میزند. بچه‌ها از سرو کول پدر بالا میروند گویاموقعیت خوبی برای شیطنت پیدا کرده‌اند ومادر به‌آنها چشم غره میرود پشت‌سرهم خطاب به‌من می‌گوید نفس تازه کنید، انگور بفرمائید هندوانه بفرمائید، چای بفرمائید.

از احمد گودرزی می‌خواهم که از گذشته حرف بزند، شلوغ ترین بچه‌هایش را روی زانویش مینشاند ومی‌گوید: تا کلاس ششم ابتدائی درس‌خواندم اما بعلت عدم‌امکانات مالی ترک تحصیل کردم وبه کسب پرداختم، چندسالی به‌این کار سرکردم ولی چون سرمایه کافی نداشتم نتوانستم ادامه دهم در نتیجه به کارهای صنعتی روی آوردم که‌شوق وذوقی هم به‌آن داشتم.

در سال ۱۳۴۴ باحقوق روزانه هشت تومان به‌استخدام کارخانه ارج درآمدم وبعد در اثرفعالیت وگذرانیدن کلاسهائی که‌از طرف وزارت کار ترتیب داده شده بود هرسال مقداری به‌حقوقم اضافه شد تا امروز که روزی پنجاه‌ویک تومان دستمزد میگیرم همچنین برای هرکدام از بچه‌ها ماهانه ده‌تومان دریافت می‌کنم که‌گویا ازماه آینده این مبلغ به چهل تومان افزایش پیدا میکند. بعضی اوقات هم‌اضافه کار داریم که البته نمی‌شود روی‌آن حساب‌کرد سال‌گذشته نیزدوماه حقوق از سودویژه کارخانه به‌من تعلق گرفت.

ماجرای آشنائی وازدواج

وقتی صحبت از عشق وعاشقی پیش میاید چهره زن وشوهر از برق شادی میدرخشد احمد گودرزی می‌گوید: مالیلی و مجنون بودیم وهنسیم من هفده ساله‌بودم زنم سیزده‌سال داشت که‌ازدواج کردیم عروسی مفصلی گرفتیم ساز ودهل داشتیم. خلاصه خوشترین خاطره من از زندگی همان روز عروسی‌است. ازمیزان مهریه می‌پرسم باخنده می‌گوید: دوهزار وپانصد ریال که بارها این پول رابه‌زنم داده‌ام. البته این شوخی است ولی‌در امر ازدواج مهریه هیچ نقشی نداردفقط خواستن یکدیگر مهم‌است.

خانم گودرزی میگوید: وقتی اولین بچه‌ما بدنیا آمد درست همان زمانی بود که‌شوهرم را به‌خدمت زیرپرچم بردند. ولی من تحمل کردم.

اینهمه بچه برای چیست

به گودرزی میگویم انشاالله که بچه‌ها همیشه زنده باشند ولی‌واقعا این همه بچه برای چیست؟ جواب این‌است: لابد می‌دانید که‌در دین‌اسلام جلوگیری حرام است:

از این استدلال تعجب‌می‌کنم و بلافاصله توضیح میدهم«» در دین‌اسلام جلوگیری‌حرام نیست ولی وقتی نطفه‌ای در رحم زن‌بسته شد از بین بردن آن‌خلاف دین است لابد میدانید که در دین اسلام نطفه ارث می‌برد. مثلا اگر شوهرزنی حامله فوت کند ازمانرک دوسهم کنارمی‌گذارند که اگر نوزاد پسربود براو تعلق بگیرد:

احمد گودرزی‌ولی می‌بیند نمی‌تواند گناه بی‌توجهی خود را متوجه مسائل‌دیگر کند. میگوید: چه میدانم خانم. جهالت، نادانی. وبی‌فکری. اگر فکر حالا را داشتیم هرگز مرتکب این اشتباه نمی‌شدیم‌ولی‌با همه این ها ما برای این‌بچه‌ها واقعا زحمت می‌کشیم برای تعلیم‌و تربیتشان از جان مایه‌میگذاریم:

یکی از بچه‌ها آهسته به‌خواهرش میگوید: امشب تلویزیون تلخ‌وشیرین دارد. این‌گفته به‌من کمک می‌کند ما سلیقه خانواده را در مورد برنامه‌های

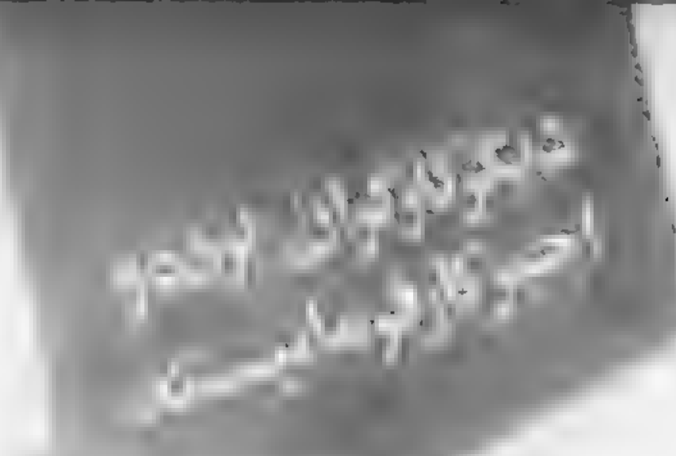

« احمدگودرزی » سی وهشت‌ساله ، کارگر صفحه‌تراش کارخانه ارج ، دوازده سال سابقه دارد ، تا کلاس ششم ابتدائی درس خوانده ، در هفده سالگی ازدواج کرده ، هفت فرزند دارد که بزرگترین آنها کار و تحصیل را باهم درآمیخته است . روزها در کارخانه پلاستیک‌سازی کار می کند ، شبها در کلاس شبانه سال‌ششم ادبی را میگذراند . احمدگودرزی ماهانه هزار و پانصد تومان حقوق میگیرد و سال گذشته معادل دو ماه حقوق از سود ویژه کارخانه بهره گرفت و خانه کوچکی در خیابان شوش شرقی دارد که حاصل سالها تلاش پی‌گیر اوست . در محوطه کارخانه او را دیدم سخت فعالیت می کرد برای آشنائی بیشتر با او و خانواده‌اش ساعت شش بعدازظهر همانروز در منزلش قرار ملاقات گذاشتیم.

نسرین نادرشاهی

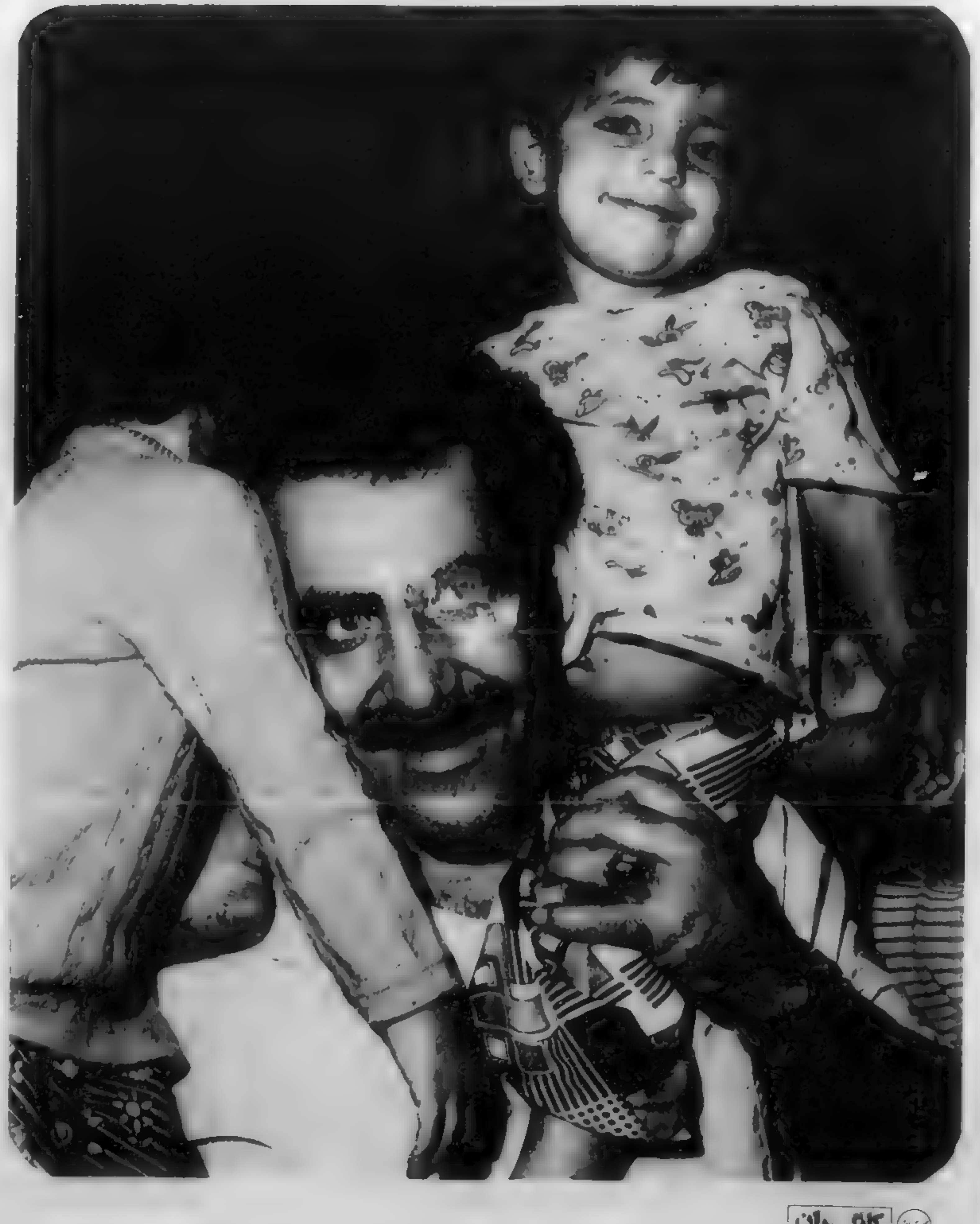

طوری بوی بدانم . خانم گودرزی طرفدار پروپا قرص سریال تلخ و شیرین است از داریوش و زنش خیلی خوشش میآید . ولی حرف خانم رفعتی به میان میآید می گوید . بعد از خانم رفعتی همه اهل محل با او بد هستند ولی من دلم برایش می‌سوزد . خوب فیلم بازی می کند و خودش که زن بدی نیست . و گودرزی بلافاصله می گوید : پس از خانم رفعتی سفره بلای جان خانواده خسرو است . زن خیلی بدی است .

__تفریحات خانواده__

درباره تفریحات خانواده سؤال می کنم . گودرزی می گوید : همانطور که گفتم ما پول زیادی برای تفریح کردن نداریم ، ولی گهگاه به شاه‌عبدالعظیم میرویم و بعضی وقتها به سینما .

خانم گودرزی می گوید : « اصلا ما را با هفت بچه توی ماشین راه نمیدهند . دنباله حرفهای گودرزی این است : زنم بیشتر دوست دارد در خانه باشد . نظر احمد گودرزی را در مورد هنرپیشه ها می‌پرسم جواب این است : هنرپیشه های قدیمی مثل آذرشیوا . فردین ، ملک‌مطیعی را دوست داشتم ولی از این جدیدی‌ها دل خوشی ندارم .

__بچه ها از قلم نیفتند.__

بچه ها ماشالله آنقدر زیاد هستند که هنوز نتوانسته‌ام اسامی آنها را یاد بگیرم یکبار دیگر می‌پرسم . گودرزی میگوید : حسین کلاس ششم ادبی . فاطمه که شوهر کرده شانزده سال دارد . خسرو کلاس نهم . نرگس ، مریم ، زهرا که مدرسه میروند و محمد که یک‌ساله است :

خانم گودرزی می گوید بعضی شب ها بچه ها که زیاد شیطانی میکنند خوابشان می‌برد و پای سفره متوجه می‌شویم که از قلم افتاده‌اند.

__چگونه صاحب خانه شدید__

احمد گودرزی می گوید : سی‌سال قبل مقداری زمین در ده داشتم فروختم . از بانک رفاه کارگران وام گرفتم و این خانه را به مبلغ پانزده هزار تومان خریدیم . بعد از گذشت یکی دوسال متوجه شدیم که امکان زندگی نه نفر در دو اطاق وجود ندارد در از بانک رفاه کارگران وام گرفتیم و این

بقیه در صفحه ۷۵

شیخ فریدالدین محمد عطار نیشابوری از بزرگان ادب و مشایخ صوفیه ، در حدود سال ۵۳۷ هجری در قریهٔ « کدکن » نیشابور به‌دنیا آمد و چون در آن شهر به دارو فروشی و عطاری اشتغال داشت بدین لقب معروف شد.

عطار در دکان دارو فروشی به‌مداوای بیماران می‌پرداخت و به‌کسب علوم و کسب فیض از مکتب بزرگان مانند شیخ نجم‌الدین کبری روزگار میگذراند و سرانجام خود از پیشوایان عالم تصوف شد و مقام وی به‌جائی رسید که مولانا جلال‌الدین گفت :

هفت شهر عشق را عطار گشت
ما هنوز اندر خم یک کوچه‌ایم

عطار در سال ۶۲۷ هجری درفتنهٔ مغولان بقتل رسید.

معروفترین آثار عطار در زمینه نظم ونثر عبارتند از:

دیوان غزلیات و قصائد او که درحدود ده هزار بیت است.

و دیگر : الهی نامه–پندنامه–خسرو نامه–اسرارنامه–مصیبت‌نامه و از مثنویهای بسیار مشهور او شیخ صنعان و منطق‌الطیر است که در خلال آن،مراحل رسیدن به‌ذات حق را بیان میکند و هفت مرحلهٔ :طلب، عشق ،معرفت ،استغنا ،توحید، حیرت وفنا را شرح میدهد:

چون فرود آیی به‌وادی طلب
پیشت آید هر زمانی صد تعب
بعد از این وادی عشق آید پدید
غرق آتش شد کسی کانجا رسید
کس در این وادی بجز آتش مباد
وانکه آتش نیست عیشش خوش مباد
عاشق آن باشد که چون آتش بود
گرم رو، سوزنده و سرکش بود
نیک وبد در راه او یکسان بود
خود چو عشق آمد نه این،نه آن بود
عشق اینجا آتش است وعقل،دود
عشق کامد در گریزد عقل،زود

داستان شیخ صنعان

آدمی مانند آبی زلال است ،آب‌را در هر ظرفی بریزید شکل همان ظرف را بخود میگیرد ، انسان هم در هر محیطی زیست کند بدون شبهه تحت تاثیرعوامل تربیتی‌وپرورشی آن محیط واقع خواهد شد اگر درجامعه‌ای متدین بسر برد بدون شک مقید به دین وپای‌بند ایمان خواهد شدواگر در محیطی که کفر برایمان بچربد زندگی کند بازهم بلاشبهه از دین خواهد بریدو به کفرروی خواهدآورد.

اما عجیب این که بعضی از انسانهای جنایت پیشه در اثر حادثه‌ای دست از جنایت شسته‌اند وآدمیان عابدی که براثر وقوع واقعه‌ای کافر شده‌اند .اثر منظوم وجاودانی عطار (شیخ صنعان)در باره مردی است که زندگیش را صرف عبادت وپرستش کرده است اما فقط یک حادثه موهوم باعث می‌شود که اوازپارسائی خود کناره‌جوید.

آنچه دراین صفحات می‌خوانید فشرده این داستان عبرت انگیز است.

شیخ صنعان عمرش را وقف آموختن عرفان و الهیات کرد ،سالها عبادت کرد و کوشید دورنگیها را از زندگی بزداید ویک‌رنگی واخلاص پیشه سازد کوششهایش بـــه ثمر رسید واو به مقام کبریائی نائل شد مردم گمان میکردند که شیخ مسیحانفس است ودمی جانبخش دارد از این رو هر گاه سستي وفتوری به‌آنان روی آور می‌شد بشیخ صنعان متوسل می‌شدند واو بااعجاز وکرامات خود بیماران را تندرستی می‌بخشید.

او مردی سالمند وباصفا بود که هدفی بجز آن که مرید حق باشد نداشت ،مریدحق بودن نهایت آرزوی او بود.

شیخ مرید حق بود وچهارصد تن هم مرید او بودند ،مرید اولی که خود مرادی بجز حق نداشت وپیوسته جوینده مقصود مطلوب بود.

چنین مرد پارسائی که بیش از چهل‌سال درعبادت بسر برده بیش ازچهل سال بدیگران اندرز می‌گفته وهادی نادانان ویاور بینوایان بوده است سرانجام مرتکب خلافی می‌شود همان خلافی که دیگران را از ارتکابش منع می کرد.

او بهمه می‌گفت که باید راه عقل رابرگزید ولی خودش عاقبت الامر راهی‌راکه فرمان میداد طی کرد .شیخ صنعان درخواب دید که سر از سجده کعبه برتافته است ومدام بتی سیمین برا سجده میکند مضمون این خواب آنقدر در ذهن شیخ قوت گرفت وریشه دوانید که نادیده دل بمهر معبود موهوم سپرد ،نیازی عذاب آور در او بوجود آمد .نیاز یافتن آن دختر زیبارو.چه کسی می‌توانست باور کند مردی که درایام‌جوانی‌وشباب ایامی که انسان‌بندو اسیر غرایزش است همه غرایز را در خواب فرو کند اما در مرحله پیری ،هنگامی که بالطبع باید این غرایز فرو نشیند یکباره عاشق شود. آن‌هم‌عاشق یک‌دختر خیالی !این عشق که ظاهرا عشقی رسوا کننده ودوراز عقل است باعشق به‌خدا بجدال برمیخیزد وانسان طبعاً پابند غرایزش است از این رو در این جدال عشق به بت‌خیالی !عشق به سازنده‌و خالق بت راشکست میدهد وشیخ سجاده ودستار را کنار می‌اندازد. از سعادت دوری می‌گزیند واو که مدتی مرید سروش بود سرو حس مبشود ودر اعمی سه‌صحهان بدنبال معشوق زبنا تس می‌گردد.

درباره‌این وادی ،سوری می‌گوید:

هر چه گویم عشق را شرح وبیان
تا به‌عشق آیم خجل گردم‌از آن
گرچه تفسیر زبان روشنگر است
لیک عشق بی‌زبان روشن‌تر است
چون قلم اندر نوشتن میشتافت
تا بعشق آمد قلم برخود شکافت
نیست از عاشق کسی دیوانه‌تر
عقل از سودای او کوراست وکر
گر طبیبی را رسد زینگون جنون
دفتر طب را فرو شوید بخون

مریدان شیخ از این دگرگونی ناگهانی متحیر شدند ،هیچکدام نمی‌توانستند قبول کنند که شیخ عاشق یک زن شده است چشمانشان شوریدگی شیخ را میدید و گوشهایشان ناله‌ها وندبه‌های عاشقانه شیخ رامی‌شنید اما با وجود این برایشان باورنکردنی بود.آنها هیچگاه نمی‌خواستند شیخ را رها کنند بهمین جهت بـدنبالش روان‌شدند.

عاقبت شیخ صنعان دررم دختری‌می‌یابد در زیبائی بی‌همتا، فتان‌و زیرك ،شبیه همان‌دختری که در خواب دیده بود. او دختری‌بودالحق سزاوارسجده کردن دختری که لعل لبش جان می‌ستاند وجان می‌بخشد دختری‌که هربار زلفش یوسفی را اسیرعشق خود کرده بود ،موجودی که سخنش چون‌سخن‌عیسی کهربا بود.

دخترمسیحی چون‌نقاب ازصورتش کنارزد شیخ بر آن صورت نظاره کرد هر چه بیشتر بآن چهره نظر می‌افکند بیشتر گرفتارش میشد وبیشتر زبانش ستاینده‌زیبائی آن گلرخ میشد:

عشق دختر کردغارت جان او
کفر ریخت اززلف برایمان او
شیخ ایمان دادوترسائی خرید
عاقبت بفروخت، رسوائی خرید
عشق برجان‌ودل‌اوچیرگشت
تا زدل‌نومیدواز جان سیرگشت
چون‌مریدانش چنین دیدندزار
جمله دانستند کافتادست کار
سربسردر کاراوحیران‌شدند
سرنگون‌گشتندوسرگردان‌شدند

خواب و آسایش ازاو روی گردان شدو آنچنان ازخودبیخود شده بود که نمیدانست‌چه وقت روزاست وچه وقت‌شب.

لحظه به لحظه حال‌شیخ روبوخامت میرفت، دیگرامیدزندگیش نبود باهمه‌وجودش خواهان آن‌دختر ترسابود، پایش کاری بجز پویا شدن کوی یاررا نمی‌توانست انجام دهد، چشمش بجز دیدن روی دلبرش نمی‌توانست کاری کند دستش‌جزبر گرفتن دامن یار کاری دیگر نمی‌دانست.

اوبااین همه آشفتگی‌و پریشان حالی میخواست تادمی معشوق بکنارش آید واوزبان شکایت بگشاید که من در راه تو از همه‌چیز گذشتم هم ازدنیا هم‌ازعقبی! گاهی هم‌زبان‌بسر زنش خود میگشود و خود راملامت میکرد که چرا خود راگرفتار این بلیه درمان ناپذیرساخته است. همراهانش پندش دادند یکی گفتش:

«ای‌شیخ پیشمان نیستی‌ازاین که چشم ازعقبی برگرفتی و با این دنیای فانی بستی؟» شیخ در پاسخ گفت: «تاکنون هیچ کس باندازه من پشیمان نبوده است. من پشیمانم که چرا زودتر از این عاشق نشده‌ام». دیگری باو گفت: «فردائی هست، قیامتی در پیش‌است‌و دوزخی وجود دارد آیا از دوزخ واهمه‌نداری ؟» شیخ جواب داد: «آه‌من گرمای آتش هفت‌دوزخ را دارد.»

آن دگر گفتش که امید بهشت
بازگردوتوبه کن زین کارزشت
گفت‌چون یاربهشتی روی هست
گربهشتی بایدم‌این کوی هست
آن دگر گفتش که درحق‌شرم‌دار
حق‌تعالی رابحق آزرم دار
گفت‌این آتش چوحق درمن‌فکند
من بخودنتوانم ازگردن‌فکند
مرحبا ای عندلیب باغ عشق
ناله کن‌خوش‌خوش زدردوداغ عشق
ماهمه‌سرگشتگان درگهیم
بی‌دلان وبی قـــراران رهیـــم
چون همه درعشق اومردآمدند
پای‌تاسرغرقه دردرد آمـــدنـد

یاران در کاراوحیران بماندند، نمیدانستند چه کنند، ازاو دست بکشندو به مکه برگردند یا روبا‌روی مراد خود باقی بمانند.

شیخ صنعان در کوی یار خود معتکف‌شد و روزوشب بانتظار‌نشست تاچهره‌آن‌ماه رو را ببیند دمی از کوی یارجدا نمی‌شد. رفته رفته آن هیئت روحانی را از دست دادو به سائل های مندرس پوش شباهت یافت. عاقبت دختربه او روی‌بنمود وچون ازعشق شیخ سالمند آگاه شد باو گفت که باید درفکر تهیه کورباشدنه درجستجوی‌عشق ! شیخ همچنان طالب دیدار دختر ترسابود و همچنان با زبانش زیبائی اورا وصف می کرد. دختر که شاهد زاریهای شیخ بود به او دستور داد که اگر خواهانش می‌باشد زناربندد‌وقرآن بسوزدودست ازایمان بشوید.

شیخ بترسائی‌میگراید همنشینانش درکار اوسرگردان می‌شوندو به اومی گویند همه‌مثل او ترساشده‌ورسوائی را برآبرومندی رجحان خواهند داد اما شیخ نمی‌پذیردو آنان را روانه مکه می‌سازد مریدان‌شیخ با مریدی دیگر که ساکن مکه بود دوباره به روم بازمیگردند تاشیخ را از این عشق نامتناسب رهائی بخشند و موجب رهائی‌اش شوند. همنشینان‌شخ برای‌سعادتش دعا می کنند و دست نیایش بسوی خدا دراز می کنند، عاقبت نیایشان مستجاب می‌شود ویکی ازمریدان‌خاتم‌النبیین رادرخواب می‌بیند ورسول (ص) به اونویدمی‌دهد که خدا از سر تقصیر شیخ صنعان گذشته است. شیخ میخواست مادام العمرساکن دیرشود ولی دوباره پیرو عقل می‌شودو عبادت را پیشه می‌سازد واز پیش دخترمیرود.

دختردرخواب‌می‌بیند که نوری اززندگیش حذف گردیده‌آن نور همان‌شیخ صنعان است پس ازآن خواب،دختر ترسا سخت به شیخ دلبستگی پیدامی کندوبا تنی زارونزاردنبال‌شیخ می‌گردد سر انجام شیخ را می‌یابد و درحالیکه از شیخ می‌خواهد اسلام را به او هدیه کند درآغوش او جان‌می‌دهد.

بزرگترین پرنده آسمان چگونه زندگی می‌کند

عقاب بزرگترین پرنده آسمان است این پرنده تیزبین را سلطان آسمانها هم نامیده‌اند درست همانطور که به شیر سلطان جنگل میگویند.

عقاب همیشه دوراز انسان ودرشهرهای بزرگ زندگی می‌کند باین جهت آشیانه‌اش را بیشتر در قله کوههای بلند می‌سازد. انسان، این پرنده را از زمانهای بسیار قدیم تحسین میکند و او را نمونه قدرت میداند و روی بسیاری از وسائل وابزار جنگی قدیم نقشی ازعقاب دیده می‌شود.

با اینحال انسان همیشه در پی شکار این پرنده بوده تاجائی که اکنون تعداد کمی ازاین پرنده دردنیا وجود دارد.

بسیاری از کشورها برای جلوگیری از نا بودی نسل این پرنده، شکار آن را ممنوع کرده‌اند. عقاب همیشه با جفتش زندگی می‌کند. ماده عقاب معمولا یک الی سه تخم میگذارد. درمدتی که او روی تخم نشسته است، عقاب نر از آشیانه پاسداری میکند. غذای عقاب ماهی‌های بزرگ، خرگوش، بچه گوسفند و سنجاب است این پرنده با چشمان تیزبین خود در اوج آسمان‌ریزترین موجودات را روی زمین می‌بیند و با سرعت زیادی بطرف آنها حمله می‌کند و طعمه خود را در یک لحظه به آسمان میبرد از این پرنده پرقدرت انواع گوناگونی وجود دارد که مهمترین آنها عقاب قهوه‌ای و عقاب طلائی است. عقابهای قهوه‌ای بیشتر در آفریقا و عقابهای طلائی در آمریکای شمالی زندگی می‌کنند.

محمد تقی هاشمی نعمت‌الهی
سن ۸ سال

نقاشی کودک

بچه‌های عزیز، همانطور که قبلا از شما خواستیم، حالا هم یادآوری میکنیم از وقت‌های اضافی که دارید استفاده کنید، بجای نشستن جلوی تلویزیون و تماشای برنامه‌هائی که سال شما نیست، بنشینید و نقاشی کنید، استعداد نقاشی در شما وجود دارد فقط باید تمرین کنید، بعنوان مثال، دوست شما «محمد تقی هاشمی نعمت‌الهی یک نقاشی خیلی قشنگ کشیده و برای ما فرستاده که تصویر آنرا در این صفحه می‌بینید یک خانه ویلائی، با یک زمین بزرگ و نرده‌های قشنگ که دور تا دور ساختمان است و دو بچه کوچولو که نشسته‌اند تلویزیون تماشا می‌کنند، با یک جعبه آبرنگ و کاغذ و کمی کار، میتوانید شما هم برای ما از این نقاشی‌ها بفرستید و جایزه بگیرید، ما بشما وسایل رنگ و نقاشی و کتابهای نقاشی که بدردتان بخورد جایزه میدهیم و شما هم با ما همکاری کنید.

معرفی کتاب * آلیس درسرزمین عجایب

از: لویس کارول * ترجمه: حسن هنرسندی

* لویس کارول درآغاز شعر می‌نوشت، نحوه تفکرش بسیار وسیع بود و این بود که سبب شد به دنیائی دست یابد که این روزها تنها ذهنیات هنرمندان آشنا با دگرگونیهای علمی قادر به خلق آن هستند.

در سال ۱۸۶۰ هنگام قایقرانی لویس کارول خیالپردازی کرد و برای دو دختر تازه سال قصه گفت: دخترکان به‌قصه‌اش علاقمند شدند و او را بر آن داشتند که آن همه زیبائی را به نگارش در آورد. لویس کارول این کار را جدی نگرفت چرا که پس از دو سال آن هم با سرمایه شخصی به چاپ و انتشار کوشید و نخواست زیانی متوجه ناشر شود ولی کتاب با استقبال فراوانی روبروشد.

ادبیات کودکان با ساختمانی کاملا متفاوت با ادبیات بزرگسالان نوشته میشود. نویسنده کتاب برای بچه‌ها باید به نوع تخیلی که خاص بچه‌ها است، مراجعه کند. خود را جای یک بچه بگذارد و اثرش را خلق کند.

آلیس در سرزمین عجایب کتاب موفقی است وسراسرپراز تخیل:

«لانه، اول مانند دالان زیرزمینی به طور افقی پیش نمی‌رفت اما ناگاه گود شد. آنچنانکه آلیس، پیش از آنکه در فکر توقف بیفتد، حس کرد درچاهی بسیار گود سقوط کرده است.

آلیس به صدای بلند خطاب به خود گفت: ازخودم میپرسم تا این لحظه از فاصله چند کیلومتری افتاده‌ام! مثل اینکه باید به مرکز زمین نزدیک شده باشم

آلیس وقتی به سرزمین عجایب وارد میشود مرزمیان حقیقت وتخیل ازمیان برمیخیزد یعنی خواننده کتاب هم با وجود شوق بسیار برای شناخت دنیای تازه دیگر به تخیلی بودن قصه نمی‌اندیشد. علاوه بر این کتاب به قصه‌های کوچک نیز تقسیم میشود و این برای بچه‌ها بهتر است چرا که میتوانند بدون خستگی از هر فصل بهره‌ای بگیرند. مهم‌تر از همه اینکه شخصیتهای خبیث و خوش جنس به تساوی دلپذیرند، برای اینکه بچه‌ها خوش‌قلب وخوش بین بار بیایند.

لویس در این کتاب یک دنیای غیر میرا را نیز تصویرمیکند.

دنیای آلیس، حتی وقتی که به پایان میرسد، باز به زندگیش ادامه میدهد، چون دنیای نامیرای بچه‌ها غیرقابل نابودی است. چرا که بچه‌ها بزرگ میشوند، اما دنیای کودکی و تخیلاتش از میان نمیرود، و با بچه‌های تازه که بدنیا می‌آیند ادامه پیدا میکند.

در فصل دوم وقتی به موش برمی‌خورد درمی‌یابد که نباید موش را با فکر گربه وسگ آزرد ومیگوید «موش کوچولوی عزیز خواهش میکنم برگرد دیگر ازگربه وسگ حرف نمی‌زنم برای این که تو از آنها خوشت نمی‌آید» تجربه‌های آلیس که از یک دنیای خیالی و ملاقاتهای متعددش با موجودات غیرواقعی بر می‌آید درعین حال به کار دنیای حقیقی هم می‌آیند، و این تجربه‌ها در آینده بچه‌ها بسیار مؤثر وقابل استفاده‌اند. به طورکلی از این ترجمه نوجوانان هم میتوانند بهره بگیرند تا چه رسد به بچه‌های کوچک.

آدم آهنی

از: محمود احیایی

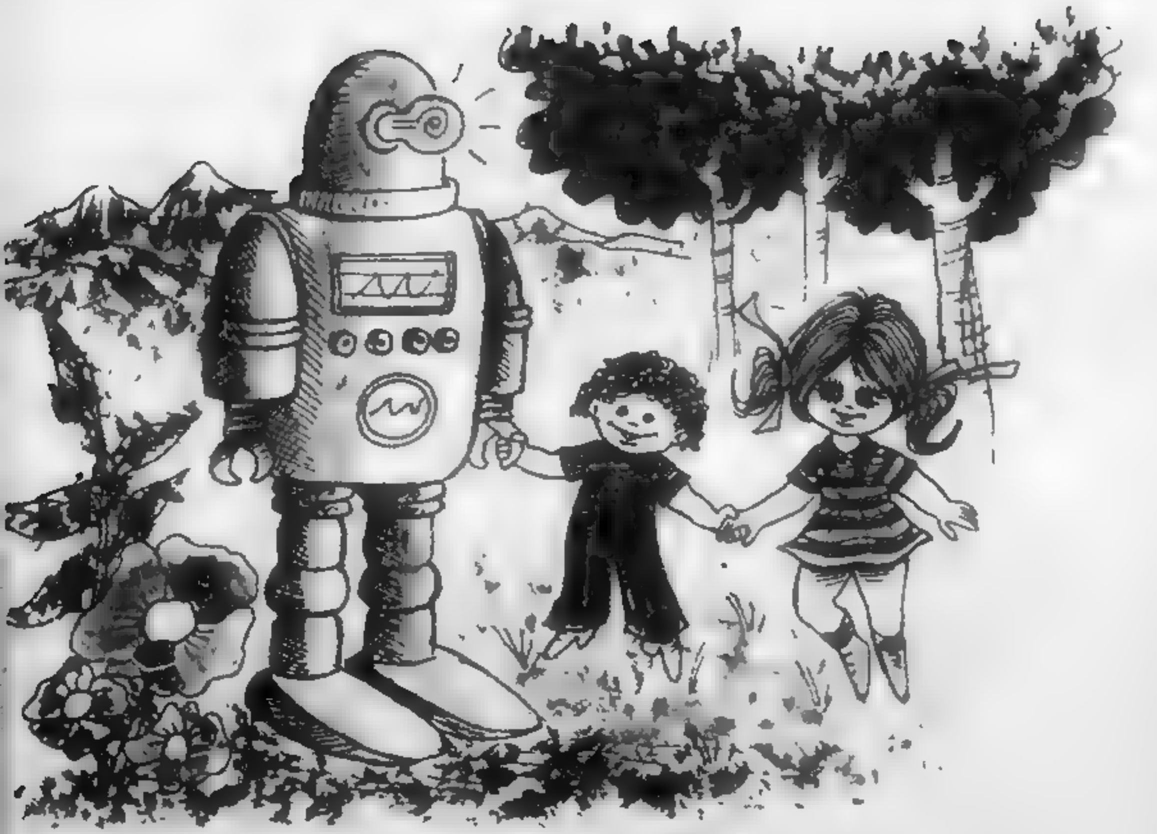

محسن ،فرید و منیژه با خانواده‌هایشان به ییلاق رفته بودند یک روز صبح اواسط تیرماه ،آنها تصمیم گرفتند به کوهی که در آن نزدیکی بود بروند و ساعتی گردش کنند.

در آن موقع صبح صدای زنگوله‌های گوسفندانی که بطرف دشت می‌رفتند از کوچه‌های ده بگوش می‌رسید .هر سه نفر از باغ بیرون آمدند کمی که راه رفتند به‌اولین گله گوسفند برخوردند گوسفندهای سیاه ،سفید و ریز و درشت پهلو به پهلو به‌طرف دشت روان بودند.

یوسف ،چوپان گله ،که دید بچه‌ها صبح به‌آن زودی از خانه بیرون آمده‌اند از آنها پرسید: کجا می‌روید؟

محسن جواب داد:

—می‌رویم کوه.

—شما که راه کوه را بلد نیستید.

—مگر کوه هم راه دارد؟

—معلوم است که راه دارد.

فرید دخالت کرده گفت :ما با تو می‌آئیم یوسف.

ولی من غروب برمی‌گردم.

منیژه گفت :عیب ندارد ما هم غروب با تو باز می‌گردیم.

—بسیار خوب.

وقتی به دامنه کوه رسیدند فرهاد درحالیکه نفس نفس می‌زد گفت :بهتر است همین‌جا بنشینیم .یوسف روی صخره بلندی رفت تا بتواند همه گوسفندان را ببیند.

منیژه ،فرید و محسن هم روی زمین نشستند و به پائین کوه خیره شدند و چند لحظه بعد محسن گفت :بچه‌ها بهتر است برویم نزدیک قله.

منیژه و فرید نگاهی به یکدیگر انداختند آنها هم از این کار بدشان نمی‌آمد.

سه نفری به طرف قله راه افتادند وقتی به نزدیک قله رسیدند ازشدت خستگی روی زمین نشستند تنها صدای پرندگان کوهی سکوت کوه را می‌شکست.

ناگهان صدائی مثل صدای یک فاخته بلند شد. کوکو، کوکو.

هر سه نفر با تعجب نگاهی بهم انداختند محسن که بزرگتر از دو نفر دیگر بود نگاهی به اطراف انداخت و گفت :ممکن نیست فاخته به‌این جا آمده باشد.

در این موقع صدایی گفت :من فاخته نیستم!

هر سه نفر با تعجب برگشتند.

یک آدم کوتاه قد با قیافه و لباس عجیبی چند متر دورتر از آنها پای صخره‌ای ایستاده و به آنها نگاه می‌کرد.

محسن بلند شد با تعجب به طرف او رفت و گفت:

تو کی هستی؟

—من آدم آهنی هستم!

—آدم آهنی؟!

—بله پرفسور مرا خلق کرده‌است اسمم نپتون است.

آدم آهنی صدای کلفتی داشت چشمانش بی‌حالت بود و اصلا پلک‌هایش بهم نمی‌خورد.

منیژه و فرید هم به او نزدیک شدند آنها کمی می‌ترسیدند محسن پرسید :پرفسور کیست؟

نپتون به کلبهٔ قرمز کوچکی که کمی دورتر قرار داشت اشاره کرده گفت : خانه پرفسور آنجاست ولی الان به‌شهر رفته است.

فرید جرأتی به‌خود داده پرسید:چرا چشم‌هایت این قدر بی‌حالت است؟

—چون من مثل شما روح ندارم،با موتوری که توی مغزم است زندگی می کنم اما خیلی دلم می‌خواهد مثل همه آدم‌ها روح داشته باشم برای این که به‌این آرزویم برسم باید با آدم‌های خیلی خوب و مهربان زندگی کنم.منیژه هم به‌حرف آمده گفت : اگر راست می‌گوئی چرا نمی‌روی با مردم زندگی کنی؟

—تصمیم دارم همین کار را بکنم.

منیژه به‌دوستانش گفت : چطور است او را به ده دعوت کنیم؟

محسن و فرید باهم جواب دادند : خیلی خوب است.

نپتون دعوت آنها را قبول کرد چهار نفری شروع به‌پائین آمدن از کوه کردند نپتون گفت : شما دوستان خوبی برای من هستید امیدوارم بزودی مثل شما دارای روح هم بشوم.

بچه‌ها با خوشحالی نگاهی بهم انداختند سرگرمی خوبی پیدا کرده بودند. آنها به‌سرعت از کوه پائین آمدند مردم ده با دیدن آدم آهنی حیرت زده دورش را گرفتند اما آدم آهنی خوشحال شد او فکر می کرد به‌علت معاشرت با آنها دارای روح خواهد شد.این بود که سعی می کرد با آنها حرف بزند اما مردم او را مسخره می کردند بعضی از بچه‌ها هم بطرفش سنگ می‌انداختند محسن،فرید و منیژه مرتباً به‌چشم‌های آدم آهنی نگاه می کردند و می‌خواستند ببینند چه موقع تکان می‌خورد چون او گفته بود هر وقت روح پیدا کند چشم‌هایش تکان می‌خورد.

کم کم آنها به‌میدان ده رسیدند حالا عده زیادی از مردم ده دور آدمک را گرفته بودند.ناگهان یکی از آن‌ها فریاد زد : این شیطان است باید او را از ده بیرون کنیم.

آدم آهنی به‌راه افتاد چشم‌هایش همان طور بی‌حرکت بود او هنوز روح نداشت بچه‌ها هم با او بودند آنها نمی‌خواستند آدم آهنی را ترک کنند. آدم آهنی خیلی با آنها مهربان بود محسن به‌او گفت :از ده بیرون نرو مردم تو را اذیت می کنند.

آدم آهنی با همان صدای کلفتش گفت : نه هیچکس نمی‌تواند بمن آزاری برساند.

بعد از ده خارج شد.آن طرف جاده زیر درخت‌ها قهوه‌خانه بزرگی بود.

آدم آهنی گفت : می‌خواهم بروم آنجا شاید آدم‌هایی باشند که بتوانند مرا صاحب روح انسانی کنند.

منیژه گفت : نه آنها تو را اذیت می کنند.

—هیچکس نمی‌تواند مرا اذیت کند.

آدم‌آهنی به‌سرعت از میان جاده گذشت و وارد قهوه‌خانه شد مردم با دیدن او از جا پریدند همگی با تعجب نگاهش کردند او هم نگاهی به‌صورت آدم‌هایی که در قهوه‌خانه بودند انداخت بعد به‌آرامی خودش را به‌میان قهوه‌خانه رساند هیچکس حرفی نمی‌زد همه با تعجب نگاهش می کردند.

آدمک به‌بچه کوچکی که روی زانوی مادرش نشسته بود نگاه کرد از او خوشش آمد با قدم‌های آهسته جلو رفت و به‌آرامی دستش را بسوی او دراز کرد اما بچه جیغ کشید مادرش هم شروع به‌داد و فریاد کرد.

قهوه‌چی که یک سینی بزرگ چای توی دستش بود ناگهان آن را بطرف آدمک پرتاب کرد استکان‌ها روی سر آدم آهنی خرد شدند اما او احساس کوچکترین ناراحتی نکرد. فقط بآن مرد گفت، حواست جمع باشد من میتوانم استخوان‌هایت را خرد کنم.

بعد مشت محکمی به دیوار قهوه خانه زد دیوار سوراخ شد و مقداری آجر شکسته روی زمین ریخت، دیگران با دیدن این صحنه سرجاهایشان ایستادند.

محسن ، فرید و منیژه به چشم‌های او نگاه کردند هنوز بی‌حرکت بود او نتوانسته بود روح پیدا کند.

آدم آهنی حس کرد همه از او بدشان می‌آید این جا نتوانسته بود روح انسانی پیدا کند و یک آدم کامل شود.

ناچار از قهوه خانه بیرون آمد و لب جاده ایستاد ، نمی‌دانست دیگر کجا برود . در این موقع یک کامیون از دور پیدا شد . آدم آهنی خودش را کنار جاده مخفی کرد همین که کامیون از جلوی او گذشت داد زد : بچه‌ها خداحافظ من رفتم. بعد بسرعت از عقب کامیون بالا رفت و میان بارها نشست بچه‌ها با افسوس بطرف او دست تکان دادند.

نیم ساعت بعد کامیون وارد شهر شد آدمک سرش را بلند کرد برای اولین بار بود که وارد شهر می‌شد همه جا شلوغ بود آدمک خوشحال

بقیه در صفحه ۸۳

تنظیم از: م— آبنوس

آمدیم توی کوچه که در پشت سرمان بسته شد . تاب ایستادن نداشتم هنوز صدای پیر مرد که داشت آخرین فریاد های وحشتناکش را ازسینه خارج میکرد بگوش میرسید ، به دیوار کاه‌گلی تکیه دادم ومادرم معصومانه چادرش را سر کشید ومنتظر ایستاد ، غم من آنقدر سنگین بود که مادرم از بغض نمیتوانست حرف بزند ، تنها دستش را گذاشت روی شانه‌ام و با این حرکت من براه افتادم ، عصر روز پائیز ، با آفتاب نیمه جانش سایه من ومادرم را روی زمین میانداخت ومن از کندی حرکت سایه ها درمی‌یافتم که راه رفتن در این لحظات چه دشوار است . بدرخت چنار و بزرگ کوچه رسیدیم وبازمن به آن تکیه دادم . این درخت با جوی کوچک وشنی کنارش برایم پراز خاطره بود وحالا همه چیز، همه آرزوها و همه خواستنی های من بافریاد یک پیرمرد مثل دود ناپدید شد وبعد این سؤال که من بدون «بهانه» وخالی از او درعمق تنهائی باید چه میکردم ! من وبهانه همه چیز هم بودیم و بدون هم هیچ ، وحالا آنچه برای هردویمان باقی مانده بود فقط تنهائی — بود . به خودم لعنت میفرستادم که چرا پاپیچ من شده بود تا بخواستگاریش بروم ، او که میدانست پیرمرد چنین سنگ دل است ، او که میدانست پدرش فرمانروای بی رحم خانه است و بار ها درباره او برایم داستانها نقل کرده بود، چرا نتوانست عنان دل نگه دارد و چرا بمادرم هم رحم نکرد ، این قصه غمگین ترین قصهٔ روز پائیزیم بود ، مادرم با چه خوشحالی لباس بنفش خوش دوختش را از صندوقچه‌اش درآورد ، بتن کرد : موهایش را شانه زد ، چادر کرپ سیاه رنگش را بسر کرد ومعصومانه همراهم شد و چه بد وتحقیر کننده حرف های پیرمرد او را شکست ، او را رنج داد . باز راه رفتم و من فکر کردم ، به «بهانه» به قشنگی لبهایش ، به خنده هایش که بمن جرئت میداد ، یکسال در محدودیت کامل فقط بانگاه ، حرف به شور عشق رسیدیم ، آشنائیمان خیلی ساده بود ، دوراز عشق های کتابی ، آمده بود تا عکس ۴×۳ برای گواهینامه‌اش بگیرد ، تعارفش کردم‌به استودیو ، لحظه‌ای بعد با نگاتیف فیلم به داخل استودیو رفتم . نشست روی چهارپایه گردان و با خنده قشنگی بمن خیره شد ، پروژکتورها را روشن کردم ، نور که آمد روی صورتش ناگهان بخود لرزیدم ما عکاس ها وقتی میخواهیم از کسی عکس بگیریم توجه میکنیم که اگر چشمان ریزی دارد سرش را بالا نگاه داریم یا اگر فرم صورتش مثلثی است برای قشنگ‌تر شدن نیم رخ او را عکس بگیریم و بهمین جهت چند ثانیه یا دقیقه‌ای به مشتری نگاه میکنیم که عیب هایش را پیدا کنیم و حساب رتوش را داشته باشیم. منهم این کار را کردم ، زل زده بود توی چشمهای من . خدای من هیچ نقصی نداشت آنقدر نگاه کردم که زد زیر خنده و گفت اگه عکس چهل در پنجاه خواسته بودم چقدر معطل می کردید ! ناگهان بخود آمدم ، وقتی میخواستم جلوی دوربین فرم وژستش را درست کنم میترسیدم دستم را به چانه‌اش بزنم و او لرزش دستم را حس کرد عکس را گرفتم خواست بلند شود ، گفتم:

اجازه بدید یه عکس به انتخاب خودم بگیرم.

اخمی به صورتش نشست

برای چی

فقط برای استودیو ، میخواهم بزرگش کنم.

ازجا بلندشد وبا خنده گفت:

لطف می کنین ، بابام بفهمد سرم لب باغچه‌س

آمدیم بیرون قبض عکس را نوشتم به جای نام که رسیدم باو خیره شدم بالحنی بی‌تفاوت گفت.

بهانه....

گفتم— نام فامیل

گفت— همین کافیه

قبض را امضاء کردم ، دادم بدستش وگفتم:

— فردا برای دیدن نمونه بی رتوش تشریف بیاورید.

کیفش را برداشت و بدون اینکه جواب بدهد خداحافظی کوتاهی کرد واز درخارج شد.

نشستم پشت میز ، کارگر چاپ را صدا کردم وگفتم بسرعت فیلم را ظاهر کند . حالت عجیبی داشتم ، به او فکر می کردم به لحن کلامش به حرکاتش ، من ابتدا گناه میدانستم که مشتری را طور دیگری ببینم ولی احساس میکردم او برای من مشتری نیست تا فردا خیلی طولانی گذشت عقربه ها آنقدر کند می‌گذشتند که تصورش را هم نمی کردم در تمام عمر به یاد ندارم اینقدر به ساعت ، به آفتاب و به زمان

با این برزخ چکنم؟

فکر کرده باشم طرفهای عصر داشتم چند تا عکس را حاشیه بری کردم، قیچی بیک دستم بود و عکسی در دست دیگرم که در باز شد واو از راه رسید سلامی کرد. نشستم خودم را بی تفاوت نشان دادم. عکسش را بریدم و بعد به او خیره شدم: عکستون خوب شده بهانه خانم، پس فردا حاضره. مدتی خیره درمن ماند، میدیدم که یک حالت عصبی پیدا کرده، با انگشتهایش روی میز ضرب گرفته بود وبعد در حالیکه خنده تمسخر آمیزی روی لبانش نشسته بود، گفت:

— میفرمائید این همه راه، توی شلوغی اعصاب خرد کن خیابون منو کشوندین که فقط بهم بگین عکسها خوب شده!

قیچی را روی میز گذاشتم.

— گوش کنید بهانه خانم، باید تشریف میاوردین که اگه عکس خراب شده بود دو باره بگیرم — از جای بلند شد، کیفش را بدست گرفت، لرزش محسوسی توی دستهایش حس میشد. دوباره قیچی را برداشتم و خواستم عکس را ببرم که احساس کردم ایستاد، سرم را بلند کردم،

لحتی فکر کرد، لبهایش را بدندان گزید ویک دفعه زد زیر خنده ودرمقابل تعجب فراوان من برگشت وروی صندلی نشست.

— حتماً فکر میکنید زده به کله‌ام که اینکارها رومیکنم!؟

قیچی را روی عکس روی میز گذاشتم، دستش را کشید روی عکس روی میز وبعد باخنده گفت:

— مدتی که من اینجابودم رل بازی میکردید با این شخصیت والمیتونه

فقط نگاهش کردم، آرام نشستم وبعد زمزمه کردم:

— اگر توتمام دنیا به دوربین بود ومن با اون دوربین قرار بود یه عکس بگیرم، حتماًشما را انتخاب میکردم... بهانه...

خنده‌اش محوشد، لرزش دستهایش راحس کردم وناگهان باصدای فریاد مانندی گفت:

— نه... اینطور بامن حرف نزنید، لااقل شما نزنید...

دستم را روی دستهایش که روی میزبود گذاشتم وتوی چشمهایش نگاه کردم— شما خیلی قشنگید، نمیدونم چی بگم، همه اون چیزائی که یه‌دختر باید داشته باشه‌دارید سرش را توی دستهایش گرفت، لرزش شانه‌هایش نشانه اشکی بود که میریخت ترس برم داشته بود برایش یک لیوان آب آوردم وخورد.

— من درمقابل محبت ضعیفم، توی این دنیا تاوقتی کوچیک بودم زیر دست زن‌پدربودم حالام که بزرگ شدم همه‌مثل تو، توشل همه فقط براتون یه‌چیز مطرحه. ساکت نگاهش کردم درحالیکه سیگریست بمن خیره ماند و گفت: منو ببخشین حالم دست‌خودم نیست...

***

غروب روزبعد داشتیم دریک خیابان خلوت قدم میزدیم، هفته بعد احساس کردم— بدون تو همه چیزم را ازدست میدهم واو هم گفت.....

—بدون توهمه‌چیزم را ازدست میدهم و

هفته های بعد آمد توی خانمان، نشست سر سفرمان، مادرم چقدر دوستش داشت واو هم مادرم را، حرف‌های نگفته‌ای داشتند که بهم میزدند. بهانه بامادرم که بود من فقط نگاهشان میکردم، پیر زن عجب زنده‌دل بود، بعدازمرگ بابام هرگز خنده‌اش را اینطور شادمانه‌ندیده بودم. آنها حتی ازبچه های ما هم حرف‌زده‌بودند اسم گذاشته بودند، جای اتاق بچه را معین کرده بود. ماهها گذشت، روزبروز

خوشحال‌تر بودیم، عکاسی من که ازدو اتاق کوچک تشکیل شده بود، تغییرمکان داد، تبدیل به آتلیه شد. چند وردست آوردم وهمه اش بر اثر نیروی عشقی بود که به بهانه داشتم. نیروی محبت او بود که مرا بطرف زندگی تازه‌ام میکشید تا یک روز...

نزدیکی های غروب بود که داشتیم بطرف خانه بهانه میرفتیم وبهانه، آرام گفت:

— فکر نمیکنی دوران قبل از ازدواج‌ما تمام شده باشد؟

دستش رافشردم

— به بابات گفتی؟

— نه میترسم میترسم، اینه که هی‌طول‌دادم ولی بیا، بالاخره یه‌طوری میشه فردایش مادرم قشنگ‌ترین لباسش را پوشید، چادرنو وسیاه رنگش را بسر انداخت شوخی کنان آمدیم بیرون، درخانه مهمان‌قلبم میزد، ترس برم‌داشته بود هیچ چیز یادم نیست، هیچ چیز یادم نیست.. هیچ چیزیادم نیست جزفریاد پیرمرد، که گفت:

— دختر من سرراهی نیست که هرکی از راه رسید بدم، اونامزد داره، باید زن پسرخاله‌ش بشه، شام ازاینجا برید بیرون... بانعشش از این خونه میره بیرون یاخودش کرلباس عروسی با پسرخاله‌ش. والسلام

مادرم شب‌شام راآورد، درمن خیره‌ماند....

— غذات رو بخور سرد میشه، توسرسگ‌بزنی دختر پیدا میشه

فریاد زدم....

— مادر....

زد زیر گریه.

— این چه‌شانسیه کهمن دارم —این چه بدبختیه، لابدمن نحس هستم، آخه‌چرا هربلائی هست بابسرما بیاد،چرا....

روزبعد رآتلیه‌سیگار میکشیدم ورا میرفتم، نه زنگ تلفنی نه‌خبری ازآمدن او، خانه‌ومحل کارم ازعطراو خالی مانده‌بود، باید چه‌میکردم فردای آنروز رفتم نزدیک منزلشان پرس‌وجو کردم وپسر بچه‌ای گفت بهانه خانم دیشب یک چمدان بدست داشت وهمراه پدرش رفت.

گفتم— کجا؟ وپسر که‌شانه‌هاش را بالا انداخت. کوچه پربود از خاطره‌او بی بهانه چه‌میکردم. چه‌میکردم...

وگذشت، روزهاوروزها، هیچ خبری ازبهانه نبود، گوپا خاک اورا برده....

مادرم درتمام‌لحظات همراه‌من می‌گریست. همراه بامن رنج‌میبرد وگذشت هفته ها، ماهها...

مادرم ناهار را آورد گذاشت وسط سفره خودش هم نشست، حرف داشت.

از قباله‌اش خواندم، پراز حرف بود، وقتی خربزه قاچ کرده مشهدی را جلوی من گذاشت توی چشمهایم خیره‌شدو گفت:

— مادرمیتونم یه‌حرفی را بهت بزنم.

وبعد گفت... حرف از دختری زد که لایق من بود، حرف از دختر فامیل، اسمش شمسی بود، گفت:

— قبول میکنی برم خواستگاری، مادراین دختره خوبه، اهل زندگیست مثل خودمون میمونه....

سیگار را روشن کردم، دستش رافشردم

— برومادر خواستگاری....

پیر زن باور نمیکرد، خندید، گریه کرد، خندیدوشیون کرد.

من هم خندیدم، دردل گریستم وبعدهمش گفتند: روزعید روزی خوبی است

گفتم— قبول.

آمدند، رفتند و...

قرارعروسی راگذاشتند

***

داشتم چند تاعکس رنگی را توی پاکت میگذاشتم کسی آمد تو عکس را دادم، پول را گرفتم، برگشتم بطرف تازه‌وارد...

بهانه.... فکر کردم—خیالست فکر کردم داستانست—فکر کردم خیال است.

بهانه همه اینها بود، ولی اوآمده بود.

— برگشتم... بابام خدابیامرز مرد ...دو روزه اومدم... تواون شهردور افتاده داشتم دیوونه میشدم حالا که اومدم میترسم‌نکنه اتفاقی افتاده باشه خوشحالم که میبینمت....

خندیدم. خندیدم واو دوباره‌نشست...

چند روز بیشتروقت نیست، مادرم هیچ چیز نمیداند تنها یک راه دارم، با بهانه بگریزم، میدانم مادرم دق میکند، شمسی دخترخوبی است ولی نه برای من.

فردا قرار خرید عروسی است ومن ... با بهانه چه کنم، بهانه چه‌میشود، بهانه آمده ....

خدای من مادرم چه‌میشود، بهانه همه‌چیز را میداند، حرفی نمیزند میگوید خودت انتخاب کن نه میگوید من‌میروم، نه‌میگوید شمسی برود. این برزخ را چه کنم، زندگی بی‌بهانه یعنی هیچ وزندگی با بهانه یعنی مرگ‌مادر.

کدام را انتخاب کنم...؟

زن

نسترن فرنژاد

*** طنز نویسان جهان زندگی زناشوئی را به « رینگ » بوکس تشبیه کرده‌اند.**

*** در جامعه، ریشه‌های مردسالاری خشک شده است و زن دیگر یک « کنیز » و « برده » نیست**

کارگری خشت‌زن، چالاک که کار میکرد خشت بالا میداد پرجوش وخروش بود، ودرحین کار آواز می‌خواند با دوستانش شوخی می کرد وبه‌این ترتیب دیوار«ارک»شیراز بالا میرفت.

کریمخان زند که خود را وکیل الرعایا می‌نامید، پس از چند روز به کار این جوان دقیق‌شد وبسیار مایل بود دلیل این سر زندگی و نشاط ودل بکار دادن اورا بداند.

فرستاد تحقیق کردند وبرایش خبرآوردند که این جوان همسر بسیارشایسته وخوبی دارد. سورسات جوان را در منزل روبراه می کند. مهربان است. باگذشت است ومؤمن ونجیب.

کریم خان برای اینکه واقعاً ازته‌وتوی این کار سر دربیاورد پیرزن نامه‌ای را به بهانه‌ای به خانه جوان فرستاد تا هنگام‌نبودن شوهرش او را وسوسه کند وبمرور پیرزن توانست با چرب‌زبانی، با تعریف از شکل‌و برو روی زن « که حیف است زن یک کارگر باشد » و وسوسه‌های دیگر کم کم زهربدعنقی و ترشروئی را در جام زن ریخت وپس از چند روز زن دیگر آن همسر شایسته ومهربان سابق نبود.

مرتب نق میزد وبهانه میاورد وباصطلاح قال چاق میکرد ومرد خسته بهنگام عصر که به خانه می‌آمد خودرا بایک زن متفاوتی روبرو می‌دید که باوضع گذشته‌اش متفاوت بود و بالطبع دیگرآن دل‌ودماغ باروبیرا رانداشت.

سر کار دیر می‌آمد، آواز و قهقهه او قطع شده بود، ملول و افسرده می‌نمود وهمه این‌ها از چشم کریم‌خان دور نماند و بالاخره برای

کارگران

+ مرد = زندگی

اینکه کار به جاهای باریکی نکشد یادرسیانی کرد جوان وهمسرش را خواست ماوقع را با آنان در میان گذاشت ،انعام وهدیه‌آشان بخشید که زندگی خودرا رونق دهند و چون گذشته دوست و ندیم و مونس همدیگر باشند. این روایت تاریخی به تمامی می‌تواند مثل یک درس آموزنده ،آئینه تمام نمای زندگی زناشوئی و گویای آن «تفاهمی »باشد که در زندگی زن و مرد اصل واساس مراودات آنان است.

همزیستی وتفاهم

زن در حد کارائی استعداد و حدود توانائی جسمی و مالی شوهرش نیازهای خود راعرضه کند.

وقتی پذیرفته است که به خانه یک کارگر برود .یا به عقد یک کارمند جزء اداره ویا یک کسبه دوره‌گرد در بیاید ،بطور ضمنی شرایط زیستن بااو را پذیرفته وتوقع او در تمام زمینه‌ها باید براساس «زندگی شغلی» شوهرش تنظیم شود و همچنین برآوردن نیازهایش باید برهمین روال توجیه گردد.

شاید یکی از نابسامانی‌های زندگی زناشوئی و اصولا زندگی خانوادگی به این دلیل است که ما موقعیت اجتماعی و شغلی و فامیلی و خصوصیات ملی وسنتی خود را فراموش می کنیم چشم هم چشمی وزیادت‌طلبی بر مراودات خصوصی و خانگی ما سایه افکنده،بهانه جوئی ،تلخ روئی (که حاصل یک نوع خود مغبون بینی کاذب است) به ناراحتی های ما دامن میزنند.

زن شوهرش را در غیر از موقعیت واقعی خود ارزیابی می کند وشوهرش در همسر خود چیز متفاوتی (نه آنچنان که هست) می‌جوید و هردو از دو موضع متفاوت ،به زندگیشان می‌نگرند که بالطبع نه اینکه پیوندشان را ارضاء کننده نمی‌یابند ،بلکه زندگی‌چون‌برزخی‌برایشان‌عذاب‌آور وناراحت کننده است .از سوئی دیگر فقدان مهر و گذشت . تفاهم وایمنی اخلاقی وروحی ،شدائد ونابسامانی های این پیوند را دوچندانمیسازد وزمانی بیشتر ازآن رنج می‌برند که فکرمی کنند بایستی به این گونه زندگی زناشوئی عادت» کنندوهر کدام باناهنجاری‌های‌دیگر» بسازند.

و دم نزنند و هیچگاه گفت و شنودی سازنده پیرامون دلخوری‌ها ، ناراحتی‌های خود ، با همدیگر نداشته باشند.

دیگرزن« کنیز» نیست

ما عادت داریم که در زندگی اجتماعی هیچگاه دم نزنیم و غصه‌ها و دلخوری‌ها و ناراضایتی را به قلبمان بریزیم که کسی سر به انفجار بردارد و یا آن را به نوعی پرخاشجوئی خانوادگی مبدل کنیم وجبهه گرفتن وقال‌مقال و بالاخره یافتن راه‌حل هائی که به دادگامخانواده می‌انجامد درحالیکه چه بسا طرح یک نیازیا یک ناراحتی بدون اینکه طرف مقابل احساس کند که حکم بازخواست و یا شماتت وسرزنش دارد و فی‌الفور درمقابل آن جبهه بگیرد) وبالاخره مشورت و کمک فکری و به دنبال آن گذشت و توافق ، بطور کامل از بروز یک دردسر ، یک درگیری عتاب‌آلود وخصمانه وبطور کلی ازیک «فاجعه» جلوگیری می کند. بخصوص درجامعه ما که ریشه‌های «مرد سالاری» سنتی رو به پوسیدگی است ودیگر مردان‌ما نه‌می‌توانند ونه می‌خواهند که از همسر گرفتن تلقی «کنیز خریدن» داشته باشند و با لطبع خصوصیات اخلاقیشان مثل پدران و اجداد برخوردار از نوعی «سلطه جابرانه» درخانواده نیست . ولی فقدان آن روحیه نیز نباید موجب این تصورشود که آنها هر گونه تحقیر وغرورمردگی را تحمل می کنندونسبت به آن‌واکنش نشان‌نمی‌دهند.

تحقیر به کار ، سرزنش به استعداد ، برخ کشیدن زندگی‌های دیگران ، درست همان چیزهائی است که اگر ازیک‌مرد وجودی‌عاطل وباطل نسازد ، دقیقاً او را به خشونت وبه‌بیراهه‌ های برتی می‌اندازد که به قول معروف دودش توی چشم هر دوی آنها می‌رود و اگر در این روابط و درگیری فرزندانی هم باشند که وضع آشفته‌تر می گردد و آینده آنان درمعرض تند باد نابودی‌قرار می‌گیرد.

زندگی زناشوئی زیباست ، گرم و هیجان آور است ، بشرط آنکه کلبه‌مان را با مهر، باگذشت ، دوستی وبا توافق وتفاهم بیارائیم و هرفرصتی را برای تنوع دادن به آن و هیجان بخشیدن به روابطمان از دست ندهیم . یکنواختی و گفتیم « عادت» ایثار و بزرگ منشی و تواضع نیست ، بلکه مرگ تلخ عاطفه‌های انسانی و سم قتال پیوندمقدس زناشوئی است.

***در اغلب موارد بین والدین وفرزندان اختلاف بروزمی کند**

***اکثرفرزندان درددلهای خود را ازوالدینشان پنهان‌می کنندوآنها را با دوستان‌نزدیکشان‌در میان‌می گذارند**

تمام پدران ومادران دلشان می‌خواهد که فرزندانشان در خوشبختی و آرامش بسر برند . ولی با این وصف ناراحتیهائی بین پدرومادرها با بچه ها یشان بوجود میاید.

بهرحال بحث تازه‌ای را دراین صفحه‌شروع می کنیم و هر هفته آنرا ادامه میدهیم با این امید که تا حد زیادی مشکلات تعلیم و تربیت از بین برود.

***

پسر ده ساله‌ای که با پدرومادرش به ییلاق رفته‌است ، روزآخر تعطیلات گریه کنان پیش پدرمیرود ومیگوید:

— امروز آخرین روزی است که علی را می‌بینم آخرفردا به شهر برمیگردیم . او ناراحتی خودش را در کمال سادگی ابرازمیکند . پدرش بالحن بی‌تفاوتی می گوید:

— مهم نیست درشهر دوست دیگری پیدا می کند.

پسرک می گوید:

— آخرتنهائی خیلی ناراحت کننده است.

پدر: عادت‌میکنی.

پسر: آه‌پدرجان(هق هق گریه‌می کند)

پدر: تو ده‌ساله هستی‌ماشاالله‌مردی شدی حالامثل زنها گریه‌می کنی. پسرنگاهی‌سرزنش بار به پدرش میندازد و بطرف رودخانه می‌رود چنین درد دل کودکانه‌ای نباید باپاسخ اینقدر غم‌انگیز باشد باید به احساسات بچه بیشتر توجه کردحتی اگرموضوع ناراحتی خیلی ناچیز باشد . یک پدرفهمیده باید بخودش بگوید:

— پسرم ناراحت است اگر درغم او شریک شوم حتماً ناراحتیش کمتر می‌شود پس باید به پسر خود جوابهای محبت آمیز بدهد مثل این که:

— حق با توست پسرم بدون علی خیلی تنها می‌شوی. ویا اینکه:

— متأسفم از اینکه تعطیلات بپایان میرسد با آدرسش را بگیر درشهر حتماً بدیدنش میرویم

و یا وقتی آدم با کسی انس میگیرد جدائی سخت است این گونه جوابها محبت بین پدروفرزند را صدچندان می کند کودک خوشحال است که درد دلش را می‌فهمند و از شدت ناراحتیش کاسته می‌شود و درعین حال اتکاء وعلاقه اش به خانواده افزایش می‌یابد محبت پدرومادر مرهمی است که زخمهای قلب را التیام میدهد.

*بحث های بی‌نتیجه

پدرومادر هرگز ازبحث کردن با بچه ها نتیجه نمی گیرند این گفتگوها کم و بیش از این قراراست:

— کجا می روی؟

— بیرون.

— بیرون چکارداری؟

— هیچ.

— یک پدرومادرفهمیده باید بدانند که این نوع بحث‌ها همیشه کسالت آور است . مادری روزی می گفت ، هرچه می کوشم سرصحبت را با پسرم باز کنم نمی‌شود بالاخره از کوره درمیروم وجیغ می‌زنم ولی او بی آنکه خم به ابرو بیاورد همچنان به من نگاه‌می کند.

کودکان غالباً دربحث با پدرومادر سرسختی نشان‌میدهند ازموعظه واندرز خصوصاً انتقاد خوششان نمیاید.

روزی پسری به دوستش اعتراف کرد باین دلیل هیچوقت چیزی بمادرم نمی‌گویم چون اگر سرصحبت باز شود دیگر وقتی برای بازی نمی‌ماند.

اگر یک شخص بی‌طرف باین حرف گوش کندمتوجه‌می‌شود که هیچکدام ازآن‌دومتوجه حرفهای دیگری نمی‌شوند یعنی یکی مرتب انتقادمی کندواندرزمیدهد ودیگری مصاحبه‌را انکار می کند،بی‌ثمری این ارتباطات ناشی از محبت وفهم نیست بلکه بیشتربعلت کمی‌احترام وعدم مهارت درحرف زدن است . بقیه این بحث را ادامه میدهیم.

کیف خرید را خودتان بدوزید

برای تهیه این کیف به دو قطعه پارچه ساده مستطیل شکل احتیاج داریم نقشه مورد نظر را روی آن گلدوزی یا کاموا دوزی میکنیم ، میان پارچه و آستر لائی قرار میدهیم تا فرم قشنگ‌تری پیدا کند یک نوار بلند و باریک را با چرخ یا دست چین میدهیم و مطابق شکل اول کوك میزنیم و بعد دوباره روی آن را چرخ میکنیم و از یک نوار قیطانی برای پوشاندن چرخ کاری استفاده می کنیم ، برای دستهٔ کیف هم به‌طناب احتیاج داریم می‌توانیم روی طناب را با پارچه بپوشانیم .

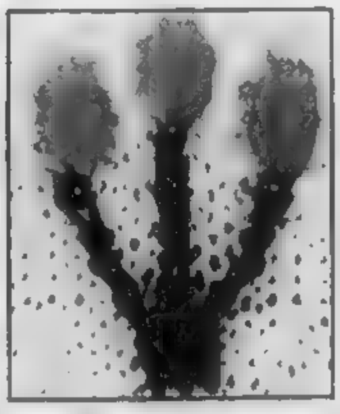

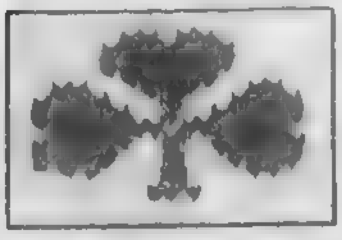

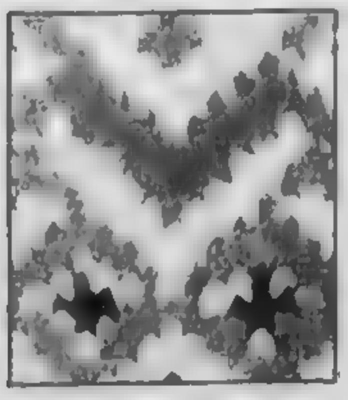

دوری از اسراف وولخرجی، خساست نیست

چگونه دخل و خرج خانواده را تنظیم کنیم

بعضی از خانواده‌ها وقتی درآمد ماهانه بیشتری بدست می‌آورند ،دست به‌ولخرجی میزنند وریخت‌وپاش می کنند و درمقابل اضافه درآمد خود، خرجهای بیشتری بار می‌آورند، واین اضافه درآمد بجای آنکه دردی از آنها دوا کند،وبال گردنشان میشود.

طبق آماری که بدست آمده هفتاد درصد از نگرانی‌ها، نگرانی بی‌پولی‌است عده‌ای فکر میکنند اگر ده‌درصد اضافه درآمد داشته باشند‌تمام مشکلاتشان حل میشود . ولی باید این حقیقت را قبول کرد که نگرانی‌ما براثر نداشتن پول کافی نیست بلکه از ندانستن راه و رسم خرج کردن ناشی میشود، . شاید بگوئید کاش کسی که این مطلب را مینویسد جای من بود و باحقوق‌من زندگی میکرد تا فوراً حرفش را پس میگرفت .

دراینجا باید‌بگوئیم که اگرهر کس‌ درهر مقام وبا هرحقوق و درآمد ماهانه ، به اصطلاح عمل معاش نداشته باشد و نتواند خرج و دخل خودرا باهم تطبیق دهد، بقول قدیمی‌ها ، همیشه هشتش گروی نهش خواهد بود . خرج همیشه وجود دارد اما این پول‌است که به سختی بدست می‌آید، بنابراین بدون آنکه خست بخرج دهیم، باید قدر پولی که با زحمت بدست می‌اوریم ، بدانیم و بقول معروف با حساب خرج کنیم .

چگونه‌می‌توان‌خرج‌ودخل کرد

اولا رقم پول هائی که به مصرف میرسانید روی کاغذ بیاورید

بقیه درصفحه ۹۶

آشپزی

«کته استامبولی»

مواد لازم:

برنج: ۴ فنجان اندازه گیری
پیاز: ۲ عدد
روغن: ۶ قاشق سوپخوری
رب گوجه‌فرنگی: ۶ قاشق سوپخوری
نمک: یک قاشق سوپخوری
آب سرد: ۸ فنجان اندازه‌گیری

طرز تهیه:

۱— کته را می‌توان بابرنج خیس کرده یا برنج خیس نکرده پخت

۲— اگر برنج خیس نکرده باشد برای هر فنجان برنج ۲ فنجان آب بکار می‌بریم ولی در صورتیکه برنج را قبلاً خیس کرده باشیم برای هریک فنجان یک فنجان ونیم آب کافی است.

۳— پیازها را ریز کرده وبا روغن سرخ می کنیم تا طلائی شود وبعد رب را در مقداری آب که قرار است در برنج بریزیم حل کرده داخل پیاز می کنیم وآنگاه برنج را در دیگ میریزیم وپیاز ورب را بان اضافه می کنیم و همچنین نمک وروغن را نیز در آن می ریزیم ومیگذاریم بپزد.

۴— ضمن طبخ چند بار به‌آهستگی برنج را هم می‌زنیم تا پیاز ورب با برنج خوب مخلوط شود ولی باید دقت کرد که برنج خرد نشود.

۵— پس از آنکه آب بخیر شد و شعله هنوز شدت خودش باقی است در دیگ را می‌گذاریم وچند بار عرق آنرا میگیریم تا برنج آب‌گز نشود. دراین مدت باید مواظب برنج باشیم وهر ۵ دقیقه یکمرتبه بخار در دیگ را بگیریم.

۶— سپس شعله چراغ را کم می کنیم و در دیگ را برمیداریم وبجای آن دم‌کنی میگذاریم تا برنج دم بکشد. مدت دم کشیدن در حدود نیم ساعت بیشتر نخواهد بود.

«سوپ عدس»

مواد لازم:

عدس ۳۰۰ گرم
جوش شیرین یک قاشق چایخوری
روغن ۶ قاشق سوپخوری
آرد ۲ قاشق سوپخوری
آب، یا آب سبزی یا آب گوشت ۸ فنجان اندازه‌گیری
نمک ۲ قاشق مرباخوری
پیاز ریزشده ۲ قاشق مرباخوری
نان چند برش
فلفل کمی

طرز تهیه

۱ روز قبل عدس را مثل حبوبات

«خوراک ماهیچه»

مواد لازم:

ماهیچه—۴ عدد (میتوانیم ماهیچه گوسفند یاگوساله را بتعداد افرادی که غذا می‌خورند تهیه کنیم
پیاز بزرگ—یک عدد
هویج—۴ عدد (اگر دوست نداریم می توانیم بدون هویج درست کنیم)
نمک—یک قاشق مرباخوری
فلفل—کمی
پیاز ریز سفید—نیم کیلو

۱— ماهیچه را خوب شسته موی آنرا میگیریم.

۲— پیاز را پوست کنده بچهار قسمت میکنیم

۳— هویج راشسته میتراشیم.

۴—ماهیچه و پیاز و هویج ونمک وفلفل را با یک فنجان آب در دیگ می‌ریزیم و روی دیگر رآب و کمی جوش‌شیرین خیس میکنیم.

۲— روزبعد آب روز قبل را خالی می‌کنیم و آب‌تازه روی آن سرریزیم و عدس را می‌پزیم.

۳—عدس را از الک رد می کنیم

۴— پیاز را طلائی میکنیم و در روغن و آرد تفت میدهیم و با پیاز مخلوط نموده آب سبزی یا آب گوشت یا آب را بآن اضافه می کنیم وروی آتش میگذاریم.

۵— پوره عدس را اضافه میکنیم و بهمان تدار که ذکر شد مایع بآن اضافه کرده میگذاریم بمدت نیمساعت بپزد و نمک و فلفل و نان سرخ شده را قبل از بردن سرمیز بآن میافزائیم.

اجاق میگذاریم و بلافاصله سرپوش را روی آن قرار میدهیم.

۵ — وقتیکه جوش آمد وسرپوش شروع به تکان‌خوردن کرد آتش زیر دیگ را کم میکنیم بطوریکه تکان سرپوش خیلی ملایم باشد. از آن موقع ببعد برای این ماهیچه سه ربع ساعت کافیست که پخته شود وخواهیم دید که استخوان ماهیچه بآسانی از گوشت جدا می‌شود.

۶ — آبگوشت و پیاز را از صافی توری رد می کنیم. سپس یک قاشق آرد را در این آبگوشت حل کرده درقابلمه کوچکی ریخته میگذاریم تا غلیظ شود ماهیچه را در دیس قرار داده هویج‌ها را دور آن بهر شکلی که خواستیم می‌چینیم و سس را روی آن می‌ریزیم و با چند شاخه جعفری دور آن‌را تزئین میکنیم.

سالاد الویه

مواد لازم:

مرغ پخته یکعدد (درحدود یک کیلو)
خیارشور ۲ فنجان اندازه‌گیری
نخودفرنگی ۲ فنجان اندازه‌گیری
سیب‌زمینی استامبلی ۴ فنجان اندازه‌گیری
کرفس ریزشده ۴ فنجان اندازه‌گیری
روغن زیتون یک فنجان
تخم‌مرغ پخته ۵ عدد (۳ عدد برای داخل سالاد ۲ عدد برای تزئین روی آن)
نمک یک قاشق مرباخوری
مایونز ۳ فنجان اندازه‌گیری (۲ فنجان برای داخل سالاد و یک فنجان برای روی سالاد)

طرز تهیه

۱—مرغ را با آب کم می‌پزیم بطوریکه آب مرغ کاملا بخورد گوشت برود و ابداً آبی باقی نماند.

۲— گوشت مرغ را از استخوان جدا کرده و روی تخته بطوریکه ریشه نشود ریز میکنیم

۳— نخود را می‌پزیم (می‌توانیم از کنسرو استفاده کنیم)

۴—سیب زمینی راشسته وبا پوست ومقداری نمک می‌پزیم پوست آنرا می‌گیریم و بطور چهارگوش های ریز خرد می کنیم

۵—خیارشور را ریز میکنیم

۶— کرفس را خرد می کنیم

۷ — نصف زیتون را ریز کرده هسته آنرا بیرون آورده داخل سالاد می کنیم

۸ — نصف دیگر زیتون را برای روی سالاد بکار می‌بریم

۹ — تخم‌مرغها را پخته ۳ عدد آن را ریز کرده درسالاد می‌ریزیم و ۲ عدد دیگر را برای تزئین روی سالاد میگذاریم

۱۰ — ۲ فنجان ازمایونز را داخل سالاد می کنیم و یک فنجان دیگر را برای روی سالاد می گذاریم

۱۱ — تمام مواد را با یکدیگر مخلوط می کنیم وسالاد را در کاسه و یا در ظرف بلوری قشنگی می‌ریزیم

به خدا من بزمجه نیستم

بقیه از صفحه ۳۰

بگین که چه جوری دروغکی بنویسم که به مسافرت رفتیم ؟.. آخه دروغگو دشمن خداس . اینو مامانمو گفته بود...

شما این دفعه داد نزدید. فقط گفتید :

— خیله خوب. بنویس که سه ماه تعطیلی رو توی همین تهرون چیکار میکردی ؟..

ولی ای آموزگار محترم ، من سه ماه تعطیلی را هیچ کاری نمیکردم. فقط گریه میکردم. آخر من بچهٔ دلشکسته و بدبختی هستم . هیچکس مثل من بدبخت نیست . من حالا دیگر مامان ندارم . مامانم را گم کرده‌ام . به من میگویند او برمیگردد ، اما از گریه‌های خاله جان و مامان بزرگ معلوم است که دیگر برنمیگردد . پس حالا که از ما شرح سه ماه تعطیلی را خواسته اید، اینهم شرحی که برای آموزگار محترم و دانش— آموزان عزیز نوشته‌ام:

سه ماه تعطیلی من از همان وقتی که رفتم زیر زمین و بابام را با آن زن خیکیه دیدم . وقتی بابام کتکم زد و من کنار دیوار کز کردم ، بابام داد کشید:

— واسه چی اومدی اینجا فضول بی تربیت ؟

من داشتم از ترس می‌مردم. گفتم:

— اومده بودم دنبال مامان...

داد کشید:

— می بینی که اینجانیس.

گریه کردم:

— می بینم ، ولی پس کجاس ؟

بابا دوباره داد کشید:

— رفته جهنم...

با گریه گفتم:

— دروغگو ! دروغگو ! . . مامان نرفته جهنم . . . خودش گفته بود که توی اون دنیا ، گناهکارها میرن جهنم . مامان من مگه چه گناهی کرده؟

آن زن خیکیه شروع کرد به خندیدن که من دویدم و از زیر زمین آمدم بیرون. رفتم توی اتاق و دمر افتادم روی بالش و زار زار گریه کردم . یک دفعه در باز شد. بابا آمد تو. گوش مرا کشید و داد زد :

— خوب گوش کن پسرهٔ فضول ! اگر بازم بخوای فضولی کنی ، همچین میزنمت که دیگه از جا پانشی...

من گریه کردم :

— چرا بابا ؟ چرا میخوای منو بزنی؟ من که کاری به کار شما ندارم . من فقط مامانمو میخوام...

بابام داد کشید :

— مامان بی مامان ! دیگه مامان‌بامان و این حرفها بیخودیه . . . مامان تو همونیه که توی اون زیر زمین بود...

— یعنی همون زن خیکیه ؟

باز یک کشیده خوابید تو گوشم :

— حرف دهنتو بفهم ! ... از این به بعد باید بهش بگی مامان...

من تازه حرف دهنم را فهمیدم ، اما نفهمیدم چرا باید به آن زن خیکیه بگویم مامان . تازه ، خودش هم وقتی بابا خانه نبود ، می‌گفت به من بگو ژیلا خانم.

***

ای آموزگار گرامی ، شما چرا به من گفتید بزمجه ؟ من که بزمجه نیستم . من که آمده بودم از دست آقای ناظم پیش شما شکایت کنم ، شما چرا دل مرا شکستید ؟ به خدا من بزمجه نیستم . من فقط مادر ندارم . یعنی دارم ، اما پیش ما نیست . بابام می‌گفت رفته جهنم . اما خاله‌جان و مامان بزرگ میگویند رفته بهشت حرف کدامشان درست است ؟

من مامان ندارم . اما بابا میگوید باید به ژیلا خانم بگویم مامان. ژیلا خانم که مامان من نیست . مامانم هیچوقت مرا کتک نمی‌زند . اما ژیلا خانم می زند. با کشیده می زند ، با کفگیر میزند، با دسته جارو میزند، با قابلمه‌هم میزند، چند جور کتک بلد است بزند. نیشگون هم میگیرد.

یک روز پیش ژیلا خانم گریه کردم و گفتم :

— تو مامان من نیستی . مامان میاد تو رو از این خونه بیرون میکنه ، اونوقت دیگه هیشکی منو نمیزنه.

اما ژیلا خانم خندید و گفت :

— مامان تومنو بیرون میکنه ؟ غلط کرده ! بابات اونو از این خونه با اردنگی بیرون کرده که دیگه برنگرده...

ظهر همان روز ، خاله جان آمد که مرا ببرد پیش مامانم. اما ژیلا خانم اجازه نداد. گفت که تا بابام نیاید من نباید از آنجا بروم . خاله جان طفلک ، که همیشه مامانم می‌بردش توی اتاق پذیرائی ، این دفعه توی حیاط، روی پله ها نشست . آخر ژیلا خانم بهش تعارف نکرد که برود تو. هردو آنقدر توی حیاط ماندیم تا بابام آمد و اجازه داد که برای چند روز پیش مامانم بروم.

وقتی با خاله جان وارد خانهٔ مامان‌بزرگ شدیم ، مامانم دوید طرف من ، بغلم کرد ، صورتم را ماچ کرد ، بعد شروع کرد به گریه . گفتم:

— کجا بودی این چند روز؟

گفت :

— مریضم ، اومدم خونهٔ مامان‌بزرگ استراحت کنم. باز م برمیگردم.

گفتم :

— ای شیطون ! دروغ نگو ! تو برنمیگردی، مریض هم نیستی ، چون بابام تورو با اردنگی از خونه بیرون کرده... هان، هان، دیدی خودم میدونم ؟

مامانم جیغ کشید:

— ای وای ! این حرفها رو کی بتو زده؟

— ژیلا خانم گفت . اون گفت که تو هیچوقت مامان من نمیشی ...

مامان فقط گریه کرد...

* * *

شب که شد ، خاله جان مرا برد توی اتاق خودش بخواباند . مامان هم آمد آنجا . من رفتم توی رختخواب. آنها خیال کردند راست‌راستکی خواب هستم . شروع کردند به حرف زدن. خاله جان گفت :

— خب ، حالا میخوای چیکار کنی ؟

مامان گفت !

— نمیدونم ، گیج گیجم ... اگه مملی نبود، تکلیفم روشن بود . ولی حالا ، بخاطر اون...

خاله جان فریاد زد :

— یعنی چی ؟ این که شد مسخره‌بازی. تو که نمیتونی این وضع رو تحمل کنی. شوهرت تاوقتی یک کارگر ساده بود، تو با همه بدبختی ها و گشنگی هاش ساختی ... خودت نخوردی و نپوشیدی و برای اون پول جمع کردی و فرش و اثاث خونه خریدی ... حتی با دست خالی براش زمین خریدی و با فروش چیزهایی که توی چند سال خریده بودی و جمع کرده بودی ، زمین رو ساختی ... اما حالا که آقا شده رئیس کارگرها و سر پرست کارخونه ، حالا که دستش به دهنش میرسه ، با بی شرمی ، هرچند روز یک زن تازه میاره تو خونه و وقتی هم اعتراض میکنی ، شبونه بیرونت میکنه . آخه اینم شد شوهر ؟ شوهری که توی سینه اش بجای یک دل ، صد دل داره...

آنقدر خوشحال شدم وقتی این حرف را شنیدم . چون فهمیدم که بابای منهم مثل ملک‌جمشید است . آخر مامانم قصه که می‌گفت ، تعریف میکرد که ملک جمشید ، وقتی دختر شاه‌پریان را دید یک دل نه ، صددل عاشقش شد . خوب ، حالا که بابای منهم یک دل نه ، صددل داشت ، پس خیلی خوب بود . چون اوهم مثل ملک‌جمشید بود . مامانم میگفت ملک‌جمشید خوشگل بود ، خیلی زور بازو داشته ، همه دیوها را می کشته ، پسر پادشاه هم بوده . ولی چرا خاله‌جان ، یک دل نه ، صددل داشتن را عیب میدانست ؟

مامانم گفت :

— نمیدونم والله . اگه این مملی نبود.

خاله‌جان گفت :

— حالا هم طوری نشده ... تکلیفتو یکسره کن ، تاوضع مملی هم روشن بشه . یا احمد از اون نگهداری کنه ، یا خودت....

— راست میگی خواهر. مثل اینکه بالاخره باید طلاق بگیرم...

سه ماه تعطیلی من ، اینطور گذشت . چند روز خانهٔ بابام بودم و از ژیلا خانم کتک میخوردم. چندروز خانه مامان‌بزرگ بودم و مامانم جای کبودی های تنم را می بوسید و می‌لیسید و گریه میکرد.

تا اینکه وقت اسم نویسی شد . مامانم اسم مرا در مدرسه نوشت و من خدا را شکر می کنم که به کلاس بالاتر آمدم تا از آموزگار محترم علم و دانش یاد بگیرم و در آینده آدم حسابی بشوم.

اما تازه مدرسه ها باز شده بود که توی حیاط مدرسه ، آقای ناظم به من گفت بزمجه . من آمدم پیش شما شکایت کنم . شما هم به من گفتید بزمجه . بابام هم میگوید . ژیلا خانم هم میگوید . چرا همه خیال می کنند من بزمجه هستم . اما بخدا قسم من یک بچهٔ دلشکسته هستم که مامان ندارم . یک نفر در خانه ما هست که اسمش ژیلا خانم است ، اما بابام میگوید باید بهش بگویم مامان. اما من نمیتوانم حالا میخواهم درس بخوانم و وقتی بزرگ شدم ، بروم مامانم را از بهشت بیاورم.

ای آموزگار گرامی ، وای دانش آموزان و همکلاسی های عزیز. این بود ماجرای شرح زندگی سه ماه تعطیلی من که امیدوارم آموزگار عزیز بپسندد و مرا در امتحان رفوزه نکند.

اما حالا که انشاء ما تمام شد ، ای آموزگار گرامی ، اجازه میخواهم که بقیه شرح زندگانی خودم را هم به شما بگویم تا شما دیگر با من بد نباشید و به من بزمجه نگوئید.

روز اولی که اسم من در مدرسه نوشته شد، من ظهر به خانهٔ مامان بزرگ رفتم . مامانم پس از ناهار به خاله جان گفت :

— من با مملی میرم خونهٔ احمد تا تکلیف مملی رو یکسره کنم . آخه بچه اینجوری که نمیتونه درس بخونه . یه روز اینجا ، یه روز اونجا ، دو هوائیش میکنه...

بعد دست مرا گرفت و با هم رفتیم خانهٔ بابا. توی حیاط بابا و ژیلا خانم داشتند بازی میکردند. ژیلا خانم ، روی تابی که مامانم برای من خریده ، نشسته بود و بابام داشت اونو تاب می‌داد. بابام همینکه ما را دید فریاد زد :

— اینجا چیکار دارین؟

مامانم گفت:

— اومدم وضع مملی روشن بشه...

اما یکهو ژیلا خانم گفت:

— ای وای ! احمدجون ! زنت همینه ؟

بابام گفت :

— آره ، چطو مگه ؟

— هیچی والله... آدم روش نمیشه بگه.... ولی خب ، این زن که رفیقه پسر عموی منه...

پدرم یک دفعه چنان فریاد کشید که انگار عقرب نیشش زده است :

— ملیحه ! این حرف درسته ؟ ژیلا راست میگه ؟ یعنی تو وقتی زن من بودی به من خیانت میکردی ؟

مامانم شروع به گریه کرد :

— خجالت بکش ، احمد .... این حرفها قباحت داره... حیف اون بدبختی هایی که توی خونه تو کشیدم و سوختم...

ولی بابام مثل دیوانه ها شده بود . داد کشید :

— ژیلا ، مطمئنی که اشتباه نمی کنی؟

— نه والله . چه اشتباهی ؟ خودم این زن رو چند دفعه با پسر عموم دیدم . میگی نه ، بیا با هم بریم سراغ پسر عموم . اون که تورو ندیده و نمی شناسه . ولی وقتی آورد پیش اینجا ، همه چیز روشن میشه...

بابام گیس های مامانم را گرفت و اورا کشان‌کشان برد و انداخت توی زیر زمین . بعد هم مرا برد سر پله ها و پرت کرد پائین. بعد در زیر زمین را قفل کرد و با ژیلا خانم رفت بیرون.

مامان ، توی زیر زمین ، همه‌اش گریه میکرد . من نمی فهمیدم این کارها یعنی چی . چند دقیقه بعد بابام و ژیلا خانم ، با یک مرد غریبه آمدند توی زیر زمین مرد غریبه همینکه مامان رودید ، لبخند زد و اومد جلو و گفت :

— به‌به ، سلام ملیحه جون ! تو توی خونهٔ دختر عموی من چیکار میکنی ؟

مامان همانطور که گریه میکرد گفت :

— خجالت بکش ، آقا ... شما اسم منو از کجا میدونی ؟ مرد غریبه گفت :

— خجالت بکشم ؟ پس چطور اون یکسالی که با هم بودیم ، هیچکدوم خجالت نکشیدیم..

بابام دیگر معطل نکرد . بطرف مامان حمله کرد . گیس های مامان را گرفت و مثل دیوانه ها ، کلهٔ مامان را آنقدر به دیوار زیر زمین کوبید که یکوقت دیدم دیوار ، خونی شده . بعد مامان افتاد زمین . کمی هم کف از دهانش ریخت بیرون . مامان چند دفعه دست و پایش را تکان داد و دیگر حرکت نکرد...

* * *

ای آموزگار محترم . من دیگر نمیدانم چی شد . حالا خاله جان مرا برده به خانهٔ مامان بزرگ خانهٔ مامان بزرگ خیلی بدشده . همه لباس های سیاه دارند . همه گریه می کنند . مامان بزرگ هی نماز میخواند . سر جا نماز می‌نشیند و گریه می کند . یکوقت بود که فقط چند دقیقه نماز میخواند. اما حالا زیادی و بیخودی نماز میخواند از صبح تا شب سر جانماز است و نماز میخواند و تسبیح می‌گرداند و زیرلب چیزهایی میگوید که من نمی‌فهمم .

وقتی توی خانه حرف میزنند ، من از وسط حرفها می‌فهمم که مامان مرده . اما نمیدانم مردن یعنی چی؟ دایی‌جان میگفت مامان را برده‌اند مسگرآباد . من میدانم . مسگرآباد جای خیلی بدی است . یکدفعه مامان میخواست دیگ پلو بخرد، مرا با خودش به بازار برد. بعد رفتیم جایی که پر از دکان‌های دیگ فروشی بود . آنجا خیلی شلوغ بود . همه مشغول چکش زدن به دیگ‌ها بودند . سروصدا خیلی زیاد بود . وقتی دیگ را خریدیم و به خانه آمدیم ، مامان مریض شد . گفت که از سروصدا مسگرها ، سردرد گرفته است. حالا مامان را برده‌اند آنجا . طفلک ، حتماً حالا سرش خیلی درد می کند. من میدانم. مسگرآباد جای خوبی نیست . آدم آنجا سردرد

می‌گیرد.

امادیشب مامان بزرگ می‌گفت که سلمان رفته بهشت. ژیلا خانم هم قبلا گفته بود سلمان رفته جهنم. حالا من میخواهم درس بخوانم، بزرگ که شدم پولدار بشوم، سوار تاکسی بشوم بروم مامانم را از بهشت یا از جهنم به خانه بیاورم.

دیشب که میخواستم بخوابم، شنیدم که خاله جان به مامان بزرگ و دایی جان می‌گفت:

— امروز توی بازپرسی خیلی چیز ها روشن شد. معلوم شد که ژیلا، یک زن «بار» بود، و چون میخواسته ملیحه‌رو بدنام کنه، صحنه سازی کرده. معلوم شد قبلا با یکی از رفیق هایی که توی «بار» داشته قرار گذاشته که به خانهٔ احمد بیاد و با دیدن ملیحه، بگه که ملیحه‌رو میشناسه و مدتها با اون دوست بوده... اگه هرزگی های احمد نبود ... اگه به حرف های یک زن «بار» گوش نمیداد...

دیشب مامان بزرگ و خاله جان و دایی جان خیلی حرف زدند. اما، ای آموزگار محترم، خاله جان دروغ می‌گفت. درست که ژیلا مرا خیلی کتک زده بود، اما حرف خاله‌جان راجع به ژیلا خانم درست نیست. ژیلا خانم، زن «بار» نبود. من میدانم «بار» یعنی چی. چند دفعه که رفتیم بازار فرش و اثاث بخریم، بابا و مامان یک باربر صدا کردند و چیزهایی را خریده بودند، گذاشتند روی کول او و تا کنار خیابان آوردند که سوار تاکسی بشویم. من میدانم بار یعنی چی. بار خیلی سنگین است و ژیلا خانم زورش نمیرسد باربردارد. من هیچوقت توی خانه ندیده بودم که ژیلا خانم، روی کولش «بار» گذاشته باشد. خاله جان دروغ می‌گفت.

این بود انشاء اینجانب که برای آموزگار محترم و همکلاسی‌های عزیز، خواندم.

ساعتی درمیان خانواده یک کارگر

بقیه از صفحه ۴۳

دواناقی که ملاحظه می‌کنید ساختیم، البته این خانه فعلا صدهزارتومان ارزش دارد.

واگذار کردن سهام کارخانه ها

از احمد گودرزی می‌پرسم نظرشما در مورد اصل سیزدهم انقلاب چیست؟ میگوید: «این اقدام مهمی استو کارگر احساس می‌کند نیرویش فقط در انحصار کارفرما نیستو خودش سهمی از زحماتش می‌برد، درنتیجه بادلتو دلسوزی بیشتری کار می‌کند، کار بهتری ارائه میدهد.

بانک به ما وام میدهد.

وقسط وام از سودسهام پرداخت میشود، بنابراین هیچ تحمیلی به کارگر نمی‌شود.

زندگی کارگران باگذشته چه تفاوتی کرده‌است؟

وقتی این سؤال مطرح می‌شود احمد گودرزی می‌گوید. مسلما وضع طبقه کارگر باگذشته تفاوت کرده است، دیگر به یک فرد زحمت کش بصورت یک برده ویک اجیر نگاه نمی‌شود. درگذشته هیچ کنترلی وجود نداشت هروقت کارفرما دلش میخواست استخدام میکرد وهروقت‌دلش میخواست کارگران را اخراج میکرد، اما حالا وضع خیلی فرق کرده است، ضوابط ومقرراتی وجود دارد که حقوق کارگر و کارفرما را نسبت بیکدیگر تعیین میکند. بعلاوه در درآمد ورفاه ما کارگران تغییرات چشمگیری پیدا شده است وسهیم‌شدن در سودویژه وامکان خرید سهام کارخانه‌ها ازجمله این تغییرات چشمگیراست.

درددل های کاری

از احمدگودرزی می‌پرسم ازکارتان راضی هستید؟ سکوت می‌کند سؤالم را تکرار می‌کنم، می‌گوید: از سرپرست قسمت خودم راضی هستم. سؤال را به گونه‌ای دیگر مطرح می‌کنم: ازکارفرمای خود چه میخواهید؟ میگوید: اول باید همه چهل‌ونه درصد سهام را به کارگران واگذار کنند که ناچارند بکنند. دوم اینکه محیط کار سالم باشد بهداشت بیشتری داشته باشد، حقیقت امر این است که ما فعلا بطورکامل از بهداشت برخوردار نیستیم: محیط کار ما فعلا اشکالات زیادی دارد. گردوغبار هست: سروصدا هست: البته به کارگرانی که در سالن های‌آلوده (ازنظرهوا) کار می‌کنند روزانه یک شیشه شیر میدهند ولی بنظر شما یک‌شیشه شیر می‌تواند جوابگوی زیان های‌بهداشتی باشد؟ می‌پرسم چه پیشنهادی برای بهبود این وضع دارید؟ میگوید، باید برای سالن‌ها هواکش بگذارند: مثلا همین کارگاه ما (ابزارسازی وتراش کاری) که به نسبت کارگاههای دیگر بهتر است از نظر بهداشتی خیلی چیزها کم دارد.

می‌گویم: من شنیدم وزارت کار، کارگاه‌هائی راکه فاقد اصول بهداشتی باشند تعطیل می‌کند، با خنده می‌گوید، وسایل بهداشتی وایمنی باید فراوان باشد که نیست، کار من طوری است که باید با دست کش های مخصوص کارکنم ولی رنگش را هم ندیده‌ام، روزی چندبار برای تیز کردن اره‌های سنگ کار می‌کنم، ما باید از عینک ایمنی استفاده کنیم، البته عینک‌هائی بما دادند ولی آنچیزی که باید بدهند نیست. ما فقط عکس عینک‌های ایمنی را دیده‌ایم

مسئولیت کارگرایرانی

می‌پرسم کارگر ایرانی چه‌مسئولیتی درقبال اجتماع دارد؟ می‌گوید: مسئولیت بـــــزرگی به‌عهده آنهاست باید پشتکار داشته باشند، فکر خودشان را بکار بیندازند: کار را فراموش نکنند. کارگرها در بالابردن سطح اقتصاد مملکت سهم زیادی دارند وباید متوجه این امر مهم باشند البته در مقابل، کارفرماها هم باید امکانات بیشتری به‌آن بدهند.

مبارزه‌باگران‌فروشی

در این مورد وقتی حرف پیش میاید احمدگودرزی می‌گوید: این یکی از مهم‌ترین اصول انقلاب است، من کاملا متوجه کاهش قیمت‌ها شده‌ام، حتی این مسئله شامل پوشاک هم می‌شود. من فکر می‌کنم وقتی این اقدام اساسی انجام‌گرفته است، بقیه‌اش بعهده مردم است که با دولت همکاری کنند یعنی واقعاً باید جنس گران نخرید ودرصورت تخلف‌فروشندو بامراجعه به مراجع صلاحیت‌دار ومعرفی شخص گران‌فروش وظیفه‌ملی خود را انجام دهند

* * *

حرفهای ناگفته فراوان است ولی با توجه به وقت و راه طولانی که برای بازگشت در پیش دارم از جابلند میشوم خانواده‌پر جمعیت کود رزی تا کنار اتومبیل ما را بدرقه میکنند.

درزمان بارداری

بقیه ازصفحه ۳۳

داشته باشد، برای حمام پارافین وژیمناستیک مخصوص تمام تعرفه وبرای اشعه مادون قرمز، ۵۰ درصد تعرفه ازطریق بیمه قابل پرداخت است.

***

زن کارگر در زمان بارداری چه مدت اجازه استراحت دارد؟

آیا در زمان بارداری مزد زن کارگر پرداخت‌میشود؟

دانستن جواب این دو سئوال برای‌زنان کارگرضروری وجالب است.

«اگر باردار هستید وانتظار فرزندی‌را میکشید، حداکثر ۱۲ هفته پیش از زایمان وبعد از زایمان کار نکنید، این مدت استراحت برای شما که به تجدید قوا نیاز دارید ضروری ولازم است.

مزد مدت استراحت زمان بارداری شما نیز تا میزان دوسوم مزد روزانه به عنوان کمک حاملگی ازطرف سازمان تأمین اجتماعی‌پرداخت میشود. اما شرط این پرداخت این استکه بیمه شده درطول مدت یکسال پیش از زایمان حق بیمه ۵۰ روز کار را که معادل ۲ماه‌است به‌این سازمان پرداخت کرده‌باشد. علاوه‌بر این سه‌شرط دیگر رانیز باید رعایت کنید:

۱—هر دستوری که پزشک سازمان‌به شمامیدهد اجرا کنید.

۲—هر وقت که پزشک سازمان معین میکند برای معاینه حاضرشوید.

۳—بدون اجازه پزشک سازمان شروع به کارنکنید.

اگر زن کارگر یا همسرش حق بیمه ۵۰ روز را ظرف یکسال قبل از زایمان پرداخته باشند سازمان تأمین اجتماعی معاینه های پزشکی ودرمانهای لازم را انجام‌میدهد.

حقوق دیگری که باید از کارفرمای خود بخواهید تاآن را مراعات کند ایجاد یک مهد کودک برای نگهداری از بچه های شیرخوارهٔشما است.

«اگر کودک شیر خواری دارید باید مسئولان کارگاه پس از هر سه ساعت کار نیم ساعت به شما وقت بدهند که کودک خودرا شیر دهید. و این نیم ساعت جزوساعات کارشما حساب‌میشود».

اگر در کارخانه یا کارگاهی که کار میکنید تعداد زنانی که بچه خودرا شیرمیدهند از ۱۰ نفر بیشتر باشد کارفرما موظف است تا جایی برای نگهداری بچه‌ها در کارگاه معین کند.

واحدهای‌مشمول‌طرح

بقیه‌ازصفحه ۱۱

دراولین مرحله اجرای برنامه گسترش مالکیت واحدهای تولیدی (۳۲۰) مجتمع صنعتی مشمول این طرح شدند که درحال حاضر واگذاری سهام (۱۱) واحد از آنها شروع شده است این واحد ها عبارتند از. ایران ناسیونال، ارج، شرکت صنعتی پارس، گروه صنعتی خاور، کارخانه روغن نباتی جهان، کارخانه مخمل و ابریشم کاشان، شرکت قند کرمانشاه، شرکت سرمایه گذاری البرز، شرکت‌سهامی صنایع بسته بندی ایرانوشرکت صنعتی اما.

کارگران این واحدها که سه سال سابقه خدمت داشته باشند ازطریق شرکتهای تعاونی مصرف کارگران میزان سهام درخواستی خود را به سازمان‌مالی گسترش واحدهای تولیدی وابسته به‌وزارت‌اقتصادودارائی اطلاع می‌دهند.

این سازمان که با سرمایه یک میلیارد ریالی تأسیس شده است به منظور بالا بردن میزان توانائی کارگران واحدهای مشمول طرح، برای خرید سهام مورد نیاز، به هر یک از آنها تامیزان یکصد هزار ریال وام با بهره ۴ درصد و باز پرداخت ۱۰ ساله پرداخت می‌کند این وام به تدریج که سهام عرضه میشود ازطریق شرکت های تعاونی کارگران در اختیار هر کارگر قرار میگیرد البته اگر کارگری توانائی مالی زیادتری را داشته باشد می‌تواند سهام بیشتری خریداری کند با واگذاری ۴۹ درصد سهام این ۱۱ واحد حدود (۲۰۰۰۰) کارگرصاحب‌سهم‌میشوند.

جمع سرمایه ۳۲۰ واحد صنعتی که در حال حاضر مشمول این برنامه شده‌اند بیش از یک صد میلیارد ریال است.

۱۰۶ واحد از این تعداد که سرمایه آنها برروی‌هم ۳۷ میلیارد است درسال جاری ۱۰۸ واحد درسال ۱۳۵۵ و ۱۰۶ واحد باقیمانده درسال ۱۳۵۶ تدریجاً ۴۹ درصد از سهام خود را عرضه خواهند کرد فرصت نهائی اجرای این طرح تا آخر مهرماه ۱۳۵۷ است حداکثر سهام درخواستی هر نفر معادل، (۵۰۰۰۰۰) ریال است.

کارگرانیکه کمتر ازسه سال سابقه کار داشته باشند در صورت افزایش سرمایه کارخانه و عرضه سهام می‌توانند تقاضای خریدسهم کنند.

بطور کلی سهام عرضه شده توسط واحد های صنعتی در مرحله نخست به کارگران آن واحد ها و در صورت ازدیاد سهم به ترتیب به کارگران سایر واحدها کشاورزی وعامه‌مردم تعلق خواهد گرفت.

واگذاری سهام به مردم از طریق شرکتهای سرمایه گذاری صورت می‌گیرد، اولین شرکت از این نوع بوسیله بانک مرکزی، بانک ملی ایران، بیمه مرکزی و شرکت سهامی بیمه ایران با سرمایه ۱ میلیارد ریال درحال تأسیس است.

کلیه واحدهائیکه مشمول این طرح می‌شوند باید ۴۹ درصد از سهام خود را در زمان تأسیس به سازمان های تعاونی و شرکتهای سرمایـــه گذاری بدهند و یا عرضه سهام را به ۵ سال پس از تأسیس و بهره گیری موکول کنند. درمورد اول سهام آنها به قیمت اصلی و درمورد دوم به بهای ارزیابی شده در اختیار کارگران و سایر افراد قرارمیگیرد.

سنتا برگر، مادرمیشود...

بقیه ازصفحه ۷۹

سنتا برگر، بازیگر سرشناس سینما، چندی قبل، با کمپانی پارامونت قرارداد بازی درفیلم سینمائی «خوشگل‌ترین مادر» را امضاء کرد. همبازی «سنتا» دراین فیلم «ژرژ پیپارد» است و این اولین همکاری آنان در زمینه بازی سینمائی است. این فیلم زندگی زنی را نشان‌میدهد که در تمامی فعالیت‌های اجتماعی خویش بخاطر حوادثی ناچار است که بهمراه دختر کوچکش درمحیط ظاهر شود تا ثابت کند که یک مادر است. «ژرژ پیپارد» دراین فیلم، درنقش مردی عاشق سنتا ظاهر می‌شود و در پایان با او ازدواج میکند.

کمبود استاد و مربی هنری مشکل بزرگ کارگران هنرمند

حضور کا
تهران

هفت نفرند که از قسمت کارگاهها و کارخانه‌ها می‌آیند. دستها و صورتهایشان حکایت از این دارد که پیوسته چرخ ها را به گردش درآورده‌اند اما این هفت تن تنها به این اکتفا نکرده‌اند که فقط یک کارگر باشند آنها به زمینه دیگری نیز روی آورده‌اند. به هنر بازیگری به سوی جهان ذوق و اندیشه، دستهایشان از هنر پربار است. گذشته از اینکه در سالنهای کارگری نمایشنامه‌های زیادی روی صحنه آورده‌اند با تلویزیون نیز همکاری میکنند و نمایشنامه‌ای ضبط کرده‌اند بنام «معدنچیان» که در هفته‌های آینده آنرا خواهیم دید. و حال قصد دارند کار تازه‌ای ارائه دهند. میخواهند تمرین کنند.

در یکی از تالارها نمایشنامه‌ای را بر روی صحنه بیاورند. باگرامی داشتن اینکه کارگران ما، در زمینه هنر نیز دستی گرم از آستین بیرون آورده‌اند با این هفت تن کارگر هنرمند دیداری داریم. حرفها و نظراتشان را صمیمانه گوش میدهیم.

گروه کارگران هنرمند این طور شکل گرفته است.

۱ــ محمدعلی فرهنگ ــ کارگر نساجی ــ سی ساله، کارگردان گروه.

۲ ــ علی رجب بلوکات ــ چیت سازی تهران ــ کارگر مقدماتی، ۲ساله.

۳ ــ عزت‌الله زنگنه ــ کارگر مهندسی کارخانه چیت سازی تهران ۳۸ ساله.

۴ ــ محمد گودرزی ــ کارگر انتظامات سازمان آب.

۵ ــ کریم خنجری ــ کارگر نخ ریس چیت‌سازی. ۳ ساله.

۶ ــ جلال آهنیان ــ کارگر بسته‌بندی گروه صنعتی بهشهر، ۳ ساله.

۷ ــ علی اصغر غفاری ــ کارگر آب‌رسانی سازمان آب.

برای اینکه از عقاید و نظریات این گروه هنرمند آگاه شوم درآغاز در مورد هنر بازیگریشان سئوال میکنم و اینکه انگیزه این کار چه بوده و آیا در این راه استادانی هم داشته‌اند یا نه و اینکه مشکلات کارشان چیست.

محمد علی فرهنگ به دوران قبل از کارگر بودنش اشاره میکند:

ما یک گروه در تهران داشتیم، از مدرسه آمده بودیم بیرون. به کارهای هنری مخصوصاً تآتر علاقه زیادی داشتم، بعد کار روزانه اجازه نمی‌داد فعالیت بازیگری داشته باشیم تنها اوقات فراغت من منحصر بود به تماشای تآترهای صحنه‌ای و یا خواندن

کارگران هنرمند یک نمایشنامه بنام ... تلویزیون اجرا میکنند.
به علت نبودن بازیگر زن یکی از مردان گروه نقش زن را بازی می کند

گران کارخانه‌های
در صحنه تأتر

محمد علی عرفی نژاد

تاب.

در همین زمان بخشنامه‌ای به کارگاههای تهران فرستاده شد که کارگران هنرمند میتوانند در مرکز آموزش هنر وزارت کار نامنویسی کنند. من در این کنکور شرکت کردم. روز کنکور حدود چهارصد نفر شرکت کرده بودند که در این میان چهل نفر قبول شدند که من هم یکی از آنها بودم و زیر نظر خلیل موحد دیلمقانی، کارگران تأترمشغول یادگیری شدیم.....

چهل نفر کارگر، بازوهای توانایشان روزها با اقتصاد پیشرفته همداستان میشود، بعدازظهرها تمرین را شروع می کنند زمان بدو بخش تقسیم میشود، حال و هوای بعدازظهر و شب رنگ دیگری دارد، تمرین پشت تمرین. اولین نمایش را در سالن آمفی تأتر استادیوم ورزشی کارگران روی صحنه می‌آورند، سالن، جمعیت، نوروصدای دست‌زدن

ها از آنان هنرمندانی بارور می‌سازد می‌نشینند دورهم و یک نمایشنامه مینویسند بنام بازی روزگار، خودشان مینویسند و خودشان بازی و کارگردانی میکنند «عزت‌اله زنگنه». نمایشنامه را بر اساس داستانی که توسط گروه نوشته شده تنظیم میکند کار با موافقت روبرو میشود، نمایشنامه دوم را براساس یک نمایشنامه معروف بنام «افعی طلائی» اثر علی نصیریان آماده میکنند.

نمایشنامه های مردانه

عزت‌اله زنگنه به گرفتاری‌ها ومشکلات کاراشاره‌میکند.

— «گروه ما تکمیل شده بود، بعد ازظهرها خودمان را به محل تمرین می رساندیم وکم کم مشکلات شروع شد. اولا ما بنا به شغلی که داشتیم حداکثر کوششمان این بود که نمایشنامه هایمان براساس مسائل کارگری تنظیم شود و متأسفانه چنین نمایشنامه هائی توسط نویسندگان ایرانی یا نوشته نشده‌بود واگر وجود داشت در آنها کاراکتر زن نیز به چشم می‌خورد و چون تمام شرکت کنندگان مرد بودند و هیچ کدام از خانمهای کارگر در این کنکورشرکت نکردند استفاده از این نمایشنامه ها مقدور نبود یعنی ما مجبور بودیم به نمایشنامه هائی بپردازیم که در آنها زن نقشی نداشته باشد.

تا به‌حال نقش «زن» را بازی نکرده‌بودم

بالاخره نمایشنامه‌ای توسط «گروه نوشته میشود بنام «تقدیر» و در آن پرسوناژ زن منظور میگردد. زمانیکه نقش ازدواج و تشکیل کانون خانواده نزد طبقه کارگر مسئله ایست. چگونه میتوان از سازندگی زن در زندگی کارگر حرف نزد، نمایشنامه برای تمرین آماده میشود، هیچ یک از زنان کارگر حاضر بهمکاری نیستند وبنابراین از علی‌رجب بلوکات که جوانترین بازیگر گروه است استفاده میکنند وبلوکات با تغییر شکل وصدا نقش زن را در نمایشنامه تقدیر بازی میکند «بلوکات» دراین مورد میگوید: چاره‌ای نبود، من تابه آنروز نقش زن را بازی نکرده‌بودم. ولی وقتی دیدم همه مأیوس و ناراحت‌اند، پیشنهاد کردم این نقش را بعهده من بگذارند، با ناباوری اینکار را کردند بهرحال کار انجام شد. ما حتی قبل از نمایش

بقیه در صفحه ۸۲

بهمن مفید خواننده شد

[illegible] را از دنیای موزیک [illegible] از خواندن [illegible] ... دنیای آواز [illegible] ... حالا بهمن مفید دیگر [illegible] ... قراردادهای [illegible] شد.

[illegible] او در حال حاضر [illegible] که در یک فیلم [illegible] برای اولین بار [illegible] ... موزیک [illegible] شده.

پوری بنائی در ادامه عبداله

[illegible]

غزل آماده نمایش است

[illegible] این فیلم اولین محصول [illegible] مسعود کیمیائی و محمدعلی فردین [illegible] ... یک داستان خارجی نوشته شده است [illegible] فردین پوری بنائی و [illegible] ... درصورت موافقت در جشنواره جهانی فیلم تهران خواهد بود.

کدو قلقلی و د بو

[illegible]

لاهیجان در برنامه های ایرانشناسی

در برنامه [illegible] ایرانشناسی [illegible] ... لاهیجان [illegible]

فیلم همچنین مساجد ، تکیه‌ها ، رستوران‌ها ، [illegible] ، بیمارستان‌ها و نقاط دیگر لاهیجان نشان داده شده است. [illegible]

پل نیومن در « کابوی با نمک »

سینماگران هالیوود از ساختن فیلم ها و داستان های کابوئی و سرخ پوستی چشم پوشیده‌اند و به ساختن فیلم‌های کابوئی نیمه جدی و نیمه کمدی‌رو آورده‌اند . که تازه ترین محصول آنها در این زمینه فیلمی است بنام « کابوی بانمک » داستان این فیلم مرد کابوئی را نشان میدهد که از شهر گریخته است و قصد آن دارد که باردیگر دربیابانها ، بدنبال گاوها برود . اما ناچاراست مثل چوپانها فقط گوسفندها را بچرا ببرد . همچنین تلاش این مرد برای حفظ و حراست از تکه زمینی که دارد . و زندگیش با چند گاو و گوسفند و درگیری هایش با مأمورین ایالتی فضای طنز آمیزی به فیلم داده است .

لاندابوزانکا : احساس شرم میکنم

لاندو بوزانکا هنرپیشه موفق فیلم های سکسی جدی پس در مصاحبه‌ای با خبرنگاران گفت

تهیه کنندگان از من یک هنرپیشه سکسی ساخته‌اند و بدبختانه مردم نیز مرا تنها در نقش یک سمبل سکس میخواهند و از این جهت واقعاً احساس شرم میکنم .

بوزانکا افزود که اخیراً تهیه کنندگان قرار داد بازی در ده فیلم سکسی را بامن منعقد کرده‌اند و همه این فیلم ها نیز در یک نوال است . بوزانکا گفت : امیدوارم که هر چه زودتر از شر بازی در این فیلمها خلاص شوم .

بد نیست بدانید که بوزانکا از راه بازی در این فیلم های « شرم آور ! » به یک میلیاردر تبدیل شده است .

راك هودسن به سینما باز نمیگردد

راک هودسن هنرپیشه سرشناس امریکائی که از سال گذشته بازیگری در سینما را کنار گذارده، اخیرا درمحافل سینمائی دیده شده‌است.

هودسن سال گذشته در جریان بازی در مجموعهٔ تلویزیونی «مک‌میلان‌وهمسرش» ناگهان کارخود را نیمه‌تمام رها کرد و همراه مادر پیرش به ویلای کوهستانی خود رفت و خلوت گزید و بااین جهت همان موقع شایعات زیادی در اطراف او بروز کرد ولی اخیراً فاش شد که دکترخانوادگی هودسن ، هرگونه‌فعالیت اجتماعی را برای راک که به بیماری مرموزی دچار شده خطرناک دانسته است . هودسن قرار است بازی خود را در مجموعهٔ تلویزیونی «مک‌میلان‌وهمسرش» به پایان برساند ولی گفته میشود که درسینمافعالیتی نخواهدداشت.

« ترنس استامپ » و « رداستایگر » درمقابل هم

براساس کتاب پرفروش «لیو» درآمریکا، فیلمی تهیه خواهد شد که «ترنس استامپ» در نقش یک زندانی خشن ظاهر میشود و «رداستایگر» نیز درنقش افسر زندان که هردو درتلاش بدست آوردن دکترای روانشناسی هستند «استامپ» ازپشت میله‌ها و «استایگر» از درون زندان بدنبال «لیو» می روند و درگیری‌های خشونت‌آمیز آنان اوج حادثه است و یک چهره تازه کشف‌شده پل بین خشونت را در دست دارد . کارگردان این فیلم ، «رونالدنیم» است که تاکنون فیلم های گوناگونی راازاو درایران دیده‌ایم .

آلبرتوسوردی بازنشسته شد

آلبرتوسوردی، هنرپیشهٔ کمدی سینمای ایتالیا که زمانی از پرکارترین بازیگران فیلم بشمار می‌آمد، مدتی است که بازنشسته شده است . دراین اواخر آلبرتو در چند فیلم جدی ظاهرشدولی هیچیک ازآن‌ها، برای‌وی‌موفقیتی بهمراه نداشت و تهیه کنندگان ایتالیائی نیز برای حفظ سرمایه‌های خود، ناگزیرشدند که از «نینومانفردی» و «لاندوبوزانکا» بهره گیرند . طفلک ! آلبرتوسوردی، ناچاراست با ثروتی که از راه بازیگری در سینما بدست آورده است ... [illegible] شد.

فیلمفارسی وکارگران

... رشود فیلم در فرهنگ ایران و نوعه صنعت فیلمسازی در کشور ما چند دهه‌ای سپری میگردد اما در همین مدت فیلم وسینما صرفنظر از کیفیت ومحتوای آن به نحوی انکارناپذیر در فرهنگ جامعه نفوذ کرده وریشه دوانیده واینک کمترفرد یا خانواده‌شهرنشینی رامیتوان سراغ گرفت که درماه یک یا دوبارچند ساعتی از وقت خود را در سالن سینما وبا تماشای فیلمهای ایرانی وخارجی نگذرانده.

در این میان اگر کارگران را بزرگترین گروه سینما رو به حساب آوریم با توجه به شمار آنان نسبت به دیگر قشرهای جامعه سخنی بگزاف نخواهد بود . به عبارت دیگر کارگران با خرید بلیت برای تماشای فیلم بیشترین سهم را در پرده سرمایه گذاران سینمای وطنی یا وارد کنندگان فیلمهای خارجی دارند . اما نکته قابل توجه اینکه باید دید سینماگران ما و دست اندر کاران نمایش فیلمهای خارجی در برابر این پول چه فرهنگی را به تماشاگر بویژه کارگرایرانی عرضه می کنند.

این بحث ما منحصراً برمحور اغلب فیلمهای ایرانی یا به تعبیر بعضی منتقدان «فیلمفارسی» است بی آنکه نقاط ضعف وبدآموزی ونوجی فیلمهای خارجی را از نظر دور بداریم که خود نیاز به بحث دیگری دارد.

به راستی فیلمسازان ما درمقابل پولی که از (کیسه) دریافت میکنند چه چیزی را به بیننده میدهند

سینمای ما از چند عنصر که در زندگی واقعی مردم کشورمان کمتر بچشم میخورد بهره برداری میکند مانند کلاه مخملی ها و چاقو کش ها که آن را با رد وخورد واخیراً عملیات کاراته‌ای به تقلید از فیلمهای هنگ کنگی درمی‌آمیزند.

مجموع این‌ها محتوای کلی فیلمهای سینمائی ایران را تشکیل میدهد. البته در کیفیت وپرداخت فیلمها از نظر فنی ، نیز نقاط ضعف فراوانی بچشم میخورد که مسئله دیگری است. فیلمسازان ما شخصیتهائی را در برابر چشم بیننده مجسم می ... با فرهنگ جامعه کنونی ما ... دارند ونه آنچنان که در گذشته بوده ... همان خصوصیات خشن وفرهنگی سنتی داشته.

شخصیت‌های کلاهمخملی وچاقوکش و جاهل سالها پیش که از جامعه ما ... بیداد میکرد نمونه‌های زنده‌ای ... بوده و ... فرهنگ سنتی جامعه شهری ما ...

حضور این زمان‌ها که جاهل ها و کلاه مخملی ها زیر بازارچه وگذرها را قرق میکردند تنها برای افراد چهل سال ببالا وجود دارد آنهم توأم با تنفروانزجار از آن اعمال قهرمانی دروغین وتوخالی.

اکنون جوانان ما بویژه کارگران از امکانات تکنیکی وسائل ارتباط جمعی تنها به گذر یا کوچه وخیابان محل زندگی خود نمی اندیشند بلکه اندیشه هایشان با بهره‌گیری از اطلاعات ومعلوماتی است که بطور روزمره کسب میکند.

کارگر ایرانی اینک میتواند با استفاده از امکانات مالی خود یا دولت بخارج از کشور سفر کند . اکنون شمار زیادی از کارگران ما نه ازنظر تکنیک وفن بلکه ازنظر فرهنگ وادراک نیز درسطحی بالا قرار دارند . کارگران ما که ساده‌ترین تفریحشان سینما است بی‌گفتگو ، از سینمای ایران پیامی دریافت نمیدارند (بجز از چندفیلم نسبتاً خوب ایرانی درمقایسه با کلیات سینمای فارسی باید صرفنظر کرد) دراینجا روی سخن ما با کارگرانی است که بیشترین سهم را در پرداخت پول بلیت ودر نتیجه گردش کار سینما دارند.

کارگر ایرانی با آگاهی براین نقش خود نباید دنباله‌رو فیلمسازان بی‌فرهنگ باشد و اجازه دهد که به بهانه تنزل فرهنگ ،فیلمهائی مبتذل به اوتحویل دهند.

او باید بداند که هوشیاری وآگاهیش موجب خواهد شد که فیلمسازان سطح کار خودرا بالا ببرند و کاری درخورفرهنگ امروزی جامعه ایران ارائه دهند.

تنها درچنین حالتی است که دیگر شاهد کلاهمخملی ها ویا قهرمانان ساختگی زد و خوردهای کاراته‌ای نخواهیم بود.

سریال « ماجراهای صمد »

یکی از سریال های جدید ایرانی که بزودی از شبکه سرتاسری تلویزیون پخش خواهد شد « ماجرای صمد » است که پرویز صیاد درآن بازی می کند . این مجموعه را صیاد نوشته ، و تهیه کارگردانی کرده است .

ماجراهای این سریال در ایران و ترکیه اتفاق میافتد و طبق معمول غیر از صیاد گروه او نیز در آن شرکت دارند ، این بار بازیگر نقش صمد ارده به تهران میاید و سپس بدنبال ماجراهائی راهی ترکیه میشود . محتوی این سریال مبارزه خوبی با بدی و سربلندی است . این مجموعه در هفته های آینده از تلویزیون پخش خواهد شد .

فیلم مشترك

سازمان خدمات سینمائی ، مدت زمانی نیست که فعالیت‌های فیلم سازی خود را در ایران آغاز کرده ، و در همین مدت کوتاه در زمینه سرمایه‌گذاری درفیلم‌های خارجی موفقیت‌هائی را بدست آورده است . از جمله فیلم‌هائی که با سرمایه شرکتی سازمان خدمات سینمائی ساخته شده فیلم سپید دندان بود که درایـــــران یک میلیون و پانصد هزار تومان فروش داشت وغیر ازاین چند فیلم خارجی دیگر نیز با سرمایه‌مشترك این سازمان ساخته شده‌است. این سازمان درکار ساختن فیلم‌های ایرانی نیز فعالیت داشته که نمونه آن فیلم خانه خراب با شرکت ... بود ، در حال حاضر سازمان خدمات سینمائی از چند کارگردان مشهور جهانی مثل کارلوپونتی و اورسن ولز برای کارگردانی چند فیلم در ایران دعوت کرده که ... کارگردان نامدار ... چند فیلم را درایران کارگردانی خواهد کرد . این فیلم ها پس از تهیه درایران از طریق یک مرکز پخش بین‌المللی در سرتاسر جهان پخش میشود.

تلویزیون برنامه اول

شنبه اول آذرماه

۱۲/۰۵ — روزهای زندگی
۱۲/۳۰ — واریته
۱۳ — کارآموزان وکالت «تکراری»
۱۶/۳۵ ورزش باستانی
۱۷ — نقالی
۱۸/۰۵ — یکی بود یکی نبود
۱۹ — جزیره
۱۹/۳۰ — موسیقی ایرانی
۲۰/۳۵ — راهنما
۲۱/۳۵ — شما و تلویزیون
۲۲/۰۵ — تاتر

یکشنبه دوم آذرماه

۱۲ — اخبار
۱۲/۳۰ — موسیقی ایرانی
۱۳ — خارج از دنیای ناشناخته
۱۷/۳۵ — حلقه جادو
۱۸ — اخبار ورزشی
۱۹ — **خانواده**. در این برنامه مسایل مهمی که برای حفظ خانواده لازم به نظر میرسد مورد بررسی قرار میگیرد که البته اگر مشکلات ومسایل آن مربوط به همه طبقات اجتماع باشد، خیلی بهتر خواهد بود.
۲۰/۳۵ — **«چنگک» سریال ایرانی**. هدف و خواسته های این مجموعه چندان مشخص نیست بهرحال تا سریالهای ما راه اساسی خودرا پیدا کنند، خیلی فرصت میخواهد.
۲۲ — فیلم هفته

دوشنبه سوم آذرماه

۱۲/۰۵ — حفاظت وایمنی
۱۳ — فنا ناپذیر
۱۷ — نقالی
۱۸/۵۰ — **سینمای آزاد**: این برنامه خاص گروه مشخصی نیست. واميد اینستکه نوجوانها را که علاقه‌ای به کارهای سینمائی دارند به این برنامه جلب کنند.
۲۰/۳۵ — **مرد شش میلیون دلاری**: این برنامه بخاطر نوگرائی و بکارگرفتن یک سوژه خاص در تمام تلویزیونها با موفقیت رو برو شده است. [illegible] توجه و استفاده از نوع خوب قصه ها [illegible] دو چندان کرده است. [illegible] عده‌ی [illegible] زندگی او [illegible] توجه به اینکه [illegible] از قدرت خارق العاده‌ای برخوردار است [illegible] توجه به دوربین [illegible] وجود دارد، درصدد [illegible] دو عامل مهم زندگی او هستند...

۲۰/۰۵ — آقای مربوطه...

سه شنبه چهارم آذرماه

۱۲ — اخبار
۱۲/۰۵ — حفاظت وایمنی
۱۲/۲۰ — موسیقی ایرانی [illegible]
۱۳ — دوران تحصیلی [illegible]
۱۴ — اخبار
۱۶/۳۰ — اخبار
۱۷ — نقالی
۱۷/۱۱ — کودکان «گلی و دوستان»
۱۷/۱۵ — کارتون
۱۷/۲۵ — مزرعه سبز
۱۷/۴۰ — هفت جوان
۱۷/۵۰ — یکی بود یکی نبود
۱۸/۲۰ — اخبار استان
۱۸/۳۰ — برنامه آموزشی
۱۸/۵۰ — اخبار ورزشی
۱۹ — خانواده
۱۹/۳۰ — **«مسابقه»**: [illegible] برنامه های [illegible] تلویزیونی [illegible] که بخصوص [illegible] در این برنامه شرکت میکنند و تا بحال نتایجی که گرفته شده [illegible] گروه از کارگران و توجه خاص آنان به پرسش ها و دانستنی های مربوط به خودشان است که بسیار جلب بوده و انتظار می رود این برنامه از گویندگی بهتری برخوردار شود.

۲۰/۴۵ **تلخ و شیرین** — [illegible] در این مجموعه [illegible] اصولاً قصه هائی [illegible] داستان [illegible] سریال [illegible] برای خود باز کرده است.
۲۱/۳۰ — آقای مربوطه
۲۱/۳۵ — ادب امروز
۲۲/۰۵ — **کانی** — [illegible] گرفته، [illegible] بیشتری را کسب کنند.

چهارشنبه پنجم آذرماه

۱۲/۰۵ — **«روزهای زندگی»**: این سریال ابدی تلویزیونی به ساعات نیمروز انتقال پیدا کرد و تماشاگر شب هنگام، شاهد این سریال نیست.

پنجشنبه ششم آذرماه

۱۳ — **پیشتازان فضا**: این مجموعه یکبار بصور کامل ازشبکه تلویزیونی پخش شده است واینبار بطور تکراری در نیمروز پخش میشود.
۱۷ — نقالی
۱۷/۱۱ — کودکان
۱۷/۵۰ — داستانهائی از شاهنامه
۱۸/۵۰ — اخبار ورزشی
۱۹/۳۰ — مسابقه
۲۰/۳۵ — **شهر آولز**: این برنامه اختصاص دارد به خوانندگان جوان که میتوانست یک برنامه خوب باشد، ولی متأسفانه معلوم نیست به چه انگیزه‌یی انقدر با تصویر بازی میکنند که حوصله تماشاگر تمام میشود؟!..
۲۱/۲۵ — آقای مربوطه
۲۲/۱۵ سریال جدید. چارمجو
۱۲/۰۵ — موسیقی ایرانی. گروه نوازی
۱۲/۳۵ کارتون
۱۳ — **دود اسلحه**: ازامتیازات این سریال تلویزیونی اینستکه ازاولین سریالهائیست که برای تلویزیون ساخته شده و گرچه حوادث آن مربوط به وقایع غرب وحشی است و دوران وسترن بازی، ولی با نگاهی کامل میتوان دریافت بسیاری از فیلمهای امروزی وسترن کپی این سریال است.
۱۷ — سوپرمن
۱۷/۴۰ — **دیده خیال**: این برنامه میتواند یکی از بهترین برنامه ها برای کودکان باشد، چرا که با آمدن چهره‌ای مثل بیژن‌سفید با توجه به قدرت و تعلیمات تأتریش برای کودکان، بسیاری ازمشکلات فکری آنان را ازلحاظ‌شناخت با ایران حل کرده است.
۱۸/۳۰ — اورژانس
۱۸/۲۵ — اخبار ورزشی
۱۹ — واریته
۱۹/۳۰ — ماجراهای لوسی
۲۰/۳۵ — **غریبه**: این سریال ایرانی برمبنای زندگی یک دختر شهرستانی که راهی تهران میشود ساخته شده ومسایل آن نیز بالطبع درباره روابط او با اجتماع شهری است. [illegible] دوباره یکبار [illegible] میشود، و بار خطر تازه‌ای در کمین اوست...
۲۲ — فیلم سینمائی

جمعه هفتم آذرماه

۱۱ — کارتن
۱۱/۳۰ فوتبال
۱۳ — آیرونساید
۱۴ — اخبار
۱۴/۲۰ — هفت روز هفته
۱۴/۴۵ — فیلم سینمائی
۱۶/۱۰ — موسیقی ایرانی
۱۶/۳۰ — بازداشتگاه کلدیتس
۱۸/۱۵ — مسابقه چشم وگوش

تلویزیون برنامه دوم

برنامه دوم تلویزیون: تهران. آبادان. اصفهان. مشهد. شیراز

شنبه اول آذرماه

۱۹/۱۵ — **موسیقی و تصویر**
۲۰ — **شجاعان**
۲۰/۵ — **واریته.** واریته های برنامه دوم کلا خارجی است ولی قابل توجه است. و واریته سازان ایرانی که خوشبختانه دارای همه گونه امکانات صحنه ای و تصویری هستند، با نگاهی باین نوع واریته ها درمی یابند که بسهولت برنامه های خوبی را از نظر تصور و محتوا بوجود آورد. در واریته این هفته یک گروه استثنائی که واریته های فراوانی را از آنها دیده ایم برنامه یی تازه ارائه می دهند.
۲۱/۳۰ — **شهر آفتاب**
۲۱/۵۵ — **تصویر و سایه ها.** برنامه یی از هوشنگ کاوسی که میتواند حتی بهتر از این باشد. ولی بهر حال با شمول برنامه های صرف سوال و جواب و گرد میزهای جامع اجرا شده برنامه، در حد خود خوبی دارای محتوا و منجز است. بخصوص در این برنامه سعی وسترن دنبال می شود و سپس از نسخه های قدیمی سینما که امکان دیدنش وجود ندارد، در خلال برنامه بحث می گردد.

یکشنبه دوم آذرماه

۱۹/۳۵ — **برگ های اندیشه**
۲۰/۰۵ — **کوجاک — آقای «تلی ساوالاس»** خواننده هست، بازیگر هست و بازیگری به نفسی هم روی آورده. و حالا این بازیگر طاس، بخاطر همان بخصوص سینمای تلویزیونی امریکا یکشبه و بیش از پیش بر سر زبانها افتاده که حتی هم کارهایش گل کرده است. در این بخش هم در سریال یک جنایت در آپارتمانی دست کوجاک میافتد که در پایان پیروزی او تمام میشود داستان فیلم های پلیسی تلویزیونی مشخص است.

دوشنبه سوم آذرماه

۲۰/۱۰ — **هفت دریا:**
سفر و کنکاشی در زیر دریا و بررسی زندگی حیوانات دریاهای مختلف و نوع زندگی آنان از زبان فیلم های این مجموعه مستند است که دیگرانش ماهیان و نهنگ ها و کوسه ها هستند.

۲۱/۳۰ — **جهان تاتر**
۲۲/۳۰ — **بسوی سال ۲۰۰۰ —**
این سری فیلم ها بخاطر نوآوری های خوب و در خور توجهش از کارهای خوب تلویزیونی بشمار میرود. مسایل لباس و پوشاک و نوع زندگی در سال ۲۰۰۰ در این برنامه بطور زنده مورد مطالعه قرار میگیرد.

۲۰/۳۵ — **«شو»: شوهای تلویزیون تقسیم بندی شده است. بدینگونه که هرهفته یک شو توسط یک گروه پخش میشود: یک هفته شیروان بیگی ها با شو «پنجره ها»، پرویز قریب افشار با شو «دنیای خوب ما»، میرمطهری با شو «دوستت** دارم، دوستت دارم» و مصطفی گل آوری با شو «برم شمع»
۲۲ — **آقای مربوطه**
۲۳ — **ویرجینیانی**

سه شنبه چهارم آذرماه

۱۹/۳۵ — **هفت تارچنگ**
۲۰/۰۵ — **مون استون (قسمت هشتم)**
۲۱/۳۰ — **موسیقی ایرانی**
۲۲ — **فیلم هفته**

چهارشنبه پنجم آذرماه

۱۹/۳۵ — **مرزهای دانش:**
مسئله آلودگی در هوا و برخورد با اسفنج زمین از جمله مقاصد این برنامه است که از برنامه های خوب تلویزیونی بشمار میآید.
۲۱/۳۰ — **ادبیات جهان**
۲۱/۱۰ — **مردی بنام جونز:**
این سریال ماجرای آدمهائیست که در آن یک کارگاه لاغر و زرنگ پرونده سرسکرگندی اصلی قصه است، و اینبار بدنبال جنایتی گام برمیدارد که بسیاری از مردم نسبت به عاملان بی اطلاع هستند. قبل از همان کسانی است که همیشه خوبی جسم جوهر هستند و جوهر دمی محکمی برای دستگیری او ندارد.

پنجشنبه ششم آذرماه

۱۹/۳۵ **هفت گنبد:**
اول باشنیدن اسم این برنامه، تماشاگر فرم فکریش تغییر مییابد و فکر میکند که یک برنامه مردمی ارائه میکند، در حالیکه قضیه برعکس است وآنچه که هست بیشتر روشنفکر بازی و حرف های قلمبه سلمبه است و بس.
۲۱/۳۰ — **سریال سینمائی «سلطان صاحبقران»** باشرکت جمشید مشایخی، ناصر ملک مطیعی، زری خوشکام، پرویز فنی زاده. نویسنده و کارگردان علی حاتمی. «سلطان صاحبقران» که علی حاتمی آنرا نوشته و کارگردانی کرده است، از کارهائی است که در تلویزیون ماندنی خواهند شد. در این بخش از برنامه امیرکبیر و میرزا رضای کرمانی را خواهیم دید.
۲۲/۳۰ — **کلمبو:**
مجموعه کلمبو بارها و بارها از تلویزیون پخش شد که از چند هفته قبل قسمت های جدید آن شروع به پخش شده است. در این داستان کلمبو که یک کارآگاه بظاهر سبک مغز است ولی مشکلات بسیار را حل میکند، ناچار است دنباله مسئله را بگیرد که توسط یک آدم متنفذ روی داده است.

جمعه هفتم آذرماه

۱۹/۳۰ — **دنیای رام نشده.**
۲۰/۳۳ — **دختر استثنائی:**
باشرکت سالی فیلد. جان دیویدسن «دختر استثنائی» از دختر هائی است که دارای حس ششم است و همین حس باعث شده تا شوهرش نتواند یک قدم اشتباه بردارد و
۲۲/۴۵ — **فیلم سینمائی**

حضور کارگران کارخانه های تهران برصحنه تئاتر

بقیه ازصفحه ۷۷

گفتم بعلت نبودن هنرپیشه زن در گروه ناچار یکی از کارگران مرد این نقش را بازی میکند وتماشاگران نیز این امررا پذیرفتند.

نمایشنامه را جلال آهنیان کارگردانی کرد درسالن ورزشی کارگران روی صحنه آمد ومورد استقبال قرار گرفت.

نمایش نامه‌ای برای تلویزیون

گروه بازیگران کارگر کم کم احساس میکنند باید فعالیتشان را تنها در سالن های ورزشی متمرکز نکنند ،و اینبار یک نمایشنامه خارجی بنام «معدنچیان» نوشته «جو کمرنی» را تمرین میکنند وبا تغییر نام ها به اسمهای فارسی وایجاد یک فضای ایرانی بکارمیپردازند.

«کریم خنجری »دراین بارهٔ میگوید :

«خوشبختانه مسئولین گروه کارگر تلویزیون ماوا راهنمائی کردند و با همکاری آنان نمایش نامه را تمرین وضبط کردیم آقای پورافضل از گروه کارگر مشکلات را از پیش پای ما برداشت واولین کار تلویزیونی را درزمینهٔ تأتر انجام دادیم....»

بهتر است ساعات تمرین ما را « اضافه کار» بحساب بیاورند

جلال آهنیان با اشاره به تأثیر کار روزانه درفعالیت های هنری میگوید :

—از یک جهت کار زیاد به بازی ما لطمه میزند و از طرفی مسئولین کارخانه واقعاً محبت میکنند ، مثلا برای ضبط «معدنچیان »بما مأموریت هنری دادند ودر دو روزی که ضبط داشتیم با ما همکاری کردند ،ما سه ماه بعد از ظهرها تمرین کافی کرده بودیم وحقمان بود که دو روز برای ضبط ،مرخصی هنری داشته باشیم ،ولی برای پیشبرد کار بهتر است برنامه‌ای برای ما تنظیم کنند ،برای اینکه ما بعد ازساعت ۴ بعدازظهر بتوانیم اضافه کار کنیم وپول بگیریم ولی از وقتی که دراین ساعات تمرین میکنیم متأسفانه از اضافه کاری محروم شده‌ایم . بی‌تردید اگر ازاین لحاظ بما کمک کنند دیگر درمقابل سئوالات متعدد همسر وبچه هایمان قرار نمیگیریم ،چه خوب بود که ساعات تمرین مارا به‌حساب اضافه کاربگذارند.

«زنگنه »اضافه میکند :

—از وقتی که من در گروه به فعالیت پرداخته‌ام ،خانواده‌ام از من ناراحت‌اند که چرا کمتر بآنها میرسم ،ولی برای پیشبرد کار ومسئولیتی که بما داده شده ما فعالیت خودرا میکنیم ولازم است بیشتر بما برسند.

کمبود نمایشنامه های کارگری

محمد علی فرهنگ کارگردان گروه، حرف های دیگری دارد :

«معمولا تمام نمایشنامه ها ومطالبی را که در باره تأتر نوشته میشود میخوانم متأسفانه ما نمیشنامه نویس کم داریم نمایش کارگری وجود ندارد ،ومن از طریق مجله خودمان از تمام کارگرانی که ذوق نویسندگی دارند وتعدادشان هم کم نیست میخواهم که بیایند وهمکاری کنند ،ودر هر نقطه ایران که زندگی میکنند نمایشنامه‌ای بنویسند وبرای مجله بفرستند در این صورت ، فصل تازه‌ای درکار نمایش‌نامه نویسی ایران بوجود می‌آید ،در تهران نیز کارگرانی که ذوق نویسندگی دارند میتوانند به‌مرکزآموزش هنری وزارت کار در خیابان شاه ،جنب سینما مازستیک اداره هنری وجشن ها مراجعه‌و همکاری کنند.

شب کاری و کارتأتر

بهو ثاب که جوان‌ترین فرد گروه است از وضع خودش شکوه دارد که فقط مشکل اوست ،در بخش تمرین بعد از ظهر ها و کار شب برایش طاقت فرسا است ، او میگوید : « بهتر است امکاناتی بمن بدهند با همان کارصبح ها را انجام دهم که هم برای کارکردن و هم برای تئاتر بتوانم با روحیه خوب و آمادگی کامل فعالیت کنم.»

عزت اله زنگنه : با اشاره به برنامه های نمایشی برنامه کارگران رادیومیگوید :

« در این برنامه نمایشنامه هائی برای کارگران منظور شده ولی در این نمایشنامه ها غالباً از صدای هنرپیشگان مشهور رادیوئی استفاده میشود . چه عیب دارد در رادیو در برنامه مخصوص خودمان ما هم سهمی داشته باشیم ؟ »

مطالعه و تبادل نظر

اعضای گروه هنرمندان کارگر در کنار فعالیت های روزانه و بازیگری درتئاترهای مخصوص مطالعه هم میکنند آنها یک نمایشنامه یا اثر مربوط به تئاتر را انتخاب میکنند و پس از خواندن آن با هم به مباحثه و تبادل نظر میپردازند .

از این طریق بر دانش تئاتری خود میافزایند ، اولین تمرین این گروه نمایشنامه اتللو بوده‌ولی هرگز آنرا برویِ صحنه نیاورده‌اند.

نبودن هنرپیشه زن مشکل اساسی

مشکل اصلی این گروه نبودن هنرپیشه زن است یکی از اعضاء گروه در این مورد می‌گوید :

مشکل اصلی این گروه نبودن هنرپیشه زن است یکی ازاعضاء گروه دراین مورد می‌گوید :

— « محل تمرین ما در استادیوم ورزشی کارگران در جنوب تهران است سرویسی هم نداریم ما با تاکسی و اتوبوس به محل تمرین و اجرا می‌رسیم ، ولی برای یک خانم بازیگر بدون سرویس اینکار مشکل است و این مشکل بزرگ باعث شده تا ماتئاتر مردانه داشته باشیم . اگر یک سرویس برای چند ساعت بعدازظهر دراختیارما بگذارند مشکلات ما حل خواهد شد » .

کمبود استاد و مربی

« محمود گودرزی » در مورد کمبود استاد حرف میزند :

ماازلحاظ استاد درمضیقه ایم.روی کارما تبلیغ نمیشود ،درجشن ها امکانات کمتری بما داده میشود ،درحالیکه جشن‌وسرورتنها دایره و تنبک‌نیست .

خودساخته ها : منصورروحانی

بقیه ازصفحه ۳۵

احتیاجی نداشتم؛ چون بازو داشتم ونیروی کار. درسیلو هم روزمزد بودم. درسال ۲۲ حقوقم رسید به‌سیصد تومان. یعنی از صدوبیست‌تومان. لابد گفته‌ام که همیشه شب ها کار کرده‌ام درضمن باپس اندازی‌هم که داشتم در زمان خدمت وظیفه‌ام راحت بودم. تازه بعد از پایان خدمت هم پول داشتم. درسال ۲۳ از دانشگاه باعنوان مهندسی راه وساختمان فارغ التحصیل شدم ودر سال ۲۴ خدمت نظامم پایان یافت ودرشرکت نفت استخدام شدم. اما درسال ۲۵ ازآنجابیرون آمدم وراهی تهران شدم‌و درهمین تهران وارد سازمان آب‌گردیدم. زمانیکه درشرکت نفت بودم حسابی برای مسائل سیاسی سر پرشوری داشتم . اما درشرکت نفت ایران وانگلیس از این جور آدمها هیچ خوششان نمی‌آید. برای همین آنجارا ترک کردم. در سال ۲۶ با بورسی که دریافت داشتم به‌انگلستان رفتم ودو سال بعد یعنی درسال ۲۸ با درجه «فوق لیسانس» در رشته آب به وطن بازگشتم و مجدداً به خدمت درسازمان درآمدم تا اینکه بعنوان مدیرعامل سازمان‌آب منصوب شدم .

نخستین موفقیت بزرگ

«درمورد کارآب باید توضیح بدهم این رشته با مشکلاتی که درمملکت وجود داشت کار چندان سهل وساده‌ای نبود خصوصاً که بین مردم شایع شده بود که این یکی از کارهای بیهوده‌ایست که پولهای زیادی را هدرمیدهد وبه مملکت ضرر میزند و به جائی هم نخواهد رسید . با اینحال با چند نفر از دوستانم تصمیم گرفتم تا ثابت نمائیم که کارما به نتیجه خواهد رسید . تمام آن دوستانیکه با بنده همکاری میکردند هم اکنون پست های مهمی درجامعه دارند؛ از استانداری گرفته تا معاون وزارتخانه وبا وزارت درحقیقت با یکدیگر هم پیمان شده بودیم که با جدیت کار خود را به نتیجه‌ای برسانیم و خوشبختانه همه میدانند که به نتیجه هم رسید . توجهات وعنایات اعلیحضرت همایون شاهنشاه آریامهر همیشه راهنمای ما بود . این موفقیت اولین راه پیشرفت بنده و دوستانم را فراهم ساخت : البته می‌دانید که بعداز خدمتم درسازمان‌آب بعنوان‌وزیرآب وبرق انتخاب شدم که درحال حاضر بنام وزارت نیرو تغییر نام یافته است . بعد از وزارت آب و برق به دستور شاهنشاه آریامهر دروزارت کشاورزی ومنابع‌طبیعی به انجام‌وظایف‌محوله اشتغال ورزیدم.»

اشاره میشود که گذشته ها همیشه با خاطرات تلخ وشیرین همراه است . از ایشان میخواهیم یکی ازخاطراتشان را تعریف کنند.

—میدانید خاطرات بیشماری از دوران کارگری‌ام دارم . بهتر است در اینجا به یکی از این خاطرات که جالب است اشاره شود . زمانی ما چند کارشناس خارجی به مملکت آوردیم تا عده‌ای از کارگران ما را برای نصب انشعاب خانه ها آموزش بدهند . بعد از مدتی طی گزارشی به ما یادآورشدند که این کارگران هر روزه درصورتیکه حداکثر تلاش خود را بعمل آورند؛ خواهند توانست به هشت خانه‌انشعاب بدهند . به این ترتیب در سال ۲۶ یا ۲۷ ما هشت نفر را برای اینکار تعلیم دادیم.

وقتیکه کار لوله کشی در خیابانهای تهران به اتمام رسید که شرکت خارجي وارد مصر که شد وبرای نصب انشعابات تهران با قیمت های گزافي پیشنهاداتي ارائه داد که نزدیک بود قرار داد بسته شود که ما به موقع راه چاره‌ای انتخاب کردیم . منظورما این بود که این کار به دست کارگران ایران انجام بگیرد ، خصوصاً که در آنزمان در مملکت بیکاری زیاد بود . ما میتوانستیم جماعت بیشماری مهندس وکارگر برای اینکار دعوت کنیم ؛ زیرا می‌دانستیم اگراین هشت کارگری که تعلیم یافته‌اند بخواهند کارهای نصب انشعاب را درتهران برعهده بگیرند‌سی سال‌وقت هم کم است.

درآنموقع تهران هفتاد هزارخانه داشت کارگران تعلیم یافته به ما قول دادند که بیشتر کار کنند و ضمناً تعلیم هم بدهند . این کارگران که عموماً روستا زاده‌بودند بی‌اندازه کوشش میکردند تا جائیکه گروه آنها روزانه چهل خانه را انشعاب میداد . از صبح خیلی زود شروع میکردند وتا پاسی ازشب‌رفته کار میکردند . غیرت وپشتکار فوق‌العاده این کارگران سبب شد ماهی شش هزارانشعاب در تهران صورت بگیرد ، یعنی دویست‌انشعاب در روز . همین کار موجب صرفه جوئی فوق‌العاده‌ای در هزینه های مملکتي شد و از جانب دیگر باعث افتخار و سرافرازی برای همکارانمان شدوخود کارگران احساس کردند که در خدمت به وطن خود چه نقش مؤثری داشته‌اند .

خلاصه با تشویق های ما این کار بزرگ به نتیجه نهائي رسید . به دست کارگر ایراني و همین عده . شاید شما نتوانید مشکلات آنروز را به یاد بیاورید ولی درآنموقع هر کارغیر ممکن را به‌لوله کشي تهران تشبیه میکردند.

خلاصه عاقبت ، کارها سروسامان گرفت وبه‌ثمر رسید ، هم اکنون حتی کارگران ماهر ما ، قادرند که لوله های گاز را هم نصب کنند . لابد میدانید که نصب لوله های گاز از تکنیک وفنون فوق‌العاده دشواری برخوردار است و دقت بیش از اندازه میخواهد . از این لحاظ کارگران ایراني در ردیف بهترین کارگران پیشرفته‌ترین ممالک هستندواین برای کارگران و جامعهٔ امروز ما یک افتخار بزرگ بحساب می‌آید.

خاطره دیگری بیادم مانده است ، زماني آب تهران قطع شد . عده‌ای از این کارگران شش هفته شبانه روزاصلا نخوابیدند تاتوانستند آب تهران را دوباره به جریان بیندازند ، نیروی کار این کارگران بیش از اندازه ارزنده است البته درصورتیکه که بتوان باآنان ارتباط‌معنوی برقرار کرد وآنانرا خوب شناخت . به زبان بهتر دل آنانرا به دست آورد . اگر بر عکس روابط کاری با آنان صمیمانه و با عدالت نباشد ، چه بسا که کارها جلو نروند وعقب‌بیفتند چون هیچ کارگری حاضر نیست باعصبانیت‌وخشونت کاری را جلو ببرد و برای همینست که کارفرمایان باید به این نکته توجه کنند و با کارگران خود روابط دوستانه و رفاقت برقرار کنندو به مسائل حیاتی زندگی آنان توجه‌نمایند ودرضمن مشاوروخانوادگی آنان باشندو در تمام مسائل وامورزندگی آنان را یاوری کنند‌وتصور ننمایند که چون مزد آنانرا میپردازند دیگر دیني نسبت به آنان ندارند . با توجه به این حقایق کارگرایرانی حاضر به همه جورفدا کاری هم هست .

صحبت ازگذشته ها و خاطرات گل انداخته بود ، خواستیم دوباره از زندگی شخصی ایشان سئوال کنیم و باز هم مطالبی درباره عشق و ازدواج ،وزیر کشاورزی یکباره تغییر فکر داد و از مسائل کارگری و گذشته به مسئله عشق توجه کرد سکوت ایشان حاکي از این بود که طوری درمقابل سئوالي که شده بود جبهه‌ سمتی بگیرد و دقیقاً جواب را به موقع بدهد که آیا زندگی زناشوئي ایشان همراه با عشق و علاقه

بقیه درصفحه مقابل

کارگران خارك درنبرد باآهن وپولاد

بقیه ازصفحه ۱۵

تمام شود ،فقط یک آذرپاد با بیش از یک کیلو- مترطول خواهیم داشت.

کریم وزیری میگفت : «وقتی پایه‌های آذرپاد دوم را نصب میکردیم هوا شرجی بود و گرما بیداد میکرد و در چنین شرایطی ۱۸ پایه بتدریج درعمق ۳۲ متری دریا نصب شدند.»

شما وقتی کلمه پایه رامیخوانید بدون‌شک تصورتان درحد یک ساختمان بزرگ است که در عمق چندمتری زمین با بتون وفولاد نصب‌میشود و ریشه میگیرد ،منهم همین تصور را داشتم اما درمورد پایه های آذرپاد باید بدانید که هریک ازاین پایه‌ها ۶۵ مترطول دارد ،یعنی به ارتفاع مخصوص که به جرثقیل های سنگین مجهزند ، پایه را بحالت عمودی نگاهمیدارند ،دراین هنگام ۴۳ متراز پایه دردرون آب قرار دارد و ۲۲ متر از آن بیرون آب و آنگاه با چکش های مخصوص بر آن میکوبند ،چکش ازنوع هیدرولیکی است ،هرضربه آن ۱۲۰ هزارفوت پوند قدرت دارد ،و درواقع هرضربه قادر است یک اتومبیل را با اسفالت یکسان کند.

سرپرست عملیات فنی آذرپاد میگفت که با ضربه نخست ،پایه فولادین دوتا سه متردر کف دریا فرو میرود ،زیرا قشر نخست کف دریا نرم است ،اما هرچه پایه بیشتر در کف دریا فرورود، کارمشکلتر میشود ،چنانکه برای ۲۵ سانتی‌متر آخر باید حدود ۴۰۰ ضربه فرود آورد تا پایه در خاك فرو رود واستوار ومحکم شود.

استحکام پایه‌ها تا بحدی است که میتواند جزیره پولادین را استوار به‌جای خود نگاهدارند، وقتی کشتی های بزرگ نفتکش ۵۰۰ هزارتنی در اسکله جزیره پهلو میگیرند ، باید پایه‌ها ، ضربه‌های احتمالی سوپرتانکرها را که ممکن است براثر اشتباه پدید آید ، تحمل کنند ،اگر پایه‌ها استوار ومحکم نباشند ، هرضربه سوپر- تانکرها قادر است که جزیره را ازجای بر کند و به اعماق دریا بفرستد.

وقتی پایه‌ها نصب شد ، قطعات مختلف جزیره برروی آن بنا میشود ، لوله‌های قطور نفت ازدل دریا بیرون میآیند به جزیره وصل میشوند ، تمام جزیره فلزی است ، قطعات جزیره قبلا در ساحل خارك مقابل آذرپاد ساخته شده‌اند ، این قطعات بوسیله قایق های مخصوص به جزیره حمل میشوند وکارگران جوشکار و کارگران لوله کش در میان دریا وآسمان ، قطعات را بیکدیگروصل میکنند.

دراین مرحله که نیروی انسانی بیشتربکار میاید، کارخطرناکتراست، کوچکترین غفلتی بهای سرنگون شدن در اعماق آبهای خلیج فارس تمام میشود ودر پائین کوسه‌ها حضور همیشگی خودراحفظ کرده‌اند.

مهارت واحتیاط کارگران ایرانی معروف است ، بدین سبب وبخاطر رعایت مقررات ایمنی، خوشبختانه ساختن آذرپاد اول بدون حادثه مهمی باتمام رسید و آذرپاد دوم نیز تاکنون حوادث‌مهمی ببارنیاورده است.

کریم‌وزیری وصدها کارگر ایرانی هم اکنون درساحل خارك سرگرم ساختن قطعات مختلف جزیره مصنوعی آذرپاد دوم‌اند ، کارگاه بزرگ آنها تقریباً دو کیلومتر طول و ۵۰۰ متر عرض دارد ودراین محوطه نسبتاً وسیع کارگاه- های مختلف ، محل استراحت ، باشگاه ، سالن غذاخوری ودفاتر کار که همه بصورت موقت ساخته شده‌اند، وجود دارد.

در خارك بجز کریم‌وزیری بابسیاری از کارگران وطنم ، گفتگو کردم ، از جمله با سیدمحمدشریف‌حسینی بچه آبادان ، ۲۴ ساله که ۱۷ ماه است درساحل گرم خارك ، به نیرومندتر کردن کشورمان کمک‌میکند.

محمد،ساعتی ۱۵ تومان دستمزد میگیرد که رویهم رفته ۱۲۰ تومان نصیبش میشود . او همچنین میتواند روزی چهارساعت نیز اضافه کار داشته باشد ، سیدمحمدشریف‌حسینی که کارگر ماهر لوله‌کش است در آموزشگاه حرفه‌ای شماره ۲ کرج ، شیوه وفن اتصال لوله ها رافراگرفته است.

عبدالرسول‌خادمی اهل گناباد است ، ۲۰ سال دارد وبعنوان کارگر پلاسکار وقیرکار روزی ۴۰ تومان دستمزد می‌گیرد ، همچنین از عبدالرسول یوسفی ۲۴ ساله وعوض‌جمیلی ۲۲ ساله که هردو اهل گنابادند باید یاد کنم و منصورزنجیر ، کارگر صمیمی دیگر گنابادی را نباید ازقلم انداخت که هرکدام سهمی بزرگ واساسی درساختن آذرپاد دوم دارند.

صبحانه ، ناهاروشام برای همه آنها رایگان است ، شبها را در کمپینگ مخصوص خود استراحت می کنند و پس ازدوهفته کار، یک مرخصی با استفاده از حقوق دارند تا خستگی ۱۴ روز کار درگرمای کشنده وهوای شرجی خارك از تنشان بیرون رود وبا نیروئی بیشتر بکارمشغول شوند.

آنها با هواپیما به رایگان به آبادان می‌روند وهفته بعد دوباره درساعت معین باهواپیما به خارك بازمیگردند تا نقش اساسی خود را در نوسازی میهن برعهده گیرند . پیش بینی میشود که آذرپاد دوم تا عیدنوروز آماده بهره‌برداری شود ، تاآن روز تلاش سازنده کارگران آذرپاد ادامه دارد وازآن پس درطرح بزرگ دیگری مشغول خدمت خواهند شد . کارگر ایرانی سرا: صفوف مقدم انقلاب ایران است ، هرجا که سازندگی باشد ، کارگر ایرانی وجود دارد وباتوجه به اینکه کشورما درحال‌حاضر چهره یک کارگاه بزرگ ساختمانی را برخود گرفته میتوان تلاش های سازنده کارگران میهنمان‌را درالصای این سرزمین پهناورملاحظه کرد.

جاروئی که بسرعت پاك می کند

بقیه ازصفحه ۴۲

تعبیه شده ازپراکنده شدن گرد و خاك در هوا جلوگیری می‌شود.

۴ـ این ماشین می‌تواند،شن ،برگ‌درخت، خاك ،چوب ،براده‌آهن را جمع‌آوری کند و در مخزن خود جای دهد و نیز روغنها و مایعات را بزداید.

۵ـ پس ازجارو کردن ،با کف صابون یا مایع پاك کننده دیگر محل را می‌شوید و بعد خشك می کند ـ سیستم مکنده مخصوص این ماشین ضمن تمیز کردن ،محل جارو ، از ایجاد کمترین گرد و خاك جلوگیری می کند جاروی اصلی که در زیر ماشین قرار گرفته از هفت برس بلند تشکیل شده که کار اصلی رفتن را انجام می دهد . برس گردی که درگوشه سمت راست ماشین قرار دارد ،زباله را ازگوشه و کنار به زیر ماشین و به طرف برس هدایت می کند.

محلی که زباله در آن جمع آوری می‌شود طوری ساخته‌شده که در کوتاه‌ترین زمان بوسیله دستگیره تخلیه می‌شود.

این ماشین دارای قدرت موتور ۱۱۰ تا ۲۰۰ اسب می باشد ،فرمان و ترمز هیدرولیك ،دنده هیدرواستاتیك و چرخ تو پر از مزایای دیگر این ماشین هاست.

آدم آهنی

بقیه ازصفحه ۷۶

شدفکر کرداینجامی تواند دارای روح شود .

همینکه اتومبیل وارد گاراژشد ازروی بارها پائین پریدوبسرعت خودش را به خیابان‌رساند.

پاهای آهنی او دربرخورد با سطح پیاده رو بشدت صدا می کرد ناگهان چشم بچه‌ای که جلو مغازه ایستاده بود باو افتاد وحشت زده به داخل مغازه دویدوداد زد : دیو! دیو! .

مغازه خیلی شلوغ بود همینکه چشم مردم به آدم آهنی افتاد ازمغازه بیرون آمدند اما می‌ترسیدند نزدیکش شوند . آدم آهنی ایستاد لحظه‌ای بآنها نگاه کرد بعد گفت : من میخواهم با شما دوست شوم من همه شما را دوست دارم . هیچکس حرفی نزد جمعیت لحظه به لحظه بیشتر می‌شد ناگهان مردی ازمیان جمعیت داد زد : اوازیک سیاره دیگرآمده اوجاسوس موجودات فضائی است !

مردم با شنیدن این حرف بطرفش حمله کردند آدم آهنی مشت‌های آهنینش را بلند کرد اوفقط می‌خواست مردم را بترساند چون‌میدانست اگرمشتش به کسی بخورد اورا خواهد کشت.

اما مردم دست بردارنبودند آنها نه فقط به او روح نمیدادند بلکه تصمیم داشتند نابودش کنند آدم آهنی ناچاربه دفاع ازخودش برخاست‌مشتی به شکم یکی ازآنها زد آن مرد نعره‌ای کشید و روی زمین افتاد .

دیگران با دیدن این صحنه پا بـه فـرار گذاشتند اما کمی دورترایستادند.

درهمین موقع اتومبیل پلیس رسید آدمک به طرف کوچه‌ای که درطرف راست خیابان قرارداشت فرار کرد.

نیمساعت بعد ازشهر خارج شدو کنارجاده منتظرایستاد چند لحظه بیشترطول نکشید که کامیونی ازدورپیدا شد آدمک مثل دفعه قبل بدون اینکه کسی متوجه شود ازپشت کامیون بالا رفت ومیان بارها مخفی شد . نزدیک ده از کامیون پائین پرید و بدون اینکه وارد ده شود خودش را بکوه رساند.

وقتیکه به نزدیکی خانه پرفسور رسید او را دید که جلودربا عصبانیت‌قدم می‌زند.

آدم آهنی فهمید خالقش خیلی از فرار او ناراحت است. پرفسورتا او را دید داد زد : کجا بودی؟ !

آدمک‌جواب‌داد : من فکرمیکردممیتوانم دارای روح بشوم اما اشتباه کردم تو که نمی‌توانی به من روح بدهی چرامرا آفریدی ؟ زندگی بدون روح برای من ممکن نیست.

پرفسور با تعجب آدمک را نگاه میکرد او باورنمیکرد روزی آدم آهنی برضد اوقیام کند. دوباره با عصبانیت گفت: بیا توی خانه !

ـ من هرگزنمی‌خواهم با این وضع زندگی کنم فهمیدی پرفسور؟ !

پرفسور بطرف آدم آهنی دوید دست او را گرفت و بطرف درخانه کشید ، اما آدمک خیلی قوی‌تر بود با یک حرکت دستش را ازدست پرفسوردرآورد و گردن اوراچسبید.

پرفسوروحشت زده داد زد : ولم کـن ! احمق !

اما آدم آهنی فشاردستهایش را بیشتر کرد چشمهای پرفسورازحدقه درآمد ولحظه‌ای بعد بدن بی‌جانش روی زمین افتاد . آدم آهنی خالق خودش را کشته بود خالقی که او را بی‌روح آفریده بود . بعد بآرامی وارد خانه شد خودش را بـه کوره‌ای کـه پرفسورآهن را در آن ذوب میکرد رساند کوره را روشن کرد توی آن خزید چند لحظه بعداثری ازاو باقی نماند.

پایان

خود ساخته ها

بقیه ازصفحه مقابل

بوده است یا نه :

ـ «بنده با خانمم نسبت فامیلی داشتم و همین معاشرتهای خانوادگی ما را قبل از ازدواج باهم‌آشنا کردود رنتیجه بیشتر باهم تفاهم پیدا کردیم‌تاعشق.مهریه هم بسیار ناچیزبود. چندسکه طلا ویکجلد قرآن مجید.درگذشته هادرمملکت ماازدواج هـا باروی مصلحت خانوادگی بود بافامیل.

بعنوان مثال هنوز هم‌ازکوچکی بچه‌ها رادر فامیل به‌نام هم‌می‌خواندند وبه‌اصطلاح نوعی‌نامزدی. بنده به‌عشق‌های افلاطونی ورمانتیک اعتقاد ندارم‌چون هم‌میتوان‌علاقمند بود وهم‌عاقل وهردو را باهم‌بکارگرفت.

اولین بچه‌مایابهتربگویم پسربزرگم۲۷ ساله‌است درواقع درهمان سال‌اول زناشوئی صاحب‌اولاد شدیم وپسربزرگم خودش ازدواج کرده‌است وگرفتار اهل وعیال.معمولا فرزندان میراثی از پدر دارند واگرحمل بر خودستائی نشودآنها هم‌تحصیلات خود را در کامپیوتر بامدرك (فوق‌لیسانس) به اتمام رسانیده‌اند.دختر من‌ازدواج کرده واکنون صاحب‌نوه‌هم هستم. البته درکار ازدواج بچه‌ها غالتما در نظرگرفتن خیر وصلاح آنها بود در درجه‌اول وبعداینکه در انتخاب خودشانهم صاحب‌نظر ودقیق بوده‌اند مثلا همسرپسرم خودش در رشته‌اقتصادلیسانس دارد و کلی اهل تحقیق است.»

سن‌وسال وزیر کشاورزی را که پرسیدیم خیلی راحت گفت: پنجاه‌وچهار سال. البته این سن‌وسال باوضع بدنی وسیمای ایشان جور نیست چون ماشاءاله‌جوانتر به‌نظرمی‌آیند.

پیشنهاد وزیرکشاورزی در حال حاضر برای کارگران اینست که باپیشرفت‌هائی که در تمام سطوح مملکتی میشود خود را وفق بدهند وسعی کنند درکاروحرفه‌ای که‌دارند بیشتراطلاع کسب‌نمایند وورزیده‌تر شوند و به‌دوره‌های تخصصی چندماهه راه‌یابند. یک دیپلمه میتواند درظرف پنج،شش‌ماه با کامپیوتر آشنا شودوروی آن کار کند.

وجدان کار یکی از اساسی‌ترین مسائل است .تاوجدان کار نباشد موفقیت معنائی ندارد .کارگران بایـد با دقت ومراقبت ازمشاغلی که‌دارند به‌نحوشایسته‌ای از عهده‌اش برپایند. تأکید میکنم که بازهم کارگران درصدد آموزش وفراگیری باشند و لحظه‌ای در این کار غفلت‌ننمایند. یک کارگر ساده میتواندروزی یک تکنسین ماهرشود وهمینطور یک‌تکنسین یکمهندس ورزیده.

گفتگو باوزیر کشاورزی در تمام موارد به درازا کشید که‌در فرصت‌های دیگراز آن استفاده خواهیم کرد.

نتیجه‌گفتگوها هرچند که‌حاوی مطالب آموزنده‌ای بود،این‌فرصت را به کارگران داده است که‌با بررسی زندگی افراد خودساخته درس های مهمی‌برای زندگی‌گرفته تابتوانند درفعالیت‌های اجتماعی و کارگری نقش‌مهمی برعهده بگیرند.

جدول سرگرمی مسابقات

از : جهانگیر پارساخو

این زن کیست ؟

این زن کیست ، او دوبار ازدواج کرده‌که هر دو همسر او ، از مردان نامی گیتی بوده‌اند ، حال با این توصیف او را شناختید ؟

تصاویر نیمه تمام !

شمادر این دو تصویر نیمه‌تمام، اگرپپایان‌میرسید چه‌می دیدید؟

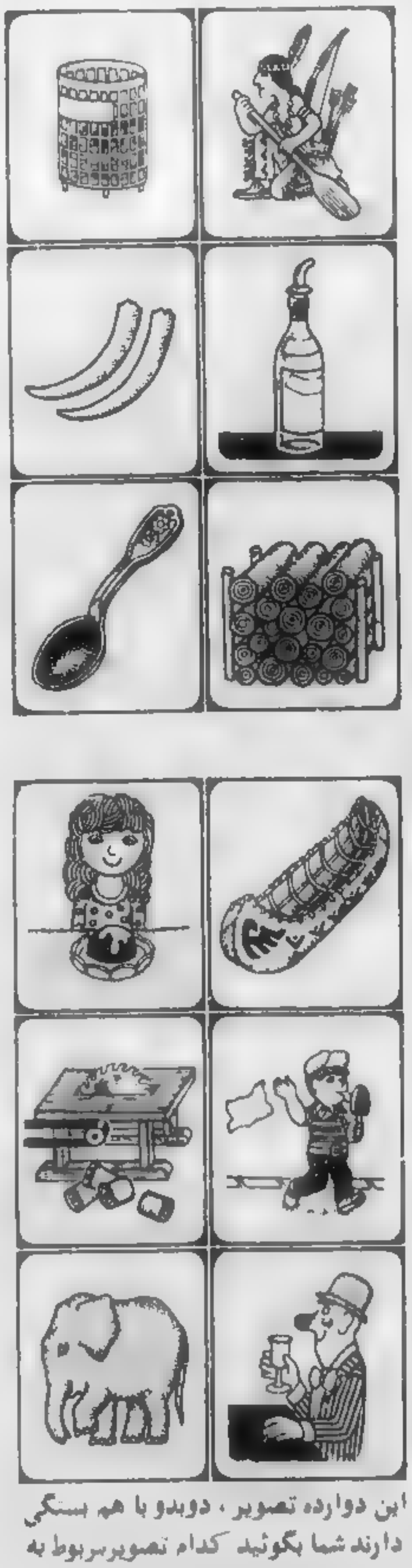

این دوارده تصویر ، دوبدو با هم بستگی دارند شما بگوئید کدام تصویرمربوط به کدام تصویر است و جایزه بگیرید.

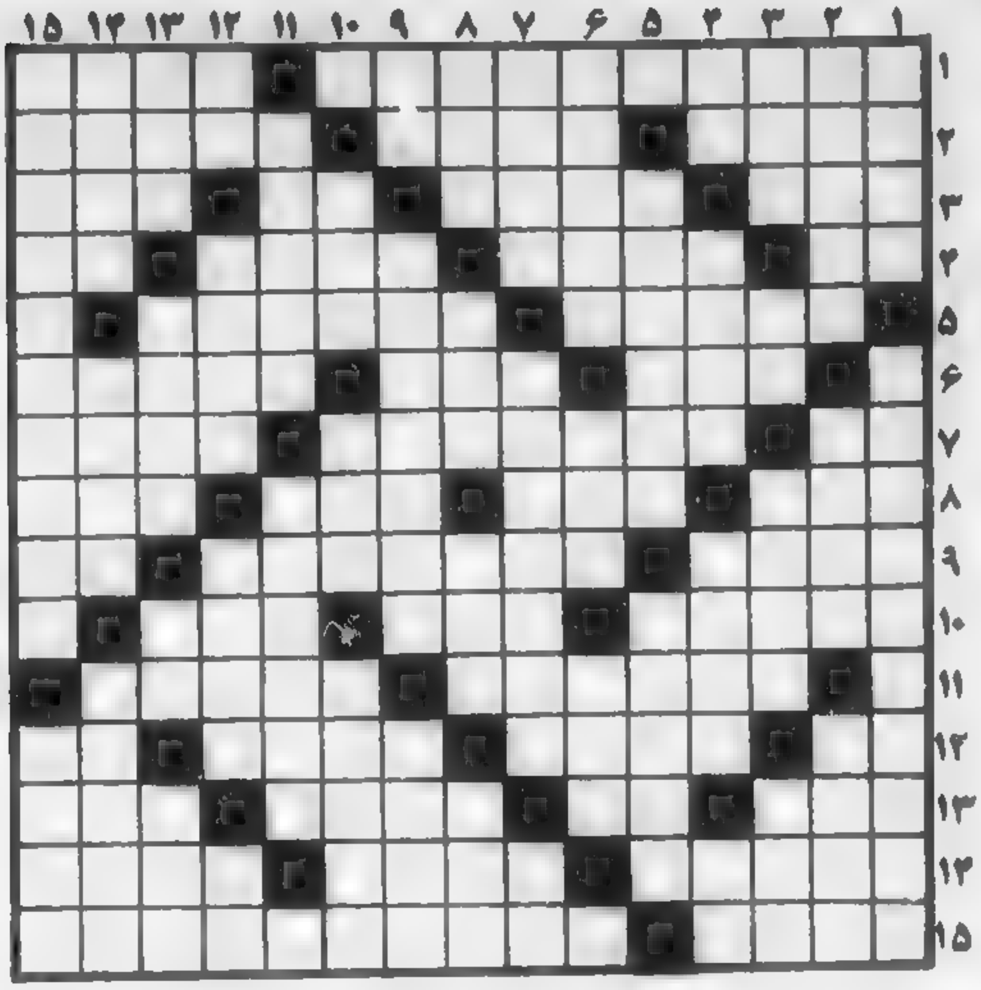

افقی :

۱ — معروفترین اثر گوستاوفلوبر — گنبد ۲ —میگویند بشر به آن زنده‌است— پسرمعاویه‌ـ ده — ۳ — نارس — موز است که صدای خوشی دارد — بوی رطوبت — همیشه از کنده بلند میشود ۴ — پرحرف میزند — خواننده چـرا نمیرقصی — اسب شوخ و سرکش — دوسوم شام ! ۵ — رقصی است — فن حرکت دادن سربازان و بکار انداختن نیروهای نظامی در جنگ ۶ — سزاوار — فاصله‌اش تا اینجا زیاد است—ازمارکهای موتورسیکلت ۷—طایفه— جزیره‌ای در انتهای شبه جزیره مالاکا — از بزرگان دانش وصنعت آلمان که کارخانه‌های دوربین سازی و دستگاههای عکاسی را تأسیس کرد ۸ — پرنده عزادار— باطل وضایع — یک حرف‌وسه حرف—فرشته ۹ — پیشوا— کشوری درجنوب اروپا—ضمیرمن وشما . ۱۰ —دلمات— روشندل— نامی برای آقا پسرها ۱۱ — پایتخت اشکانیان و ساسانیان — مریم خارجی ۱۲ — هنگام — خوبی و خوشگلی — وجه — کوبید ۱۳ — پدربزرگ— غذائی که بیش غذاست— پرنده حلال گوشت — مرتجع ۱۴ — قسمتی از دایره — دختر خانم بهشت — رودی در روسیه که به دریای خزرمیریزد ۱۵ — اثری از ژان ژاک روسو — مردی دلیر در عهد رومیان که سر کردگی گروهی از غلامان بر ضد روم قیام کرد .

عمودی :

۱ — شهرستانی در آذربایجان غربی — شهر و بندرمراکش دراقیانوس اطلس ۲ فرمانروائی— شتربـی کوهان — غلاف شمشیر ۳ — برنده جایزه نوبل پزشکی در سال ۱۹۳۶ بخاطر کشفیاتش درباره انتقال شیمیائی محرکهای عصبی — صد مترمربع — چپاول — شاعر بنده آنست که آنرا دارد ۴ —اسم ترکی—رب‌النوع عشق و جمال در موزه‌لوور — برانگیزنده — آزاد و رها ۵ — اثری ازآلبر کامو— درهمه جا یک رنگ است ۶ — نوعی بازی — وجه معاش خود را به رایگان از دیگران طلب کند — آشکارا ۷ — سنجنده — هنرپیشه فیلم سه چرخه سوار — فلزی است ۸ — ضمیر اشاره — وسیله بازی درمیدان جنگ— آتشدان‌حمام —واحدی درارتش ۹ — بازگردانیدن — پراکنده واز هم پاشیده — بصیر . ۱۰ — نک دراز— خط‌آهن — دستگاهی ازموسیقی ایرانی ۱۱ —ردموصف— حطیب انقلابی معروف فرانسه درزمان لوئی شانزدهم ۱۲ — ضمیر درون— اخبارخارجی— دستمزد — پیشوندی در اول برخی کلمات ۱۳ — شیر تازی — جایگاه حیوانات چرنده و درنده — علامت فقدان— سپهر ۱۴ — خوشگل کردن عکس — مرزایران در کنارخلیج‌فارس— زینت دست دختر خانم ۱۵ — جزیره بزرگی دراقیانوس هند— ترس‌وبیم.

اعداد مرموز !

در این شکل هرمربع نقش عددی را بازی میکند وشما این اعداد را از روی علائم چهارعمل اصلی که در اطراف آنها مشاهده مینمایید ،میتوانید پیدا کنید.

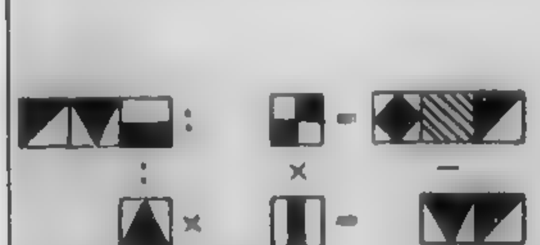

فال

اشاره :
ستارگان درباره حوادثی که در دو هفته آینده در انتظار شماست ، چه میگویند ؟...

« کارگران رستاخیز » به خرافات اعتقاد ندارد ودرفکر اشاعه آن نیست ازاین رو « فال » را جدی نگیرید ، رمز موفقیت در کار و کوشش است

هدیه‌قابل توجهی در روز سوم هفته دریافت می کنید . به هر کس اعتماد نکنید ، اول او را مورد آزمایش قرار بدهید . طفلی درخانواده شما متولد میشود که بسیارخوش قدم است . کمی هم به فکر استراحت خود و خانواده باشید . در یک معامله سود میبرید.

بیشتر روی دوستان خوب خود حساب کنید و اختلافهای جزئی را نادیده بگیرید . از یک نواختیها بپرهیزید و در زندگی خود تنوعی بوجود آورید . در زمینه شغلی پیشرفت مورد نظر حاصل میشود . مثل همیشه از محبت و توجه اطرافیان برخوردار خواهیدشد.

بدبینی و عدم اعتماد به اطرافیان شما را عذاب میدهد . بدون نگرانی تصمیم بگیرید مثل همیشه براوضاع مسلط خواهیدشد . در کنار متولدین مهرماه احساس شادمانی خواهید کرد . به دامن طبیعت پناه ببرید تا از سلامت کامل برخوردار شوید. علی رغم خرجهای فراوان با گرفتاری مالی مواجه نخواهیدشد.

درحال حاضر ولخرجی نکنید و از خرید چیزهای غیرضروری خودداری کنید . روز دوشنبه مراقب یکی از حسودان باشید . افراد خانواده ازشما انتظار بدخلقی ندارند اگر کمی به آنها برسید ، از احترام فوق العاده‌ای برخوردار میشوید . مسئولیت زیاد قبول نکنید .

ازایجاد آشوب و بلوا درفضای احساسی خود بپرهیزید شما انسانی خونگرم و مهربان هستید و ذاتاً نمی توانید خشن باشید . در برنامه‌ای که در پیش دارید شتاب نکنید اول همه جوانب را بسنجید و بعد وارد عمل شوید . با یک نفر آشنا میشوید . کاملا مراقب غذای خود باشید بهترین روز برای شماروز جمعه‌خواهد بود.

وقتی ازمسئله‌ای اطلاع کافی ندارید بهیچ وجه درباره آن اظهار نظر نکنید ، حتی اگر نظر شما را جویا شوند . در شهریور همه چیز به نفع شماست و رفتار شخص شما آرامش اوضاع را تضمین میکند . قدرشادیهای زندگی و محبت شریک زندگیتان را بدانید .

ستاره شانس و اقبال شما در وضع مساعدی است و او واقعاً به شما علاقه دارد . احتمال دارد درموقعیتی قرار بگیرید که فضای زندگی را تاریک ببینید ولی ناراحت نباشید همه چیز به خوبی حل میشود . اشکالات کوچکی باعث میشود برنامهٔ روزانه شماطبق معمول انجام نشود.

باقلبی پرشور در اندیشه دیدار او هستید . این دیدار انجام میشود و نتایج ثمر بخشی در برخواهد داشت . مشکلی پیش نخواهد آمد ، زیرا توان تدبیر شما ، هرمانعی را ازپیش پا برمیدارد . هدیه جالبی دریافت میکنید .

یکی از دوستان مرتب از شما انتقاد میکند . از این مسئله نرنجید . او باطناً شما را دوست دارد ولی زبانش تند است . اواسط هفته به تغییر شغل یا تغییر مکان فکر می کنید . کمی صبر داشته باشید همه چیز بروفق مراد پیش خواهد رفت . ستاره عشق واحساس شما در وضع مساعدی قراردارد.

آرزوهای فراوانی دارید ولی اشکال کارشما در اینست که آدم صبوری نیستید . اگر اینقدر از زندگی گله وشکایت نکنید روی خوش آن را هم خواهید دید . با یک آشنای قدیمی برخورد می کنید و از او برای حل مسئله‌ای کمک میگیرید . مواظب باشید زیاد چاق نشوید .

یک نامه یا یک حادثه غیر منتظره شما را بسیار خوشحال می کند . احساس میکنید که در مسیر جدیدی قرار گرفته‌اید و این راه ، راهی است که به خوشبختی منجر میشود . حق باشماست . اگر شریک زندگی شما متولد مرداد است روزها و ساعات خوشی را در کنارهم خواهید داشت.

برای ابراز علاقه خود این همه محکم کاری و این دست و آن دست کردن لزومی ندارد . اگر او را دوست دارید عشق خود را ابراز کنید . مسلم بدانید که نتایج ثمربخشی در بردارد . در ماجرائی که مربوط به خانواده خودتان میشود دخالت میکنید و این مداخله به سود همه اعضای خانواده تمام میشود .

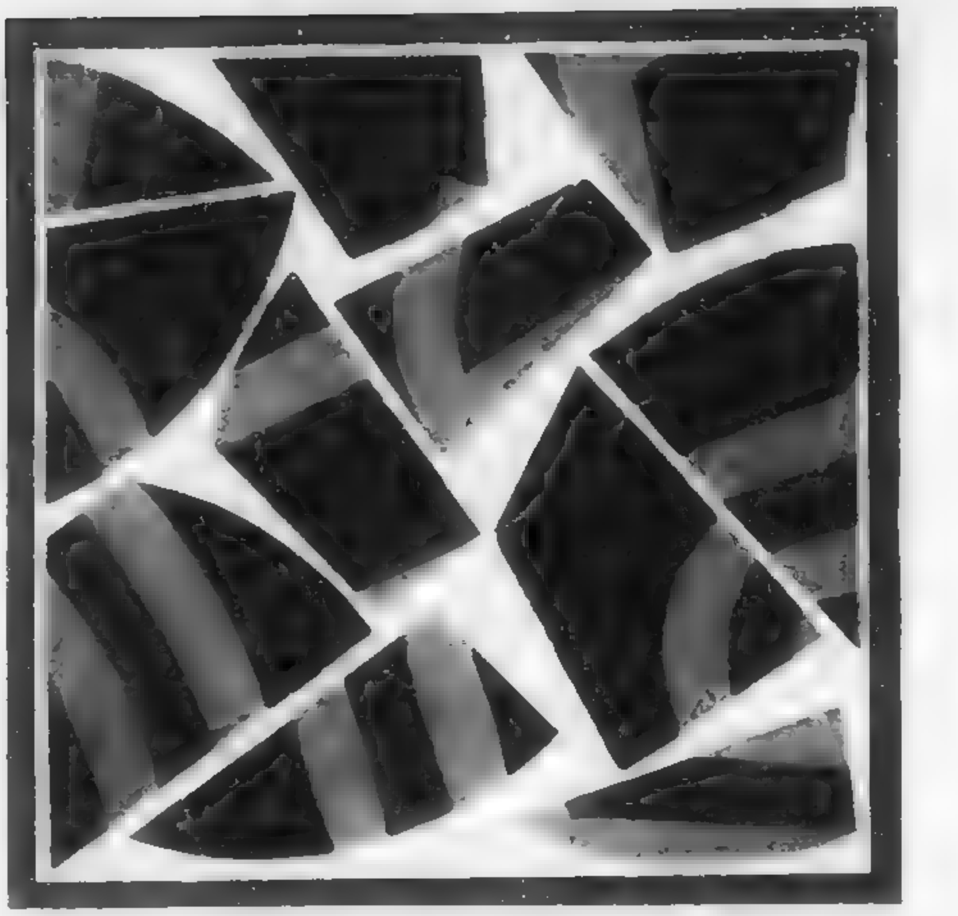

سرگرمی باجایزه

... ازاین یازده قطعه یک دایره بسازید

این اسکناس ها : پول رایج کدام کشورهاست ؟

این نام ها را ، در کدام کتاب خوانده‌اید ؟

ژان والژان — کوزت — ماریوس و تناردیه .

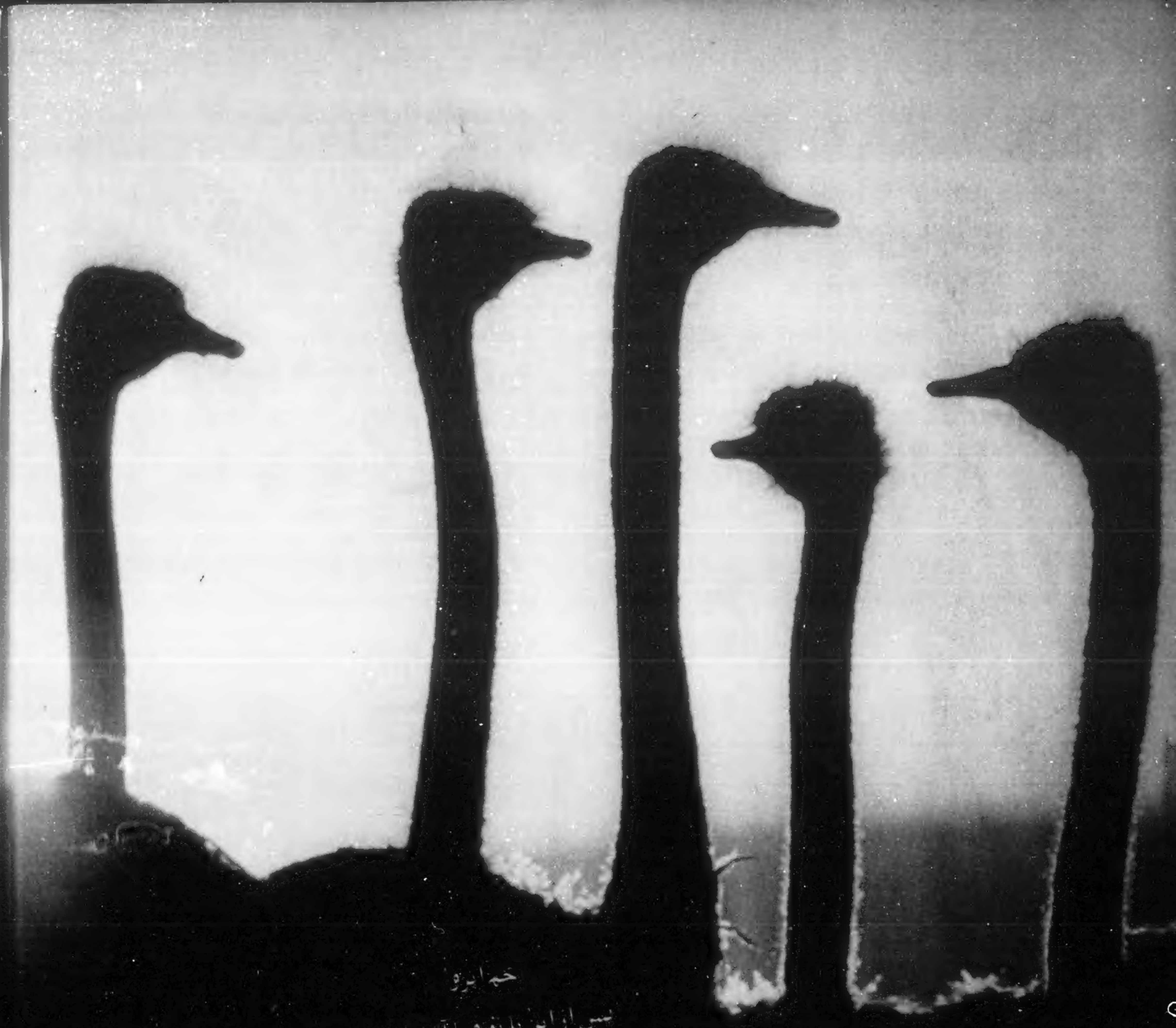

خم ابرو

پس از این با تو با آتش دل
خوی کنیم
تا ابد روی تو را چون صنمی
بوی کنیم
چهره بر پای تو سودن نبود
عیب ندما
دست از عقل کشیدیم و به
دل روی کنیم
پست پژمرده نهال دل و
دیرینست ندما
دیده را بهر صفای دل خود
جوکنیم

یارب از ما عجبی نیست که
با صبر و شکیب
قامت اندر طلبش چون خم
ابروی کنیم

محمدرضا لاریجانی
[illegible]

[illegible]

مادر

تاج از فرق فلک برداشتن
تا ابد آن تاج بر سر داشتن
در بهشت آرزو ره یافتن
هر نفس شهدی بساغر داشتن
روز در انواع نعمتها و ناز
شب بتی چون ماه در بر داشتن
نزد ما والاتر ای که مارا خوشتر
است
لذت یک لحظه مادر داشتن

[illegible]

پای دل

دوش گفتم عقل ای
رسوای دل
خوار گشتی عاقبت در پای دل
وعده دادی سوز دل درمان
کنی
حال خود میسوزی از
سودای دل
عقل باید باشد از دل بود
رهبر اگر درد دل بمیرد وای
دل
عقل گفت ای مدعی کی
میتوان

درد درمان درد تا سودای دل
این نصیحت را بس داری ای
عزیز
عشق بوفا را کند رسوای دل
یا گشا از پای دل زنجیر رهبر
یا که بشکن بی محابا پای دل

[illegible]

بهانه

دلبر من رسید و حقا را بهانه
کرد
افکند سر به زیر و حیا را بهانه
کرد
رفتم به مسجد از بی عبادت
رحمی
بر روی کف دست و دعا را
بهانه کرد
آهسته بود محو این راه حول
[illegible]
بر دست خویش بسته حنا را
بهانه کرد
یکدست دوش مسوحی
از کوی دوست
بر خویش بسته و بس یار
بهانه کرد

[illegible]

کارگاه خنده

زیرنظر: علی طوافزاده

ماجراهای دنبه

از «خاله‌حشمت» حضرت عالی هیچ اطلاعی ندارم! اما «خاله‌حشمت» مخلص پسر یکی یکدانه وعزیز کرده‌ای دارد که این روزها امان فامیل را بریده وچنان آتشی برپا کرده که از یک فرسخی هم میشود دید، قضیه از آنجا آب می خورد که «سمل جون» ماماني نیمه خــــل «خاله حشمت»، سرسفره آبگوشت، هنگامیکه «دائی مرتضی» میرفت تالقمه بزرگ گوشت کـــــوبیده راگوشه «لپ» گوشت آلودش بگذارد، باصدای نسبتاً بلند و گوش خراشي خطاب به «خاله‌حشمت» فرمان داد:

ـــ مامانی جون لطفاً اگر زحمتی نیست اون «دمبهٔ قلمبه روبده بمن!» چشمتان روز بد نبیند، همچین که کلمه «دنبهٔ» آنهم بهمراهی «قلمبه» از دهان «سمل جون» خارج شد، درست مثل اینکه یک جریان برق ۲۲۰ ولت سه‌فازه ۱ آمپر به «دائی مرتضی» وصل کرده باشند، دستش بین راه سفره و «لپ» خشکید وبانگاهی که برای همه حاضرین سرسفره معنی های مختلفی داشت زل زد توی چشمهای «سمل جون» حالا نگاه نکن کی نگاه کن! «خاله‌حشمت» که معنی نگاه طولانی ومعنی دار! «دائی مرتضی» را میدانست ضمن تحویل بشقاب محتوی دنبهٔ قلمبه! رو به اخوی (دائی مرتضی) کرد وگفت:

ـــ ای داداش جان!...چه خبرته؟ چی شده؟ بچم که گناهی نکرده؟ خب گفته اون دنبه روبده بمن... اینکه انقده بدوبیراه گفتن نداره؟

«دائی مرتضی» که از فرصت استفاده کرده ولقمه گوشت کوبیده را به معده سرازیر کرده بود درحالیکه میخواست بزورلیوان دوغ گرفتگی گلویش را برطرف کند آروغ جانانه‌ای زد و گفت:

ـــ حشمت جون! صد دفعه ازت خواهش کردم تمنا کردم، به پاهات افتادم والتماس کردم که به خورده ادب ومعرفت یاد این بچه ذلیل مردهٔ بی‌چاك ودهنت بده، بخرجت نرفت که نرفت، بازم تاما اومدیم یه لقمه غذا زهرمار کنیم این قسقلی چش سفید پا برهنه شدو پرید وسط که من بی دندون رو ازغذا خوردن بندازه، من که دیگه نمی تونم غذا بخورم!

حرفهای «دائی مرتضی» که تمام شد همه میدانستند که هواپس است «سمل جون» زد زیر گریه، اکرم خانم بشقاب غذایش را نیمه کاره گذاشت و به بهانه آتش کردن سماور ازاطاق زد بیرون، «فاطی کوچیکه» هم رفت کمکش، صدای گریهٔ «سمل جون» هرلحظه اوج میگرفت و هرچه بیشتر زورمیزد کمتر اشک می ریخت «خاله‌حشمت» که از حرفهای «دائی مرتضی» دچار یکنوع سوزش نامرعی! شده بود یکباره مثل آدمی که زیرش «میخ» کار گذاشته باشند ازجا پرید وچاك دهانش را گشود:

ـــ نفهمیدم...؟ چطور شد؟ به پسر من میگی ذلیل مرده؟ ذلیل مرده اون «جعفر آقا»ی نکبتی وشیره‌ایته که شیش ساله آزگاره که توی یه کلاس مونده وروی هرچی کره‌خره سفید کرده! به پسرنازنین من میگی چش سفید؟ چش سفید اونه یا تومرتیکه بی‌چشم رو که حیارو خوردی وآبرو رو قی کردی؟ یادت رفته پارسال واس خاطر سیصد تومن پول حاضر بودی حقهٔ بافور ناصرالدین شاهیتو برفوشی وشوورمن، بابای همین چش سفید نذاشت وسیصد تومن پول بی زبونشو داد بدست تو که یه قولوپ آبم روش خوردی وبه روت نیاوردی؟... خوشم باشه.. اگه من همین امشب «اصغر» رو نفرستادم درخونت تاحالیت کنه یه من ماست چقدر کره داره اسمم روعوض میکنم ومیذارم «اوس غلامحسین»!

صدای دائی مرتضی مثل اینکه از ته چاه درمی‌آمد، گوشی تلفن توی دست «حاج آقام» می‌لرزید، صورتش از خشم قرمز شده بود، از حرفهای «حاج آقام» فهمیدم «دائی مرتضی» دسته گل تازه‌ای به آب داده وحالا میخواد که «حاج آقام» پادرمیانی کند و«حاج آقام» هم که درخست وناخن خشکی شهره آفاق بود وتا بحال سابقه نداشت که برای کسی قدم مثبتی برداشته باشد میخواست شانه خالی کند، وقتی گوشی را گذاشت با نعره «خانجونم» را صدا کرد وگفت: منکه ازدس این فامیلای گدا وگشنه تو دیوونه شدم! هردفه یه چیزی ازآدم میخوان، مگه من حاج امین الضربم؟! مگه من اسکناس چاپ میکنم؟

«خانجونم» که همیشه احترام «حاج آقام» را نگه می‌داشت!! سعی کرد با ملایمت سروته قضیه را بهم بیاورد، اما حرفهایش بـــوی متلک مـــیداد، مثـــلا بـــرای ساکـــت کردن «حاج آقام» میگفت:

ـــ درسته که فامیلای من مثل فامیلای تو همشون گدا گشنه‌ان اما یادت باشه که تو هم تا حالا یه قدم خیر براشون ورنداشتی، بازم گلی به جمال اون «اصغرآقا» که سیصد تومن به «داداش مرتضی» قرض داده وحالا بعد یه سال میخواد پس بگیره، من روزی صد دفه خدارو شکر میکنم که تو این پول روبهش قرض ندادی!

دربازشد و «اصغرآقا» بهمراه «خاله حشمت» و «سمل جون» وارد شدند «اصغرآقا» سرو کله‌اش را باندپیچی کرده بود، «سمل جون» سمت چپ صورتش زخمی بود، «خاله‌حشمت» چشمانش ازگریه باد کرده بود ومیگفت «دائی مرتضی» رافرستاده‌اند دادسرا وتعریف کرد دیشب باتفاق «اصغرآقا» و «سمل جون» سعی کرده‌اند مقدار کره یک من ماست را به «دائی مرتضی» نشان بدهند که از پنجره اطاق گلدان شمعدانی روی سر «اصغرآقا» افتاده و «جعفر آقا» پسر «دائی مرتضی» با ناخن صورت «سمل جون» را تکه تکه کرده.... میگفت شب تا صـــبح را در کلانتری گذرانده‌اند وچشم روی هم نگذاشته‌اند!!

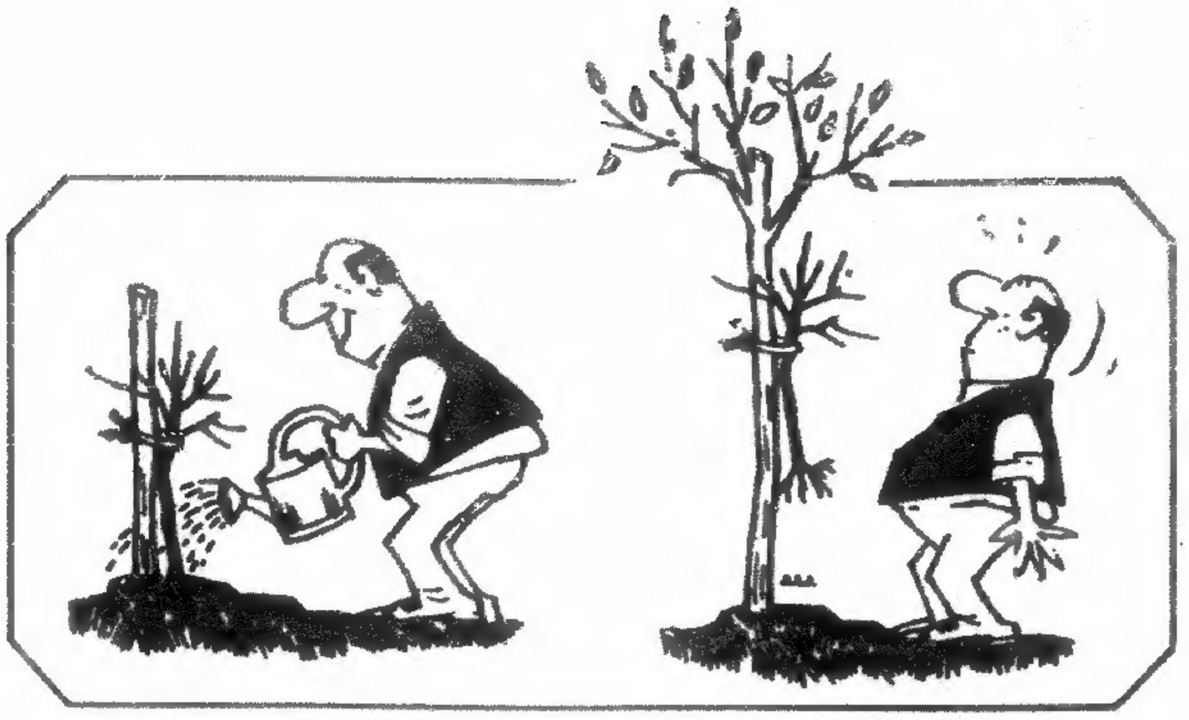

دوستان اسکاتلندی

اولی: من هیچوقت سوار تاکسی نمیشوم.

دومی: چرا، برای صرفه‌جوئی؟

اولی: نه، بری سلامتی، چون اگر پشتم به راننده باشد ودر جهت خلاف ماشین بنشینم سرگیجه میگیرم!

دومی: خوب، چرا مثل همه آدمها رو به جلو نمی‌نشینی؟

اولی: برای اینکه آنوقت نمره انداختن تاکسیمتر را می‌بینم‌ه برای قلبم ضرر دارد!

سه دوشیزه

شش نفر کوه‌نورد اسکاتلندی که برای کوه‌نوردی به‌فرانسه آمده بودندبه پای کوه «سه‌دخترباکره» رسیدندو برای صعود ازکوه اقدام به‌خرید اثاثیه‌و لوازم بسیار ارزان کوهنوردی کردندو از قبول یک راهنما هم خودداری کردند!

وقتي به‌آنها گوشزد شد که وجود یک راهنما لازم است درجواب گفتند:

ـــ: همه‌جا مشهوراست که دست‌یابی به دختران باکره درفرانسه بسیارآسانست!

بچه های امروزه

پسرك هفت ساله‌ای همراه مادرش بود، در خیابان به‌خانمی برخوردند که به‌وضوح معلوم بود در انتظار واقعه فرخنده‌ایست، پسرك از مادرش پرسید:

ـــ چرا شکم این خانم اینقدر بزرگ است؟

ـــ برای اینکه خیلی تشنه بوده وآب زیادی خورده است!

ـــ عجب، پس خدا کند بچه‌اش شنا بلد باشد و آن تو غرق نشود!

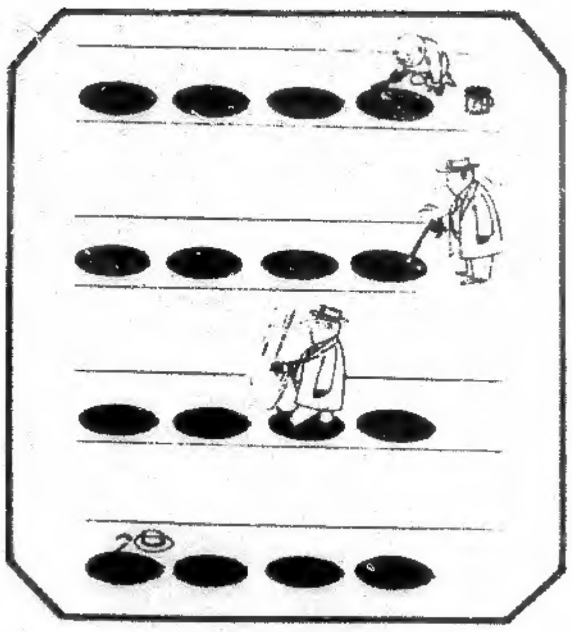

مزه کمپوت هلووسیب

در یک رستوران مشتری با عصبانیت گارسن راصدا زدواز او پرسید :

— این چه کمپوتی است که برای من آورده اید ؟ اصلا معلوم نیست هلو است یا سیب !

—معذرت میخواهم آقا ، لطفاً بفرمائید چه مزه‌ای میدهد ؟

—سریش ؟

— آه ، این کمپوت هلو است چون کمپوت سیب مزه لجن میدهد !

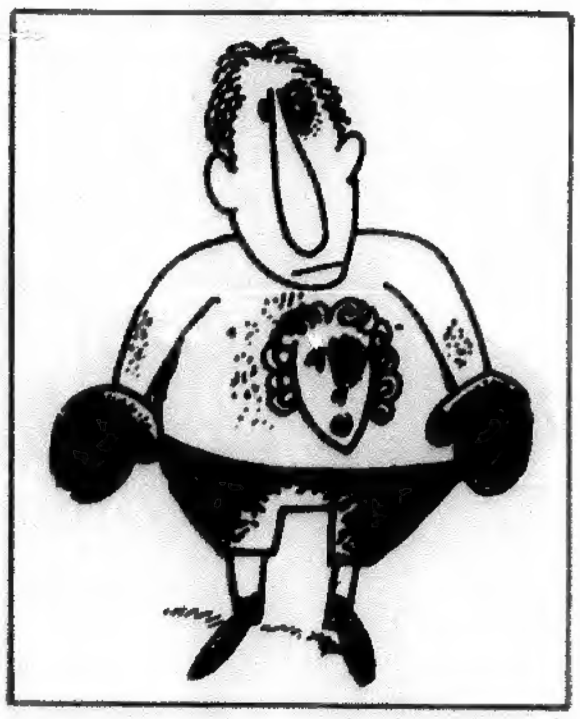

شاگرد اول

پسر کوچکی که ازمدرسه بخانه آمده بود بادیدن پدرش نزد او رفته گفت :

— پدرجان من در تاریخ طبیعی شاگرد اول شدم !

— آفرین پسرم، سؤال چی بود ؟

— خیلی ساده، فقط میبایستی جواب بدهم که گاوچندپا دارد !

— خوب پسرم، توچه گفتی؟

— گفتم سه تا پا دارد !

پدربا تعجب پرسید :

— گفتی سه پا دارد و بازهم اول شدی ؟

— بله، پدرجان چون دیگران جواب داده بودند، شش تا ، هفت تا، هشت تا ومال من ازهمه بحقیقت نزدیکتر بود.

حرف توحرف

مرد : عزیزم ! من برای تومیمیرم ! توروح منی ! عشق منی !

زن : کی باهم ازدواج می کنیم ؟

مرد : دیگر قرار نبود موضوع را عوض کنی !

درون شاگرد

معلم درسر کلاس پس ازآنکه موضوع انشاء را به شاگردان داد بعنوان نصیحت گفت :

—سعی نکنید که ازنوشته دیگران استفاده کنید ، بلکه آنچه را که در درون خود دارید بنویسید.

یکی ازشاگردان در ورقه‌اش چنین نوشت :

« ما باید آنچه را که در درون خودمان است بنویسیم ، درون من یک معده و قلب و کبد و دو کلیه وناهاری است که ظهر خورده‌ام !

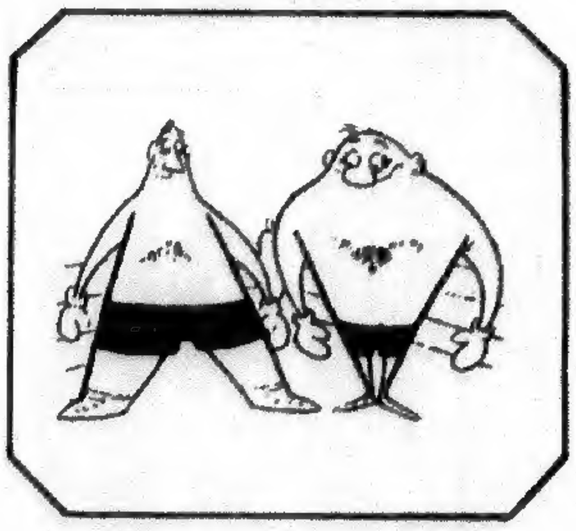

زن مورد علاقه اسکاتلندی

جوانی وارد اتاقی که پدرومادرش در آنجا نشسته بودند شده و بآنها مژده داد :

— من میخواهم بادختر همسایه مان ازدواج کنم . پدر پیر باشنیدن این خبر ازپسرش پرسید :

— چندوقت است که اورا دوست داری؟

—ازهمین امروز بعدازظهر !

— چطورشد ؟ زود موضوع را شرح بده !

—من از او خواهش کردم که با من به سینما بیاید، او بمن جواب داد .

— قبول میکنم ، بشرطی که بگذاری پول بلیط سینمایم را خودم بدهم !

خونه‌ی بچه‌داریه

از: ا—ج

اگر اثاث منزلت
اگر که فرش تازوات
اگر زضربت لگد

همیشه جابجا میشه
دو روزه نخ نما میشه
سماور تو، تا میشه
پیرهن سفید تو
برو بشین و دم مزن

اگر که تو بخاریه
خونهٔ بچه داریه

اتاق وسرسرای تو
میون خونه ات ولو
اگر که جالباسیت

اگر زباله‌دون شده
شیشه و استخون شده
کلهٔ ناودون شده
اگر که لنگه کفش تو
برو بشین و دم مزن

توقفس قناریه
خونهٔ بچه داریه

آجرسالمی اگر
صدا اگر نمیدهد
اگرمگس وول میخوره

نمانده روی بام تو
رادیووگرام تو
توی نهاروشام تو
بخور، صداشو درنیار
برو بشین و دم مزن

مگو که : کوفت کاریه
خونهٔ بچه داریه

اگر زهم سوا شده
گناه این شکستنو
میکنه روی مبلها

پایهٔ میزوصندلی
نذار بپای صندلی
خدبچه ، رقص جنگلی
این ، جای پای اقلسه
برو بشین و دم مزن

اون ، جای کفش ماریه
خونهٔ بچه داریه

اگر که زیر تخت تو
مدام جوجه کفتره
به وقت که جوجه کفترو

لونهٔ جوجه کفتره
اینورو اونورمیپره
گربه میقاپه میبره
دنبال گربه ده نفر
برو بشین و دم مزن

مثل سگ شکاریه
خونهٔ بچه داریه

وقتی کراوات توشد
وقتی که شال گردنت
وقتی که احمد میپره

پهوطناب ، دم مزن
میخوره تاب، دم مزن
تورختخواب، دم مزن
که پشتک و پریدن و
برو بشین و دم مزن

دو بدن اختیاریه
خونهٔ بچه داریه

اگر رضا با تیر کمون
اگر رجب با قلمش
اگر تقی زپشت در

به شیشه ها سنگ میزنه
پنجره را رنگ میزنه
بیخودی هی زنگ میزنه
اگر حسن با صندلی
برو بشین و دم مزن
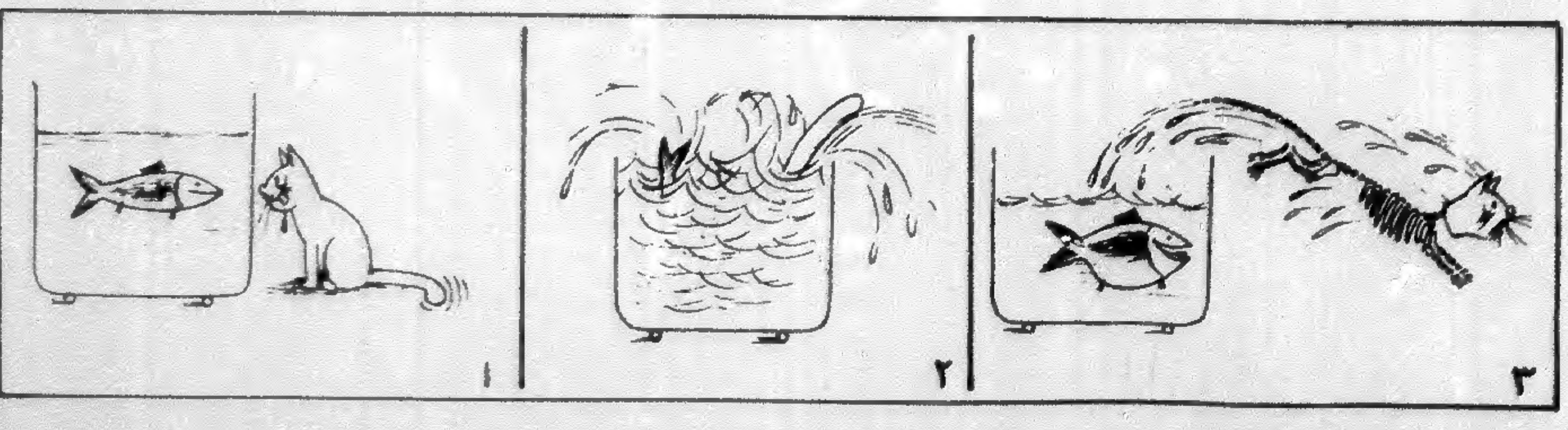
گرم اتول سواریه
خونهٔ بچه داریه